# سولدوزون

# اولدوزلاری

مرند دن جلفایا بیر قطار گئدیر

دوردونجو بؤلوم

باهارین اورتاسی ۱۳۶۳ـ جو ایل ایدی. بارات ایله نیگار اوتوبوسون ایچینده آخشام قارانلیق دوشمه‌میشدن تهرانا ساری یولا دوشدولر. یولا دوشن کیمی بارات‌ین گؤزلری آغیرلاشیب، یوخو اونا گوج گلمه‌یه باشلادی. بیر طرفدن چیینلرینده بؤیوک بیر آغیرلیغین گؤتورولمه‌سینی حیس ائدیردی، او بیری طرفدن گله‌جه‌یین بللی اولمادیغی اونون فکرینه بیر بوشلوق گتیریردی. بئله‌لیکله، او اؤزونو چوخ یونگول دویوردو. هم ده بیلیردی کی، اونلار «ائو اوغلو» اوچ یولوندان ساغلام کئچمه‌یینجه اونون بو قضادان ساغلام جانینی قورتارماسی بللی دئییلدیر. بیر طرفدن ده بارات بیلیردی کی، اونون نیگارلا بیر اولماسی، بو امکانی وئریردی کی، اونلاری ائولی گؤروب، اونلارا هئچ شّک ائتمه‌سینلر.

اونلار سولدوزدان «سویوق بولاق» اوچ یولونا یئتیره‌نه‌دک بارات اؤز دوشونجه‌لرینی طبیعته بوراخمیشدی. اونون داها بیربه‌بیر ذهنینده ساخلاییب و یئرینه یئتیرمه‌لی اولدوغو یوزلرله هفته‌لیک تشکیلاتی مسئولیّتلری ایندی آرتیق یوخ ایدی. بو بؤیوک مسئولیتلرین اونون بوینوندان گؤتورولمه‌سی اونون فیکرین چوخ راحاتلامیشدی. اونا گؤره فیکرین آزاد بوراخیب، چوخ سربست و یونگول حیس

ائدیردی. بو آرامش ایچینده اونلار سولدوزدان ۲۰–۲۵ کیلومئتر آراسی اولان «سویوق بولاق» اوچ یولونا یئتیشدیلر.

بورا بیرینجی امنّیتی مامورلارین تفتیش ائتمه یئرلری ایدی. بارات بیلیردی کی، اورادا تزه سولدوزدان چیخیب تهرانا گئدن اوتوبوسلارین آختاریشینی چوخ چتین توتموردولار. مامورلارین چوخو سولدوزون کندلریندن گلمیشدیر. اونلار یالنیز بیر مخصوص خبرلری اولسایدی، جیدّی آختارما آپاراردیلار. ایکی پاسدار اوتوبوسون ایچینه چیخیب، بیربه‌بیر هامینین اوزونه باخیب سونرا گئتدیلر. بارات بیلیردی، تکجه گرک اؤزونو ایتیرمه‌سین، هم ده آرتیق اؤزونه گوجله دانیشیب گولسون، یا پاسدارلارین لازیم اولسا، دوز گؤزلرینه باخاراق، اونلارین گلمه‌لرین نورمال شکیلده قارشیلاسین.

«سویوق بولاق» اوچ یولو قورتولاندان سونرا بارات حیس ائتدی کی، اوچ۔دؤرد خطرین بیری اونون قولاغینین دیبیندن کئچیب. اؤزونو بیر آز داها یونگول حیس ائدیب هئچ بیلمه‌دی کی، نه زامان اونو یوخو آپاریب و هاوا قارانلیق اولوب. اوتوبوسون اوزون ۔ اوْن دؤرد ساعاتلیق بیر یول قارشیسیندا وار ایدی. موسافیرلرین ده هر بیری اؤز طبیعتیله اؤزلرینی بو اوزون اوتوبوس یولونا حاضیرلاییردیلار.

اوتوبوسون ایچینده کیلرین بیر نئچه‌سی توخوم چیرتلاییردیلار. بیر سیراسی هیجانلا، آنجاق یاواش سه‌سیله دانیشیردیلار، اونلارین چوخو ایسه ساکیت اَیله‌شیب و اؤز رویالارینا دالمیشدیلار. بارات آرتیق

بیلیردی کی، آزیندان بیر ساعات اورمیه شهرینه کیمی یول واردیر، او دا اؤزون راحات بوراخمیشدی. بو حالدا هئچ بیلمه‌دی، نه زامان اونو یوخو آپاریب. هئچ بیلمه‌دی نه زامان اوتوبوسون بیردن دایانماسینا و ایچه‌ری چیراقلارین ایشیقلانماسی و بیر میقدار سه‌سین اوجا اولماسینا یوخودان قالخدی. هئچ بیلمه‌میشدی، نه زامان اونلار اورمیه شهرین کئچمیشلر. اونلار «سالماس» شهرینین یاخینلیغیندا امنّیت قوّه‌لری دوراقلاریندا ساخلانمیشدیلار. اونلاردان سونرا بیر نئچه آیری اوتوبوس دایانمیشدی. بوتون اورمیه‌دن تهران یا تبریز یولوندا گئدن اوتوبوسلار اورادا دایانمالی ایدیلر. اونلارا بیر آراشدیرما آپاریلدیقدان سونرا گئتمه اجازه‌سی وئیلیردی.

بارات گیلین اوتوبوسوندا بیر گنج اوغلانا سربازلیقدان قاچما بهانه‌سیله دولاشیب، اونو ساخلادیلار. سربازلیق و خیدمت کاغیذلاری یانیندا اولمایان جاوان اوغلان هر نه قدر اونلارا دئییردی کی، او عسگرلیک قوللوغون بیتیرمیش و هئچ بیر سربازلیق و ساواشدان قاچما سوچو یوخدور، اونا کیمسه اینانمیردی. اونو بیر ساواشدان قاچان شخص کیمی توتوب و بیر داها ساواشا گؤندرمک نیّتیله، اوتوبوسدان آشاغی ائندیریردیلر. موسافیرلرین هامیسی اونلارا بیر کسین بیر مارک یاپیشدیرمادیغی اوچون اورکلری راحات ایدی. آمّا هئچ کس بیر گنج اوغلانین آزادلیقدان محروم اولماسی و بیر داها ساواش جبهه‌سینه گؤندریلمه‌سینه راضی دئییلدی.

همن زامان قاباقکی اوتوبوسلاردان ساخلانمیش و سوروجودن سونرا سوچسوز تانینمیش بیر نفر اونلارین اوتوبوسلارینا میندیریلدی کی، اونو دا تهرانا آپارسینلار. بو حسابلا بیزیم اوتوبوسدان بیری ائندیریلدی، بیر آیریسی دا قاباقکی اوتوبوسلاردان میندیریلدی. یئنه ده اوتوبوسون ایچینه گلن «پاسدارلار» باراتا هئچ بیر شک ائتمه‌ییب و اونلارین اوتوبوسلاری یولا دوام ائتدی. یئنه گلن اوغلان قورخودان قورتولاندان سونرا هیجانلانیب و اوجا سه‌سله اؤزونون سوچسوز اولماسی ایله باغلی دانیشیردی. او زامان آرادا مامورلارا یومشاق یامان دئییردی. او حؤکومت باشینداکیلاری یوخ، بو کفایتسیز مامورلاری وضعّیتین خاراب اولماسیندا مسئول تانییردی. دؤره‌ده اوتورانلاردان آرتیق اورکلی اولانلار اونلارا سه‌س وئریردیلر. باشی آغریمایان بارات آنجاق سوساراق باخیردی.

باراتین بوتون قورخوسو «ائو اوغلو» دوراغیندان ایدی. او بیلیردی کی، بو دوراقدا آختاریشی هر یئردن چتین توتوردولار، بیر ده اوراداان قورتولاندان سونرا اگر بیر امنیّتی دوراق دا اولسایدی، چوخ چتین بیر شئی دئییلدی. «سالماس» شهریندن «ائو اوغلو» دوراغینا کیمی بلکه ایکی ساعات یول اولاردی. باراتین نه‌اینکی یوخوسو قاچمیشدی، بلکه بیر آز دا باشی بو اولایلاردان آغریماغا باشلامیشدی. او بیلیردی کی، سولدوزدان قاچمانین لاپ بو چتین نقطه‌سینه یاخینلاشیر. بورادا توتولماق ایشکنجه، اؤلوم و عایله‌سینین داغیلماسی

دئمکدیر. او بیری طرفدن، آزاد کئچمک، آزادلیق یولوندا چالیشماغا یاشایاراق دوام ائتمک دئمکدیر.

زامان آرتیق چوخ یاواش گئدیردی. بو ایکی ساعات قورتولماغا گلمیردی. بارات «سالماس» شهریندن «خوی» شهرینه قدر یولون اوزانماسینا اینانا بیلمیردی. نهایت، نه قدر ده یول اوزون اولسایدی، اوزاقدان «ائو اوغلو» دوراغینین ایشیقلاری گؤروندو. اوتوبوسلار دا بونا بنزر بیر «کاروانسرا»دا ساخلاییرلار، عادت اولاراق دایانیب و اؤز نوبه‌لرین گؤزله‌ییردیلر کی، پاسدارلار تفتیش ائدیب، اونلاری بوراخسینلار. بارات دؤره‌یه باخدی. اون دنه اوتوبوس اورادا اولا بیلردی کی، بعضیلری ایندیجه گلمیشدی، او بیریلری حاضیرلاشیردیلار، یوللارینا داوام ائتسینلر. شوفئر شاگیردلری تئز یئره دوشوب، ته‌یرلری گوپسه‌ییردیلر. اونلار بوش-بوشونا اؤزلرین اوتوبوسون دؤره‌سینده مشغول ائتمیشدیلر. هردن سو گتیریردیلر، هردن ناوارین سه‌سین آزالدیب، هردن ده چوخالدیردیلار.

جادده‌نین کناریندا «پاسدارلارین» یئرلری کامیل و چوخ مجّهز بیر شکلده گؤرونوردو. اونلار بیر طرفدن اوتوبوسلارین چمدان یئرلرینده‌کی وسایلی آختاریردیلار، او بیری طرفدن ایچه‌رییه گلیب بیربه‌بیر موسافیرلردن اونلارین کیم اولدوقلاری و هارا گئتدیکلرینی خبر آلیردیلار. کیملیک کارتلاری یانلاریندا اولان باراتگیل اونلاری گؤستریب و پاسدارلارا نه اوچون تهرانا گئتدیکلرینی آچیقلادیلار.

بارات گیلین سؤزلری بو ایدی کی، «تهرانا باجیسی گیله قوناق گئدیرلر».
باراتا بیر طرفدن یالان دانیشماق چوخ چتین ایدی، اونا گؤره یاریمچیلیق حقیقتی دئمک اونا آرتیقراق اؤزگوون وئریردی. دوغروسو، اونلار بارات‌ین باجیسیگیله نئچه گونو قوناق گئدیردی‌لر، اوندان سونرا آلین‌یازیلاریندان خبرلری یوخ ایدی.

چوخ چکمه‌دی کی، پاسدارلار اونلاردان کئچیب و او بیری موسافیرلرین سوراغینا گئتدیلر. اوندا بارات یئنه ده گؤردو کی، خطر قولاغینین دیبیندن کئچیب. آمّا هله بیر اون‌ـ‌اون بئش دقیقه ده دؤزمه‌لی ایدی کی، پاسدارلارین ایشلری قورتولسون. دقیقه‌لرین هر بیری بیر ساعات چکیردی. «پاسگاهین» ایشیقلاری اونو آرتیق بئزدیرمیشدیر. آرتیق هامی اویاق و دانیشیردی. جاماعتین هئچ بیرینین بیر گیزلتمه‌لی شئیی یوخ ایدی. یالنیز بارات بیلیردی کی، اونلار سیاسی چالیشانلاری هر یئرده آختاریرلار، اونا گؤره اؤزونو جیدّی شکیلده گؤزله‌مه‌لی ایدی.

سوندا بو اون‌ـ‌اون بئش دقیقه ده قورتاردی. بارات‌گیلین اوتوبوسلاری بیر داها قارانلیغین ایچینده صوفیان طره‌فینه یولا دوشدو. اونلارین یوللاری صوفیان، مرند، سونرا تبریزدن کئچیردی. داها تبریزدن سونرا اونلارین خیاللاری دئمک اولار کی، راحات اولا بیلردی، چونکی تفتیش یوخ ایدی. خیالی راحات اولان بارات آرتیق ائو اوغلو پاسگاهیندان قورتولوب، فیکری باخیمدان اؤزونو راحات

حیس ائدیردی، آمّا هله «ائو اوغلو» پاسگاهینین قورخوسو و هیجانی اونون جانیندان چیخمامیشدیر.

بارات‌ین یوخوسو قاچمیشدیر. هله بیر آز دا باشی آغرییردی. او اوتوبوسداکیلارین چوخو راحات یاتمیشدیلار، آمّا بارات‌ین هله قورخو هیجانی جانیندان بوتون چیخمامیشدیر. اؤزونو آرام حیس ائتمه‌سی بلکه بیر یاریم ساعات چکدی. موسافیرلرین چوخونون یاتدیغینی گؤرن بارات اؤزونه اوره‌ک وئریب، شوفئرین یانینا گئدیب و اونونلا دانیشماغا هوس ائتدی. بئله‌لیکله هم اوزون بیر اؤرتوک جورله‌ییب و طبیعی صورتده بو یولو خطرسیز باشا چاتدیرا بیلر، هم ده دانیشماقلا اؤز باشی دا قاریشیب، آز باش آغری چکر.

قاباقجادان دؤرد ایل تهراندا درس اوخویان و ایللر بوْیو بو یوللاری گلیب ـ گئدن بارات چوخ گؤرموشدور کی، بعضاً موسافیرلر گئدیب شوفئرین یانیندا اوتورورلار کی، اونو یوخو باسماسین. اونلار دانشیقلا گئجه‌نین قارانلیغیندا اوزون یولو قیسالدیردیلار. بارات‌ین اؤزو نئچه دفعه اونیورسیته‌دن ائوه گلنده بو ایشی گؤرموشدور. هله هیجانینا دا غالب گلمک اوچون ده اولسایدی، قالخیب شوفئرین یانیندا بوش اولان و دالیدا یوخلامیش او بیری شوفئرین یئرینده اَیله‌شیب، شوفئر ایله کیف ـ احوال ائتمه‌یه باشلادی. بونو البّته، اؤزونه بیر ایز ایتیرمه‌لی یول کیمی اولاراق دا سئچمیشدی.

خیالی آرتیق یولدا ساخلانیب- آختارمادان راحت اولان بارات شوفئرله هر یئردن دانیشیردی. داها بیر ساعات کئچمه‌میشدیر، بیر داها صوفیان‌ین یاخینلیغیندا پاسدارلارین یول ساخلامالارینی گؤردو. اونلار بیر داها یولو کسیب و اوتوبوسو آختارماق ایسته‌ییردیلر. بو آختارما دؤردونجو اولوردو. پاسدارلار بوتون موسافیرلری آختاراندان سونرا شوفئرین یانیندا اؤزون راحات حیس ائدن بارات‌دان بیردن سوروشدولار کی، هارادان گلیر و هارایا گئدیر؟

او، آچیقلاییردی کی، ائولیدیر و دالیدان گلیب شوفئرین یانیندا اَیله‌شیب. اوندان ایسته‌دیلر، آشاغییا ائنسین. اوچ اصلی قورخولو خطردن جانینی قورتاران بارات دؤردونجو ساخلامادا مجبوراً آشاغییا ائندیریلدی کی، وضعینی آچیقلاسین. او گرک هئچ بیر ایز بوراخمایایدی کی، اونلاردا بئله بیر شوبهه یارانسین کی، او سیاسی بیر کس اولا بیلر. او بیر داها کیملیکلرینی گؤسته‌ریب و هارا گئتدیینی گؤستردی. بارات‌ین جبهه‌دن قاچما موشکولو یوخ ایدی و کیملیکلری بو مساله‌نی گؤستریردی. آمّا هر حالدا شوفئرین یانیندا اوتورماسی، پاسدارلاری شکّه سالمیشدیر.

اونونلا دانیشان پاسدارلارین مسئولو آخیردا قانع اولدو کی، بارات تهراندا ائو- ائشیک صاحیبیدیر و ایشینین دالیسینجا گئدیر. بو زاماندا دؤنوب باراتا دئدی کی، «سن کی ائولیسن، گئت خانمینین یانیندا اَیلش. یولدا گرک شوفئرلر و بعضی موسافیرلردن موغایات

اولاسان». آخیردا گؤستریردی کی، بو پاسدارلار اؤزلرینه گؤره بیر اخلاقی اصولا دا ایاناراق، یولدا گئدن ساده موسافیرلری ده قوروماق ایسته‌ییردیلر. بو مساله‌نی ائشیدنده بارات بیلدی کی، اونون یئنه ده خطر قولاغینین دیبیندن کئچیب. تشّکر ائده‌رک اوتوبوسا دؤنوب و دوز گئدیب اؤز یئرینده آیلشدی.

اوتوبوس مرنددن تبریزه گئدن یولا چاتارکن بارات‌ین باش آغریسی کسمیشدی، قورخو- هیجانی داها یوخ ایدی. او اؤزونو چوخ آییق و یوخوسو قاچمیش گؤروردو. همیشه اوتوبوسدا اوتوراندا تئز یوخوسو گلن بارات تبریزدن کئچندن سونرایا قدر هله یوخوسو گلمیردی. بیر ساعات تبریزدن کئچندن سونرا قارانلیقلارین ایچینده، اونون گؤزلری باغلانیب یوخونون ایچینده غرق اولدو.

بیر ساعاتدان آرتیق یاتماسیندان کئچمه‌میشدیر کی، یئنه اوتوبوسون یاواشلاماسی، ایشیقلارین یانماسی و موسافیرلرین سه‌سینین چوخالماسینا اویاندی. اویانماق کیمی گؤردو کی، یاتمیش شوفئر ده اویانیب، او بیریسینین یانیندا اوتوروبدو و اوتوبوسو شام یئمک اوچون دایاندیریبلار. بارات هر نه قدر دیقّت ائتسه ایدی ده، بیلمه‌دی کی، بو بؤیوک رستوران «بوستان آباد»دیر، یا دا آیری بیر یول قیراغی کاروانسرا «رستورانی»دیر. بو آندا بارات او بیری طرفدن حیس ائدیردی کی، بو «سولدوز- تهران» اوتوبوس موسافیرتی بو تئزلییه قورتولان دئییل. تزه یولون اوچدن ایکیسی کئچیر و اوچدن بیری قالیر. اونلارین هامیسی

اوتوبوسدان ائنیب رستوراندا آل‌ـ اوزلرینی یویوب، هر کس بیر میزین باشیندا اوتوروب شاملارین سیفارش وئردیلر.

بارات گؤروردو کی، شوفئرلره «پادشاه» کیمی قوللوق ائدیرلر. رستورندا چالیشانلار پروانه کیمی اونلارین باشینا دولانیردیلار. نهایت، بارات‌گیلین ده «قیمه خوروشت»لاری گلیب چاتدی. اونلار دا اوتوروب سونرا بیر کاسا قاتیق، نئچه تیکه کسیک سوغانلاری یئمه‌یه باشلادیلار. بارات یئمه‌یین اورتاسیندا ایکی شیشه «کوکاکولا» سفارش وئردی. اونلار یئییب‌ـ ایچندن سونرا گؤزلری شوفئرین میزینده ایدی کی، گؤرسونلر نه زامان اونلار قالخیب یولا دوشه‌جکلر.

رستوراندا قولاق سه‌سی دویموردو. بیر طرفدن تزه ساخلادیغی اوتوبوسلارین موسافیرلری ائنیب ایچه‌رییه گلیردیلر، او بیری طرفدن یولا دوشن اوتوبوسلارین موسافیرلری قالخیب ائشیه چیخیردیلار. نامازا چیخانلار قوللاری چیرمالی نامازلارین قورتاراندان سونرا گلیب شاملارین یئمه‌یه باشلاییردیلار. تاوانا یاپیشدیریلمیش مهتابی چیراقلار ایچه‌رینی گوندوز کیمی ایشیق ائتمیشدیر. بارات بیلمیردی نئچه بو ایشیقلیقدان سونرا اونون یوخوسو گله‌جکدیر. شوفئرین میزینده اوترانلار بعضاً دؤنوب بیر دؤره‌یه باخیب و اؤز موسافیرلرین نظردن کئچیردیردیلر. نهایت آخیردا شوفئرین میزینین دوره‌سینده‌کیلر آغیرـ آغیر آیاغا قالخدیلار. اونلار قالخماقلا بیر نئچه آیری میزین دؤره‌سینده

اوتورانلار، او سیرادان بارات‌گیل ده آیاغا قالخیب ائشیه ساری یولا دوشدولر.

بارات‌گیل بیر نئچه دقیقه دؤزدولر کی، شوفئر قاپینی آچسین. ائشیین قارانلیغیندا بیر سرین یئل گلیردی کی، اونون تمیز هاواسینی بارات دریندن ایچه‌ریه چکیب بوتون روحو و جیسمینه یئنی بیر حیات وئریردی. گؤزلری چؤلون اورتاسیندا و گئجه‌نین قارانلیغیندا گؤیه باخیب، اؤز اولدوزونو اورادا آراییردی. سسلرین چوخ اولماسی بو رؤیانی چوخ قیسالتدی. اوندان سونرا موسافیرلر ایچه‌ریه گیرنده شوفئرشاگرد اونلاری سایماغا باشلادی. بیر اون دقیقه دؤزه‌ندن ـ بوتون موسافیرلر گلندن سونرا اوتوبوس آغیر‌ـآغیر یولا دوشدو. بو دفعه او بیری شوفئر اوتوبوسو سورو‌ردو و قاباقکی شوفئر یاتماق اوچون دالییا گئتمیشدی.

بئش اون دقیقه اوتوبوسون ایچینده چیراقلار یانیق قالاندان و بیر نئچه دفعه شوفئرشاگرد ایچه‌ریده دولاناندان سونرا بوتون چیراقلار کئچیریلدی، موسیقی سه‌سی بوتؤو آزالدی و هامیدان ایستندی کی، پرده‌لری ده چکسینلر. ایچه‌رینی بوتون قارانلیق باسیب و سکوت بوروموشدور. بارات دا ناچار اولاراق صندلینی اولدوغو قدر دالییا یاتیریب یاتماغا چالیشدی. او اؤز رؤیاسیندا بیلیردی کی، بلکه بئش ساعاتدان سونرا اونلار تهراندا اولالار. اونون یاشامینین بوتونلوکله نامعلوم و قارانلیق اولان بیر یئنی صحیفه‌سی آچیلماغا باشلاییردی.

بو قارانلیغین ایچینده او گؤروردو کی، ایندییه کیمی باشقا بیر شهرده یاشامایان «نیگار» بیر طرفدن یئنی یاشامین هیجانیندا ایدی، او بیری طرفدن او دا اؤز یاشامینین نه قدر چتین و قارانلیق اولماسینی بیلمیردی. بارات بیر طرفدن اؤزو بو چتینلیکلر و قارنلیقلاری چوخ گؤروب و اؤزون اونلارلا توتوشدوروب و تطبیق وئره بیلیردی، او بیری طرفدن گؤروردو کی، بو دوروما دؤزمک نیگار اوچون داها چتین اولاجاق. او اؤزونو بیر طرفدن مجبوراً بیر عایله‌نین مسئولو گؤروب و چؤرک چیخارماق فیکرینده اولمالیدی. او هله اؤزونه زحمت وئریب نئچه هفته سونرانی دوشونموردو. او بیلیردی کی، تهرانا یئتیشن کیمی او «اسفندیار»گیله قوناق گئده‌جک. سونراسین اورادان پلانلاشدیریب قاباغا آپارمالیدیر.

تهرانا یاخینلاشدیقجا داها تهران‌ین دوشونجه‌لری و خیاللاری فکرینه گلیردی. داها یولدا پاسدارلارین ساخلامالاری، اوتوبوسلاری آراشدیرمالاری و موسافیرلری آشاغیبا ائندیرمه‌لری باخیمدان خیالی راحات ایدی. بو فیکیرلر ایچینده یئنه ده اونو یوخو آلمیشدی. هئچ بیلمه‌میشدی، نه زامان «زنجان» و «قزوین» شهرلریندن کئچمیشدیلر. او گؤزلرینی آچدیغی زامان «کرج» شهرینه ایکی ساعاتا یاخین قالیردی. ساعات صوبح اوچ اولا بیلردی. بارات تابلولارا باخاراق گؤردو کی، تهران چوخ یاخینلیقدا. هله اوچ ساعاته قدر یول وار ایدی. چالیشدی،

یئنه گؤزلرین یومسون و یوخویا گئتسین. او بیر داها یاتا بیلدی. داها قالخدیغی زامان اونلارین اوتوبوسو کرجی تازا کئچیردی.

بارات گؤزونو آچیب، دیقّتله ائشیکده ساختمانلار، تابلولار و هاوایا باخیردی. هاوا یاواش‌ـیاواش ایشیقلانیردی. اون دؤرد ساعات «سولدوز»دان تهرانا اوتوبوس موسافیرتی قورتولماغا یاخینلاشیردی. گون چیخمامیشدی، آنجاق هاوانین قارانلیغی یئرینی ایشیقلیغا وئریردی. بارات قارانلیغین ایچینده اولدوزلارین گئتمه‌سینی گؤروردو. بو فیکیرلرین ایچینده ایکن بارات گؤردو کی، بیردن شوفئر اوتوبوسون چیراقلارین یاندیردی. ایچه‌رینین چیراقلاری یاناندان سونرا یاواش‌ـیاواش او یان‌ـبویاندان دانیشیقلار و اویانمالار باشلاندی. هر کس اؤزون موسافیرتین سونونا و اوتوبوسدان ائنمه‌یه حاضیرلانیردی. داها یاریم ساعاتدان چوخ «تهران‌ین غربی اوتوبوس ترمینالی»نا قالمیردی. بارات‌گیل ده قالخیب، اؤزلرینی بو «ماراتون» موسافیرتین سونونا حاضیرلاییردیلار.

ترمینالدا اوتوبوس نئچه دفعه او یان‌ـبو یان ائتمکدن سونرا نهایت اؤز یئرینده یئرله‌شیب ساخلادی و هامییا اوتوبوسدان ائنمه‌یه ایجازه وئردیلر. بارات‌گیل ده شوفئرلره «یورولمایاسینیز» و «اَللرینیز آغریماسین» دئیندن سونرا اؤزلرین تهران‌ین غرب ترمینالیندا یئرده گؤردولر. بارات‌گیلین وار ـ یوخلاری ایکی چمدان ایدی. بیری «جعبه»نین ایچینده، او بیریسی ده اوتوبوسون دامینین اوستونده

یئرلشمیشدی. اونلار جعبه‌ده‌کی چمدانی آلیب، اوتوبوسون اوستونده‌کینی ده ائندیریلمه‌سینی گؤزله‌دیلر.

ساعات بیئش یاریم ـ آلتی صوبح تزه گونشین چیخماسیندا بارات بلکه یوز متره یاخین بو ایکی آغیر چمدانی ترمینالین ایچیندن جاده‌نین کنارینا کیمی داشیمالیدی کی، اورادا بیر مینیک ماشین تاپیب، چمدانلارین بیرین بیر اَلینده، او بیریسینی ده او بیری اَلینده گؤتوروب و بیر آغیر تکانلا اونلاری قالدیردی. زحمتیله یول گئده بیلن بارات حیس ائدیردی کی، آز قالا آیاقلاری یئره باتیردی. چوخ چتینلیکله نئچه دفعه دایانانداان سونرا بو یوز متری گئدیب و اؤزون جاده‌نین کنارینا یئتیردی. اونون اوره‌یی دؤیونمه‌یه باشلامیشدی، سینه‌سینده نفسی کسیلیر، باشی گیجه‌لیر و بیردن‌ـبیره آلنینی سرین بیر تر باسمیشدی. اونلار اورایا یئتیرمه‌میش اوراداکی مینیک ماشین شوفئرلری باغیراراق اؤز مقصدلرین چاغیریردیلار. بیر سیراسی سه‌سله‌ییردیلر: «انقلاب میدانی»، او بیریلر: «تجریش» و سوندا بیر آزی دا «راه آهن» چاغیریردیلار.

بارات اونلاری مقصدلرینه آپارا بیلن بیر سواری (مینیک) ماشین تاپاندا تزه حیس ائتدی کی، تهرانا یئتیشیب. مینیک ماشینین ایچینده اوتوروب، دالیبا لم وئریب، «آزادی میدانی»ندان ایچه‌رییه گیرن زامان یاشامیندا تزه صفحه‌نین آچیلماسینی گؤروردو. بو دفعه تهرانا گلمه‌نین کئچمیش دفعه‌لرله بؤیوک فرقی وار ایدی. داها اونیورسیته‌لرده اونون یولداشلاری یوخ ایدی و بوتون اونیورسیته‌لر اونا قریبه بیر محیطه

دؤنموشدو. او تزه یاشامینی بو بؤیوک، توستولو و سه‌س-صدالی شهرده «اسفندیار»ین اعتباریله باشلامالی ایدی. جیبینده ده بیر قوروش پاراسی یوخ، نامعلوم گله‌جکله تهرانا گلمیشدی.

****

بارات‌ین یاخین یولداشلاریندان اولان اسفندیار اونلارین گلیشیندن خبری وار ایدی و اونلارین یولونو گؤزله‌ییردی. بارات‌گیل اسفندیارگیلی گؤرمکدن چوخ سئوینیردیلر. اونلار سولدوزون و اسفندیارگیل ده تهران‌ین خبرلرینی بیر-بیرلرینه وئردیلر. اسفندیارگیل تهراندا اولمالاری اوچون عمومی سیاسی وضعیّتدن داها یاخشی خبرلری وار ایدی. «توده حیزبی»نین رهبرلری تکجه توتولوب و ایشکنجه آلتیندا سینمامیشدیلار، بوتون ایناملاری و هدفلرینین بوش اولماسینا اعتراف ائتمیش، اؤزلرین بوتونلوکله سوئیتلر بیرلیینه باغلی بیر تشکیلات آدلاندیرمیشدیلار، بلکه حکومت «اکثرّیت فدائیلری» تشکیلاتینا دا هوجوم ائدیب، آنجاق اونلارین رهبرلرینی توتا بیلمه‌میشدیلر. حتّا تشکیلاتین اورتا رده‌لریندن اولان بارات‌گیل جانلارینی بو هوجومدان قورتارمیشدیلار.

ماراقلی بودور کی، بارات‌گیله یوخاریدان هئچ بیر یول‌گؤستریجی بیر فیکر وئریلمه‌میشدی. اونلار اؤز دوشونجه‌لرینه دایاناراق، بو پلانی حاضیرلاییب و قرار وئرمیشدیلر. تهرانا گلندن سونرا، اونلار گؤردولر کی، تشکیلاتین رهبرلییی ده همن ایشی گؤرموشدو. بارات‌گیل کامل سئزیردیلر کی، رهبرلیک خاریجه قاچیب، آما هر بیر شئیدن خبرسیز ایدیلر. اونلار بیلیردیلر کی، ایران عرصه‌سینده لاپ بؤیوک سیاسی اوپوزیسیون تشکیلاتی حکومت طرفیندن توتولوب و باسقی آلتینداذیر. تشکیلاتین بوتونلویو گیزلی بیر دوروما کئچمه‌لی ایدی. بو ایشی گؤرمه‌نین بیر بؤیوک بؤلومو بئله اولوردو کی، هر کس اؤز شهرلرین ده‌ییشسین، او بیری بؤلومو بئله اولوردو کی، رهبرلیک و اصلی کادرلارین چوخو خارجه چیخمالیدیلار. بو ایش قاباقجادان دا گؤرولوردو.

اسفندیار دا یاخشی بیلیردی کی، بارات‌گیل اونلارین ائولرینده چوخ اوزون زامان قالا بیلمز. بوتون جاوانلیغینی تامامیله سیاسی چالیشقان کیمی چالیشان بارات دا ایندی بیر طرفدن سیاسی ایلیشکیسی کسیلیب، او بیری طرفدن اؤزو ده ائولیدیر و نیگار دا ایکی آیلیق بوْیلودور. ایکینجی مساله ده بو ایدی کی، اونلار آخشام شام اوستونده اوتوردوقلاری زامان اسفندیار باراتا دئدی کی، اونلارا ایش تاپماقدا و ائو آختارمادا کؤمک ائده‌جکدیر. بو سؤزون او بیری اوزو و تفسیری بو

ایدی کی، «قوناقلیق قورتولدو، اؤز آیاغینیزین اوستونده دورمالیسینیز».
اسفندیار هر حالدا اؤز جانین و وارلیغینی دا قوْرومالی ایدی.

اسفندیار اؤزو اوچون ده خطری آزالتمالی ایدی. اونلارین هامیسینین بیر یئرده اولمالاری خطرلی ایدی. اسفندیار اؤزو اوچون ده بیر یاخشی ایش تاپا بیلمه‌میشدی، هله موسافیر داشیماقلا خرجینی چیخاریردی. بارات‌گیل صاباحدان هم ایش، هم ده ائو دالیسینجا دوشومه‌یه باشلادیلار. اونلار گونون قازئته‌سینه باخیب، کرج جاده‌سینده بیر نئچه ایشچی آراما خبرینی آلدیلار. قزئتده یازمیشدیر کی، بو ایشچیلیک ایشی «شیمیایی ماتئریاللار قابلاشدیرما» اوزره فعالیت گؤستریر.

اسفندیار، بارات‌ین ایش دالیسینجا گئتمه‌سینی، مورادا تاپشیرمیشدی. موراد دا نئچه ایله یاخین تهراندا گؤزتچیلیک ایشی ایله مشغول ایدی. بارات‌ین و اسفندیارین یاخین یولداشلاری ایدی. موراد ایله بارات ایکیسی سولدوزداکی یولداشلارینین احوالیندان دانیشاراق، کرج ایکینجی جاده‌سینده بیر مینیک توتاراق، بارات‌ین چالیشاجاغی آنبارا ساری یولا دوشدولر.

بارات ایله موراد ـ ایکیسی «دامپزشکی» خیابانینا گلیب، اورادا آدرسینی گؤردویو ائوه گئدیب، اورانین کرایه‌سینی دانیشماغا باشلادیلار. بونلارین کیرایه ائله‌دیکلری یاشام یئری، بیر اوتاقلی ایدی. اَل و قاب ـ قاشیق یوماق و سو باشینا گئتمک ـ هامیسی حیطده ایدی.

حامام دا عمومی اولاراق، دامپزشکی خیابانیندا وار ایدی. اونلارین اوتاغینین بیر گیریش قاپیسی و بیر پنجره‌سی وار ایدی کی، اورادان حیط گؤرونوردو و بارات‌گیل گیریش قاپیسیندان چیخاندان سونرا سول طرفه دؤنوب پیلّه‌لردن ائنندن سونرا حیطه گیریردیلر.

ائو صاحبی بیر «جگر کبابی» ساتان کیچیک ماغازا ائوینین گیریشی یانیندا چیخاریب و اورادا چالیشیردی. بللی ایدی کی، او بو «کباب» دوکانی ایله بیر ائوین خرجینی چیخارا بیلمز. زنجان طرفینین کندلریندن تهرانا گلن بو کیشی تورک ایدی. اؤزو ایله خانیمی تورکجه، اوشاقلارین هئچ بیری تورکجه بیلمیردی و فارسجا دانیشیردیلار. چوخ چکمه‌دی کی، بارات‌گیل باشا دوشدولر کی، بو «اون یئددی» یا «اون سککیز» یاشیندا اولان اوغلانلارینین هامیسی «امنیّت کمیته»سینده چالیشیرلار. ائوی آرتیق توتموش و اورادا یاشایان بارات‌گیل هئچ چاره‌لری یوخ ایدی، مگر اؤزلرینی چوخ طبیعی اولاراق تزه ائولنمیش و تهرانا چالیشماق اوچون گلن بیر عایله، یعنی بارات دا تزه بیر ایش تاپیب و مشغولدور کیمی گؤسترسینلر. ائو صاحیبینین انگی بوش اولوب چوخ دانیشان اولدوغوندان بارات‌گیل استفاده ائدیب، هم اؤزلرینی بوش زامانلار اونا یاخینلاشدیریب، «جگر کبابی» ماغازاسیندا اَیله‌شیردیلر و بونا گؤره اؤزلرینی آرتیق طبیعی آپاریب و اونلارا یاخینلاشیردیلار. بارات اورایا گیرندن سونرا بیلدی کی، آرتیق اورادا اوزون زامان قالا بیلمزلر. ائو صاحبی ده کرایه‌نی

آلماق و کرایه‌یه احتیاجی اولدوغو اوچون اونلارا یاخین اولوب و محبّت ائدیردی.

بارات‌ین ایش یئرینده‌کی آنبار بلکه ایکی قات بسکتبال میدانیندان بؤیوک اولاردی. اونون بیر بوجاغی دولویدو تریلی‌له بوشالدیلمیش پالتار یویوجو پودرو ایله. اونلاری بارات‌گیل اؤلچولریله قوطولارا دولدوروب، باشلارین چیریش ایله یاپیشدیرمالی ایدیلر. بارات گؤردو کی، اورادا اونلاردان قاباق بیر نئچه نفر چالیشیر. او چالیشانلارین ایشلرینده‌کی مهارتلرینه حیران قالمیشدی. اونلار نئجه نظم ایله قوتولاری دوزوب، نه سورعتله اونلاری دولدوروب، دسته‌ـ دسته اونلارین باشلارینی نئجه یاپیشدیریب، سونرا کارتونلاردا بسته باغلاییردیلار.

بارات ایله ایکی آیری آدامی ایستیخدام ائیله‌ین، اونلاردان بیر اون یاش بؤیوک اولان شخص بیر مهندیسه بنزه‌ییردی کی، ساققالینین قیراقلارینی چوخ گؤزل و مودئللی قیرخمیشدی. بیر شیک پالتار اَینینه گئین موهندیس باشینین توکو ده بیر میقدار اوزون و مودئللی دارانمیشدی، کؤینک یاخاسینین دا دویمه‌لرین سینه‌سینه قدر آچمیشدیر. انبارا بیر باش وورماق و بارات‌گیلی ایشه آلماق اوچون ده اولمالیدی، اورا گلمیشدی. بارات بیر ایشچی امک حاققی ایله ایشله‌مه‌یه باشلاییردی. او صاباحدان ایشه باشلاییردی. هر گون ده بو اوزون یولو

گلیب، سونرا آخشام قاییتمالی ایدی. بارات‌ین نظرینه بو ایش چوخ راحت گلیردی و اونون گلیریله باش دولاندیرا بیلمه‌سینه گووه‌نیردی.

اورادان و «دامپزشکی» خیابانینداد بارات‌ین ایش یئرینه گئتمک داها یاخین ایدی. موراد دا اونلارا تئزـ تئز باش ووروردو. بارات‌ین ایش یئری نظره گلدیی کیمی چالیشماق اوچون راحات بیر یئر دئییلدی. هر گون صاباح تئزدن بارات بیر مینیک ماشینلا اؤزون «کرجین قدیم جاده‌سی»نین اولینه یئتیریردی، سونرا اورادان ایکینجی ماشینلا ایش یئرینه چاتاردی. ایش باشیندا اونلار آلتی و هردن ده یئددی نفر چالیشیردیلار.

بارات اوچون بو ایشی گؤرمک و صاباحدان- آخشاما کیمی «فاب قوتوسو» دولدوروب و باشلارین چیریش ایله یاپیشدیرماق چوخ چتین بیر ایش ایدی. بیر دقیقه واختیندان بوش کئچیرمه‌مه‌یه آلیشان و بوتون زامانلاردا یا سیاسی تشکیلاتی ایشلرین دالیسینجا اولسون و بوش واختلارین حتّی او یوخو گوج گلنه کیمی کتاب اوخویان بارات ایندی صاباحدانـآخشاما قدر بوش‌ـبوشونا «فاب قوتوسو» دولدورور. بو ایش بارات‌ین بوتون واختینی توتور، هم ده جیسمی باخیمدان دا او قدر اونو یورور کی، کتاب و مقاله اوخویا بیلمیر، البته اگر اونلاری دا تاپا بیلسه. بو دا روحو باخیمدان باراتا چوخ آغیر گلیردی کی، بوتون باجاریقلاری اولماسینا باخمایاراق، ایندی بوتون زامانینی بوش کئچیرده.

بارات‌ین ایش یئرینده کنددن گلیب و تهراندا چالیشان ایکی نفر آذربایجانلی جاوان وار ایدی کی، بیر دفعه خیاللاری بورادا بو قدر ایش اولدوغو اوچون چالیشیب پول-پارا توپلامالاریندان راحات ایدی. اونلاردان سونرا دا بئش نفر ایشچی ده وار ایدی کی، «عراق»دان قاچیب گلمیشدیلر. اونلار دا بئله نظره گلیردی کی، گؤردوکلری بو ایشدن چوخ راضی اولوب، چوخ مهارت و باجاریقلا ایشلرینی گؤروردولر. اونلار هر گون ایچینده ناهارلارینی گتیردیکلری باغلی بوخچالاری ایله ایش باشینا گلیردیلر. ساعات اون ایکی یاریم اولاندا ناهارلارین بیر «والور» اوستونده قیزدیریب، بیر-بیرلرینین یانیندا یئمه‌یه باشلاییردیلار. سونوندا همن «والورون» اوستونده بیر اَیری-بویرو و اَزیلمیش کیتری اوستونده سو قایناديب، اؤزلرینه چای دوزلدیردیلر.

بارات «ساغلاملیق» و «جان ساغلیغی» باخیمیندان عیراقلی چالیشانلارین هم یئمکلریندن چیرگینیردی، هم اونلارین اوز-گؤزلری و اَل-قوللاریندا‌کی لکه‌لر و چیرکلردن چکینیردی. اونلارین ایچینده بیر قارالمیش یاشلی و چوخ دانیشان بیر قیسا بوْیلو کیشی وار ایدی. اونلارین هامیسی بیر-بیرلریله «عرب» دیلینده دانیشیردیلار، آمّا بارات‌گیله یئتیشنده سینیق-سالخاق فارسجا باشاریردیلار. بارات هردن اؤز-اؤزونه فکیرله‌شیردی، «دؤرد-بئش مین ایللیک مدنیت اوجاغی اولان بین النهرین منطقه‌سیندن بئله انسانلار دا وار؟؟؟

بارات اوچون «ایشچی طبقه»سینین ایچینده چالیشیب و «پرولتاریا» یولونون دوشونجه‌سینی بو نئچه نفر فکری و مدنی باخیمیندان چوخ دالی اولان و دیل بیلمه‌ین عیراقلی آپارماسیندا هئچ بیر فایداسی یوخدور. بارات هر نه قدر چالیشیردی، اؤزون بونلارا آرتیق یاخین گؤره و اونلارلا قوووشا بیلمیردی. آمّا میشکین شهرینین کندلریندن گلیب اورادا چالیشان ایکی نفر ایله آرانی قیزیشدیریب و هردن ده بیر سؤز اوخوماغا باشلاییردیلار. بوتون اونلارا تای کندلردن گلیب چالیشانلار چوخ گؤزل «آشیق هاوالاری» اوخویوردولار کی، بارات اونلارا عاشیق ایدی.

بارات اوچون بو ایشله‌مک تکجه جیسمی باخیمدان یورولما گتیرمیردی، هم ده روحی باخیمدان دا بؤیوک ایشکنجه ایدی. او حیس ائدیردی کی، ایگیرمی ایله یاخین درس اوخوماسیندان سونرا بو شرایطده ایشله‌مه‌سی اونا بؤیوک دوشوجو و سیندیریجی بیر دورومدور. عینی زاماندا زامانینین بیر دقیقه‌سینی بوشونا کئچیرمه‌ین بارات ایندی گونلری بیر-بیریسینین دالیسینجا فاب قوتوسو دولدورماقلا کئچیردی. یالنیز هفته باشی آلدیغی پارا اونون اوزونه گولوش گتیریردی کی، اونونلا سوفره‌یه یئمک قویا بیلیردیلر و جیبلرینده آیری اضافه بیر شیلر آلماق اوچون بئش قوروش پارا قالمیردی.

بارات ایش یئرینده آز مودّتدن سونرا گؤردو کی، «فاب پودرو» کیمیایی تاثیرلری آلتیندا هم آدام پیس اؤسکورمه‌لر توتور، هم ده اونون

دریسی یانیر و اَل‌ـ قولونداکی توکلر تؤکولمه‌یه باشلاییر. او بو مساله‌یه چوخ حیران قالمیشدیر کی، بس بو عیراقلی ایشچی‌لر نئچه ایلدیر بورادا نئجه چالیشیرلار؟ اوندا ایدی کی، اونلارین هامیسینین دیشلرینین ده اَرییب تؤکومه‌لرینین سببی اونا آشکار اولوردو. بارات بیر بهانه آختاریردی کی، آرتیق اورادان قاچسین. ایش یئری اونا ساغلاملیق باخیمدان دؤزملو دئییلدی. او ایش یئری چوخلو ناخوشلوقلار دا گتیریردی کی، تنّفسدن توتموش، دری خسته‌لیکلرینه کیمی.

اسفندیارگیلین کؤمه‌یی آلتیندا «کشاورز» بولواریندا بیر «الکتریک» و «الکترو مغناطیس» تعلیم کلاسلارینا یازیلدی کی، آخشاملار ایشدن دؤنندن سونرا اورادا تعلیم گؤرسون. بو کلاسلار نئچه هفته‌نین ایچینده مقّدماتی سویه‌ده اؤیره‌دیردی کی، بارات اونا دایاناراق، اؤزونه بیر آیری ایش تاپسین. یئنه کلاس میزینین دالیسیندا اوتوروب، علمی بیر شی اؤیرنمک ایسته‌ییر کی، اونا دایاناراق صاباحدان بارات بیر ایش تاپیب و بیر تیکه چؤرک چیخارسین. هر گون ایشدن سونرا شوقیله کلاسا گلیب، بیر نئچه ساوادلی اؤته‌ری یولداش اؤزونه تاپدی.

ایش یئریدن اونلارین پارالاری دالییا دوشوردو. بیرـ ایکی هفته اولاردی اونلار پارالارین آلامیشدیلار. هله گله‌جکده ده اونلار امک حاقلارینی آلا بیلمه‌مک خطرینی حیس ائدیردیلر و بو مساله‌یه گؤره آردیجیل رئیسلرینه تضییق گتیریردیلر کی، اونلارین امک حاققینی وئرسین.

بارات‌گیلین ایش یئرلرینده بیر نئچه دنه ده رنگلی شیمیایی ماده ایله دولو بؤیوک «شیمیایی مواد» تونگلری وار ایدی کی، داها چوخ شامپویا بنزه‌ییردی. او نئچه دفعه گؤرموشدو کی، بیر-ایکی نفر گلیب، اونلارین اوستونده چالیشیب آراشدیرما آپاریب، سونرا گئتمیشدیلر. بارات‌گیل اونلارا دیقت ائتمه‌دن او شیمیایی مادّه‌نی پلاستیک قابلارا دولدوروب، ائولرینه آپاریب و شامپو یئرینه استفاده ائتمیشدیلر. اونلار ایش یئرینده □َللرین ده اونلارلا یویوردولار. اونلار داها دیقت ائله‌میردیلر کی، بو شیمیایی مایعلر تست اولونوبلار یا یوخ؟ اونلار استاندارددیرلار؟ یا اونلارین انسانا ضررلری وار یا یوخ؟

آخیردا ائله اولدو کی، بارات‌گیل مجبور قالیب دالبیا دوشن پارالارینی ایسته‌مه‌یه چالیشدیغی شرکتین دفترینه گئتسینلر. تئچه ایل اورادا چالیشان عیراقلی چالیشانلار اونلارین دفترلرینی تانییردیلار. بارات‌گیلین موهندیسه بنزه‌ین رئیسلری چوخ جیدّی موقاویمت ائله‌مه‌دی. او بیر میقدار او یان-بو یان ائدندن و ایچه‌ریده او اوتاق-بو اوتاغا گئدندن سونرا بیر نئچه ساعات اونلاری قاپیدا یوباتدی. آخیردا اونلارین پارالارین حساب ائدیب و بیربه‌بیر اونلارا وئردی. «الکتریک» و «الکترومغناطیس» کلاسلارین یئنی قورتاران بارات اورادان چیخماق اوچون بیر باهانا دالیسینجا گزیردی. پاراسین آلاندان سونرا، آرتیق اورا قاییتمادی. جیدّی صورتده «الکتریک» زمینه‌سینده اؤزونه بیر ایش تاپماغا باشلادی.

بو آرادا دا «نیگار» ایشسیز قالمیشدی. سولدوزدا «خیاطلیق» دؤره‌سینی کئچیرن نگار «جمهوری» خیابانیندا اؤزونه بیر تولیدی‌ده ایش تاپمیشدی. او گلیب و ائوده دئییردی کی، «فکر ائدیرم منیم ایش صاحابیم سولچو اولسون». آمّا ایش صاحابی اونا نه ایش باخیمیندان، نه ده وئردییی پارا بابتیندن فرق قویوردو. «نیگار» ایش باشینا گلیب ـ گئتمه‌سینده هردن مینیک ماشینلاردا موشکوللرله قارشیلاشیردی کی، تهراندا چالیشان هر بیر خانیم اونلارلا قارشیلاشا بیلردی. داها تهراندا بو ایشلرین یولون و اونلارلا نئجه یاناشماغین دیلینی اؤیرنمیشدی. اونون گتیردییی پارا دا بؤیوک کؤمک ائدیردی.

اونلارین آردیجیل اولاراق یالنیز ارتباطلاری خارج دونیاسیلا «موراد» طرفیندن ایدی. سوبای اولان موراد کئشیکلیک و گؤزتچیلیک ایشینه مشغول ایدی. هفته‌ده آزیندان بیر دفعه اَلینده بیر قارپیزدان ـ قوْووندان گتیریب و اونلارین ائولرینده او گون قوناقلیغا بنزر بیر هیجان وار ایدی. اونلار دئییب ـ گولوب و کئچمیشلردن دانیشیردیلار. بارات‌گیلین بؤیوک دیلخوشلوقلاری، مورادین گلمه‌سی ایدی. اسفندیارگیلین اوزاق اولمالاری و اونلارین چالیشمالاری بو امکانی آز دا اولسا، یارادیردی کی، اونلارا تئزـ تئز باش وورا بیلسینلر.

ایکی آیدان چوخ بارات‌گیلین سولدوزدان چیخماسیندان کئچمیردی کی، اونلاری تکلیک و قوربت حیسی بورودو. بو تهرانا گلمه‌یین او بیری دفعه‌لرله بؤیوک فرقی بوردا ایدی کی، اونلارین

تشکیلاتی ضربه آلتیندا اولدوغو اوچون اونلارین اؤزلری، تانیشلارلا ارتباطلارین امکان اولدوغو قدر آزالتمالی ایدیلر. اونلارین تشکیلاتلاری، شهرلری، قوهوم ـ تانیشلاریندان اوزاق اولمالاری و چوخ آغیر و سویه‌سیز ایشلرله چالیشیب و پول قازانمالاری اونلار اوچون بؤیوک ذهنی تضییق، عینی حالدا داریخمالی بیر دوروم یارادیردی. اونلار گیزلی موباریزه ضربه‌سی آلتینا گئدن و اونلارین سیاسی تشکیلاتلاری دولت طرفیندن تاپدانان زامان پول چیخارماق چوخ چتین اولموشدور. اونلار واختلارینی اونلارا یاراشمایان ایشلر اوچون تلف ائدیردیلر، یولداشلاریندان خبرسیز اولماق اونلارین اورکلرینی ایشیقلاندیریردی. بارات‌گیل ساواش اقتصادی شرایطینده، حتّی امنّیتی مساله لره گؤره «کوپون» آلماقدان دا محروم ایدیلر.

بو زاماندا سیاسی باخیمدان جیدّی موشکولو اولمایان نیگار هم ائولرینه باش وورماق، هم ده بیر آز داریخماسی آزالماق و بیر مقدار ائو وسایلی گتیرمک اوچون سولدوزا دؤنوب و بیر ـ ایکی هفته اورادا قالدی. بو زاماندا بارات‌ین تک قالماسی اونون داریخماسینا کؤمک ائتمیردی. بارات خبری اولدو کی، اونون کیچیک قارداشی تهرانا گله‌جکدی. اونا گؤره اونلار توتوشدوردولار کی، اونونلا «نیگار» بیرلیکده گلسینلر. اونلارین ایکیسی داها راحت ائو وسایلین بیرلیکده گتیره بیلرلر.

قارانلیق و داریخمالی گونلرین ایچینده اونلارین خبری اولدو کی، باراتین اؤزوندن کیچیک قارداشی، سولدوزدان تهرانا گلیر کی، اوردان سربازلیق خدمتینین قالانینی قورتارماق اوچون شیرازا طرف گئتسین. باراتگیل بو باخیمدان چوخ سئوینیردیلر. بارات حیس ایئدیردی، اونلار دؤرد نفر بیر یئرده توپلانا بیله‌جکلر، بلکه بیر آز بؤیوک جمعده اؤز یولداشلاری، دوغما دیارلاری و اورتاق مساله‌لری حاققیندا دانیشسینلار. بونا بنزه‌ییردی کی، بیر کویرین اورتاسیندا بیر جام سرین سو اینسانا وئریلسین.

باراتین قارداشی و نیگار صاباح تئزدن گلیب تهرانا یئتیشدیلر. او گون «موراد دا ایشه گئتمه‌میشدی. باراتگیلین ائولری یئنه ده دانیشیب- گولمکله دولو ایدی. اونلار قرارلاشدیلار کی، آخشامی «آزادلیق» میدانینا گئدیب، اورادا سفره دؤشه‌ییب و اؤزلرینله یئمک آپاریب، خوش کئچیرسینلر. باراتین بیر بؤیوک آغیر روسی دوربینی وار ایدی کی، نئچه دنه ده عکس سالماق اوچون اونو دا گؤتوردولر. بارات بلکه بیر کیلولوق ده‌میر دوربینی بوینوندان آساراق، آزادلیق میدانیدا اؤزونو بیر توریست کیمی حیس ائدیردی.

باراتین قاراداشینین سربازلیق خدمتیندن آز قالیردی. او ایکی- اوچ آیدان سونرا سربازلیغین بیتیریب، سویونوب قایتمالی ایدی. بو یئییب- ایچیب، دئییب -گولوب دانیشماغین ایچینده اونون گؤزلرینده بیر نیگارانچیلیق گؤرونوردو. بلکه او دا تهرانداکی قاباقکی جمعلرینین

داغیلماسیندان راحاتسیز ایدی، بارات‌گیلین دوروموندن گؤردویوندن نگران ایدی. هر حالدا اونلار هاوانی قارانلیغا یئتیردیلر و بیر سیرا عکس سالیب و ائوه دؤندولر. صاباح او سفرینی داوام ائدیب و شیرازا ساری حرکت ائتدی.

****

بارات بیر طرفدن ائو تاپماغا، او بیری طرفدن ده ایش آختارماغا باشلادی. بارات‌ین ائو تاپماسی چوخ چتین دئییلدی، اونون ایش تاپماسی چوخ چتین ایدی. اونون ایش تاپیب، اؤز خرجینی چیخارماسی چوخ جیدّی بیر مساله ایدی کی، گرک نه زحمت ایله اولمالی ایدیسه، بو ایشی گؤره ایدی. بارات بیر گون قرار وئردی کی، «قزوین» میدانیندان توتوب «آذری» اوچ یولو جهتینده حرکت ائدیب بوتون «الکتریک» و «الکترونیک» تعمیرات ماغازالارینا باش ووروب و ایش آختارسین.

تهران‌ین هاواسی چیرکین، اوتوبوسلار، مینی‌بوسلار و مینیکلر «قزوین» خیابانیندا توستولو و سه‌س ـصدالی حالدا گئت ـ گلده ایدیلر. بارات‌ین صیفتینده ایستیدن یارانان «تر» یاغلی توستو ایله قاریشیب و

اَیننده‌کی آغ کؤینه‌یینین رنگینی ده‌ییشمه‌یه باشلاییردی. بارات بیربه بیر تعمیرات ماغازالارینا گیریب، اونلاردا ایش اولماسینی آراییردی، تقریباً هامیسی منفی جواب وئریردیلر. بارات آختارا- آختارا اؤز- اؤزونه فیکرله‌شیردی کی، «وارلی عایله‌لردن اولان سولچولار نه قدر کاسیب عایله‌لردن اولان سولچولاردان خوشبخت ایدیلر». او بیری طرفدن بو باخیمدان دا اؤز بدشانسلیغینی بیر داها نظردن کچیردیردی کی، «نه‌دن او اونیورسیته‌ده آیری بیر رشته‌ده قبول اولمامیشدیر کی، اوندا راحت ایش تاپا بیلسین؟»

او صاباح ساعات بلکه دوققوزدان باشلامیشدی و ساعات اون بیر یاریما قدر «آذری» اوچ یولو اَلینده بیربه‌بیر خیابانین ایکی طرفینده‌کی «تعمیرات یئرلرینه باش وورموشدو. او هله هئچ بیر نتیجه آلا بیلمه‌میشدی. «آذری اوچ یولو»نا داها چوخ قالمیردی. نهایت، او فرعی بیر خیابانین کناریندا بیر «ژنراتور-ترانسفورماتور، قایناق دستگاهلاری، ها بئله بو کیمی ایشلر اوچون بیر تعمیرات ماغازاسی گؤردو. بارات او بیری ماغازالار کیمی ایچه‌ریه گیردی و دؤره‌سینه باخیب، کیمین ایش صاحبی اولا بیله‌جه‌یینی حدس وورارق، اونلارین بیرینین قاباغینا گئتدی.

بارات بیر طرفدان ماغازایا باخدی. بؤیوک‌-بؤیوک و آغیر- آغیر «جوش(قایناق) دستگاهلاری»، «ژنراتورلار»، «سو ناسوسلاری»، «ترانسفورموتورلار» و ها بئله اونلارین پارچالاری دؤر- دؤره‌نی

آلمیشدی. بو تون یئر، دیوارلار و تاوان توستودن قارالمیشدی. بو بؤیوک و آغیر دستگاهلارین چوخلاری معلوم ایدی کی، اوزون زاماندیر یئرلریندن ترپشمه‌ییبلر. ایش یئری بلکه ایگیرمی بئش متر مربّع مساحتی اولاردی. گیریش یئرین کناریندان بیر نازیک پیلله یوخارییا گئدیردی کی، یوخاریدا بیر بالکون کیمی یئر وار ایدی. اورا هم انبار ایدی، هم اونلارین ناهار یئمک یئرلری، هم ده اورادا بیر میزـ صندل وار ایدی کی، اونلارین دفتری سایلیردی.

بارات ایچه‌رییه گیرنده اورادا دؤرد نفر چالیشیردی. او دؤرد نفر جاواندان بیری اونا یاخین گلدی و خبر آلدی: «نه ایشینیز وار؟». بارات بلکه اوندان دؤردـ بئش یاش بؤیوک اولان بو جاوانین قیافه‌سینه و دوروشونا باخیب، اونون تاثیرینه معروض قالدی. بو تؤرـ تؤکونک آما سوپورگه ایله ترتمیز یئری سوپورولموش ایش یئرینده اونون قارشیسینداکی جاوانین اؤزو ده چوخ تمیز گئیینیب و بیر بؤیوک اوستو یاریقـ یاریق آما چوخ تمیز تاختا میزین دالیندا «سارغاج» ایله مشغول ایدی. او اوزونو تمیز قیرخمیشدی، پالتارلاری تمیز ایدی و چوخ مهارتله اؤز ایشین گؤروردو. باشینین و بیغلارینین رنگی خینا رنگینه چالیردی. اونون گؤزلریندن آیدینلیق یاغیردی.

بارات سالام وئریب، دؤره‌یه باخیب بو تمیز و خوش‌تیپ جاوانین قاباغیندا دایاناندان سونرا اونون گؤزلری و شخصّیتینین تاثیری آلتیندا قالدی. اونون گؤزلری و دانیشیغیندان «محبّت»، «آنلاق»،

«ائلدارلیق» و «انسانلیق» یاغیردی. بارات یاریمچیق دا اولسا، وضعیتینی اونا دئمه‌یه باشلادی. «من سیاسی چالیشمالاریمین نتیجه‌سینده اونیورسیته‌دن ائشییه اؤتورولموشم. ائولییم و شهرستاندان گلمیشم. بو الکتریک، الکترونیک و سیم‌دولاما کلاسلارینیا دا گئدیب بیر شئیلر اؤیرنمیشم، ایندی ده ایش آختاریرام». آسلان» به‌ی اؤزونو تانیتدیردی و دئدی کی، بو کیچیک ایش یئرینده یالنیز دؤرد بئش نفره ایش امکانی وار. او اؤز شریکی ایله گؤروشوب دانیشمالیدیر. اگر اونو قانع ائیله‌یه بیلسه، بارات گلیب ایشله‌یه بیلر.

بورادا بارات گؤردو کی، اونون اورک صافلیغی و آیدینلیغی سایه‌سینده، وئردییی جاوابی مثبتدیر. او، عینی حالدا اشاره ائله‌دی کی، هر گون صوبح ساعات سککیزدن ایش باشلاییر و آخشام آلتیدا قورتاریر. بارات بئله قرارا گلد کی، اونلارا ناهاردان سونرا تلفن ائتسین و جواب آلسین. بارات ناهارین یئمک اوچون ائولرینه دؤندو. بارات بیلمیردی، بو نئچه ساعاتی نئجه دؤزسون. اوچ- دؤرد ساعاتی دؤزندن سونرا بیر تلفن باجه‌سی تاپیب، بیر تلفن آچیب، اونلاردان نتیجه‌نی بیلمک اوچون ائشییه چیخدی. تلفنی آچاندا آسلان ایله دانیشدی. او، باراتا دئدی کی، اونلار قبول ائدیبلر کی، باراتا هفته‌ده ۵۰۰ تومن وئرسینلر. او صاباح ساعات سککیزدن ایشه باشلایا بیلر.

هفته‌نین سونونا اونلار مورادلا بیرلیکده «هاشمی» خیابانینین اورتالاریندا بیر دار کوچه‌نین ایچینده بیر اوتاق و بیر قهوه‌خانالی ائو

بارات‌گیله کرایه اوچون گؤردولر. ائوده اونلاردان سونرا بیر یاشلی خانیم یاشاییردی. یاشلی خانیم تک‌باشینا اوست طبقه‌ده یاشاییردی. آشاغیدا بو بیر اوتاق، بیر قهوه‌خانانی هم کرایه اوچون دوزلتمیشدیر، هم ده ائوده تک قالماسین. ائوین کرایه کاغیذینی یازیب امضالایاندا اونون بیر ایداره‌ده ایشله‌ینه بنزه‌ین اوغلو گلمیشدی. او دا اؤز باخیشیلا بارات‌گیلی گؤتور ـ قوی ائدندن سونرا بیر اوتاق، بیر قهوه‌خانانی بارات‌گیله کرایه وئرمه‌یه راضی اولدو. بارات‌گیل بیر کیلیمه بنزر بیر شئی یئره سالمیشدیلار، یئره سالماق اوچون بیر دست یورغان‌ـ دؤشه‌ک و بیر نئچه دست قاب‌ـ قاشیق ایله ائولرینی دؤشه‌ییب، یاشاماغا باشلادیلار. بارات‌گیل نیگارین قارداشینی گؤزله‌ییردیلر کی، اونلارین «کومود و خالچالارین» سولدوزدان گؤندرسین. نه قدر زحمت و اوزون یولو گلمکله خالچا ایله کومود گلیب و بارات‌گیلین کرایه ائتدیکلری ائولرینه چاتدی.

تهران‌ین هاواسی همیشه‌کی کیمی یاغلی و توستولو اولاراق اؤز چیرکینلیینی آرتیقراق «هاشمی» خیابانی اطرافیندا گؤستریردی. اورالاردا خیابانین کناریندان آخان سولار دا بو قارا و چرکینلیکله دولو ایدی. بونلارا آلیشان بارات هر بیر کوچه‌نین دار و اوزونلوغوندا بیر آخار قارا و چرکین سو دا وار ایدی کی، حتّی میلچکلر ده اونا یاخین دوشمه‌یه جرات ائله‌میردیلر. بارات هردن تعجّب ائدیردی کی، انسان اؤزونو بو چیرکین محیط ایله نئجه آلیشدیریر، اورادا یاشاماغا داوام

ائدیر، هله اورادا یاشاماقدان لذّت ده آپاریر. بو هاوانین چیرکینلییینده حتّی میلچکلر ده یاشایا بیلمیرلر.

صاباح یئنی بیر گون ایدی. بارات نه‌اینکی علمی و فنّی بیر رشته‌ده ایشله‌یه‌جک، بلکه آلدیغی پول ایله کرایه‌سینی وئریب، ائو خرجی اوچون ده یاخشی بیر پول قالاجاقدی. ایش باشیندا حیس ائدیردی کی، احتمالا ساوادلی، سول دوشونجه‌سینه مئیللی آداملارلا امکداش اولسون.

او قاباقجادان ایشه گئتمک یولونو عایارلامیشدیر، بئش اون دقیقه ائودن پیادا گئدندن سونرا بیر مینیک ماشینا مینیب و اون دقیقه ایچینده «قزوین» خیابانیندان «تیموری» خیابانینین بوجاغیندا ایش یئرینه یئتیردی. او دوز صاباح ساعات سککیزده ایش باشیندا حاضیر ایدی. او چاتاندا گؤردو کی، بیر آیری اوغلان قاپینی آچیر.

بارات کئچیب سالام وئردی. باراتدان بیر یئددی-سککیز یاش کیچیک اولان او اوغلان باراتین جاوابین وئرندن سونرا اونا بللی ائله‌دی کی، «آسلان» اونون اورایا گلمه‌سیندن دانیشیب و اونلاری خبردار ائدیب. قاپی‌نین کیرکیره‌لرینی یوخارییا چکندن سونرا او باراتا اشاره ائله‌دی کی، «قاز پریموسونو» نئجه یاندیریب و چای دمله‌مک اوچون سو قایناتسینلار. اوندان سونرا باراتا اشاره ائله‌دی، بو ماغازانین اورتاسیندا قویولموش بوتون ژنراتورلار ائشیکده خیابان و پیاده یولو کنارینداقویولمالیدیلار.

او «قایناق دستگاهلاری»نین بیرینین دسته‌سیندن یاپشیب و دیکک قالدیردی و اونو ائشییه ساری آپارماغا باشلادی. بارات اونا باخیب، اوندان تقلید ائتمه‌لی ایدی. محمّد بیر دنه «قایناق دستگاهلاریندان» باراتا گؤستردی کی، اونو ائشیکده خیابان قیراغینا چیخارسین. بارات قالدیرماق ایسته‌دی، گؤردو کی، اونو قالدیرماق نه قدر چتین و تقریباً غیر مومکن نظره گلیر. سوندا اونو پیس کؤکده قالدیریب، آیاقلاری والای وورا- وورا خیابانا چیخاردی. بارات گؤردو کی، بئش-آلتی دنه اونا تای «قایناق دستگاهی» ائشییه چیخارمالیدیرلار. محمّد ایکینجی دستگاهی راحتلیقلا قالدیریب ائشییه چیخاردی. بارات دا ایکینجی دستگاهی اؤله- اؤله ائشییه چیخاردی و اونون اَللری، آیاقلاری و چیینلری آز قالیردی یئریندن چیخسین. اوره‌یی دؤیونمکدن آز قالیردی پارتلاسین.

ژنراتورلار و دینامالارین ائشییه چیخارمالارینین فرقلی بیر یولو وار ایدی. اوّل گرک اونلارین مخصوص پایه‌لری یئره قویولسون، سونرا ایکی نفر هره‌سی بیر طرفدن یاپیشیب، اونو پایه‌لرین اوستونده یئره قویسونلار. بو ایش چوخ آغیر دئییلدی، بلکه بیر قدر اینجه بیر ایش ایدی. سوندا بارات ایله محمّد بو ایشی ده گؤروب قورتاردیلار. بئله نظره گلیردی کی، محمّد بیر آز بدنینی یومشالدیب کی، اَل-قولو آچیلسین، بوتون ترسه‌سینه، بارات نفسدن و جاندان ائله دوشموشدو، سانکی ایشه باشلامامیشدان بئله نظره گلیردی کی، جانی قالمابیب.

اوندان سونرا باراتا سوپورگه‌لرین یئرینی گؤسته‌ریب دئدی کی، بوتون ماغازانی سوپورمه‌یه باشلاسین. یالنیز «الکتریک» ایشلری گؤرمک اوچون بورایا گلدیینی دوشونن بارات باشا دوشدو کی، بیر نفرین گؤرمه‌سی لازیم اولان گؤروله‌سی چوخلو آیری ایشلر ده واردیر. باراتا البّته آغیر گلیردی کی، محمّد اونا بؤیوکلوک ائدب، دستور وئرسین. محمّد چوخ تحکّم ایله باراتا دانیشیب، اوندان بو ایشلری بیر-بیرینین دالیسینجا گؤرمه‌سینی ایسته‌ییردی.

محمّد باراتا نفس یئری وئرمه‌دن اوندان ایسته‌دی کی، ماغازانی سوپورمه‌یه باشلاسین. بارات سوپورمه‌یه باشلاییب، جیدّی داوام ائتدی. محمّد یاخینداکی ساندویچ دوکانیندان بیر سوسیس ساندویچی آلیب، صبحانه‌سینی یئمه‌یه گئتمیشدیر. محمّد یئیه‌-یئیه گؤزو چایدا ایدی کی، چای دا حاضیر اولسون و چای ایچمه‌یه باشلاسین. بارات‌دان یاشی چوخ کیچیک اولان محمد بارات‌ین سوپورمه‌سینه بیر نئچه ایراد توتدو و بارات‌دان ایسته‌دی کی، بعضی یئرلری یئنیدن سوپورسون. بو داورانیش بارات‌ین شخصّیتینی سیندیرماغا دؤنوردو. نهایت بارات هر یئری سوپوروب، تمیزله‌دی. بارات سوپورمک ایشین قورتاراندا آرتیق جانی قالمامیشدی. هله ساعات سککیز یاریم اولمامیش بو ایشی قورتاردی. بو حالدا محمّد اونا بیر لطف ائدیب چای ایچمه‌سینه ایجازه وئردی.

بو آرادا بیر آیری جاوان اوغلان دا ماغازایا گلدی. اونون آدی «رسول» ایدی. او دا محمّد یاشدا، آما اوندان هم گوجلو، اوجا بوی، آمّا

خوش داورانیشلی ایدی. رسول ایش پالتارلارین گئیندن سونرا اؤزونه بیر چای تؤکدو. اونلار چایلارین قورتارمامیشدیلار کی، بارات ایله یاشید اولان بیر آیری اوغلان دا ایش باشینا گلدی. او خوش داورانیشلی بیر اوغلان ایدی، اؤزونو ایش مهارتی باخیمدان او بیریلردن داها اوستون بیلیب بؤیوک ایش میزینین باشینا کئچیب، بؤیوک بیر دینامین سیم‌دولاماسینا باشلادی. اونون دا آدی «قولام» ایدی.

بارات ایندییه کیمی اوچ نفرله ایش یئرینده تانیش اولموشدور کی، اونلارین هامیدان کیچییی هامیدان چوخ باراتی یولا وئرمیردی. هله ایشه باشلامایان بارات بیر گون چالیشان «حامّال» قدر یورولموشدور. بو حالدا رسول اوندان ایسته‌دی کی، بیرلیکده بیر یانمیش قایناق دستگاهینی آچیب- پوزسونلار. بارات بیر طرفدن قایناق دستگاهینین نه جور ایشله‌مه‌سینه حیران قالیب، اونو دوشونمه‌یه چالیشیردی، او بیر طرفدن ده اونون نئجه آچماسینین اؤزونه گؤره نه قدر اینجه و دقیق اولماسینی اؤیرنمه‌یه باشلاییردی. نهایت بیر چالیشمیش قایناق دستگاهینین نه قدر چیرکلی اولماسی و اونون تمیزله‌مه‌سینین اؤزونون بؤیوک بیر ایش اولدوغونو تزه باشا دوشوردو.

«رسول» اوندان ایسته‌دی کی، گئتسین «آچار آلتی»، «آچار سککیز»، «آچار اون ایکی» و بؤیوک چکیج ایله بیر قلم گتیرسین. بارت اونلارین یئرینی، هم ده آچارلارین نؤمره‌لرینی بیلمیردی. رسول گلیب، اونا آچارلارین اوستونده یازیلاری اونلارین نؤمره‌لرینی گؤستردی.

بارات او نؤمره‌لرین سانتی متر و یا اینچ اساسیندا اولدوقلارینی اؤیرنمه‌یه باشلاییردی. او آچارلاردان سونرا «باکس آچارلاری»، «پیچ گوشتی»لر (وینت‌آچان) و او بیری مخصوص ابزارلارلا دا تانیش اولدو.

بارات باخا‌ـباخا رسولون نه باجاریقلا پاسلانمیش و برکیمیش پیچلری آچماسینا باخیب، سونرا قایناق دستگاهینین دالی قاپسین چکیج و قلم ایله آچماسین اؤیره‌نیردی. قایناق دستگاهینین دالیسی آچیلاندان سونرا اونون ایچینده‌کی «آرمچیری» گؤرونور کی، «بولبرینگ»لر ایله ایچه‌ری‌یه باغلانمیشدی. او بیری طرفدن، قایناق دستگاهینین گؤوده‌سینه دولاشا سارغاج نه قدر مهارتله توخونموشدو، باراتی حیران ائدیردی. رسول باراتا آچیقلاییردی کی، بو سارغاج بیر نقطه‌دن یانیب یاپشیب، اونا گؤره کسیلمه‌لیدیر. او کسیلندن سونرا سؤیولوب، چیخاریلیب، سونرا اونون گؤوده‌سی یئنیدن تمیزله‌نیب، یئنیدن سیم ساریلمالیدیر. قولام بو سیم ساریما ایشلرین گؤروردو. رسول باراتا آچیقلاییردی کی، کسیلمیش سیملری چیخارماق اوچون اؤنجه اونلاری قازلا قیزارتماق لازیمدیر، اونلار یوموشالاندان سونرا، تاماملیه داغ و ایستی اولاندا اونلاری انبور یا بؤیوک وینت‌آچان ایله چکیب چیخارمالیدیرلار. بارات همیشه گرک هم اَل‌ـقولونون یانماماسیندان، هم ده اؤزونون یارالانماماسیندان موغایات اولاردی.

بارات گؤروردو کی، قاباغیندا اوزون یول واردیر. او، بو ایشلری بیربه‌بیر اؤیرنمکله یاناشی، رسول یا محمد کیمی، باجاریقلا بو ایشلری

گؤرمه‌لیدیر. او هله ابزارلاری تانیماقدا ایدی. بو حیران قالماقلار ایچینده ایدی کی، گؤردو، بیر نفر کول رنگلی «بی. ام. و» ماشینلا دوکانین قاباغیندا ساخلاییب، ایچه‌رییه گلیب، سالام وئردی. مغازاداکیلارین هامیسی اونون سالامین قایتاریب، اونو «تیمور بەی» سه‌سله‌ییردیلر. چوخ چکمه‌دی، بارات اونون «آسلان»ین شریکی ـ تیمور اولدوغونو بیلدی. تیمور دا تئز یوخارییا گئدیب، ایش پالتارلارینی گئییب، آشاغییا گلدی.

بارات گؤروردو کی، ساعات اونا یاخین تقریباً هامی ماغازادا چالیشانلارین هامیسی گلیبلر. یالنیز هله آسلان‌دان خبر یوخ ایدی. بارات رسولون یانیندا راحات یئر اوستونده اوزانیب، یا دا اوْتوروردو و اونا آچار سالمادا، ابزار آپاریب ـ گتیرمه‌سینده کؤمکلیک ائدیردی. او هم قایناق دستگاهینین قورولوشون اؤیره‌نیردی، هم ده اؤزو اونون آچماسیندا و سیملرین کسمه‌سینده اَل آتیب، رسولا کؤمک ائدیردی. بارات ساده‌جه رسولا شاگیردلیک و کؤمک ائدیردی. بیر اوجا بوی، تؤکمه‌بدن بیر اوغلان اولان رسول امکان اولدوغو قدر باراتا ایش اؤیره‌دیب، اونو ایشه چکیردی. بارات یاواش‌ـیاواش اونون کیشیلیییندن و صاف اورکلیلیییندن خوشو گلمه‌یه باشلاییردی. رسول هردن بیر دانیشیقلارینین ایچینده محمّدین دانقازلیغینا اشاره ائدیب، اونون اؤزونو رئیس ساندیغینا و او بیریلره بؤیوکلوک ائتمه‌یینه اشاره ائدیردی.

بارات بو ایشلرین و دانیشیقلارین اورتاسیندا ساعات اون ایکی یاخینلیغیندا گؤردو، آسلان دا ایش باشینا گلدی. اوره‌یینده آسلان‌ین

کسین بیر سولچو اولدوغونو دوشونن بارات فیکیر ائدیردی کی، او بیری سولچو یولداشلاری کیمی اوندان چوخ ایستی گؤروشوب سلاملاشاجاق. آمّا آسلان هامی ایله چوخ قیسا سلاملاشیب، ایش پالتارینی گئییب ایشه باشلاماق اوچون یوخارییا قالخدی. او اَلینده ایستیل ناهار قابی و ایچینده ناهار اوچون یئمک ده گتیرمیشدیر.

هر کس بیر بوجاقدا اَلینده بیر ایشله مشغول ایدی. اونلار عینی حالدا بیر-بیرلریله موختلف مساله‌لرین حاققیندا دانیشیردیلار. آرا-سیرادا محمّد باراتی سه‌سله‌ییب، اوندان ایسته‌ییردی، اونون اوچون بیر آچار، چکیج و یا باشقا بر وسایط گتیرسین. بارات دا اوره‌یینه آلمایاراق، اونا هر بیر ایش تاپشیریلاندا، چالیشیردی، اؤزونو فایدالی گؤستریب، او ایشی یئرینه یئتیرسین. ساعات ناهاردان سونرا بیر اولدو. بو واخت آسلان قاز پیریموسون اوستونده اؤز ناهارین گتیریب قیزدیردی.

بارات دا اؤز ناهارینی، او بیریلر ده ناهارلارینی گتیریب، تئز-تئز قیزدیریب و یوخاریدا، بالکون کیمی یئرده سوفره سالیب، اونون اوستونه دوزوب، یئمه‌یه باشلادیلار. هر کس تله‌سیردی کی، تئز اَلینی یوسون، سفره باشینا گلسین. اونلار بیر-بیرلرینین ناهارلارینا شریک اولاراق، بیر-بیرلریله پایلاشیردیلار. بو نئچه نفرین ایچینده، تیمور و قولام ناهار گتیرمه‌میشدیلر. اونلارین ناهار گتیرمه‌مه‌لری هئچ موشکول سایيلمیردی. بارات بو وضعیتدن چوخ خوشو گلیب، اورادا‌کی

دوستلوق، قارداشلیقدان راضی ایدی. او جمعین ایچینده یالنیز «محمّد» اذیت‌جیل و خسته ایدی، او بیریلرله فرقلی گؤرونوردو.

ناهارین اوستونده اونلار قونشو ماغازالار، او بیری یولداشلاری و بیر‌ـ‌بیرلرینین قارداشلاری و آتالاری حاققیندا دانیشیردیلار. اونلار بیر‌ـ‌بیرلرینین عایله‌لرینه قدر تانییردیلار. بارات بو دانیشیقلاردان چالیشیردی کی، اونلارین بیر‌ـ بیرلریله قوهوملوق، تانیشلیق رابطه‌لرینی اؤیره‌نسین. او بیری طرفدن اونلارین قوهوم‌ـ قارداشلارینی تانیسین. قونشو ماغازلارین حاققیندا دا بیر قدر تانیش اولسون. اونلار ناهارلارین بیتیرندن سونرا گؤردو کی، «تیمور» و آسلان ـ ایکیسی ده «دست‌ناماز» آلیب، یوخاریدا نامازا چیخدیلار. بو آندا بارات بیلدی کی، اونلار سولچو اولا بیلمزلر.

بارات‌گیل بلکه ساعات ایکیدن سونرا بیر داها ایشه باشلادیلار. رسول باراتا دئییردی کی، «تلسمه، او قدر ایش واردیر کی، قورتولماغا گلمه‌سین». او بارات‌دان ایسته‌ییردی کی، ایشلرینی یاواش و داواملی گؤرسون. بئله‌لیکله هم ایشین خطری آز اولار، هم ده ایشله‌مکدن یورولماز و ایشدن لذّت آپارار. رسول بو آرادا بیر آیری قایناق دستگاهینین دالیسینی آچماغا باشلامالی ایدی. بارات دا ایسته‌دی کی، اونا قایناق دستگاهینی آچماقدا کؤمک ائله‌سین. قاباقکی دستگاهی آچماقدا کؤمک ائدن بارات فیکیر ائدیردی کی، بیر شئیلر اؤیره‌نیب، اونا گؤره چالیشیردی کی، آرتیق ثمره‌لی اولسون.

قایناق دستگاهینین دالیسینی آچماقدا اونلار چوخ گوجلوک چکیردیلر. رسول چوخ مهارتله قلمی بیر اَلینه، چکیجی ده او بیری اَلینه آلیب، پیچلرین (وینتلرین) قیراقلاریندان ائله ضربه‌لر وورماغا چالیشیردی کی، او پیچلر یئرلریندن چابالاییب آچیلسینلار. سونرا دالی قابین پاسلانماسی اوچون اونون آچیلماماسی سبب اولوردو کی، قلم ـ چکیج ایله قایناق دستگاهینی اونون دالی قاپاغیندان آییرسینلار. رسول بیر اَلینده دمیر قلمی توتوب، او بیری اَلینده آغیر بیر دمیر چکیجله او قلمین اوستوندن آخیر گوجویله بیر ضربه چالیردی.

سونرا رسول بارات‌دان ایسته‌دی کی، قلمی اَلینده محکم قایناق دستگاهینین گؤوده‌سی (بدنه‌سی) و قابینین آراسیندا ساخلاسین. سونرا ایکی کیلولوق چکیجی قالدیریب و برکدن قلمین اوستوندن چالدی. قاب ایله بدنه بیرـ بیرلریندن آیریلمادیغی اوچون او بیر داها بارات‌دان ایسته‌دی کی، یئنه ده قلمی اَلینده برک ساخلاسین. بارات حیس ائدیردی کی، اگر قلمی بیر بالاجا اَیری، یا بوش توتسا، یا بیر آن رسولون ایکی کیلولوق دمیر چکیجی بو سورعت و گوجله چالاندا اونون اَلیندن وورمایاجاق اینامینی ایتیرسه ایدی، بیردن چکیج بارات‌ین اَلینه ده‌یه بیلردی، هم ده بو آغیر ضربه‌نین آلتیندا بارات‌ین اَلی کوفته کیمی اَزیله بیلردی. بو چکیج ایله بئش آلتی دفعه رسول ضربه وورودو، نهایت قایناق دستگاهینین بدنه‌سی قابیندان آیریلدی.

بارات بو آندا گؤردو کی، هاوانین ایستیسینی بوتؤو حیس ائله‌ییر. بدنینده و آلنیندا دا تری حیس ائدیردی. رسول سونرا باراتا آچیلمیش قایناق دستگاهینی پاسدان، توز- تورپاقدان تمیزله‌مه‌یی اؤیره‌دیردی. بوتون چیرکلری تمیزله‌مک، باراتا یئتیریردی. هله رسولون ضربه‌لرینین قورخوسو یاریم ساعاتدان چوخ اونون یادیندان چیخمامیش بارات یاواشجا و تلسمه‌دن بو تمیزله‌مه‌لرین ایچینده چالیشاندان سونرا ساعاتی دؤرده یئتیردیلر. آرتیق یورغونلوق گوج گلن بارات بو بیر گونون بو قدر اوزون اولماسینا اینانمیردی. باراتا یورغونلوق دا گوج گلیردی.

بارات نهایت بیلمه‌دی، نه پیس کؤکده ساعاتی بئشه یئتیردی. گؤزو آسلان و تیموردا ایدی کی، اونلارا نه زامان ائوه گئتمه‌لرینه ایجازه وئره‌جکلر. بارات آخیر آنلاردا آنجاق رسولا کؤمک ائدیردی و اؤزون آغیر ایشلره وئرمیردی. آخشامین حاضیرلاشماسیندان بارات اؤزونو حاضیرلاییردی کی، ائوه گئدیب، ایلک گون ایش‌باشینداکی ماجرالاری نیگارا تعریفله‌سین.

نهایت آسلان بیلدیردی کی، وسایلی ایچه‌رییه قویون. بارات بو یورغونلوق ایچینده ایندی باشا دوشدو کی، صبح ائشیه قویدوقلاری بوتون قایناق دستگاهلاری، ژنراتورلار، ترانسلار، سو ناسوسلاری و آیری آغیر-آغیر دستگاهلاری ایچه‌رییه داشیمالیدیرلار. بارات چوخ سئوینیردی کی، رسول و محمّد ده اورادا ایدیلر. اونلار بیر- بیرلرینه

کؤمک ائده بیلیردیلر. بو آندا گؤردو، رسول ایله محمّدین آراسیندا بیر اعلان اولونمامیش یاریشما باشلادی.

اونلار قایناق دستگاهلارین بیر تاققا دا دیک قالدیریب، چابالادیب، سونرا بیر جیدّی تکان ایله اونو ایچه‌رییه آپاریرلار. بارات دا آچارلاری یئرلرینه قویدو. او دا آرمیچئرلرین بیر نئچه‌سینی ایکی نفری گؤتووب، ایچریده‌کی میزین اوستونه قویدولار. آخیردا وسایلین هامیسین ایچه‌ریده یئرلشدیرندن سونرا اؤلوم قدر یورغون اولان بارات حاضیرلاشیب خیابانین او بیری اَلیندن بیر مینیک ماشین توتوب، ائولرینه ساری گئتمک ایسته‌ییردی. او نئچنجی دفعه اولاراق تلسه- تلسه او بیریلردن ساغ‌اوللاشدی.

بو بیر قیسا لحظه‌نین ایچینده «محمّد» اونا ساری گلیب، اؤزون بوتون تمیزله‌میش بیر حالدا دئدی کی، محّله مسجدینه گئده‌جکدی. یورغونلوق هله حیس ائتمه‌ین محمِد ایله رسول تزه یولداشلاری ایله مسجیده و یا باشقا ایلنجه یئرینه گئتمه‌یی دوشونوردولر. بارات‌گیل نهایت ایشین آخیر بؤلومون قورتاردیلار و بارات بو گونون ندن بو قدر اوزون اولماسینی و اوزانماسینی حدث وورا بیلمیردی. هئچ بیلمه‌دی، نه زامان ماغازاداکی مساله‌لرین فکرینه جوماراق گله- گله ائوه یئتیشدی.

بارات بیرینجی گونو ایش باشیندا سونا یئتیرندن سونرا ائوه گلیب، شامین قوخوسون حیس ائتدی. سونرا ماجرالاری بیربه‌بیر نیگارا تعریفله‌مه‌یه باشلادی. بو بیر گون چالیشماق، باراتا بیر آی قدر اوزون

گلدی. او ، او قدر یورغون اولموشدور کی، سانکی «توچال» قلّه‌سینه چیخیب ـ ائنمیشدی. بیر طرفدن بو ایشی نئجه هر گون دالبادال گؤره بیله‌جه‌یینی بیلمیردی، او بیری طرفدن ده نئجه رسول، محمّد، قولام و تیمورون بئله بیر ایشی گؤره بیلمه‌سینه مات قالمیشدی. بو دا باراتا چوخ آغیر گلیردی کی، او بیر طرفدن تحصیلاتینا دایاناراق نه بیر تخصص صاحیبی اولان ایشی وار، او بیری طرفدن ده اونون هئچ بؤیوک تشکیلاتی مسئولیتی اولمایاراق، نه مطالعه ائده بیلیر، ائله آنجاق ایشچیلیک ائدیر. اونو دا بئله بیر شرایطده ـ اوندان یئددی‌ـ سککیز یاش کیچیک، ساوادسیز اوغلانلارا شاگیردچیلیک ائدیر.

بارات صاباح یوخودان دوروب ایشه گئدنده، حیس ائتدی کی، بدنی خاملاییب، هر یئری آغرییر. اونون اَللرینین ایچی هر یئردن چوخ آغرییردی. اونون اَللرینده جیزیق یئرلری ده وار ایدی کی، قان یئرلری گؤرونوردو و دونن چالیشمادا اونلاری گؤرمه‌میشدی. اَلینین، دورناقلارینین آلتی ـ هامیسی قارالمیشدی و اونلارین قارالاری بو راحاتلیقدا گئتمیردی. بدنینین خاملاماسی او قدر چوخ دئییلدی کی، اونو چوخ راحاتسیز ائتسین. او دوننکی کیمی یاخینداکی خیابانین باشینا قدر پیاده گئدیب و اورادا مینیک ماشینلارا سه‌سله‌مه‌یه باشلادی کی، «تیموری» خیابانینا گئدیر. ایکی اوچ ماشیندان سونرا بیری ساخلادی. بارات اون بئش قیران پارا ایله اورایا گئده بیلیردی. یئنه ده ائودن ایش

باشینا یاریم ساعاتدان آزا یئتیشدی. بو گون گؤردو کی، رسول هامیدان قاباق اورادادیر.

اونلار بئش آلتی دقیقه دؤزمه‌لی ایدیلر کی، محمّد گلیب قاپینی آچسین. بو آرادا رسول باراتا چوخلو شئیلری اؤیرتمه‌یه باشلادی. او بیر باشدان دئدی کی، محمّد چوخ آلچاق بیر آدامدیر. او، او بیریلری اذّیت ائتمکدن لذّت آپاریر و اؤزون بؤیوک حساب ائدیر. او، تیمورون کیچیک قارداشی اولدوغو اوچون اؤز موقعّیتیندن سوء استفاده ائدیر. او یئنه ده باراتا اؤیره‌دیردی کی، ایشلری چوخ یاواش گؤرسون و اؤزونو یورماسین. ایشلمک بیر گونلوک دئییل. او گرک موغایات اولسون، اؤزونو یارالاماسین.

نهایت محمّد گلدی، قاپینی آچدی. رسول باراتا اؤیره‌دیردی کی، نئجه بیر تاققادا آغیر قایناق دستگاهلارینی دیک قالدیریب، اونلاری ائشییه آپارا بیلر. او پایه‌لری یئره قویاندان سونرا باراتا گؤستردی کی، نئجه آرمیچرلری اونلارین اوستونه قویسونلار. رسولون اولماسی و اونلارین اوچو بوتون آرمچیرلری، قایناق و ترانس دستگاهلارینی ائشییه دوزه بیلدیلر. بو آندا محمّد یئنه ده اوجا بیر سس ایله باراتا دئدی کی، ماغازانی سوپومه‌یه باشلا. بارات اوچون چوخ اهمیتی یوخ ایدی کی، نه ایش گؤرسون. اوره‌یینه آلمایاراق بو ایشی گؤرمه‌یه باشلادی. رسول بیر دینامی آچماق اوچون لازیم اولان آچارلاری، محمّد ده قاز پریموسوندا چای باساتین حاضیرلاییردی.

اونلار یاواش-یاواش ایشلرین گؤرن زامان بارات تلسه-تلسه هر یئری سولاییب، سوپوردو. سوپورمه قورتولان کیمی محّمد بارات‌دان ایسته‌دی کی، گئتسین و یاخینداکی ساندویچ ساتاندان اونون اوچون ایچینده شور خیارلی و بادیمجانسیز بیر سوسیس ساندویچی و یانیندا بیر کوکاکولا آلیب گتیرسین. باراتا بو ایش آغیر گلیردی، آمّا اوره‌یینه آلمادان بو ایشی گؤردو. اونون بو ایشه چوخ جیدّی احتیاجی وار ایدی. او محمّده نه اوز وئریردی، نه اونونلا چوخ دانیشیردی. او باشلادی ساندویچ ساتانلا سلام علیك یولا سالیب، یولداش اولسون. اوندان سونرا هر صاباح، وسایلی ائشییه قویاندان سونرا بارات‌ین بیرینجی ایشی ماغازانی سوپورمك، ایکینجی ایشی محمّده ساندویچ آلماق اولموشدور. اونلاردان سونرا بارات ماغازادا تعمیرات ایشلرینه باشلاییردی.

معمولاً آسلان و تئیمور ساعات اون دؤره‌سینده ایش باشینا گلیردیلر. اونلار چوخ تمیز گئیینیب، اؤزلرینی چوخ آز باتیریردیلار. اونلار چوخ پئشه‌کار، جیدّی و آنلاقلی داورانیردیلار. اونا گؤره بارات همیشه اونلارا احتراملا داورانیردی. بارات ایکینجی گونو ده اؤزون رسولا یاخینلاشدیریردی کی، اونونلا چالیشین. رسول ساده دیلیله چوخ شئیلری باراتا اؤیره‌دیردی. ساده آچارلاری تانیماقدان، اونلاری نئجه توتوب و استفاده ائتمکدن توتموش، ایشی نئجه کونترل اوتمك، بو دستگاهلارین نه اولدوقلاری و نئجه چالیشمالارینی اؤیرنمه‌یه کیمی.

زامان بو گون کئچن گوندن داها راحات کچیردی. بارات آز یورولوب، آز داریخیردی. اونلار ایش باشیندا دانشیب، جوک دئییب گولوردولر. بارات اونلارین شخصّیتلرینی ده آرتیق تانیماغا باشلاییردی. بارات دانیشماقدان داها چوخ تانیماق و اؤیرنمه‌یه چالیشیردی. بارات گؤردو کی، قولام بیر پاک اورکلی جیدّی چالیشان بیر کیشی ایدی کی، چالیشیردی هئچ بیر آیری ایش گؤرمه‌سین، یالنیز سیم ساریماق. اونون همیشه بؤیوک میزین دالیندا بیر بؤیوک دینام قاباغیندا وار ایدی کی، اونا سیم دولاییردی. او باشقالارینین ایشینه دخالت ائتمیردی، باشقالاری دا اونون ایشینه.

محمّد آرا- سیرا بارات‌دان ایسته‌ییردی کی، رسولون یانیندان قالخیب گئدیب اونا بیر آچار گتیرسین. بارات بیر آچاری بیر دفعه یالنیش گتیرسه ایدی، محمّد اونونلا تحقیر حالیندا دانیشماغا باشلاییردی. بارات آرتیق اونون تحقیرلرینه دؤزمه‌ییب، اونون جوابینی وئریب، چالیشیردی اونو یئرینده اوتورتسون. بیر یئرده بارات قیرمیزی خطی چکمک ایسته‌ییردی. یعنی بورادا محمّد اوندان آنجاق ایش ایسته‌یه بیلر، آمّا اونو تحقیر ائده بیلمز. بو ایشی گؤرسه، بارات اونا جّیدی جاواب وئره‌جکدیر. محمّد ده اوزدن گئدن دئییلدی، هر زامان لازیم اولاندا بارات‌دان بیر ایش ایسته‌ییردی، بارات او ایشده ایرادی اولاندا، اونونلا تحقیرلی داورانیردی و بارات دا اونا جاواب وئریردی کی، بیر- ایکی دئییشمه‌دن سونرا اونلارین بحثی قورتاریردی.

ایش یئری بیر-ایکی قاپیلی، کیرکیره‌لی قاپیلی تعمیر ماغازاسی ایدی کی، «تیموری خیابانی»، «قزوین خیابانینا» یاپیشان یئره اون-اون بئش متر قالاندا یئرلشمیشدی. تیموری خیابانی بیر دار خیابان ایدی کی، اوندان ایکی ماشین عینی حالدا زحمتله کئچیردیلر. بو زاماندا خیابانین قیراغیندا بیر بؤیوک قسمتین بارات‌گیل قایناق دستگاهلارین دوزمکله توتموشدولار. اونلار تکجه خیابان دئییل، بلکه پیاده یولونون چوخون دا توتموشدولار. بارات یاواش-یاواش حیس ائدیردی کی، او دا بیر پارا ایشلر گؤرور. دینامالارین یانیق سیملرین کسیب چیخارماغی، اونلاری قیزدیریب و تمیزله‌مه‌لری، اونلارین ایچینه یانماز کاغیذلاری کسیب قویمالاری و ها بئله ایشلردن اورادا چوخ اولوردو کی، اونون بوتون زامانینی توتا بیلسین.

ایکینجی گونو ده سونا گلیردی. بو گون داها بیرینجی گوندن راحات کئچدی و بارات آخشام گلنده یئنه ده او آغیر-آغیر دستگاهلاری ایچه‌رییه قویماقلا قارشیلاشاراق، رسول و محّمدین کؤمه‌یی ایله اونلاری ایچه‌رییه قویوب نهایت ائوه دؤندو. آغیر-آغیر گونلری بارات باشدان کئچیریردی. اوزون زامان بارات‌ین جیبینده بئش یوز تومن بیر یئرده اولمامیشدی. هفته‌نین سونو یاخینلاشاراق، بارات حیس ائدیردی کی، بئش یوز تومان یاخینلاشیر. نهایت هفته‌نین سونو یاخینلاشدی. هفته‌نین سونوندا آسلان باراتا یورولمویاسان دئییب، اونا

بئش یوز تومان وئردی. بارات غرورلا جیبلرینده آغیرلیغی حیس ائدیردی. بو آغیرلیق دا بئش یوز تومانین آغیرلیغی ایدی.

هفته‌نین سونو بارات اؤز ائولرینه چاتاندا ایچه‌رییه گیرن کیمی، بئش یوز تومانی نیگارین باشینا سپه‌له‌دی. چوخدان ایدی، اونلارین بو قدر پارا جیبلرینده اولمامیشدی. اونلار یئمکلری اوچون یاخشی یئمکلر آلا بیلردیلر. نیگار دا بویلو اولدوغو اوچون گون به گون آغیرلاشیردی. او دا ایشه گئتمه‌یین آزالتماغا باشلاییردی. اونلارین جیره کوپونلاری اولمادیغی اوچون چوخلو یئمک و ائو وسایلیندن محروم اولموشدولار.آغیر بیر شرایط و چتین بیر دوروم ایدی. بئله‌سینه بارات و نیگارین گیزلی چالیشیب یاشامالاریندا بیر یئنی صحیفه آچیلماغا باشلادی.

****

بارات ایش باشینا هر گون گئدنده او بیری طرفدن ده نیگار بیر پالتار تیکمه «تولیدی»سینده چالیشیردی و اورایا گئدیردی. بو بابتدن اونلارین هم زامانلاری دولوردو، هم ده جیسمی نظریندن یورغون اولوردولار. بونا گؤره داریخماق و یوخسوللوغا فیکیرلشمه‌یه فورصتلری اولموردو. آمّا تهران‌ین یای هاواسینین ایستیسینده اونلارین یخچال «بوز دولابی» اولمالاری چوخ چتین ایدی. اونلار هر بیر شیی

چوخ آز آلمالیدیلار، سرین سو و یا سرین قارپیز و باشقا شئیلر ایچه و یئیه بیلمیردیلر. بیر دفعه ده خیاللارین راحات ائتمیشدیلر کی، بو گلیر ایله اونلارین یخچال و اونا تای ائو وسایلی آلیب صاحیب اولما امکانلاری یوخدور.

هفته به هفته نیگار آغیرلاشیردی و اونون ایش باشینا گئتمه‌سی چتینلشیردی، آما او نظره آلمادان دالبادال ایش باشینا گئدیب چالیشیردی. او یولداشلاریندان «آنانین قارنیندا اولان اوشاقلار» حاقیندا یازیلمیش بیر جامع و بؤیوک کتاب آلمیشدیر. اونو اونلارین هر ایکیسی اوخویوردولار کی، اوشاغین هانسی مرحله‌ده اولماسینی و اونلا نئجه داوراناجاقلارینی دوشونسونلر. هفته سونلارینی یا اسفندیارگیل، یا دا موراد ایله بیرلیکده گئیدب دولانیردیلار.

بارات عینی زاماندا بیلیردی کی، سیاسی تشکیلاتلارینین رهبرلییی هامیسی ائشیه قاچیب و اونلارین مینلرله بارات کیمی کادرلاری دیدرگین دوشه‌رک شهرلره داغیلیبلار. بارات تانیدیغی یوللاردان تهران‌دا قالان تشکیلات ایله ارتباط باغلاماغی دوشونوردو. نهایت «آزادلیق، عدالت، تمدّن و سوسیالیسم» یولوندا چالیشما بارات‌ین حیاتینین بوتون معناسینی تشکیل ائدیردی. دقیقاً بو ایدئاللارا گؤره ایدی کی، بارات بو قدر چتینلیکلره قارشی دؤزوردو.

آیلاردان سونرا بارات اولوب ـقالان تشکیلات ایله بیر ایلیشکی قراری قویماغی باجاردی. بیرینجی گؤروشده، او اوجا بوی، تؤکمه‌بدن

و سوپورگه بیغلی بیر «شیماللی» (مازندرانلی) بیر اوغلان ایله گؤروشدو. بارات اونونلا گؤروشنده گؤردو کی، بو اوغلانلا قاباقجا «پیشگام» حرکتلرینده گؤروشموشدو. او بارات‌ین ایندی آرتیق خبری اولمایان قدیم یولداشی «ذبیح»ین همشهریسی ایدی. بارات ذبیح‌ین حاققیندا دانیشمادی. بو قارانلیق شرایطده اونون او بیری یولداشلاری حاققیندا بیلمه‌سی ده دوز دئییلدی.

اونلار خلوت خیابانلاردا قدم وورا-وورا دانیشماغا باشلادیلار. دانیشیقلاری چوخلو سیاسی مساله‌لری آراشدیرماق، اؤز سیاستلرینی تنقید ائتمک و باشلارینا نه اوچون بو بلالرین گلدییی حاققیندا ایدی. دانیشیقلار جیدّی، زامان آز و خیاباندا جاماعاتین ایچینده بیر شرایطده ایدی کی، اونلار هر آن دؤنوب، اؤز آرخالارینا باخمالی، هم ده هر گلیب-گئدن آدام اولاندا سه‌سلرین آزالتمالی ایدیلر. نهایت قرار وئریلدی کی، بارات بیر آیری اوچ نفرلیک «تشکیلاتی حوزه»نی اداره ائتسین. بارات گیل ایله ده ارتباط یارادان بیر قیز یولداشلاری اولاجاقدی کی، راحت اونلارین ائولرینه گئت -گل ائده بیلسین.

دانیشیقلار قورتولاندان سونرا اونلار بیر-بیرلرینین اَللرینی برک سیخیب و ایکی ساواشچی یولداش کیمی آیریلدیلار. بارات اؤز یولونا و یولداشی دا اؤز یولونا گئتدی. بارات هله حؤکومته نسبت «حمایت و تنقید» سیاستیندن کامل قیریلامیشدیر، آنجاق اونون اوچون جیدّی سواللار بئینینده یارانیردی. بارات بو حاقدا- «ولایت فقیه» حکومتی

اصلاح اولا بیلر، ذهنینده قاریشیق دوشونجه‌لر دولاشیردی. آرتیق بئله فیکیر ائدیردی کی، بونلار اصلاح اولان دئییللر. نئچه ایل اوندان قاباق تهران‌دا «تاج» خیابانیندا اوتوراندا «قولو»نون سؤزلری یادینا دوشوردو کی، «بونلار سرمایه‌داری تجاری- سنّتیدیرلر، بونلار ایشچی طبقه‌سینین ایداللارینا یاخینلاشا بیلمزلر. بونلار ایشچی طبقه‌سینین نماینده‌لرینی گئج ـ تز آرادان آپارماغی دوشونه‌جکلر، بیز گرک اؤزوموزو بئله بیر شرایطه حاضیرلایاق». بارات آرتیقراق «قولو»نون او آنالیزینه یاخینلاشیردی.

بو فیکیرلر بارات‌ین ذهنیندن کئچه- کئچه، اؤزونو بیر شهرین تشکیلاتینین اصلی مسئوللاریندان بیلن بارات ایندی بیر اوچ نفرلیک حوزه‌نین مسئولو اولماغینی اؤزونو چوخ کچیدیلمیش کیمی گؤروردو. آمّا گئرچکلره ده باخاراق، اونا بوندان آرتیق امکان یوخ ایدی کی، بوندان آرتیق زامان و واخت قوْیسون. هردن ذهنینده بو سوال یارانیردی کی، «نه‌دن تشکیلاتلاری یوخسول کادرلارینا بیر پول وئرمیر؟». سونرا تئز اؤزونه گلیردی کی، تشکیلات کی دارما‌ـداغین اولوب. بو آندا دؤنوب، اؤزـ اؤزونه دئییردی کی، «یئنه ده وارلی عایله‌لرده اولموش کومونیستلر نه قدر خوشبختدیرلر. اونلار مجبور دئییللر، بارات‌گیل کیمی یوخسوللوق، ایشسیزلیک، هم ده ایزلنمه‌یه دؤزسونلر». بارات ائشیدیردی کی، اونون وارلی قدیم تانیشلاری بیرـبیر اؤلکه‌دن چیخیب آوروپا اؤلکه‌لرینه گئدیردیلر.

بارات تانیشلاری و یولداشلارینین ایران‌دان چیخیب‌ـگئتمه‌لرینه و اؤز جانلارینی قورتارمالارینا راحاتسیز دئییلدی. او، اؤز اوزه‌رینده آرتیق مسئولیّت داشییردی و آغیر شرایطده قالیب دایانماق ایسته‌ییردی. بو باراتا بیر طرفدن بؤیوک بیر سیناق و امتحان سایلیردی کی، دار گونلرده میداندان قاچان بیر شخص اولمادیغینی گؤسترسین. هم ده اؤزونون یوخسوللوق ایچینده، باسقی آلتیندا قالماسینی، حتّا بیر بوز دولابی آلا بیلمه‌دیکلرینی گؤرنده بیلیردی کی، هله‌لیک اونا خاریجه گئده بیلمک اوچون مالی امکان هئچ یوخدور.

بوتون بو فکیرلر ذهنینده دولاشاراق، هاوا آرتیق قارانلیقلاشمیشدیر کی، بارات گلیب ائوه چاتدی. نیگار شاما یومورتا اومیلئتی دوزلتمیش و اونو گؤزله‌ییردی. سوفره‌نی آچیب، تزه لاواش سفره‌ده، بادمجان‌ـاومیلئتینی بیلمه‌دیلر نه زامان بیتیریب، تاوانی سییرماغا باشلادیلار. اوستوندن ده بیر تیکه یاوان چؤره‌ک یئدیلر کی، قارینلارینین آجدیغی آرادان گئتسین. اوستوندن ده هره‌سی ایکی‌ـاوچ چای ایچیب قارانلیقدا گؤزلرینی پنجره‌نین شوشه‌لرینه تیکدیلر. شوشه‌ده یالنیز اوزلرینی گؤروردولر. داها هاوانین قارانلیغیندا او کیچیک حیط گؤرونموردو کی، اونلارا یولداشلیق ائتسین. یورغونلوق اونلارین گؤزلرینه آغیرلیق گوچ گلیردی. ائوین بیر بوجاغیندا اونلارین سانکی مئبئللری کیمی اولان یورغان‌ـدؤشک باغلامالاری چوخ چتینلیکله

اوتاغین اورتاسینا گتیریب- آچیب، هئچ بیلمه‌دیلر، نه زامان یوخویا گئتدیلر.

صاباح بارات هر گون کیمی ایش باشینا گئده‌جکدی، آما او، تشکیلاتی یولداشینین اونونلا ایلیشکی یاراداجاغینی گؤزله‌ییردی. بارات‌ین جانینین آغریماغینی داها آرتیردی. اونون بوتون قوللاری و آیاقلاری صوبح یوخودان دوراندا توتقون حالدا ایدی. اونلارین بیرینجی قراری بارات‌گیلین ائولرینده اولاجاقدی. بو قرار هفته‌نین سونوندا جوما گونو ناهاردان سونرا ساعات اوچ دؤره‌سینده اولاجاقدی. بارات بیلیردی کی، او زامانا قدر چوخ قالیر، اونا گؤره ایش باشیندا آرتیقراق هم عملی باخیمدان، هم ده تئوری نظریندن اؤزونو کامیللشدیرمه‌یه چالیشیردی. اَللرینین آغریماسینین قارشیسینی آلماسینی اونا ایلک دفعه ایش چمینی اؤیره‌دن رسول‌دان اؤیره‌نیب، سونرا بارات اؤزونه گؤره او قدر اؤزگوونج قازانمیشدیر کی، بیر قایناق دستگاهی، یا دا ترانسفورماتور دستگاهینی آچیب ـ باغلایا بیلیردی.

ماغازانین اصلی سیم ساریماق ایشلرینی قولام گؤرردی. کیچیک، عمومیتله، اینجه سیم ساریماق ایشلرینی آسلان، یا دا تیمور گؤروردو. ریاضی فورموللاری ایله سیملرین قالینلیغین، یا دا اوزونلوغونو حساب ائده بیلمه‌ین اونلار بیر طرفدن دستگاهلارین سیم قالینلیقلاری و دؤره‌سین «اصلی مودئلین کوپیسی کیمی» دولاییردیلار. اونلار او قدر اؤزلرینه گووه‌نیردیلر کی، هردن سیملرین قالینلیغینی،

هردن ده دولاندیغی دوره ساییني آرتیریب، یا دا آزالدیردیلار کی، اونلار ایسته‌دییی نتیجه‌نی آلا بیلسینلر.

بارات نه قدر ده باجاریق اَلده ائتسه ایدی، اوندان بلکه یئددی یاش کیچیک اولا بیلن محمد هله اوندان ایسته‌ییردی کی، هر گون دستگاهلاری ائشییه قویاندان سونرا تکجه ماغازانی سوپورسون، بلکه گئدیب اونا ساندویچ آلسین. بارات بو اسکیلیب-آلچالدیلمانی چوخ اؤزونه آلمایاراق دؤزوردو. او، بو آرادا قولاما یاخینلاشیردی. باشی اؤز ایشینده اولان قولام اؤزونه مخصوص بیر بؤیوک فلسفه‌سی وار ایدی، او دا بو ایدی کی، «بیز ایرانلیلار مدنیتسیز آداملاریق، مدنییتیمیز اولسایدی، موللالاری اؤزوموزه باشچی سئچمزدیک». بونلاری بیر-بیر تانیماق ایسته‌ین بارات چوخ سیاسی- اجتماعی بحثلره قاتیشمیردی.

بعضاً رسول دا ماغازانی سوپورمکده گلیب باراتا کؤمک ائدیردی. ماغازانین دالیسیندا چوخلو وسایلین بیر گون ایشه گلدیيینی نظره آلاراق انبار ائله‌میشدیلر. قولام هر فورصت تاپاندا دئییردی کی، بونلاری گرک ائشییه تؤککک کی، بو فضا آچیلسین و اوندان یاخشی استفاده اولونسون. بارات بؤیوک دمیر چکیجلر ایله اَلینده ساخلادیغی قلملرین اوستونه چالمادان، میسدن اولان سیملری کسمه‌یی راحات گؤروردو. اونون اَللرینین تکجه قارالیغی یوخ ایدی، بلکه اونون اَللرینده دایم یاریق، کسیک و قان دؤیمه‌لی یئرلر وار ایدی. او آنجاق چوخ چالیشیردی کی، چکیج ایله اَلیندن وورماسین.

بیر گون آسلان ماغازایا گلندن سونرا بیر آز سونرا تیمورا دئدی کی، «دئیەسن، تلەیە سیچان دوشوب». بارات اونون فیکریمی توتا بیلمەدی. او ایندیە قدر اونلارین ماغازادا سیچان تلەسینی قویمالارینی گؤرمەمیشدی. تزە، مگر بو قدر یاغ، توستو، چیرکینلیین ایچینده سیچان دیری قالا بیلر؟ بو فکرلرین ایچینده ایدی کی، گؤردو، آسلان بیر سیچان تلەسینی دالیدان گتیریر، بیر پیشیک بالاسی بویوندا سیچان اونون ایچینده. بارات بیلیردی کی، تهرانین چیرکین هاواسیندا، میلچک دیری قالا بیلمیر، آمّا بیلمیردی کی، بو ایریلیکده دیری «آغچا سیچان» تهران شهرینین ایچینده اولا بیلر.

بارات فیکره قالمیشدیر کی، بو ایریلیکده سیچانی اونلار نئجه اؤلدوره‌جکلر. بو بؤیوکلوکده سیچان گؤرمه‌ین بارات اونلارین نه ایش گؤره‌جه‌یینی بیلمیردی. بو آردا دا آسلان دؤنوب باراتا دئدی کی، «گئت بیر آز بنزین گتیر». بارات اؤز-اؤزونه دئدی کی، وای دەدە بو سیچانی بنزین ایله یاندیراجاقلار. او ذهنینده آسلانین بو قدر داش‌اورکلی اولدوغونو تصوّر ائده بیلمیردی. بارات اؤز ایش محیطینین نه قدر گوبود و آمانسیز اولدوغونو گؤرموشدو.

نهایت بارات بئنزینی گتیردی. آسلان اونون اَلیندن بئنزینی آلیب، سیچانین باشینا تؤکمەیە باشلادی. بارات گؤزلەییردی کی، آسلان قاپینی آچیب، حیوانی اودلا یاندیریب ـ اؤلدورسون، آمّا ایش او مرحلەیە چاتمادی. یازیق سیچان آنجاق بنزین اونون باشینا

تؤکولمه‌سینین تاثیری آلتیندا بیر نئچه دفعه دؤره‌سینه دولاندی، سونرا ییخیلیب، قفسین بیر بوجاغیندا اؤلدو. بارات فرصت اَلده ائدیب، سیچانین هیکلینه باخیب، اونلار چالیشدیغی ماغازادا بو ایریلیکده سیچانین اولماسینا تعجّب ائدیردی، هم بوندان سونرا اورادا یئییب ـ ایچمک و اؤزونو تمیز ساخلاماق زمینده آرتیق احتیاط ائدیردی.

نهایت هفته‌نین سونو یئتیشدی و بارات‌ین قرار زامانی گلیب چاتدی. بارات گیلین ائولرینده اونونلا ایلیشکی یاراداجاق یولداشی بارات ایله، سونرا دا «نیگار» ایله گؤروشو اولاجاقدی. اونون نیگارلا گؤروشو بارات‌ین بیلدیینه گؤره نیگارین روحی احتیاجلاری اوشاغین گلمه‌سیندن قاباقکی مساله‌لری ایله باغلی اولاجاقدی. اونلارین ائولرینده‌کی همیشه یوخاریدا اولان و اونلاردان چوخ خبری اولمایان قوجا آرواد اونلارلا چوخ ارتباط یاراتماغا چالیشمازدی. بو مساله بارات‌گیل‌ین خوشلارینا گلیردی کی، اونلار دا ائو صاحیبینین اونلارین حاققیندا فضوللوق ائتمه‌سینی ایسته‌میردیلر.

بارات‌ین رابیط یولداشی گلدی. او گؤزل و بلکه ده بارات یاشدا بیر قیز ایدی. بیر مانتو شالوار گئین او قیز بارات‌گیلین ائولرینه گیرندن سونرا باش اؤرتویون آچدی. اونلار بیرـبیرلریله تانیش اولدولار و نئچه دقیقه تانیش اولماغا صرف ائتدیلر. نیگار قاباقجادان حاضیرلادیغی چایی گتیردی و هامینین قاباغینا قویدو. سونرا بارات ایله دوستونون

جلسه‌لرینین باشلایاجاغینی بیلدییی اوچون حیطه گئتدی کی، قاب‌ـقاجاق، یا دا پالتار یوماقلا مشغول اولسون.

اونلارین اوتوروب ـ دانیشمالاری ایچه‌رینین سیاسی دورومونو آراشدیرماق، اونلارین دوشونجه‌لری، گونون سیاسی مساله‌لری ایله باغلی ایدی. سونرا بارات‌ین اختصاصی اقتصادیات اولدوغوندان فیکیرداشی اوندان ایسته‌دی کی، آیلیق اقتصادی مساله‌لرله باغلی بیر سیرا تحلیللر یازسین. بارات حیس ائدیردی کی، تشکیلاتین یوخاریسینداکیلار دا بارات کیمی بیر طرفدن داها حاکیم دؤلتدن او قدر ده حیمایه ائتمیردیلر، هم ده اونلار دا بارات کیمی اؤز تحلیللرینه دایانیردیلار کی، یوخاریدان بیر نظرین گلمه‌سینی گؤزله سینلر (اگر بیر یوخاری آدیندا بیر شئی اولسایدی!).

بارات‌گیلین دانیشیقلارینین سون بؤلومو بارات‌ین تشکیلاتی مسئولّیتینه عاید ایدی. او اوچ آیری فیکیرداشی ایله گلن هفته‌نین اورتالاریندا چهارشنبه گونو ایشدن چیخاندان سونرا آخشام ساعات آلتی یاریمدا، قزوین میدانینین یاخینلیغیندا بیر بللی یئرده قرارلاری وار ایدی. اونلارین دا بیرـ بیرلرینه نشانه‌لری بو ایدی کی، ساغ اللرینده بیر کیهان قزئته‌سی، سوْل اَللری جیبلرینده اولاجاقدی. بیرـبیرلرینه یئتیشنده ساعاتی خبر آلاجاقدیلار. جواب وئرن دئیه‌جکدی کی، «شام واختینا ایکی ساعات قالیر».

بارات قرار یئرینی و تزه یولداشلارینین حاققیندا آز، آما عمومی بیلگیلر آلدی. بارات خیردالیقلاری اؤیره‌نندن سونرا حیس ائتدی کی، اونلارین آرتیق گؤروشلری قورتاریب. بارات فیکیرداشیندان آیریلماغا یاخینلاشاندا گله‌جک قرارلارینین زامانین تعیین ائدیب، سونرا خداحافظلشدی. سونرا نیگار ایله «ساناز»ین گؤروشمه‌لری باشلادی. بو آرادا بارات‌ین اونلارین یانیندا بیر ایشی یوخ ایدی، اونا گؤره او ائشییه چیخیب، بیر آل‌وئر باهاناسینا خیابانا گئتدی.

هاوا قارانلیق دوشنه یاخینلاشاندا بارات یئنه ائوه گلدی. او زامان دا ساناز گئتمیشدی. نیگار دا ائوده شام بیشیرمک اوچون بیر پارا تداروکلر گؤروردو. اونلارین ایکیسی ده بیر آیری فیکیرداش صاحیبی اولماقدان سئوینیردیلر. بارات دا تشکیلاتی ارتباط یاراتماق باخیمدان هم سئوینیردی، هم ده ناراحات ایدی. بونا گؤره سئوینیردی کی، نهایت ارتباطی وار و سیاسی تشکیلاتی باخیمدان تاثیر قویا بیلر. بارات‌ین ناراحاتچیلیغی نئچه سببدن ایدی: بیرینجی، او، اؤزونو بوندان چوخ یوخاری بیلیردی کی، اونا بیر کیچیک اوچ نفرلیک حوزه تاپشیرسینلار؛ ایکینجی، تشکیلاتین اؤزو حاققیندا دا چوخلو سواللار وار ایدی، هله هاردا قالا، اولان مساله‌لره جاواب دا وئرسین؛ اوچونجو، حاققیندا هئچ کس ده بیر ایش گؤره بیلمه‌دیی اونون یوخسوللوغو ایدی کی، اونا گؤره مجبور اولاراق، هفته ده بئش گون آزیندان گونده اون ساعات بارات چوخ چتین بیر دورومدا چالیشمالی ایدی.

بارات ایله نیگار بیر قدر سانازین حاققیندا دانیشاندان سونرا اونلارین هر ایکیسی سانازین شخصّیتیندن خوشلاری گلمیشدیر. اونلارین ایکیسی ده یونگوللوک حیس ائدیردیلر. بو هفته سونو موراد اونلارین ائولرینه گلمه‌دی. بارات‌گیلین دانیشماق اوچون بیر سوژه‌لری وار ایدی، او دا سانازین گلمه‌سی و اونون یاخشی بیر خانیم اولماسی ایدی. بو صحبتلر، دانیشیقلار و خیاللار ایچینده اونلارین یئنه یورغونلوقلاری اوستون گلیب، اونلاری یوخویا دالدیردی.

بارات چرشنبه گونونو گؤزله‌ییردی کی، آخشام ساعات آلتیدا ایشدن چیخسین و آلتی یاریما اؤزون قزوین میدانینا یئتیرسین. آخشام بیر باهانه ایله ساعات بئش یاریمدان دستگاهلاری ایچه‌رییه قویماغا باشلادی. ساعات آلتیدا بوتون دستگاهلار ماغازانین ایچینده ایدی. بو آندا قولام، رسول و یاواش-یواش او بیریلر ده گئتمه‌یه حاضیرلاشیردیلار. بارات دا اونلارلا بیرلیکده اَل-اوزونو یوماغا باشلاییب، سونرا پالتارلارین ده‌ییشدی و آلتینی اون دقیقه کئچنده، قزوین میدانینا گئتمک اوچون مینیک ماشین آختاریردی.

بارات آلتی یاریمدا قرار یئرینده حاضیر ایدی. او اَلینده کیهان گونده‌لییی و او بیری اَلی جیبینده، قرار یئریندن اون بئش متر فاصله ایله اورالاردا قدم ووروردو. او هم قرار یئرین گؤز آلتینا آلمیشدی، هم ده قرار یئرینده ایدی کی، یولداشلارینین بیر یئرده توپلانا بیلمه‌سینه ایمکان یارادیردی. هاوا یاواش- یاواش قارانلیق اولوردو. بارات جیسمی

باخیمدان یورغون اولموشدو. آخشام اونون شام یئمک واختی دا چاتیردی، بدنینین ساعاتی آیری بیر سیقنال وئریردی و بو سیقناللار اونو بیر قدر آج و راحاتسیز ائدیردی.

بئش دقیقه گئجیکمکله بارات بیر خوش تیپ جاوان، ایگیرمی بئش یاشیندا اولا بیلن و قرار باشینا گلن بیر اوغلانی گؤردو کی، اَلینده کیهان گوندەلیيی و او بیری اَلی جیبینده دوز بیر یئرده دوروب، ساعاتینا باخیب و دؤرەیه باخیردی. تامامیله گؤرونوردو کی، قرارلیدیر و بیر یا نئچه نفری گؤزلەییر. اونون قرار یئرینده بللی و آشکارجا دایانماسی و بئله داورانماسی باراتی چوخ راحاتسیز ائدیردی. بارات اونون پئشەکارجا داورانماماسینی گؤروب، ناچار اؤز امنیتینی قوروماق اوچون بیر نئچه دقیقه آرتیق دؤزدو کی، ایکینجی اوغلان دا همن داورانیشلا قرار یئرینده حاضیر اولدو. اونلار نئچه کلمه بیر- بیرلریله دانیشدیلار، سونرا ایکیسی ده بیر یئرده دوروب، دانیشا-دانیشا ساعاتلارینا باخیب و او بیریلرینی گؤزلەییردیلر.

ایکینجی اوغلان دا تقریباً یاشلاری بیر ایدی. بو ایکینجی اوغلان بیر آز ساققالی وار ایدی. جیسمی باخیمدان دا چوخ قیوراق نظره گلیردی. بارات بیرینجی جاوانین تحصیل آلمیش آیدین بیر اوغلانا بنزەدیینی، او بیرینین چوخ آز عمل آدامی، بلکه بیر یئرده چالیشان ایشچی اولدوغونو ساندی. بارات بو فیکیرلرین ایچینده ایکن گؤردو کی، بیر آیری اوغلان دا همن شرایطله یاخینلاشیر. بارات دا فورصتدن

استفاده ائدیب، اونونلا بیرلیکده ایکیسی بیر زاماندا قرار یئرینده او بیریلر ایله گؤروشمه‌یه باشلادی.

اونلارین بیر یئره توپلانمالاری اون بئش دقیقه سوردو. هاوا قارانلیق اولموشدو. بارات و یولداشلاری بوتون سولچولارین دبی اولدوغو کیمی چوخ ایستی‌قانلی و گولش‌قاباقلیق ایله بیر- بیرلرینی قارشیلاییب، سونرا برک اَل وئردیلر و بیر برک اَل وئرمک اونلاردا سانکی اونلار اوزون زاماندان بری بیر- بیرلرینی تانییرلار دئمکدیر. اونلار بیر لیکده یاواش-یاواش خیاباندا چوخ قالابالیق اولمایان یاندا حرکته باشلادیلار.

بارات صؤحبتلرین «امنیّتی» مساله‌لری طبیعی شکیلده رعایت ائتمک و اؤزلرینی قرار یئرینده ایز ایتیرمک و طبیعی داورانماق مساله‌لری ایله باغلی دانیشماغا باشلادی. سونرا اوچ یولداشیلا تانیش اولدو. اونلارین بیرینجیسی، آتاسینین ماغازاسیندا ایشله‌ییردی، درسینی بیتیرمیش و چوخ اؤز ایچینه قاپانان بیر اوغلان ایدی. بیر آز ساققاللی اولان اوغلان بیر خیّاطلیقدا چالیشیردی. او دا اورتا مکتب دیپلومو وار ایدی. او بیرینین ده دیپلومو وار ایدی و بیر فابریکادا چالیشیردی.

بو بارات‌ین ایشینی راحاتلادیردی کی، اونون یولداشلاری آزیندان دیپلوملاری وار ایدی. بو مساله بارات‌ین ایشینی ـ دانیشیقلارینی درین و آیدینلار سطحینده یوکه‌سینه کؤمک اودیردی. باراتا یولداشلاری ماجال وئرمیردیلر کی، دانیشیغی یؤنلتسین. اونلار خیاباندا

گئده‌ـ گئده سیاسی بحثه باشلاییب و داوام ائدیردیلر. بارات‌ین یولداشلاری ایکی دسته سوال ایله اونو بومباردومانا باسمیشدیلار. بارات اؤزو اؤز سیاسی تشکیلاتی وضعیتینین هاوادا اولماسینی گؤروردو، او بیری طرفدن گؤروردو کی، او بیری یولداشلاری اوندان آرتیق سیاسی تشکیلاتی باخیمدان نه قدر آوارا قالیبلار.

بارات‌ین یولداشلاری سیاسی باخیمدان وضعیتی آراشدیرماغا و تشکیلاتلارینین قاباقکی تحلیللرینی آرتیقراق تنقید ائتمه‌یه باشلامیشدیلار. بونلار سیاسی باخیمدان قاباقکی سیاستلره نسبت شوبهه‌لنمه‌یه باشلامیشدیلار. آمّا اونلار تشکیلات طرفیندن آلترناتیو بیر باخیش گؤرموردولر. اونلار دا فیکیر ائدیردیلر کی، «بارات» تشکیلات طرفیندن گلیب و تمام سواللارا جاواب وئرمه‌لیدیر. بارات اونلارین کؤنلونه توخونا و تشکیلاتلارینی اونلارین قاباغیندا سیندیرا بیلمزدی. او باجاردیقجا اونلارین دوزگون سورونلاری و آنالیزلرینه سه‌س وئرمه‌لی ایدی. گؤره‌سن، بو حکومت ضدّ امپریالیستدیر؟ بو حکومت ضدّ سرمایه‌داری‌دیرمی؟ تشکیلات «حزب توده»نین قویروغونا تبدیل اولموشدو؟ توده حیزبینین رهبرلرینین دئدیکلری ـ اونلار روسّیه‌نین جاسوسیدولار ـ دوز ایدی؟ سوْوئتلر بیرلییی، دوغرودان، آزاد و مدینه فاضله کیمی سوسیالیستی بیر جامعه‌دیر؟ و اونلار بونلارا تای سورولار ایله باراتی دالبادال توپا توتموشدولار.

ایکینجی سیرا سواللار و توپا باغلامالار تشکیلاتین اسلام جمهوریتی حکومتیندن حمایت ائتمه سیاستینه عاید ایدی. نهایت بو توتولمالار و باسقیلاردان سونرا هله بو حکومت «آزادلیق» و «عدالت» حکومتیدیر؟ بارات بو مساله‌یه جواب وئرمه‌لی ایدی. بارات اؤز گوجو قدر مساله‌نی تئوریک و سیاسی باخیمدان آچماغا چالیشیردی. بارات‌ین آچقلامالاری بیر طرفدن آرتیقراق تشکیلاتلارینین باخیشینی تنقید آتشینه معروض قویوردو، هم ده مساله‌لره جاواب وئرمک یئرینه داها دا سوال یارادیردی. بارات اؤزو تزه یئتیشدییی دوشونجه‌سینه ـ «حکومت غیر مردمی» و بیر «ایشچیلر و زحمتچکنلره قارشی» بیر حکومتدیر، دایانیردی.

اونلار آرتیق یول گئدیب، دانیشماقدان یورولموشدولار. بیر نقطه‌ده بیر صندل تاپیب، اوستونده اوتوراراق، اؤز ایش یئرلرینده نه‌لر اولدوغوندان خبر وئرمه‌ک مساله‌سی و بیر پارا عمومی خبرلر توپلاماقلا اوتورومالارین سونا چاتدیردیلار. یئنه گلن هفته قرارلاری همن نقطه‌ده و همن زاماندا اولاجاقدی. اونلار بیرـ بیرلریندن آیریلیب و هرکس اؤز ائوینه ساری یولا دوشدو.

بارات گئجه ساعات اونا یاخین ائوه یئتیشدی. نیگار اونون جلسه باشیندا اولماسیندان خبری وار ایدی. آمّا او زامانا قدر ائوده تک باشینا قالمیشدی. بارات بیر طرفدن گئجه‌نی بو قدر ائوه گئج گلمه‌سینه نیگارین بو زامانا قدر تک قالماسیندان بیر قدر ناراحت اولوردو، آما

سیاسی تشکیلاتی چالیشماسینا دا قاریشیق بیر حسی وار ایدی. یورغونلوقدان آرتیق دوشونمه‌یه جسمی ده اجازه وئرمیردی. شامین تئز-تئز یئیندن سونرا گؤزلری اؤز-اوزونه باغلانیردی. هئچ بیلمه‌دی نه زامان ییخیلیب یوخویا گئتدی. او قدر یورغون ایدی کی، گئجه‌نی هئچ یوخو دا گؤرمه‌دی، صاباحین گونه‌شینین ایشیغینا یوخودان اویانیب، اوزونو بیر یئنی گون و ایش باشینا گئتمه‌یه حاضیرلایردی.

بارات بو کیچیک بارات اؤزو ایله دؤرد نفر اولان «تشکیلاتی بؤلمه‌یه» فیکرلشمه‌یه باشلاییردی. بو بؤلمه‌نین مسئولّیتینی قبول ائتمه‌یی اؤزونه چوخ کیچیلتمه و کیچیدیلمه کیمی نظرده توتوردو. اونون بونلاردان چوخ بؤیوک باجاریقلاری وار ایدی، عینی حالدا بؤیوک مسئولّیتلر بوینونا آلا بیلردی. بو کیچیلتمه‌نین کناریندا کاسیب سولچولارین آرتیقراق یازیق، بیر دری-بیر سوموک اولمالارینی حیس ائدیردی. اوچونجوسو، تشکیلاتین تئوریک و سیاسی باخیمدان بیر واحد تحلیل و آنالیزی یوخ ایدی. بونا گؤره هم بارات‌دان یوخاریدا اولانلار اؤزلریندن تنقید بیر پروسئسینی کئچیریردیلر، بارات اؤزو ده شخصاً بئله بیر پروسئس کئچیریردی، بارات‌دان آشاغیداکیلار اوندان جاواب ایسته‌ییردیلر. بارات بو شرایطده بیر نازیک ساپلا یوخاری تشکیلاتا باغلانمیشدی.

ایش یئرینده بارات آرتیق ایشینده بیشیردی. اونون بیشکینلییی دستگاهلاری سؤکوب، تمیزله‌یب، کیچیک ایرادلاری آرادن قالدیریب، یئنیدن آچیق دستگاهلاری باغلاماغدان عبارت ایدی.

بو ایش چوخ بؤیوک و اوزون سورن بیر ایش اولسا دا، هله بارات اساس تعمیر ایشی و اینجه سیم سارمالاردا او قدر ده پئشه‌کار دئییلدی کی، موستقیل اولاراق بیر ایشی اَلینه آلیب قورتارسین. بارات‌ین هله او قدر اوستالاشمامیشدیر کی، دستگاهلاردا ایرادلاری آرادان قالدیریب، اؤزو دستگاهلاری تکمیللشدیرمک اوچون ده‌ییشیکلیکلر یاراتماقدا باشاریلی اولسون.

بارات‌گیلین ایش یئرینده بارات آرتیقراق رابطه‌لرین خیردالیقلارینی اؤیره‌نیردی. اونلارین ایش یئرلرینه بیر سیرا آداملار گلیردیلر کی، بارات اونلاری تانیمیردی. او یاواش-یاواش بو آداملاری تانیماغا باشلادی. اونلار آرتیق ماغازایا گلنده بارات ایله ده سالام‌علیک ائتمه‌یه باشلاییردیلار. بارات دا اونلارین آدلارینی بیر- بیر اؤیره‌نمه‌یه باشلاییردی.

داوود، آسلان‌ین بؤیوک قارداشی ایدی کی، تیر سوروجوسو ایدی. او آسلان‌دان بیر آز اوجا بویلو و بدنلی ایدی. او دانیشاندا اوندان آرتیق آرام دانشییر و آرام ترپنیشلی بیر کیشی ایدی. او دا ماغازایا گلنده هردن بونلارلا دانیشاندا تیرینین بیر ائلئکتریک یا الکترونیک موشکلولو اولسایدی، گلیب ماغازادا اؤزو بو ایشلری یئربه‌یئر ائدردی. بو،

گؤستریردی کی، او دا قاباقلار بو ماغازادا چالیشمیشدی. داوود بیر ده چوخ محبّتلی و صاف‌اورکلی بیر اوغلان نظره گلیردی.

ماغازایا اوندان سونرا گلن آیری قوناقلاردان بیری ده رسول‌ون آتاسی ـ «حسین» ایدی. جیسمی باخیمدان سینیق، اوجا و آریق بیر کیشی نظره گلن حسین «رسول»ا هئچ جور اوخشامیردی. حسین‌ین بیر تیری (تیرئیلیسی) وار ایدی کی، بیر قدر کؤهنه و باش‌ـآغریلی و اوجوز قیمته مال اولموش بیر تیرئیلی ایدی. حسین ده بیر تهر بونلارین کؤمه‌یی ایله تیرئیلی صاحیبی اولوب، سونرا تهران‌ـ بندر عبّاس یولوندا چالیشیردی.

بونلارین هامیسی دا آسلان‌گیل ایله قوهوم ایدی. تئیمور دا آسلان‌ین باجیسی اَری ایدی. بیر نئچه آیری قوناقلاری دا هردن ماغازایا گلیردیلر کی، اونلار دا تیرئیلی شوفئرلری ایدیلر. اونلار «بندر عبّاس»دان دؤنندن سونرا نئچه یئنه یوک حاضیر اولونجا تهراندا قالیر و گلیب ماغازایا باش ووروردولار. اونلارین بیر آیری یولداشلاری دا بیر آز آریق، ساوادلی و قارآیاغیز بیر اوغلان ایدی. بارات اونون دانیشیقلاریندان بو اوغلاندا سولچو دوشونجه‌سینین اولدوغونو سئچه بیلیردی، آمّا اؤز دوشونجه‌سینی تانیتماغا چوخ چالیشمیردی. بارات حیس ائدیردی کی، او دا بارات‌ین فیکرلریله تانیشدیر، آمّا بوغونتولو وضعیت اونلارا آرتیق آیدین دانشیماغا ایمکان وئرمیردی. بارات

بیلمیردی، جعفر هارادا چالیشیر، آمّا بللی اولدو کی، او دا آسلان‌ین او بیری باجیسی اَریدیر.

اونلارین ماغازالارینا بو قوناقلاری گلنده چای و شیرینی باساتی آچیلاردی و بارات‌گیل ده ایشله‌یه‌ـایشله‌یه هم خوش صحبتلردن لذّت آپارار، هم ده داریخمادان زامانی سورور و چای ـ شیرینی صرف ائدردیلر. اونلارین قونشولاریندان دا بعضیلری هردن ماغازایا باش ووراردی. بارات گؤروردو کی، اونلارین ایشلری آسلان‌گیله نسبت چوخ آزدیر. سونرا بارات حیس ائدیردی کی، آسلان‌گیل بعضی ایشلری اونلارا وئرمکله اونلارا کؤمک ائدیردیلر.

بارات‌گیلین بعضی «قالیب تؤکمه» و یا «دمیریونما» ایشلری ده اولوردو کی، بیرـ ایکی تانیش یاخین ماغازالارا وئریردیلر. بو ایشلرده بارات‌گیل ایشلری آپاریب و ایش حاققیندا آچیقلاما وئریب سونرا تحویل وئریردیلر. سونرا دا گئدیب، آلیب گتیریردیلر. بو دمیریونانلارین بیری ساققاللی و خوش گؤرکملی بیر کیشی ایدی. بارات دولت آدامی اولا بیلمه احتیمالینا گؤره اونونلا چوخ دانیشمیردی. بیر ده ایزی ایتیرمک اوچون آیدان‌ـچایدان دانیشیریردی.

بوراجان بارات بو فارس موحیطینه تامامیله آلیشمیشدی. قاباقجادان دا بئش ایله یاخین تهران‌دا اولدوغو اوچون فارسجا دانیشماقدا موشکولو یوخ ایدی. آمّا بیر گون تئیمور و محمّدین آتاسی ماغازایا گلمیشدی. نه اوچون اونون تئیمور ایله کرج‌دن تهرانا گلدیینی

اونوتموشام. اونلارین هامیسینین ائولری کرجده اولاردی. یاشی یئتمیشدن چوخ اولان قوجا و یاشلی کیشی ماغازادا احتراملا بیر صندلی اوستونده اَیلَشدی. سونرا اونون دانیشیغیندان بارات گؤردو کی، بو قوجا کیشی فارسجا چوخ زحمتله دانشیر و تورکدور. اوندا بو سوال باراتین ذهنینده یاراندی کی، اولمایا بونلارین هامیسی بیرـ ایکی نسل بوندان قاباق آذربایجان‌دان تهرانا گلمه‌دیر؟

بارات قوجا کیشی ایله تورکجه دانیشماغا باشلادی. بو زامان سانکی یایین ایستیسینده بیر نفره سرین سو وئریرسن کیمی اونون اوره‌یی آچیلیب، بیر فرحلندی و اوزون زامانلاردان تهرانا ایشچیلیك اوچون گلدیینی آنا دیلینده تعریفله‌مه‌یه باشلادی. البّته تئیمورگیل بو آچیقلامادان اؤیونموردولر. کئچمیشلرینی و آذربایجان‌دان اولمالارینی حتا گیزلتمه‌یه ده چالیشیردیلار. اونلار آشکار دئییردیلر کی، آتاـ آنالاری تورکدور، آمّا اونلار تورکجه بیلمیرلر.

بو آرالاردا بیر گون ماغازایا تبریزدن بیر آیری قوناق گلمیشدی. آسلان‌گیله گلن بو قوناق اونلارین یاخین قوهوملاریندان ایدی. بیرینجی دره‌جه‌لی بیر قوهومون تبریزدن آسلان‌گیله گلمه‌سی باراتا ثبوت ائتدی کی، تکجه تیمورگیل دئییل، آسلان‌گیلین کؤکلری ده آذربایجانلیدیر. بارات قوناقلا دانیشاندان سونرا آرتیق باشا دوشدو کی، آسلان، تئیمور و اونلار ایله یاخین قوهوم اولان رسولون بوتون عایله‌سی ـ هامیسی آذربایجان تورکلریدیر. رسول دفعه‌لرجه باراتا دئمیشدیر کی،

اونلار ساوه جادّه‌سینین یاری یولوندا بیر شهرجیکده یاشاییرلار. بارات بیلیردی کی، او شهرجیکده‌کیلرین چوخو آذربایجان‌دان گلن ایشچیلردیر.

اوچ‌ـدؤرد آی کئچمه‌دی بارات باشا دوشدو کی، اورادا چالیشانلارین هامیسی آذربایجان تورکلریدیر. قولام‌دان دانیشمادیم. او، ائولرینه تلفون آچاندا، خانیمی ایله دانیشاندا قزوین تورک‌لرینین لهجه‌سیله دانیشیردی کی، بارات‌ین قولاغینا تانیش دئییلدی. اونون دیلی آذربایجان تورکجه‌سیندن چوخ تورکمن لهجه‌سینه بنزه‌ییردی. بارات اونون دانیشیقلارین بیر آز چتینلیکله باشا دوشوردو، آمّا اؤزو او لهجه ایله دانیشا بیلمزدی.

****

بیر گون هر زامانکی کیمی بارات ایش باشینا گلیب، ایشله‌مه‌یه باشلامیشدی. بارات‌ین اورادا چالیشماسیندان دؤرد آیا یاخین کئچیردی. بارات ماغازانی تمیزله‌مکدن قورتولوب، سونرا ایشه باشلامیشدی. تهران‌دا پاییز گلیر، هاوالار داها یای ایستیسیندن سوْووشوب، صاباحلار بیر آز سرین اولوردو. بارات دا صوبحون سرینلیینی سوْووب، گؤزله‌ییردی کی، گون اونون جانینی قیزدیرسین. گونه‌شین زولاقلاری اوزون و نازیک «تیموری» خیابانیندان ایکی

طرفلی ساختمانلار آراسیندان یول آچیب، ایچه‌رییه سیزماسیندان سونرا هر یئره سپه‌له‌نیردی. بارات اوزونو گونشه ساری دؤنده‌ریب، صاباحین سرینلیینده بیر بؤیوک دستگاهی آچیب تمیزله‌میشدی. بارات اؤزون حاضیرلاییردی کی، ایچه‌ریده‌کی یانیق «سیم سارمالاری» کسیب چیخارسین. اونون اوچون یانیق قاز دستگاهین حاضیرلاییردی. پاییزین اورتا آییندان اییرمی گون کئچیردی. بیردن ایش یئریندن تئلئفنونون زنگی چالیندی. بیر آزدان سونرا آسلان گلیب باراتی سه‌سله‌دی. «بارات گل، سنینله ایشلری وار». بارات چوخ شاشیردی. اونون ایش تئلفون نؤمره‌سینی بیر «اسفندیار» بیلیر، بیر ده «موراد». اونلار دا چوخ واجب اولسا، اورا تئلفون آچارلار. اونا گؤره بارات بو خبردن هئچ سئوینمه‌دی و بو مساله‌دن شاشیراراق، مین خیال باشیندان کئچیب اؤزونو تلفونون باشینا یئتیردی. او بیر طرفدن ده گؤردو کی، تلفوندا آسلان ایله دانیشیق بیر- ایکی دقیقه سوردو. بارات تلفونو اَلینه آلیب، «اَلو» دئیندن سونرا گؤردو کی، تلفونون او بیری طرفینده «موراد» اونونلا دانیشماق ایسته‌ییردی.

موراد چوخ آز کیف-احواللاشاندان سونرا باراتا دئدی کی، تئز گل ائوه، خسته‌خانایا گئدک کی، قارداشین شیرازدا مانئوردن یارالانیب. بارات تئز موراد ایله دانیشیق بیتدیکدن سونرا دؤنوب آسلانا دئدی کی، او خسته‌خانایا گئتمه‌لیدیر، چونکی قارداشی یارالانیب. بارات تله‌سیک اَللرین یویوب، تئز یوخارییا قاچیب پالتارلارینی

دەییشیب، سونرا آشاغیيا گلدی. ایش یئرینده تام بیر سوکوت چؤکموشدو. آسلان‌گیل هئچ بیر سؤز دئمەدن، باراتا ایذن وئردیلر کی، ایش یئریندن چیخیب گئتسین.

بارات هئچ بیلمەدی نه زامان خیابانین او بیری طرفیندن بیر مینیک ماشین تاپیب، ایچینه آتیلیب، سونرا ائو طرفینه گئتدی. او همیشه‌کی کیمی یاریم ساعات چکمەدن ائوه یئتیشدی. نیگار اونو ائوده گؤرمکدن چوخ شاشیردی. ساعات بلکه اون بیر یاریم اولاردی. بارات چوخ قیسا اولاراق خبری نیگارا وئردی و دئدی کی، قارداشی شیرازدا حربی مانئورده یارالانیب. بارات خبرین چوخ پیس اولماسی قورخوسوندان مورادّدان آرتیق خبر ده آلمادی کی، قارداشی نئجه، نه قدر و هاراسیندان یارالانیب. یالنیز موراد دئین زامان ساعات اون ایکیده «اسفندیار»ین ماشینیندا اونلارین قاپسیندا اولمالی ایدی کی، دانشیغی قورتاریب اؤزونو ائوه تئز یئتیرمیشدی.

اون بیر یاریمدان اون ایکییه قدر زامان چوخ یاواش گئدیردی. بارات اؤزونو قارداشینین یارالانماسینا و اونون خسته‌خانادا نه حالدا اولدوغونا حاضیرلاییردی. بارات بونلاری دوشونوردو کی، قارداشینی گؤرنده اونا نه‌لر دئسین. فرقلی سناریولار اونون گؤزونون قاباغیندان سینما پرده‌سی کیمی کئچیردی.

بارات‌ین ذهنینین قارانلیق بیر بوجاغیندا «بؤیوك بیر فاجعه‌نین یارانما» احتمالی وار ایدی، آمّا تئز فکرین ده‌ییشیردی کی، بو، مومکون

دئییل. بئله پیس خیاللارا یول وئرمه‌مه‌لیدیر. ائله بو آنلاردا موراد گلدی. او بیر کلمه آغزیندان چیخدی: «گلین گئدک». آرتیق بیر سورغو ائتمه‌یه بئله جسارتی اولمایان و قارداشینین یارالی اولماسینا راضی اولان بارات دا سوکوت ایچینده اسفندیارین ماشینینا ساری یولا دوشدولر.

بارات ایله موراد قاباقدا، نیگار دا تک باشینا دالیدا اوتوموشدو. ماشینین ایچینده هئچ کس دانیشماغا جان آتمیردی. هردن نیگار بیر-ایکی کلمه خبر آلیردی. موراد دا اونلارا یاریمچیق بیر جاواب وئریردی کی، «بیلمیرم». بارات بو حالدا فورصت اَلده ائدیب اؤزونو قینابیردی کی، «قارداشی اوّل اقّلیت فدایی‌لرینین طرفداری اولدوغو اوچون عسگرلیک قوللوغونا گئتمک ایسته‌میردی. او بارات‌ین دانیشیقلارینین تاثیری آلتیندا فیکرینی ده‌ییشیب عسگر گئتمیشدی. بونا گؤره اؤزونو قینابیردی. او بیری طرفدن بارات بیر داها اؤزلرینی قینابیردی کی، نه‌دن اونون قارداشینین یولداشلارینین بیر سیراسی ایران‌دان چیخیب، یابانجی اؤلکه‌لره گئدیبلر، آمّا بارات‌گیل ده قارداشلارینی خاریجه‌یه گؤندرمک امکانلاری اولمادی.

بارات یئنه بو فیکرلردن آیریلیب، گئرچک عالمه دؤندو. اونلار بیر یاریم ساعاتا یاخین یولدایدیلار. بارات خبر آلدی کی، قارداشی هانسی خسته‌خانادادیر. موراد هر نه دئسه ایدی، بارات یوزه - یوز اونو قبول ائدیردی. قارداشینین یارالی اولدوغونو شوبهه ائتمه‌دن قبول ائتمه‌یه چالیشیردی. آمّا اولای اوندان دا پیس اولماماق شرطی ایله. موراد «امام

خمینی» خسته‌خاناسیندان آد آپاردی. بلکه یاریم ساعاتدان آز اورایا یول وار ایدی، آمّا موراد خسته‌خانا یولوندان داها یوخاریدان گئدیردی.

موراد ایله بارات‌ین قارداشی دا چوخ یاخین یولداش ایدیلر. اونلارین یولداشلیقلاری، بلکه قارداشلیق قدر یاخین ایدی. کیمدیر کی، بارات‌ین قارداشیلا یولداش اولسون، اونون محّبت و سئویملی داورانیشی، هوشلو، دوشونجه‌لی و مهریبان داورانیشینا حیران اولماسین. بارات بیر آز اؤزونه جسارت وئریب، آرتیق بیر سیرا سوال خبر آلیردی. جاده‌ده ماشینی سورن موراد دا هئچ کیمله دانیشماغا ماراق گؤسترمیردی. او دا درین بیر رؤیایا جومموشدور. گؤزلری جادّه‌یه باخدیغیندا بلکه درین بیر دەنیزین ایچینه دالمیشدیر. او ایسته‌یه ـ ایسته‌میه، بو درین جومدوغو رؤیالار ایچینده هردن اؤزونو ساخلایا بیلمه‌ییب، ناچار اولاراق بارات‌گیلین سواللارینا بیرـ ایکی کلمه ده جاواب وئریردی. اونون بوزوشوک بیر حالدا آغزی یومولو ایدی. اونون نازیک و داغینیق بیغلاری دا آغزینین یانـیؤره‌سین توتموشدو.

موراد بیر آن بارات ایله نیگارین سورغولارینین قاباغیندا اؤزونو ساخلایا بیلمه‌ییب، پارتلاییب، هؤنکوره ـ هؤنکوره آغلاماغا باشلادی. بارات باشینا گلدیيی فاجعه‌نین بؤیوکلویونو آنلاییب، «وای دده»، «وای دده» دئیهـ دئیه باشینا و دیزینه چالماغا باشلادی. بارات بؤیوک بیر شوک ایچینده رنگی آغاریب، دوداقلاری قورویوب، اوره‌یی دؤیونمه‌یه باشلادی. او دا هونکوره ـ هؤنکوره آغلاماغا باشلامیشدی،

آمّا گؤزلریندن یاش گلمیردی. او هایقیرماق ایسته‌ییردی. او گؤردو کی، موراد یئنه درین غملی‌ـ کدردلی رؤیاسینا جوموب، نیگار دالیدا آغلاییر، آمّا بارات هذیان دئیه‌رک «بدبخت اولدوم» دئیه‌ـ دئیه قارداشینین آدینی سه‌سله‌ییردی. زامانین کئچمه‌سینی بیلمیردی. اونلارین اوچو ده بیر یاخین عزیزلرینی اَلدن وئرمیشدیلر، هر بیری اؤز شیوه‌لریله اورکلرینی دردـغم آلتیندا کسیک‌ـکسیک اولوردو.

بارات بیر زامان گؤردو کی، اونلار خسته‌خانا یئرینه اسفندیارگیلین ائولرینه یئتیشیبلر. داها باشقا بیر سورغو سوروشماغا گوجو قالمایان بارات اؤزونو مورادا تاپشیریب، اونون دالیسینجا گئدیردی. اونلار ایچه‌رییه یئتیشنده بارات اؤز بؤیوک باجیسینی گؤردو کی، داها آغلاماغا گوجو قالمایاجاق قدر آغلاییب. بو دورومون ایچینده اونلار بیر‌ـ بیرلرین گؤروب بیر داها اورکله‌نیب، بیر‌ـ بیرلرینی باغریلارینا باسیب، اورکدن آغلاماغا باشلادیلار. موراد ایله اسفندیار، بیر نئچه دقیقه ماجال وئردیلر کی، باجی‌ـقارداش بیرـبیرله قوجاقلاشیب، آغلاشسینلار. سونرا اونلار دا گلیب، بونلارلا قوجاقلاشیب، اورکلرینی بوشالتدیلار. اسفندیار دئدی کی، گرک سولدوزا گئدک. بیر نئچه دفعه گیزلی قاباقجا سولدوزا گئدن بارات بیر ده سولدوزا گئتمه‌یی بیر جور حکومتین اونا تحمیل ائتدییی محرومیّتی سیندیرماغی اؤزونه اوغور بیلیردی، بیر آن شّک ائتمه‌دن حاضیرلاشدی. آمّا عاغیللی اولوب، پلانلی گئدیب‌ـ چیخمانی دا دوشونوب، بیر آنین ایچینده «سولدوزا

گیره‌رم، قوْی بیلسینلر کی، من سولدوزا گلیب، اوراداندا چیخماقلا اونلاری حئیران ائده‌رم» دئیه، تئز گیریب - چیخمانی اؤزونه پلانلاشدیردی.

قرارلار بیربه‌بیر وئریلیردی، بارات‌ین اونلاردان خبری یوخ ایدی. او بیر کؤلگه کیمی اونلارین دالیسینجا گئدیردی. او بؤیوک فاجعه‌نین شوکونون ضربه‌سیندن اؤزونو ایتیریب، «وای دده» و «بدبخت اوْلدوم» دئییردی. او دیوار- میوارا باخاراق، قارداشیندان بیر نشان آختاریب، اونون آدین سه‌سله‌ییردی. اونون یاریم ساعاتدان بیر آغیر آغلاماغی دا بیر قورو سه‌سله هوککولتو شکلینده دوام ائدیردی. او بو دورومون ایچینده بیر نئچه آن واخت تاپیب، ایش یئرینه تلفون آچیب، اونلارا دئدی کی، نه باش وئریب. بارات اونلارا دئدی کی، بیز هامیمیز شهرستانا گئتدیک. بارات بیر زامان گؤردو کی، اونلار بئش نفر اسفندیارین ماشینیندا اَیله‌شیبلر، اسفندیار دا ماشینی سورور. اونلار ناهاردان سونرا تهران‌دان سولدوزا یولا دوشوبلر.

یولدا اسفندیار بیر قدر دانیشماغا باشلادی. «اونون عسگرلیک مانئور مشقینده بوینونا تیکانلی دمیر سیم ایلیشیب، دامارین کسمیشدی. بئله کی، بو اولای پادگانا تانک ایله دؤننده اوز وئرمیشدیر. بو دورومون ایچینده بارات آرتیق آیری بیر سناریو قارداشینین حاققیندا ائشیتمک ایسته‌میردی. او، بیر نفردن آرتیق بئله ائشیتمک ایسته‌میردی کی، قارداشی آیری بیر انسانلا ساواشاندا اؤلدورولموشدور. او بیلیردی کی،

اونون قارداشی، آیری بیر انسانی، هله او دا یازیق و بدبخت بیر عسگری اؤلدورسون، ایستر عیراق، ایسترسه ده ایران عسگری اولسون. او بیلیردی کی، اونون قارداشی بئله بیر دوروما راست گلسه، اؤز جانیندان کئچمه یه اوستونلوک وئرر.

بارات بو سناریویا اینانیب، داها بو حاقدا آیری بیر سورغو بیر کسدن ائشیتمک ایسته‌میردی. بارات‌ین قوللاری سوستلاشیب، جانی ضعیفله‌ییب. باشی بدنینده آغیرلیق ائدیردی. بیر یاریمچیق جان کیمی هردن زار‌ـ زار آغلاییردی، هردن ده درین فیکره جوموردو. بئله بیر حالدا اولارکن گؤردو کی، «اسفندیار» بیر نقطه‌ده ناهار اوچون ساخلادی. ساعات بلکه ایکی یاریم، اوچ اولاردی. هله اونلار ناهار دا یئمه‌میشدیلر. ایچه‌رییه گئدیب اوتوراندان سونرا او بیریلر هر نه سفارش وئردیلر، بارات دا باشین اَیه‌رک، بیر بَلی وئردی کی، اونون دا قاباغینا بیر یئمک قویدولار. بوتون ضعیفلییی ایله بارات یئمک اوچون بیر طرفدن هوسی گلمیردی، او بیری طرفدن ده قارداشینی یادا سالاراق، بیر ته‌هر ده «قارداشی او دورومدا ایکن، بو نه جور اوتوروب و بو جمعین ایچینده ناهار یئمک» ایله اؤزونو راضی سالا بیلمیردی. زامان کئچیردی آمّا بارات زامانین کئچمه‌سینی بیلمیردی. او سانکی زاماندان قیراقدا بیر آیری دونیادا ایدی. ناهارین اوستونده ائشیتدی کی، اونلار گئجه‌نی تبریزده قالمالی، سونرا صاباح تئزدن بیر ده یولا دوشوب، سولدوزا ساری گئتمه‌لیدیرلر.

بارات دانیشیقلار آراسیندا تیکه‌ـ پارچا اولاراق اولایلارین بعضی بؤلوملرین آلیب‌ـ آنلاییردی. او بیلیردی کی، موراد و اسفندیار جریانی بوتؤولوکله بیلیرلر. او دا بیلیردی کی، اونلار بو فاجعه‌دن چوخ ناراحت ایدیلر. آمّا اونلاری گؤرودو کی، بو ناراحتلیق ایچینده، اؤزلرینی یاخشی آپارا بیلیرلر. بارات بیلدی کی، اونون بؤیوک قارداشی شیرازا گئدیب قارداشینی تانیباراق، تحویل آلیب سولدوزا گتیریرلر. بونو دا بیلیردی کی، اونون قارداشی بیر آمبولانسلا برابر یولدا گتیریلیر. آمبولانس دا اونلاردان نئچه ساعات قاباقدا همن یول بویو سولدوزا ساری گئدیر. باشا دوشدو کی، آمبولانس دا سولدوزا صاباحسینا یئتیشه‌جک.

بارات بیر طرفدن گؤردو کی، سولدوزدا و اورمیّه‌ده اونون زینداندا اولان باجیسینا تشییع جنازه‌ده اشتراک ائتمه‌سی اوچون بیر گونلوک مرخصی آلماغا چالیشیرلار. اونلار اجازه آلماق اوچون کیملرین کیمی گؤرمه‌سی حاققیندا دانیشیردیلار. بئله کی نظره گلیردی، بارات‌ین زینداناکی باجیسی بیر گونلوک زینداندان آزاد اولوب، بیر بؤیوک فاجعه ایله قارشیلاشیب، سونرا دا بو بؤیوک فاجعه‌نین ده دردینی اؤزویله زندانین ایچینه آپاراجاق. اورادا تک‌باشینا نئجه دؤزه‌جک مساله‌سینه آرتیق بارات چوخ فیکر وئره بیلمیردی.

قارداشلارین بیری آمبولانسی گتیریر، او بیری ده سولدوزدا و اورمیّه‌ده لازم اولان تداروکلری گؤرور. بارات‌گیل شهربه‌شهر یولو

گئدیردیلر. هاوا بیر یاندان قارانلیقلاشیب، بیر یاندان دا سرینله‌شیردی. اونلار تبریز شهرینه یاخینلاشیردیلار. بارات هئچ بیلمه‌دی، نه واخت بؤیوک قارداشیلا اونلارین ائولرینده قارشی‌ـقارشییا گلدی. بارات، بؤیوک باجیسی و قارداشی بیرـبیرلریله توپلاشیب، اوره‌ک دولوسو آغلادیلار. بونلارین ایچینده بؤیوک قارداشی آغلاماغینین قاباغین آلماغا و اؤزونو یاخشی آپارماغا چوخ چالیشیردی. هله بارات ایله باجیسی شدّتله آغلاماقدا ایدیلر کی، بؤیوک قارداشی اونلاری باغرینا باساراق دانیشماغا باشلادی.

«فاجیعه نه قدر آغیر اولسا دا، اونون یارانیب بیتمه‌سینه آرتیق اینانمالیییق. بو فاجعه‌نین قاباغا گلمه‌سینی قبول ائتمک بیرینجی آتدیمدیر کی، بیز بو دؤرانی باشدان کئچیره بیله‌ک. گرک هامیمیز گوجلو و قوّتلی اولوب، بو فاجعه‌نین ایچیندن داها گوجلو و باشی اوجالیقلا چیخاق. قارداشینین دانیشیقلاری بیر سرین سو کیمی بارات‌ین یانیق قلبینی سرینلتدی. بو دانیشیق بارات و باجی‌ـقارداشین تکجه بیرـبیرلرینه یاخینلاتمادی، ائله‌جه ده اونلارا داها آرتیق گوج و ته‌پر وئردی.

گئجه اوزانمیشدی و اونلار بیلیردیلر کی، چوخ چتین و یورغون بیر گونو سونا یئتیریبلر. هامی یاتماق ایسته‌ییردی، آمّا بیر کسین یوخوسو گلمیردی. اونلار یورغونلوقلاریندان هر کس بیر بوجاقدا ییخیلیب یاتماغا باشلادیلار. بارات صاباحاجان اویاقلیق و یوخو عالمینین

اورتاسیندا گؤزون پنجره‌یه تیکیب، صاباحین اولاجاغینی گؤزله‌ییردی. بیر طرفدن بیر سینما پرده‌سی کیمی قارداشینین باشینا گلن اولای گؤزونون قاباغینا گلیردی، او بیری طرفدن قارداشینین او آندا جیسمینین هارادا اولماسی، نهایت اونون قارداشیلا کئچیرتدییی خاطیره‌لر فیلم کیمی گلیب، ذهنیندن کئچیردی. هردن بارات بو یوخویلا اویاقلیق آراسیندا خاطره‌لری ده‌ییشیب، قارداشینی سئودییی قیزا یئتیرمک، هردن ده او اونا دئمک ایسته‌دییی و هئچ زامان دئیه‌بیلمه‌دییی اورک سؤزلرینی اونا دئمک ایسته‌ییردی. بارات گئجه‌نین بو قدر اوزون اولماسینا دؤزه بیلمیردی و گؤزلری یاریمچیق یاتیب- اویانماقدان آغیرلاییب آغرییردی. نهایت بیر چوخ زامان سوردوکدن سونرا هاوا ایشیقلاماغا باشلادی. بارات حیس ائدیردی کی، هله هامی یوخودا. بیر طرفدن هاوا ایشیقلانیردی، آمّا هله صبح اولمامیشدی. هئچ کس ده قالخمامیشدی. بو صاباحین ایشیغینین ایچینده، بارات بیر زامان گؤردو کی، اونو یوخو آپارمیشدی و باجیسی اونو اویاتماغا چالیشیر.

بارات قالخاندا گؤردو کی، صوبحانه حاضیردیر. او دا تئز اَل- اوزونو یویوب، پالتارلارین گئیینیب، سوفره باشینا گلدی. او، بیر طرفدن حیس ائدیردی کی، بیر قدر اونون بورغونلوغوندان چیخیب، بیر قدر ده آرتیق گوجله‌نیب، آمّا باشی هله بیر قدر آغرییر، گؤزلری ده قیزاریب قیراقلاری شیشیب. بو حالین باراتا یئنیلیی یوخ ایدی. بارات‌گیل گئجه‌لری «شهر کومیته‌سی» جلسه‌لرینده گئجه صوبحه قدر اویاق قالاندا

اونلار بلکه بیرـ ایکی ساعات یاتاندان سونرا قالخیب، گونده‌کی نورمال ایشلرینین دالیسینجا گئدردیلر. بارات جیسمی باخیمدان اونا اوخشار دورومدا ایدی.

اونلار صوبحانه‌لرین یئیندن سونرا دوننکی گئرچک اولایین آغیرلیغی یئنیدن اؤزونو گؤسته‌رسه ده، اونلار دؤزمه‌یه باشلادی. بارات یئنه ده اؤز فیکیرلرینه چوخ جومموشدو. او کی نه شوفئرلیک ائده‌جکدی، نه ده قرار وئرمکلرده رولو وار ایدی. اساس قرارلاری وئرن اونون بؤیوک قارداشی ایدی. اونون بؤیوک قارداشیلا اسفندیار نه قرار وئرسه ایدیلر، اونو قبول ائدیب، اونداان خبردار اولاندان سونرا اونا قوشولاجاقدی. بو جریاندا یالنیز اؤز «امنیتی» دورومون نظرده توتاراق، پلانین و داورانیشین اونونلا اویغونلاشدیرمالی ایدی.

بارات بیر ایلدیریم شاخماسی سورعتی ایله اؤز پلانین عیارلادی. اونون قراری بئله اولدو کی، بو گون آمبولانسین دالیسینجا گئدنده اونا هئچ خطر اولماز. بو گون تشییع جنازه‌ده اشتراک ائدر. امنیّتی مامورلارین خبرلری اولونجا بارات شهره گلیب، خبر ایداری پرینسیپلر ایله اونلارین قولاغینا چاتینجا صاباح اولاجاق. صاباح اونلار بارات‌ین سوراغینا گلمک ایسته‌سه‌لر ده، عادت بئله‌دیر کی، گئجه گلرلر. بارات دا گئجه اولمامیشدان شهردن چیخار. بارات‌ین پلانی بئله اولدو کی، بو گون سولدوزا گئدر، صاباح آخشامدان قاباق دا شهردن چیخمالیدیر.

بارات گونون اورتاسیندا اؤزونو شهرده گؤسترمکله بیر نؤع اؤزونه حؤکومت طره‌فیندن یاراتان محدودیّتی سیندیرماق و اؤز ایراده‌سینی اونلارا تحمیل ائتمک نیّتی وار ایدی. او، بو فیکیرلرین ایچینده ایکن بیردن گؤردو کی، اونلار یولا دوشوب و اورمّیه یولوندا گئدیرلر. اونلارین مینیک ماشینلاری ایکیسی بیر-بیرینین دالیسینجا گئدرکن، اونلارین اوچ عایله ایکی ماشیندا اولماسی، اونلارین «ائو اوغلو» پاسگاهیندان کئچمه‌لرین راحات ائدیردی. مامورلار اونلارین ماشینلارینین ایچینده‌کی موسافیرلرین اوزلرینه و اونلارین ماشینلارینین دالیسیندا جعبه‌نین ایچینه ده باخاندان سونرا اونلارا حرکت ائتمه‌یه ایجازه وئردیلر. بارات‌گیل خوی- سالماس- اورمیه یولونو قاباقلارینا قاتیب گئتدیلر.

بارات بیلیردی کی، آمبولانس اونلاردان اَن آزی بیر ساعات قاباق یولا دوشوبدور، هم ده اونلار اورمویا قدر آمبولانسی توتماغا چالیشیردیلار کی، اوردان نئچه ماشین آمبولانسین دالیسینجا بیرلیکده سولدوزا گئتسینلر. اونا گؤره، اونلارین ماشینلاری سورعتله یولدا گئدیردی.

بارات بیلیردی کی، موراد آمبولانسلا بیرلیکده گئدیر. او، قارداشینین نئجه یارالانماسینی بیر داها تصوّر ائتمه‌یه و اونون دونیاسینی ده‌ییشمه‌سینده نئجه احتمالی درد چکمه‌سینی نظردن کئچیرمه‌یه باشلاییردی. او قارداشینین بیر مانئورده جانین اَلدن وئرمه‌سینه

شوبهه‌لنمه‌یه باشلاییردی. او قارداشینین بوینونون کسیلمه‌سین مختلف شکیللرده تصّور ائدیب، اوره‌یی کاباب اولماغا باشلاییردی. حالبوکی اونلارین ماشینلاری دا آمبولانسا آرتیق یاخینلاشیردی.

اونلار ناهارا یاخین اورمو شهرینه یئتیشمیشدیلر. بو زامان اونلار باراتین کیچیک باجیسینین زینداندان مرخصی آلماسیندان خبردار اولوب، بیلدیلر کی، اونون قایین‌آتاسی بیر نئچه نفر عایله‌لری ایله بیرلیکده سولدوزا ساری یولا دوشورلر. بارات‌گیلین ماشینلاری آمبولانس ایله تقریباً بیر زاماندا یولا دوشدولر. اونلارلا بیر‌ـ‌ایکی آیری ماشین دا یولدا ایدی. اونون باجیسی‌گیل بیر آز آرالی دالدان گله‌جکدیلر.

بارات آمبولانسی گؤردوکجه، دردی دئشیلیردی. «بیر داها قارداشینی باغرینا باسیب» دئیه، اوره‌یی دؤیونوردو. اونلار بوتون ماشینلارین بیر داها امنیتی قووه‌لر طره‌فیندن آختاریلماق اوچون دایاندیقلاری «محمّدیار» اوچ یولونا یئتیشنده اؤزونو ساخلایا بیلمه‌ییب، ماشیندان ائنیب، آمبولانسا ساری گئدیر، بلکه قاپینی آچیب، اونون حاققیندا گئرچه‌یی بیلسین و سون دفعه قارداشینی باغرینا باسا بیلسین. بو زاماندا موراد و بیر‌ـ ایکی نفر تئز ماشینلاردان ائنیب، اونون قاباغین آلدیلار. اونون آخرین ایسته‌ینه ده ماجال وئریلمیردی. بارات اؤزونده بو گوجو ده گؤرموردو کی، آرتیق دایانیشما گؤسترسین. اونلار باراتی باشی بوینوندان سالانمیش دورومدا یئرینه قایتاردیلار.

اونلار بارات‌گیلین قاپیلارینا یئتیشنده ائو و خیابان آداملا دولو ایدی. آمبولانس آرادان یوخ اولموشدور. هر شئی قاباقجادان حاضیرلانمیشدی. ائله او گون ناهاردان سونرا اونلار بارات‌ین قارداشینین جیسمینی قبیرستانا آپاریب قویلامالی ایدیلر. بارات یولدا قارداشینین عکسینی خیابانلاردا دیوارلاردا گؤرموشدو. بو جاماعاتی گؤررکن، بارات‌ین اوره‌یی داها دا دولدو. او باجی ـ قارداشلاریلا بیرلیکده ایچه‌رییه گیردیلر.

بارات ده‌لیلر کیمی هامینین اوزونه باخیردی. قارداشینین آدین چکیب، جاماعاتین ایچینده اوندان بیر نیشانلار آختاریردی. او ائوین ایچینه گیررکن، دیوارلاردا و ائوین ایچینده قارداشینی آراماغا باشلامیشدی، بو آندا پنجره‌نین جاملارینین اوستونده قارداشینین چکدییی گؤزل بیر قیز مینیاتور رسمینه ساری گئتدی. او قارداشیندان بیر جانلی نیشان تاپمیشدی. آمّا قیزین باشی آچیق اولدغو اوچون بو مراسیمه گؤره رسمین اوستونو کرم رنگلی بیر بؤیوک صفحه کاغیذلا توتموشدولار. آمبولانسین قاپسینی آچا بیلمه‌ین بارات کاغیذی چکیب، جیراندان سونرا قارداشینین آدینی چکیب، اورکدن بیر داها آغلاماغا باشلادی.

او بو قاریشیق حالدا ائشیدیردی کی، هامی دئییر: بو گؤزل رسمی دنیادان کؤچن جاوان چکیب و اونا باخیب، حیران قالمیشدیلار. بارات بؤیوک اوتاغین اورتاسیندا اوزو اوستده یئره باش قویوب،

آغلاماغا باشلامیشدی. جاماعاتین هامیسی یاسلی اولدوقلاری اوچون بیر کس گلیب اونو قالدیرمادی. بارات نئچه آندان سونرا باشینی قالدیراندا گؤزو او گؤزل گنج قیزا ساتاشدی و بئله بیر فیکیر اوندا یاراندی کی، اونون قارداشیلا بیر-بیرلرینی سئویردیلر. آخی بارات اونونلا قارداشینین بیرلیکده رسیم چکمه‌لرینی گؤرموشدو. بونا گؤره اوره‌یی داها دا کاباب اولدو.

بو آنلاردا بیردن بارات دالیدان زینداندا اولان و مرخصی آلان کیچیک باجیسی مارال‌ین سه‌سینی ائشیتدی. آز شوُک حالینا دوشوب، بارات‌ین آدین چکیب و باشینا ووروردو. بارات تئز باشا دوشدو کی، اونا هانسی قارداشینین دونیادان کؤچمه خبرینی دوز وئرمه‌میشلر. بارات اونا ساری دؤنرکن، او باراتی گؤرنده فاجعه‌نین درینلییین بیلدی. او کیچیک قارداشینین آدینی چکیب، آیاقلاری سوستلاشدی. باجیسی بیربه‌بیر قارداشلاری و آتا- آناسیلا گؤروشوب ـ آغلاشدیلار. بارات بو آندا آناسینی بیر حالدا گؤردو کی، سانکی او دا جانین اَلدن وئریب. آناسینین اوزونده‌کی دیرناق یارالارینی گؤروب، بیلدی کی، آناسی نئچه گوندور درین ماتم ایچینده‌دیر.

زامانین کئچمه‌سینی بارات بیلمیردی. بیر آن گؤردو کی، اونلارا قارداش کیمی اولان اسفندیارین بؤیوک باجیسی اَری ایچه‌رییه گلیب دئدی کی، قبیریستانلیغا ساری یولا دوشسونلر. هامی پیادا یولا دوشدولر. بارات بو آندا کنددن گلن چوخلو عمی اوغلانلارینی جاماعاتین

ایچینده گؤروردو. اونلارین نئچه‌سی گلیب، بارات‌ین قولتوغوندان توتوب، اونا بو اوزون یولو پیاده گئتمکده دایاق اولدولار.

بارات یولداشلاریندان چوخونو دا خیاباندا گؤردو. چوخ جاماعت خیابانا گلمیشدیلر. اونلارین چوخو اگر بارات‌گیلین عایله‌سینه گؤره گلسه ایدیلر، بیر چوخو دا یالنیز بارات‌ین قارداشینین گئنیش اورکلی، درین دوشونجه‌لی و مهربان شخصّیتینه گؤره گلمیشدیلر. بارات تورپاقلاری قارداشینین جسمینین اوستونه تؤکنده بیر آن شاهد اولدو، سونرا اونو چکیب قیراغا آپاردیلار. اونون داها او بیری باجی-قارداشلارینین هارادا اولدوقلاریندان خبری یوخ ایدی. هامی سیرایا دوزولنده موللا دا قاباقدا بیر سؤزلر دئییردی، بارات، بیر چوخ یولداش و تانیشلاری احترام اوچون آیاق اوستده دایانمیشدیلار.

گلندن سونرا بارات قارداشینین اورادا قارانلیق یئرده قالماسینا دؤزه بیلمیردی. نه جور گئجه‌نین قارانلیغیندا، چؤلون اورتاسیندا ایکی متر یئرین آلتیندا اونون قارداشی تک باشینا گئجه‌نی صوبحه یئتیره‌جک؟ بو آغیر دورومدا هامی اؤزونو قبریستانلیق یولونو ائوه قدر یئنه ده آیاقلا گلدیلر. او ائوه یئتیرکن ساعات آرتیق بئش اولموشدو. بارات‌گیلین ائولری یئنه چوخلو یاخین تانیشلار و قوهوملارلا دولو ایدی. اونلارین هامیسی اونلاری تک قویماماق و اونلارا باش ساغلیغی وئرمک اوچون اورا توپلاشمیشدیلار.

چوخلاری بارات‌ین قارداشی ایله اولان خاطیره‌لردن دانیشماغا باشلامیشدیلار. عوموم جاماعات اونون قارداشینین گؤزللیکلرینی گؤروب، تانییب و ده‌یرلندیرمه‌لری بارات‌ین اوره‌یینی دینجلدیردی. جاماعاتین ایچینده بارات سیاسی تشکیلاتی یولداشلارین گؤروردو. اونلارین بیر سیراسی روحی شرایطی نظرده توتمادان بارات‌دان جیدّی سیاسی تشکیلاتی سورغولار سوروشوردولار. «نظرینی توده حیزبینین باشچیلارینین بئله چیخیب و دانیشماسینا نه‌دیر؟ بیزلر بؤیوک استراتژی یانیلدیقمی؟ بو گئنیشلیکده تشکیلات عوضولری و سمپاتلاری نه ایش گؤرمه‌لیدیر؟ بارات اونلارین فیکیر ده‌ییشمه نظرلرینه چوخلو زمینه‌لرده قاتیلاراق، اونلاری دایانیشا دعوت ائدیردی.

بارات هئچ بیلمه‌دی، هاچان بو بویدا جاماعاتا شام حاضیرلانمیشدیر. او بو اولاییں ایچینده گؤوروردو کی، اونون بؤیوک قارداشلاری اوندان دا آرتیق، تکجه اؤزلرینی یاخشی آپارمیر، هم ده بوتون بو ایشلری یولونا قویماقدا، امکان اولدوغو قدر رولللاری وار. بونا گؤره، اؤزونده بو روحی باخیمدان چاتیشمازلیغی اونلارا نسبت، حیس ائدیردی. شامی یئییب، گئجه‌نین اوزون زمانی اونلارین ائوی قوناقلا دولو ایدی. نهایت یاتماق زامانی چاتدی. بو زامان اسفندیار گلیب اونا دئدی کی، اونون یاتماسی اوچون آیری بیر ائوده یاتما ایمکانی حاضیرلانیب. بارات‌ین اؤز ائولرینده یاتماسی امنّیتی باخیمدان دوز

دئییلدی. بارات گئجه‌نی اسفندیارین باجیسی اَری گیله گئتدی، «نیگار» دا اؤز آناسی ائوینه گئتمیشدی.

گئجه‌نی یئنه ده بارات تک اولدوغو زامان، قارداشینین نه جور چؤلون اورتاسیندا ایکی متر تورپاغین آلتیندا یاتماسینی نظردن کئچیریب اؤزونه چؤزه بیلمیردی. او هله ایسته‌میردی، قارداشینین دونیادان گئتمه‌سینی قبول ائتسین. آغیر گئرچک اؤزونو باراتا یوکله‌ییردی. بارات درین دردی اوره‌یینده داشییاراق، بو فیکری و روحی غوغانین ایچینده هاچان یوخویا گئتدیینی هئچ بیلمه‌دی.

صاباح یوخودان دورارکن، اونلارین سحر یئمه‌یی حاضیر ایدی. اؤز ائولرینه گلمه‌یه چوخ تله‌سن بارات صوبحانه‌سینی یئیندن سونرا نیگاری آتاسی گیلده بوراخیب، اؤز ائولرینه یولا دوشدو. او چوخ دا اوزاق اولمایان بو یولو پیادا گلدی. بلکه نیگار دا اؤز عایله‌سیله بیر آز آرتیق زامان کئچیره بیلسین. بارات ائوه یئتیشنده اونلارین ائولرینده باجیلار، قارداشلار، چوخ یاخین قوهوم و تانیشلار توپلانمیشدیلار کی، بلکه اون بئش، ایگیرمی نفر اولاردیلار. بارات دا گئدیب، ائوده اَیله‌شیب، اونلارلا دانیشماغا باشلادی. اونلار اؤزلرینی قوناقلارین گلیب، باش ساغلیغی وئرمه‌لرینه حاضیرلامالی ایدیلر.

بارات بو دانیشیقلارین ایچینده دوشونوردو کی، بوگون آخشامدان قاباق او تهرانا یولا دوشمه‌لی ایدی. او بو ایشی سه‌سسیزـسمیرسیز گؤرمه‌لی ایدی. امکان اولدوغو قدر ائوده اَیله‌شیب،

او دا باش ووروب باش ساغلیغی وئرنلردن تشکّر ائتمه‌لی ایدی. بارات بو گون بیر آز اوزونده نورماللیق حیس ائدیردی. هامی اؤزونو یاخشی آپاریردی.

پاییز هاواسی گونه‌شین بوتون زولاقلارینین هر یئره سپه‌لنمسیله باشلانمیشدی. گونه‌شین گوجو او قدر دئییلدی کی، اونلارین جانلارینی قیزدیرسین. بارات‌گیلین ائولری اؤزگه قوناقلاردان دولو دئییلدی. هامی تقریباً اؤزبه‌اؤزلری ایدیلر. بارات اون یا دا اون بئش یاشی اولا بیلن اَن کیچیک و خیرداجا قارداشیلا اؤزلرینی دیوارین قیراغیندا گیریش قاپی طرفینده گونشین زولاقلارینا بوراخمیشدیلار. گونه‌شین ایستیسی اونلارین گؤزلرین قیدیقلاییب، جانلارینی قیزیشدیریردی. پاییزین سویوقلاری گلمه‌یه باشلامیشدی. باراتین خیرداجا قارداشی بوتون شیرین-شیرین هر قاپیدان دانیشماغا باشلامیشدی. اونلارین دونیادان گئدن قارداشیلا چوخ یاخین اولان او کیچیک قارداش محبت، عشق، گنجلیک، درد و اورک یاراسینی گؤستریردی. بارات ایله قارداشی هر بیر زاماندان آرتیق اؤزلرینی بیر-بیرلرینه یاخین حیس ائدیردیلر. بارات ایسته‌ییردی، دیوارین قیراغیندا قارداشینی باغرینا باسسین. لازم دئییلدی بو ایشی گؤرسون، اونلارین بیر-بیرلرینه باخیشلاری و گؤزلرینین درینلیینده‌کی آلوْولاری بیر- بیرلریله قووشوردو. اونلار ایسته‌میردیلر، بو گؤزل آنلار بیتسین.

ساعات اون بیر یاریم اولا بیلردی کی، باراتا خبر گلدی. یاخین سیاسی یولداشلاریندان بیری اونو گؤرمک ایسته‌ییر. اونونلا بیر دوکتورون مطّبینده قرار قویولموشدو کی، امکان اولدوغو قدر تئز اورادا اولسون. بارات بیر طرفدن ناهاردان سونرا اؤزون چیخماغا حاضیرلامالی ایدی، آمّا سیاسی تشکیلاتی مساله‌لر گلنده، بیرینجی اوستونلوک اولوردو. بارات بلکه یاریم ساعاتین ایچینده دوکتورون (حکیمین) مطبینده حاضیر اولدو. دئییلدییی یولداشینی اورادا میز دالیندا گؤردو کی، دوکتورون مطبینده چالیشیر. بارات اوندان همیشه‌کی کیمی اونونلا گؤروشوب، اوپوشوب و بیر- بیرلرین اَللرینی محکم سیخدیلار.

بو آندا یولداشی دؤنوب، اونا دئدی کی، «یولداشلار سنین سولدوزا دؤنوب گلمه‌یینی دوز حرکت سایمیرلار. سونرا یولداشی داوام ائتدی: «هم اؤزونو خطره سالیرسان، هم ده سنین باشینا بیر ایش گلسه، اؤزگه‌لر ده او طریقیله خطره دوشه‌جک. بئله‌لیکله او بیری یولداشلارین روحیّه‌سینه پیس تاثیر قویاجاق. سنین سولدوزا گلمه‌یین دوز دئییل، امکان اولدوغو قدر شهردن تئز چیخ».

بارات بیر طرفدن بونا ماراقلانیردی کی، «آلتی-یئددی آی بوندان قاباق بو اونلارین هامیسینا مسئول اولدوغو تشکیلات، ایندی او قدر اؤز آیاغینین اوستونده دورا بیلیر کی، بو مؤحکملیکده قرار بارات حاققیندا وئرسین. بارات یولداشینین بو تشکیلات قرارینی اونا اعلان

ائتمه‌سیندن غرورلانیردی. بارات‌ین دا اؤزونه پلانی و اؤزو اوچون بو ایشه آنالیزی وار ایدی. بارات دا اؤزو و اؤز دوشونجه‌سینی و امکان اولدوغو قدر اؤز پلانین آچمالی ایدی.

بارات دؤنوب یولداشینا دئدی: «من بو حرکتیمله حکومت آداملارینا بونو ثابیت ائتمک ایسته‌ییرم کی، من اونلارین امنّیت سیستمینی سیندیراراق گلیب ـ گئده بیلیرم. اونلار بو امنّیت سیستمیله منه بو محرومّیتی تحمیل ائده بیلمزلر. منیم بو محدودیّتی سیندیرماغیم اونلار اوچون بیر مغلوبیتدیر». بارات سؤزونون داوامیندا دؤنوب دئدی کی، «من بو ایشین خطرلرینی ده گؤزه آلیرام و اونلار بیلمه‌مه‌دن گلیب، اونلار اؤزلرینی حاضیرلاییب، منیم سوراغیما گله‌نه کیمی من شهردن چیخماغا چالیشیرام». بارات نه زامان چیخماسینی یولداشینا دا دئمه‌دی. او حیس ائتدی کی، یولداشی اونون سؤزلریندن چوخ قانع اولماییب. آمّا یولداشینا بو سؤزو یئتیردی کی، اونلارین فیکیرلرین درک ائدیر و نظرده توتور.

بارات ائوه دؤنرکن ناهار چکیلمیشدی. اونلار دا بونو سئزیردیلر کی، بارات یولداشلارینی گؤرمه‌یه گئدیبدیر. ناهار یئیندن سونرا چای حاضیرلانمیشدی. بارات گیلین اونلارلا قونشو اولان عمی اوغلوسو گیل اونلارا ائو ایشلرینده چوخ کؤمک ائدیردیلر. چایین اوستونده یئنه بارات‌ین بؤیوک قارداشی دانیشماغا باشلادی. او دانیشیقلاریندا بئله باشلادی کی، «بو دونیادان کؤچن کیچیک قارداشلاری اونلارین

ایچینده هامیسیندان بیر قاریش یوخاریدا ایدی. اونلارین بیربه‌بیر موقایسه ائدنده بیر سیرا اوستونلوکلری اولسا، بیر سیرا بؤیوک ضعفلری ده وار ایدی، آمّا کؤچن قارداشلاری هامیسینین یاخشیلقلارینا بیر یئرده صاحیب ایدی، اونا گؤره هامی اونو بو قدر سئوردی». او، دانیشیقلارینین داوامیندا یئنه دئییردی کی، اونلار نه قدر تئز بو فاجعه‌نین اولوب ـ بیتمه‌سینی قبول ائتسه‌لر، او قدر ده تئز مساله‌نی اؤزلرینه حلّ ائدیب، آز آغری چکیب و بیرـ بیرلرینه دایاق اولا بیلرلر». او بوتون عایله‌نی بیرـ بیرلرینه آرتیق یاخینلاشماغا دعوت ائدیردی. او هامیدان آرتیق اؤز دویغوسونا غالیب گلیب، اونلارا قوّت وئریردی. بارات بؤیوک قارداشینین بو ضایعه ایله نه قدر منطیقلی داورانماسینی گؤررکن، اؤزونون نه قدر عاطیفی اولدوغونو دا گؤروردو. نه معلوم، بلکه بؤیوک قارداشی اؤز اوره‌ک دردینی باشقا بیر یئرده بوشالدیردی.

باراتین چیخما پلانیندان خبری اولان اسفندیار اونا خبر وئردی کی، «تهرانا قارانلیق دوشن زامان ساعات آلتی یاریما قاباقجادان ایکی بلیط آلینیب، او زامانا حاضیرلاشسین. بارات ساعات ایکی دؤره‌سینده نیگارا خبر گؤندردی کی، او دا ساعات آلتی یاریما حاضیرلاشسین. اونلار ساعات آلتی حدودوندا، اونلارین قاپیسیندا حاضیر اولمالیدیلار. بارات ائوده گلیب‌ـگئدن، باش ساغلیغی وئرن قوناقلارا مشغول ایدی. هئچ کیم ده بیلمیردی کی، او نئچه ساعات سونرا تهرانا چیخاجاق.

ساعات بئش دؤره‌سینده او بیربه‌بیر باجیلاری، قارداشلارینا دئدی کی، اونلار چیخمالی و آخشام تهرانا دؤنمه‌لیدیر. نیگار دا سککیز آیلیق بوْیلو اولا بیلردی. او آرتیق چوخ آغیرلاشمیشدی. او دا زامانی یئتیشنده بیربه‌بیر قارداشلاری، باجیلاری، آتا- آناسیلا اؤپوشوب - گؤروشوب آیریلماغا باشلادی. اورادا اولان بعضی آیری قوهوملار و تانیشلار دا بارات‌لا ساغ‌اوللاشدیلار. بارات بیر مینیک ماشیندا هاوانین یئنیجه قارالمیش قارانلیغیندا نیگار گیلین قاپیسیندا دایاندی، تئز ائنیب، قاپیدان ایچه‌رییه گیردی.

بارات‌ین نیگارین عایله‌سی ایله بیر داها گؤروشوب-آیریلماسی اون دقیقه‌دن چوخ چکمه‌دی. بو آرادا نیگارین آناسی و باجیلاری اونا لازیم اولان سفاریشلری وئریردیلر. اونلارین هامیسی بیرلیکده اوجادان دانیشیردی، هرکسین سه‌سی چوخ اوجا اولسایدی دا، ائشیدیلیردی. بارات‌گیل گئتمه‌لی ایدیلر. اونلار گؤروشوب آیریلدیلار. اونلار بیر داها مینیک ماشینین ایچینده اوتوروب، اوتوبوس قاراژینا ساری یولا دوشدولر. اونلار یئتیشرکن گؤردولر کی، بوتون موسافیرلر ایچه‌ریده اَیله‌شیب، شوفئر شاگیرد وسایلی جعبه‌ده یئرلشدیریر.

بارات‌گیل اسفندیار ایله موراددان آیریلیب، وسایلی شوفئر شاگیرده تاپشیردیلار. اونلار ایچه‌رییه گیریب اَیله‌شندن سونرا نه قدر اسفندیارلا مورادا دئدیلر کی، اونلار گئده بیلر، اونلار هئچ بیری قاراژی ترک ائتمک ایسته‌میردی. اوتوبوس یولا دوشندن سونرا اونلارین خیالی

راحت اولدو کی، قاراژدا بیر اولای باش وئرمه‌دی. سونرا هر کس اؤز یولونا گئتدی. بارات ایله نیگار اوتوبوسدا تهرانا ساری یولا دوشدولر.

امنّیتی تفتیش و آختاریشلار همیشه‌کی نقطه‌لرده یئرینده وار ایدی. گئجه‌نین قارانلیغی، هاوانین سویوقلوغو، نیگارین آغیر بویلو اولماسی و باراتین یولون ایلك نئچه ساعاتینی یوخودا اولماسی سبب اولدو کی، «ائو اوغلو»دان کئچمه‌لری چوخ اوزون چکمه‌سین. بیر طرفدن ده باراتین آرتیق یورغون و یوخولو اولدوغو اوچون زامان چوخ سورعتله کئچیردی. بارات «ائو اوغلو»داکی یاریم ساعاتا یاخین دایانمانی کئچیردندن سونرا خیالی راحات اولدو کی، اونلار ساغلام تهرانا چاتاجاقلار. مامورلار باراتین یانیندا بیر سککیز آیلیق ایکی‌جانلی خانیمی گؤرنده، اونا شوبهه‌لنمیردیلر. اونداں سونرا اونلارین سفرلری نورمال کئچدی. اونلار یولون چوخونو اوتوبوسون ایچینده یاتمیشدیلار. سوروجو همیشه‌کی کیمی بیر یئرده شام یئمك و سوروجولرین ده‌ییشمه‌سی، ناماز قیلماق، بیر ده چای ایچمك و موسافیرلرین دینجلمه‌سی و باشقا ایشلری اوچون دایاندی. چؤلون صاف هاواسینا هوسله‌نن بارات دا هر ایکی دایانمادا آشاغیبا ائندی.

ساعات سککیز یاریم صوبح اوتوبوس «تهران غرب» ترمینالیندا دایاندی. تهرانین هاواسی یئنه همیشه‌کی کیمی توستولو و بیر قدر ده بورکولو ایدی. هله هاوا ایستیلشمه‌میشدیر، سرین ایدی. بارات‌گیل ائوه گئتمك اوچون چوخ چتینلیك چکمه‌دیلر. اونلارین وسایلی چوخ

دئییلدی. نیگارین آناسی اونلارا بیر قدر قورو سبزی و باشقا یئمیشلردن قویموشدور کی، هامیسی بیر چمدان اولمازدی. بارات‌گیل بیر مینیک ماشیندا اوتوروب، ائو سمتینه یولا دوشدولر. ساعات اون یاریم اولاردی کی، اونلار ائوه یئتیشدیلر. اونلار اوزون یول گلندن سونرا دوزگون بیر دینجلمه‌یه احتیاجلاری وار ایدی.

اونلارین نه تلویزیونلاری، نه ده باشقا بیر اَیلنجه وسایللری وار ایدی، یالنیز ناهار بیشیرمک ایله زامانلارینی یاخشی دولدورا بیلردیلر. بارات یاریم کیلو اَت آلاندان سونرا اونلار سوغان و یئرآلما سویوب، قیرمزی بادیمجانلاری دوغراییب و باشقا لازیم اولان وسایللری حاضیرلاییب، ناهارا «تاس کاباب» بیشیرمه‌یه باشلادیلار. اون بئش دقیقه‌دن سونرا یئمه‌یین عطری بوتون ائوی باشینا آلمیشدیر. بارات بؤیوک اوشاغین آنانین قارنیندا اولان دؤره‌یه عاید اولان کیتابی اَله آلیب، موختلف قیسمتلرین اوخویوب و نیگارلا پایلاشیردیلار.

اونلار ایندیه قدر اوشاغین آدینین نه اولدوغو حاققیندا چوخ دانیشمیشدیلار. یاواش-یاواش بو حاقدا اونلارین قرارلاری کسکینله‌شیردی. قرارلارینین کسکینلشمه‌سی بودور کی، نیگارین ایسته‌یی اوستونلوک قازانیردی. اونلار اوغلان اولسا، اوشاغین آدینین «بالاش» اولماسینا قرار وئرمیشدیرلر. آمّا قیز اولسا، بارات اونون آدینین «سارا» اولماسینی ایسته‌ییردی، نیگار «سونا» آدینی سئچمیشدی. بارات دا سوندا قیز اوشاغینین آدینین «سونا» اولماسینا راضی اولموشدور.

اونلار ناهارلارین یئیندن سونرا شام اوچون ده چوخ یئمکلری قالمیشدیر. بارات اؤزونو صاباحدان یئنه ده ایش باشینا قاییتماغا حاضیرلاییردی. بو گون باراتین تعطیل گونو کیمی دینجلمه زامانیدیر. نیگار دا اوشاغا گؤره گونده چوخلو پیادا گئتمه‌یه مجبور ایدی. بونا گؤره اونلار ناهاردان سونرا، یا آخشاما یاخین ائشیه چیخیب، ماغازالارا باخاراق دولانماغا مشغول اولدولار. زامان- زامان و هردن بیر نیگار اوشاق اوچون خیردا- خیردا وسایل آلیردی.

بارات گیلین سولدوزا گئدیب- گلمه‌لری دؤرد گون چکدی. بو دؤرد گون باراتین تهرانداکی تشکیلاتی قرارلارین بیر- بیره وورمامیشدی. بارات صاباح آخشام دؤرد نفر حوزه‌سینی گؤره‌جک، هفته‌نین سونوندا دا قیز تشکیلات یولداشی اونلارین ائولرینه گله‌جکدی. او هم ده نیگارین جیسمی و روحی دورومونا باخاجاقدی. باراتگیل بو گون نئچه ساعات ائوده اوزانیب دینجلدیلر. اونلار بیر داها فورصت تاپمیشدیلار کی، اوشاق اوچون اَسکیک اولان وسایلی آلسینلار.

بارات گئجه‌نی ده نسبتاً راحات دینجلیب ـیاتا بیلدی. او صاباح واختیندا ایش باشینا گئتدی. بارات نئچه گون ایدی کی، ساققالینی دا قیرخا بیلمه‌میشدی. او ساققالین آرتیق قیرخماق ایسته‌میردی. بو ایشی قارداشینین خاطیره‌سی اوچون اونون قیرخیناجان داوام ائتمک ایسته‌ییردی. او گون ایش باشیندا باراتین قارداشی حاققیندا چوخ

سوروشمادیلار. اونلار باراتا باش ساغلیغی وئردیلر، سونرا هر گونکو کیمی هامی ایشه باشلادیلار. باراتین یاریمچیق ساققالی اوزونو قاشینماغا سالمیشدی.

باراتین تشکیلاتی حوزه جلسه‌سینده اونلارین توپلانمالارینین چوخ چتین اولماسی اوچون اونلارین خیابانلاردا دانیشمالارینین موشکل اولماسی و سیاسی- تشکیلاتی و تئوریک بحرانا گؤره ایکی نفر یولداشلاری داها گلمیردی. بارات ایکی نفری گؤروشمک اوچون ایشدن چیخاندان سونرا بو قدر چتینلییه دوشوردو. بارات اونلارین دورومونون حاققیندا یولداشینا آچیقلاییردی، او دا بو وضعیّتدن چوخ تعجّب ائتمیردی، او باراتدان ایسته‌میردی کی، چوخ جیدّی و تشکیلاتی اولسون. اونلارین هامیسی بیلیردیلر کی، ائو کؤکوندن خاراب اولوب. اونلارین داغیناق جیدّی چالیشمالارینین آرتیق چوخ تاثیری اولمایاجاق.

تشکیلات باراتین قارداشینین فاجعه‌سینی ائشیدندن سونرا داها آرتیقراق اونو گؤزله‌ییردیلر. بارات ایکی نفرلیک حوزه و یوخاریدان گلن یولداش ایله تشکیلاتی ایلیشکیسینه داوام ائدیردی. هفته‌نین سونونا هم اسفندیار، هم ده موراد - ایکیسی ده باراتین بؤیوک باجیسیلا بیرلیکده تهرانا دؤندولر. اونلار بیر داها امکان تاپیب، اسفندیار گیلده بیر یئره توپلاندیلار. بارات اونلارین ائوینده بیر نفر داها تانیشلاردان گؤردو

کی، باشقا بیر موناسیبتده اونو کوردوستاندا گؤرموشدو. اونلارین بیر یئره توپلانماسی، بیر قدر بارات‌گیلین یاشاملارینا نورماللیق قایتاردی.

****

زامان کئچیردی، بارات ایشینده گون‌به‌گون آرتیق مهارت تاپیردی. او چوخ مساله‌لری اؤیرنسه ایدی ده، آمّا هله اوستاکار اولا بیلمزدی. چوخلو موضوعلاری اؤیرنمک اوچون زامان لازیم ایدی و تجروبه‌نی زامانلا قازانماق اولار. بارات ساققالینی اوزاداندان اوزونو قارا بیر بویاق کیمی کؤلگه آلمیشدی. اونلار دا اوشاغین گلمه‌سینه حاضیرلاشیردیلار. بارات‌ین آناسی هم حالینی بیر ده‌ییشمک، هم ده نیگاردان و گله‌جک اوشاقدان موغایات اولماق اوچون تهرانا اونلارین یانینا گلمه‌لی ایدی. نیگارین آناسی اؤز ائولرینده چوخلارینین اوندان آسیلی اولدوغونا گؤره گلمه‌سی تقریباً غیر مومکون ایدی.

اوچ هفته بارات‌گیلین گلمه‌سیندن کئچمیشدی کی، بارات‌ین آناسی تهرانا گلدی. بارات‌ین باجیسی‌گیلین ائوینده بیرینجی گونو اوتوراراق، صاباح اونو اسفندیار بارات‌گیله گتیردی. اونلار هفته‌نین سونونا یاخینلاشیردیلار. بلکه جوما آخشامی اولاردی. بارات گونده‌کی کیمی ایش یئرینده ایدی کی، اونا آسلان یاخینلاشدی و اوشاق اولماسینین یاخینلاشماسینا گؤره ایکی هفته‌سینین ایش پاراسینی اونا

آرتیقدان هدیه وئریب دئدی کی، اوشاغین اولماسینا خرج ائده بیلرلر. بارات او بیری طرفدن ده هفته سونو یاخینلاشدیغی اوچون اؤزو، آناسی و هامیسینین بیر یئرده اولماسینا فیکیرله‌شیردی. بارات آناسینین اوزونده‌کی یارالارین یئرین داها گؤرموردو.

صاباح تئزدن نیگار قارین آغریسیندان شکایت ائله‌دی. آیلارلا اونون آغیر اوشاق داشیماسی اوچون چوخلو جیسمی عارضه‌لردن شکایتینه آلیشان بارات هئچ بیر شئیه شوبهه‌لنمه‌دی. بارات‌ین آناسی اوندان «آغری هاردان گلیر، نئجه‌دیر» سوروشماغا باشلادی. بیر ایکی دفعه آغری گلندن سونرا نگار «داها کسیلدی» دئیندن سونرا بارات دا خیالی راحات اولدو کی، قارین آغریسی کسیلدی و نیگارین راحاتسیزلیغی قورتولدو.

اونلار گؤردولر کی بارات‌ین آناسی، هله نیگارین یاخینلیغیندا اونون قارین آغریسینی چوخ جیدّی ایزله‌ییر. بیر ساعاتدان سونرا بیر داها بیر قارین آغریسی نیگارا گلنده بارات‌ین آناسی دئدی کی، اوشاق گلیر، گؤتورون خسته‌خانایا گئدک. بو ایکی گونون ایچینده اسفندیارین دا باجیسی‌گیل اونلارا قوناق گلمیشدی. بارات ایله نیگار و آناسی بو طرفدن «خمینی» خسته‌خاناسینا گئتدیلر، او بیری طرفدن موراد و اسفندیارین باجیسی‌گیل ده اؤز ائولریندن خسته‌خانایا یوللاندیلار.

خسته‌خانایا گیرن کیمی نیگاری آپاریب ایچه‌ریده یاتیردیلار. اونون یانینا یالنیز بیر نفره یول وئریردیلر، او بیر نفر ده بارات‌ین آناسی

ایدی. اونلار لازیم اولان کاغیذلاری امضالادیلار. اونلاردان بیر قیران دا پول آلینمادی. بونلار شوشه‌نین دالیسیندان ایچه‌ریده‌کی «طیب باجی»لاردان نیگارین حالین خبر آلیردیلار. اونلار چتین بیر خبر وئره بیلیردیلر. بلکه صاباح ساعات اون اولاردی. بارات‌گیل یاریم ساعات اولاردی کی ایچه‌ریده بیر خبر گؤزله‌یه‌رک دایانمیشدیلار. بو آندا بارات‌ین آناسی قاپییا گلیب اونلارا دئدی کی، «اوشاق گلیر، آغریلارین آراسی هله ساعاتدان بیردیر». بارات بو سؤزلردن آنجاق «اوشاق گلیر» سؤزونو باشا دوشدو.

ناهاردان سونرا ساعات بیرده اونلار ائشیکده ساندویچ ساتاندان هره‌سی بیر ساندویچ آلیب یئدیلر. اونلار هر ساعاتدان بیر، بارات‌ین آناسیندان، یا طیب باجیلارینین بیریندن بیر خبر آلیردیلار کی، نیگارین حالی ننئجه‌دیر. هر بیر شئی نورمال گئدیردی. بارات یئنه بیر سؤز ائشیدیردی کی، آغریلارین آراسی یاریم ساعاتا گلیب، آمّا بو مساله‌دن بیر شئی باشا دوشموردو. ساعات ایکی اولدو، هله هئچ بیر خبر یوخ ایدی. بارات ساعات اوچ یاریمدا تشکیلاتی قراریا گئده‌جکدی. بارات بو موشکولو نئجه چؤزمه‌سینده قالمیشدی. اگر او زامانا اوشاق گلمه‌سه، او نئجه بو قرار مساله‌سینی حّل ائتسین. او هئچ فیکر ائله‌میردی کی، اوشاغین گلمه‌سی بو قدر اوزانسین. ظاهراً اونلارین حیات و یاشاملارینا بیر اوشاق قدم قویور کی، چوخلو قرارلار اوندان آسیلی اولاجاقدی. بیرینجی قرار بودور کی، هله ائشیه چیخماغا قرار وئرمه‌میشدیر.

ساعات اوچده بارات بئله قرار وئردی کی، او اؤز-اؤزونه دئدی: «بئش ساعاتدیر بو اوشاق هله دونیایا گلمه‌ییب. چوخلو احتمال واردیر کی، بیر ساعات دا آرتیق دایانسین. بیر ساعاتا من گئدیب تشکیلاتی قراریمدا دوستوما خبر وئره‌رم کی، نیگار خسته‌خانادادیر و اوشاق گلیر. او بیری قراری کسینلشدیریب، تئز خسته‌خانایا دؤنه‌رم». هله آیری بیر ایلیشکی یاراتما وسیله‌سی یوخ ایدی کی، اونلار بیر-بیرلریله ایلیشکیده اولسونلار. اونلار بیر-بیرلرینی یالنیز اوزبه‌اوز گؤرمه‌لیدیرلر. بارات «تقی»گیله خبر وئرندن سونرا آتیلدی بیر ماشینا و سورعتله قرار باشینا طرف یوللاندی.

او بلکه ایگیرمی دقیقه ایچینده قرار یئرینه چاتدی. اورادا یولداشینا مساله‌نی آنلاداندان سونرا دوستو اونا دؤنوب دئدی کی، تئز خسته‌خانایا دؤنسون. او دئدی کی، بو هفته ده اونلارین قرارلاری اجرا اولونماسایدی، او گلن هفته گلیب، اونلاری گؤره بیلردی. بارات دا ایسته‌میردی اونون فعالیت کئچمیشینده ثبت اولونسون کی، بیر گون تشکیلاتی قرارینین باشینا گلمه‌میش.

بارات تئز آتیلدی آیری بیر ماشینا و «خمینی» خسته خاناسینا ساری یوللاندی. او اوره‌یینده سئوینیردی کی، تشکیلاتی قرارینا دا گئدیب، بلکه بیر ساعاتدان دا تئز زاماندا خسته‌خانایا دؤنه بیله‌جکدیر. او خسته‌خانادا ایچه‌رییه گیرنده گؤردو کی، «هومای» خانیم، «تقی» و بارات‌ین باجیسی اونا ساری قاچاراق، دئدیلر کی، موشدولوغوموزو

وئر، اوشاق بیر قیزدیر. بارات قاریشیق بیر حالی وار ایدی. اونلارا ایچه‌رییه گیرمک اوچون اجازه وئرمه‌مه‌سه‌لر ده، او صاباحدان ناهاردان سونرا ساعات اوچه قدر بو قیزین گلمه‌سینی گؤزله‌ییردی، خانیم قیز، بارات بو بیر ساعاتی ائشییه چیخاندا گلمه‌یه قرار وئرمیشدیر. او بیری طرفدن بارات «کیشی» اولوب بیر قیز صاحیبی اولماسینا اؤیونوردو.

اونا دئدیلر کی، بو خبری گتیرن طیب باجیسینا گرک بیر «موشدولوق» وئرسین. نهایت بارات اونو تاپیب، موشدولوغونو وئردی. هله بارات‌گیله ایچه‌رییه گئدیب نیگارلا اوشاغی گؤرمه‌یه اجازه یوخ ایدی. بیر ساعات داها اورالاردا دیدرگین گزندن سونرا بارات‌ین آناسی ائشییه چیخیب، اونلارا دئدی کی، «گئجه‌نی اونلار احتیاط اوچون خسته‌خانادا قالاجاقلار. اونلاری صاباح مرخص ائله‌یه‌جکلر». داها بارات‌گیل هامیلیقدا آرخایین اولدولار کی، نیگار ایله اوشاغین هر بیر شیئی نورمالدیر و حاللاری یاخشیدیر. اوچ هفته بارات‌ین قارداشی حیاتین ده‌ییشندن سونرا بیر داها اونلارین اوزلری اوره‌کدن گولوردو. بارات چیخیب نیگارگیلین عایله‌سی و او بیری یاخین عایله عوضولرینه خبر وئرمه‌لی ایدی. بونا گؤره بارات موخابیرات یولونا یوللاندی کی، اورادان دا ائوه گئدیب و صاباح ایشه گئتمه‌یه حاضیرلاشسین. صاباح قرار اولدو کی، یا تقی، یا دا اسفندیارگیل ماشینلاری ایله نیگارگیلی خسته‌خانادان ترلان‌گیله آپارسینلار.

بارات صاباح هله نیگاری و اوشاغی گؤرمه‌دن ایشه گئتدی. ایش یئرینده بارات جیبینه باخاندا گؤردو کی، دونن او قاچاقاچین ایچینده، آسلان اونا اوشاغین اولماسی اوچون هدیه وئردییی پولون جیبینده قالان یاریسینی ایتیریب. اونون نئجه و هارادا ایتیردییین هئچ بیله بیلمه‌دی. بارات آخشامی گؤزله‌ییردی کی، ایشدن تشکیلات قرارینا اؤزونو یئتیرسین، اوندان سونرا اونلارین ائولریندن ده بیر ساعات اوزاق اولان اسفندیارگیله گئتسین.

بارات‌ین یولداشیلا خیابان گؤروشمه‌سی چوخ چکمه‌دی. اونلارین خبرلری پایلاشماقدان سونرا بیر قدر سیاسی و تئوریك بحث و دانیشیقلاری اولدو. بارات اونلارلا اوشاغین اولماسینی آرایا قویاندان سونرا گؤروشلرینی داها قیسا آپاریب، بارات سورعتیله اسفندیارگیله یولا دوشدو. بارات یولدا چالیشیردی کی، بیر دسته گول آلماق اوچون بیر یئرده گول ساتان تاپا بیلسین. نهایت گئجه ساعات دوققوزا یاخین بیر دسته گول ایله اسفندیارگیله یئتیشدی. قاپینی چالیب، ایچه‌ری کئچدی.

اسفندیارگیلین آپارتمانلاریندا ایکی یاتاق اوتاغی، بیر اوتورما یا قوناق اوتاغی وار ایدی. اونلارین بیر کیچیك آشپازخانادان سونرا کیچیك بیر حامام و توالتلری ده وار ایدی. اونلارین اوتورما یا قوناق اوتاغینا آچیلان قاپینی بارات آچاندا هامینی اورادا بیر یئرده گؤردو. نیگار دا بیر بوجاقدا یئرده اوزانمیشدی. اونون یانیندا اوشاق دا ساکت یاتمیشدی.

باراتی گؤرر کن هامی سئوینجک بیر سه‌سیله آیاغا قالخیب، بو شنلییی اونونلا پایلاشماق ایسته‌دیلر. بارات دا سئوینج ایچینده هامینی آلقیشلایاراق، دوز نیگار ایله «سونا» طرفه گئتدی. او اؤنجه اوشاغین اوزونو آچدی. اوشاغین گؤزلری شیشیک، اوزو توپول، باشی زیل قارا، دوداقلاری چوخ نازیک دریلی و نهایت یوخو عالمینده بئله نظره گلیردی کی، آغزیندا بیر شئی چئینه‌ییر. بارات «سونا»نی یوخودا اولاراق یاتدیغی یئرده اؤپوب، سونرا بیر میقدار جمعین ایچینده چکینه‌رک، نیگاری دا آلنیندان اؤپدو. بارات دا اونلارا قاریشیب هر قاپیدان دانیشماغا باشلادیلار. بارات بیلیردی کی، اونون یاتماسینا داها بو قالابالیق ائوده یئر یوخدور. بونا گؤره ساعات اون بیر دؤره‌سینده، یئنه ده ائشییه چیخیب، اؤز ائولرینه ساری یولا دوشدو کی، صاباح واختیندا ایشه یئتیره بیلسین. خیابانلار خلوت اولدوغو اوچون بارات قیرخ دقیقه ایچینده اؤز ائولرینه چاتیب، ساعات اون ایکیدن تئز یوخویا گئتمیشدی.

بارات بیر طرفدن اؤزونو ائوده چوخ تک حیس ائدیب داریخیردی، او بیری طرفدن چوخ سئوینجک و شارژ ایدی. بو داریخمانین ایچینده یورغونلوغوندان هئچ بیلمدی کی، نه زامان یوخویا گئدیب. بارات بیر- ایکی گوندن سونرا گؤزله‌ییردی کی، نیگار گیل ائوه گلسینلر، او دا بیر اوشاغی ایله یاخیندان محبّتله گؤروشه بیلسین. بوتون بو یورغونلوغون ایچینده اونون یوخولاری دا قارما-قاریشیق

اولاراق، گؤستریردی کی، بارات‌ین قاریشیق باشی داها آرتیق قاریشاجاقدی.

بارات‌ین آناسی نئچه گوندن سونرا نیگارلا اونلارین ائوینه گلدی. بو مودّتده، بارات هر آخشام اسفندیارگیله گئدیردی. اونلارین کیچیک ائولری چوخ شولوغ و قالابالیق اولوردو. قوناقلار و اسفندیارگیل ـ هامیسی بیر ایل بوندان قاباغا قدر او گؤزل گونلری حسرتله خاطیرلاییردیلار کی، هامیسی بیر یئرده ایدی، هله هئچ کیم داغیلمامیشدی و هامیسی بیرلیکده آزادلیق و عدالت یولوندا چالیشیردیلار. بو چالیشمانین ایچینده اونلار کیچیک اوشاقلارین دا بؤیومه‌سینی گؤروب و اونلارین بؤیومه‌سینین خاطیره‌لرینده ایشتراک ائدیردیلر.

نیگارگیل گلنده داها او بیری قوناقلار سولدوزا دؤنموشدولر. بارات‌گیلین ائولری داریخمالی بیر حالدا جانلانمیشدی. بیر طرفدن اونلارین ائولری سه‌سسیز گونلردن سونرا سه‌س اوزو گؤروب و نیگار، سونا، بارات و بارات‌ین آناسینین گلمه‌سیله جانلانمیشدی. بیرینجی گونده اسفندیارگیل ده اونلارین ائولرینه گؤروشه گلمیشدیلر. سؤزون دوزو، بو جمعین ایچینده یالنیز اسفندیارین ماشینی وار ایدی و او هر بیر زامانکی کیمی، قونافلاری و نیگارگیلی اؤز ماشینیلا لازیم اولان یئره، او سیرادان بو دفعه بارات‌گیلین ائوینه گتیرمیشدی.

اسفندیار هئچ کیمه ماجال وئرمه‌دن، قاچدی او کیچیک «والورون» باشینا، بیر ناهار بیشیرسین. یئرآلما، سوغان، ها بئله بیر پارا شئیلری ییغاراق، باراتا ناهارین حاضیرلیغی اوچون سیفاریش وئردی کی، گئتسین و نه‌لر ائشیکدن آلیب، اؤزویله گتیرسین. یاریم ساعاتین ایچینده چرخ اولونموش ات ایله بیر یئمه‌لی ناهار بیشمکده یئدی. ناهارین عطری داها اونلارین ائولرینی جانا گتیرمیشدی. باراتگیل بیلیردیلر کی، ناهاردان سونرا موراد و اسفندیارگیل گئدندن سونرا «همای»گیل ده قاباقجادان گئدیکلری کیمی اونلارین ائولری همیشه‌لیک گئرچکله قارشیلاجاق. هله باراتین آناسی دا چوخ اوزون زامان اونلارین بیر اوتاقلی ائولرینده قالا بیلمزدی.

نیگار قالخیب دولانیردی، او ائوده ایش گؤره بیلیردی، اونلار بارات ایشده اولان زامان اورکلری آچیلسین دئیه، ائشیکده و بازاردا دولانماغا چیخیردیلار. «سونا» خانیمین دا دوغوم گونوندن آسیلی اولاراق یارانمیش اوزونون و گؤزونون شیشمه‌لری چکیلمیشدی. او یاخشی یئییب یاتیردی و اویاق اولاندا هر کسی گؤزونون آلتیندان کئچیریردی. هله بیر کسه افتخار وئرمیردی کی، اونون گولوشون گؤرسون، آما بعضی زامانلار بیلینمز سببلره گؤره «قاراچیلیق» چیخارداراق چیغیرـباغیر سالاردی.

آناسی بیر هفته داها اونلارین یانیندا کئچیرندن، یعنی نیگار عمومیتله ایکی هفته دوغوموندان کئچندن سونرا سولدوزا دؤندو.

بارات‌گیل قاباقکی شرایطلرینه قایتدیلار، البته، بیر بؤیوک فرقله. آخی اونلارین جمعلرینه «سونا» قاریشمیشدی. بارات‌گیل اونلارین اصلی هوّیتلری منطقه‌نین مسجدی و کمیته‌سی طره‌فیندن تانینماسین دئیه، اؤزلرینه «کوپون» دفترچه‌لری آلامیشدیلار. اونلار بو یوخسوللوغون ایچینده، هر بیر لازیم اولان شیئی آزاد بازاردان آلمالی ایدیلر. بونا گؤره ساده‌جه چوخ زادلارین اوزونو گؤره بیلمیردیلر. «سونا»نین گلمه‌سیله بئله داوام ائده بیلمزدی. اونلار آرتیقراق گوجلندیریجی یئمکلردن آلمالی ایدیلر کی، اونلارین بودجه‌لرینده باشقا ائو مصرفینه لازیم اولان لوازیمه میدان وئرمیردی. او جمله‌دن سونا بیر آیلیغینا یاخینلاشیردی، اونلار هله اونا اوشاق داشییان کالسکه آلا بیلمه‌میشدیلر.

بو گونلرده «ترلان» بارات‌گیله خبر وئردی کی، اونلارین ده‌نیز قوه‌لرینده گمی کاپیتانی اولان بؤیوک قارداشلاری تهرانا بیر ایش اوچون نئچه گونلوک گله‌جک. بونلارین ایللر بویو آوروپادا یاشایان بؤیوک قارداشلاری تهرانا گلسه ایدی، هتلده قالیب و ایشلرینی گؤرندن سونرا بندر عبّاسا دؤنه‌جکدی. باراتا بیر کیچیک فرصت ایدی کی، قارداشینی گؤرسون، اونلار دا سئوینیردیلر کی، بارات‌گیلین بیرینجی اوشاقلارینی گؤرسونلر.

بونلارین قرارلار- مدارلارین ترلان قاباقجادان دانیشمیشدی. بارات، نیگار ایله سونانی گؤتوره‌رک، ویلا خیابانیندا بیر هتله ساری یولا دوشدولر. اونلار آخشام ساعات بئشه یاخین «امبه سه دور»

هوتئلینین قاپیسینا چاتمیشدیلار. ایچه‌ریه گیرندن سونرا گؤزله‌مه اوتاغیندا بیر نفری گؤرمه‌دن، گؤروش میزینین دالیسیندا اوتورانا یاخینلاشیب و قارداشینین آدین وئریب دئدی کی، اونلاری گؤرمه‌یه گلمیشلر. او دا تئلئفونلا یوخاری ایله دانیشاندان سونرا بارات گیله دئدی کی، اوتوروب گؤزله‌سینلر.

بارات اوزون زامان ایدی کی، «فیروز» قارداشینی چوخ آز گؤروردو. بلکه ایلده و یا هردن ایکی ایلده بیر گؤروشلرینه امکان اولوردو. بیر طرفدن اونلارین عایله‌سینده هامیسی مدرن و علمی دوشونجه‌یه مالیک ایدی، او بیری طرفدن اونلارین باجی- قارداشلارینین ایچینده یالنیز فیروز چوخ غرب اولکه‌لر و اونلارین اؤرنه‌یی اولان ایراندا، یعنی کئچمیش شاه رژیمینین طرفداری ایدی. بو بیری طرفدن بارات‌ین او بیری باجی- قارداشلاری هامیسی آز- چوخ سول دوشونجه‌سی و سویئتلر بیرلیینه سمپاتی‌لری وار ایدی. اونلارین هامیسی هم ده ساوادلی و متخصِص اولمالاری اوچون بیر- بیرلرینین دوشونجه‌لرینه سایغی گؤستریردیلر. نهایت اونلار چالیشیردیلار کی، سیاسی دوشونجه‌لری، باجی-قارداشلیق محبّتینه منفی تاثیر بوراخماسین. بو سببلره گؤره، بارات‌ین و اونون قارداشینین ایکیسینین ده بئله بیر گؤزلنتیلری وار ایدی کی، اونلارین چوخلو مساله‌لرده فیکیرلری یاخین، چوخ زمینه‌لرده فرقلی اولاجاق، آمّا ائله داوراناجاقلار کی،

بیر-بیرلری آراسینداکی محبّته توخونولماسین. بیر ده اَن چوخ بو قیسا گؤروشدن لذّت آپارماغی دوشونوردولر..

آز چکمه‌دی کی بارات گؤردو، قارداشی پیلّه‌لردن آشاغی ائنیر. اونلار اؤپوش- گؤروشدن سونرا آشاغیداکی سالوندا بیر نقطه‌ده بیر-بیرینین دؤره‌سینده اوتوروب و دانیشیغا باشلادیلار. بلکه ایکی ایلدن چوخ اولاردی کی، اونلار بیر-بیرلرینی گؤرمه‌میشدیلر. اونلارین چوخلو مساله‌لر حاققیندا دانیشاجاقدیلار. اونلارین بیری ده البّته، کیچیک قارداشلارینین حیاتینی ده‌ییشمه‌س ایدی کی، هر ایکیسی قارداشلاریندان اولان گؤزل خاطره‌لری یادا سالیب، دردلرین بیر-بیرلریله پایلاشیردیلار. بیر ثانیه کئچمه‌دن سونانین اولماسی و اونون حرکتلری، اونلارین دانیشیقلارینین یؤنونو ده‌ییشیردی.

فیروز دؤنوب باراتا دئدی: «روزگار نئجه کئچیر؟». بارات بیر آن دایاناراق جاواب وئردی کی، «روزگار دا بیزله دوز دئمه‌سه، بیز اونونلا بیر ته‌هر کئچینه‌ریک». سونرا فیروز دؤنوب دئدی: «روحّیه‌ندن خوشوم گلدی». اونلارین صحبتلری سیاسته گلدی. اونلار بیر قدر خفقان، آزادلیقلارین پوزولماسی، ارتجاعی اسلام حکومتینین غیر انسانی داورانیشلاریندان دانیشیب، صحبتلر ظارافاتا دؤندو. فیروز دؤنوب دئدی: «مارگرت تاچرین» معناسی بو حکومتین لوغت‌نامه‌سینده نه دیر؟ بارات دئدی بیلمیرم. او دؤنوب جاواب وئردی کی، «بو حکومتین رهبرلرینین طرفیندن «مای گریت تیچر»دیر. سونرا اونلار هامیسی

گولمه‌یه باشلاییردیلار. او بیری شوخلوقلاری بو ایدی کی، «سپاهین» تویوتا ماشینلارینین دالیسیندا نه‌دن ( ۴ و د) یازیرلار؟ سونرا جوابین دئیندن سونرا یئنه ده هامیسی گولوردولر.

بو دانیشیقلارین ایچینده قارداشینین خانیمی قیزلاریلا بیرلیکده پیلّه‌لردن آشاغی ائنیب و بونلارلا گؤروشندن سونرا بونلارا قاریشدیلار. اونلارین صحبتلری بلکه بیر ساعات یاریم چکدی. سونرا بارات‌ین قارداشی اونلاری صاباح شاما رستورانا دعوت ائتدی. ایندیه قدر رستورانا قوناقلیق اوچون گئتمه‌ین، بلکه یالنیز آجیخیب و یئمک اوچون مجبور اولاندا چوخ آز زامانلار رستورانا گئدن بارات قراری قبول ائتدی کی، صاباح آخشام تقریبا ساعات آلتیدا یئنه ده هوتئله گلسینلر و بیرلیکده او یاخینلیقدا رستورانا گئتسینلر. بارات‌ین قارداشی و خانیمی ایکیسی ده دیرندیلر کی،«سونا»نین «کالسکه‌سی» اولمادیغی اوچون اونلار دوغوم کادوسو اولاراق، اونا بیرینجی کادوسون اونلار آلسینلار.

صاباح آخشام بارات و قارداشی‌گیل رستورانا گئدنده بارات گؤردو کی، رستوراندا چوخلو خارجی‌لر ده واردیر. بو رستورانین یئمکلری ده ـ هامیسی خارجی ایدی. او یئمکلری تانیمایان بارات‌گیل قارداشینین کؤمه‌یی ایله شوربایا بنزر بیر یئمک آلدیلار. اونلار چالیشیردیلار، رستوراندا یئمک قایدالارینی او بیریلردن تقلید ائتسینلر. بارات بیلیردی کی، بو گئجه اونلار اوچون بیر خاطره‌لی گئجه‌لردندیر کی، چوخ آز تکرار اولا بیلر. دانیشیقلارین ایچینده، فیروز «اسلام

جمهوری حکومتینه» خدمت ائتمکدن هئچ راضی اولمادیغینی بیان ائدیردی. او عین حالدا یاخینلیقدا بیر ماموریّت اوچون خاریجه گئتمه‌سینی بارات‌گیله دانیشدی. اونون چوخ خارجه گئتمه سفرلرینه آلیشان بارات‌گیل اورکلرینده دئییردیلر کی، «ای کاش اونلار دا بیر خارجه گئده بیلردیلر». «سونا» خانیم دا بو گؤروشدن بیرینجی «کالسکه»سینه صاحیب اولموشدور. بو اونلارین تهرانا بو کیچیک سفرلرینده سون گؤروشلری اولدو و صاباح فیروزگیلین تهران ماموریّتلری قورتاریب، بیر داها بندرعبّاسا دؤندولر.

****

بارات‌گیلن یاشاميندا اونلارین سورگون، محدودیّت و محرومیّت شرایطینده یارانان داریخمالاری کیمی بؤیوک بیر موشکوللری «سونا»نین گلمه‌سیله ده‌ییشیردی. داها اونلار او قدر «"سونا» ایله مشغول اولوب، گون‌به‌گون اونون بؤیومه‌سی، ترپنیشلرینین ده‌ییشیلمه‌سی، نهایت گولوشلرینه حئیران قالمیشدیلار کی، زامانین کئچمه‌سینی بیلمیردیلر. اونلارین یاشاملارینا فرقلی بیر دادـدوز قاتیلمیشدی. بارات‌گیلین بوتون عایله، قوهوم، یولداشلار و ایل‌ـاوبالاریندان کسیلیب، گیزلی یاشامالاری بیر طرفدن، او بیری طرفدن ده عملاً سیاسی چالیشا بیلمه‌مه‌لری اونلارا چوخ آغیرلیق گتیریردی. بارات

هر گون فحله‌لییه گئدرک، اؤز ایشینده‌کی موحیطه آلیشیب، آمّا اؤزون همیشه اورادا موّقت بیله‌رک، اؤز دوزگون یئرینی آختاریردی.

سیاسی باخیمندان هئچ بیر ده‌ییشیکلیک گؤرونموردو. بارات‌گیلین تشکیلات‌لاریندان و اونون مرکزّیتیندن نه بیر اعلامیّه، نه«نشریّه کار»دان بیر خبر وار ایدی. بارات‌گیل گؤزله‌ییردیلر کی، رهبریت ائشییه گئدندن سونرا اونلارین یئرینه داخلی رهبرلیک دولدورسون و قالانلار دوزگون بیر تشکیلاتی ایلیشکیلر یاراتسینلار. آمّا نه تشکیلاتی علاقه‌لر گوجلو ایدی ، نه بو یوخسوللوقدا بو قدر چالیشما زامان وئریردی کی، بارات حتّی مطالعه‌یه واخت تاپسین. بارات ائشیتمیشدی کی، بیر رادیو پروقرامی هفته‌ده بیر ساعات اونلارین تشکیلاتی طره‌فیندن سه‌سله‌نیر. بیر طرفدن بارات‌گیل توتا بیلمیردیلر، بیر ده کی آنجاق شوعار وئریب، حکومتی افشا ائتمه‌یه چالیشیردی. بارات‌گیل بیلیردی کی، بو رادیو رسمی تشکیلات طرفیندن اولا بیلمزمیش.

گونلر کئچیردی و بارات حیس ائدیردی کی، بیر ده‌ییشیکلیکلر یارانمالیدیر. نه سیاسی باخیمدان بیر گلیشمه یارانیر، نه ده او، دائمی اولاراق بیر یئرده قالا بیلر، چونکی خطرلیدیر. اونا ایشین ده‌ییشمه‌یه ده امکان یوخ ایدی، چونکی پاراسینا جیدّی موحتاج ایدی. سونانین گلمه‌سینین شیرینلیینده اونلارین داریخماسی، گؤزله‌مه ده قالماقلا زامان کئچیریردیلر. بارات بیر گون ایش باشیندا چالیشیردی بیر داها

تلئفوندا اونو سه‌سله‌دیلر. چوخ آزاراق تلفون اولان بارات بیر داها شاشیردی. اونا تلفن اولاندا بیلیردی کی، گرک چوخ موهوم اولسون. او بونو دا بیلیردی کی، حتّا موراد، اسفندیار و یا نیگار یالنیز مجبور اولماسالار، اونلارا تلفون آچمازلار.

بارات تلفونو آلیب و «الو» دئیندن سونرا او بیری طرفدن تلفون ائدنین سه‌سینی تانیدی. «آرسلان» اولدوغو کیمی باراتلا خوش گؤردوک صؤحبتینه تئز ـ تئز باشلایاراق دؤنوب دئدی: من داریخمادان پارتلاییرام. بارات دئدی کی، اونون تلفونون هارادان تاپیب. سونرا آرسلان اشاره ائله‌دی کی، او بیر ایله یاخین سولدوزدان چیخاندان سونرا، اونون دا موراد ایله ارتباطی وار ایمیش. اونلار بیرـ بیرلریله دانیشاندا سانکی بیر داها اونلارین یاشاമیندا اومید گونشی چیخیب، باشقا آدام اولان یئرده هر نه دانیشا بیلمیردیلر. بونا گؤره قرارلاشدیلار کی، هفته سونو موراد ایله آرسلان ـ ایکیسی ده اونلارا قوناق گلسینلر. بارات شادلیغیندان بیلمیردی نئیله‌سین. او تلسیردی کی، بو خبری تئز آخشاما قدر نیگارا دا یئتیرسین. تلسه‌ـتلسه ایشلرینی قورتاریب، آخشام هر گونکو کیمی آغیرـ آغیر قایناق دستگاهلاری و آرمچیرلری ایچه‌رییه قویاندان سونرا ائوه گئدیب بو خبری نیگارلا پایلاشماق اوچون بیر مینیک ماشینا آتیلیب میندی.

بارات تهراندا اولان زامانلاردا یالنیز یونیورسیته‌ده سیاسی چالیشاندا حیس ائدیردی کی، دوزگون اوز یئرینده یئرله‌شیب و فایدالی

بیر شخصدیر. اوندان سونرا یالنیز سولدوزدا یولداشلارینین ایچینده چالیشاندا یئنه ده حیس ائدیردی کی، هم دوزگون یئرینده، هم ده اونلار بیر- بیرلرینی درک ائدن و بیر دیری اورقانیسم کیمی چالیشان ییغما کیمی سیاسی فعالیت گؤستریردیلر. تهراندا او اؤزونو ایتمیش، تانینمامیش و سیاسی باخیمدان اؤلومو گؤزلەمک شرایطینی ده گؤروردو. آرسلان‌ین اونونلا علاقه یاراتماسی بیر داها او حیات و یاشام ایشیغینی اوندا دیریلدیب جانلاندیردی.

بارات آخشام بو خوش خبری نیگارا وئرنده او دا بیر یاخین یولداشلاریندان بیرینین اونلارا قوناق گلمه‌سیندن چوخ سئویندی. بیر ده اونلار سولدوزداکی خاطیره‌لر، یولداشلار، کئچمیش مبارزه‌لر و گله‌جک اوچون اولان آرزولاری حاققیندا دانیشماغا امکان تاپماقلا او شرایطده اونلاری تدریجی اؤلومدن قوراتاراجاق بیر یاشاماق باجاسینین آچیلماسیتا بنزه‌ییردی. بارات بو آنلاری یاشیاجاقدی. اونلار تکجه یاشامابیب، گله‌جک اوچون ده دوشونوب، یاشیاییب و یاراداجاقدیلار. اونلار اوچون اؤلکه آنجاق سولدوز اولموشدور. اونلاردا بو امکان وار ایدی کی، سولدوزو سیاسی باخیمدان کونترولا ائدیب و یؤنلتسینلر. ائی کاش ایران‌ین او بیری شهرلرینده ده بونلارا تای سولچو سیاسیلر بو قدر کادر و تشکیلاتی باخیمدان گوجلو اولاردیلار.

بارات شادلیغیندان یئره ـ گؤیه سیغمیردی. او هئچ بیلمیردی، زامان نه سرعتله و نئجه کئچیردی. او یالنیز بیر زامان گؤردو کی، هفته

سونو چاتیب و او مورادین اؤزویله آرسلانی اونلارین ائولرینه گتیرمه‌سین گؤزله‌ییردی. اونلار یولداش یوخ، بیر عایله و قوهوم کیمی ایدیلر. بارات صوبح تئزدن گئدیب، ناهار اوچون لازیم وسایللری آلمیشدیر. اونلار نیگارلا بیرلیکده قوناقلار اوچون دادلی‌ـدوزلو بیر ناهار حاضرلاییردیلار. سونا خانیم دا بلکه حیس ائدیردی کی، اونلارین بیر بؤیوک و گؤزل گونلری اولاجاق، بونا گؤره هئچ نه‌دن گیلایه ائتمیردی.

نهایت قاپی چالیندی. ائوده آز تاپیلان قوجا ائو صاحیبی او گون ده ائوده یوخ ایدی. بارات قاپینی آچاندا آرسلانی مورادلا بیرلیکده اؤز قاباغیندا گؤردو. اونلارین اؤپوشوب ـ گؤروشنده نیگار دا آشپازلیغی بوراخیب اؤزونو قاپییا یئتره‌رک اونلار آرسلانی باغریلارینا باساراق، ایچه‌رییه گیردیلر. مورادین داها ایچه‌ریسینده نه سیرلر وار ایدی، باراتین اونلاردان خبری یوخ ایدی. بو سیرلرین بیری آرسلانی اونلارین ائولرینه گتیرمک ایدی کی، اونلارین ائولرینی ایشیقلاندیرمیشدی.

موراد دا تهراندا تک‌باشینا یاشاییردی، چوخلو زامانلار گئجه‌لری ایش باشیندا یاتیب، کئشیک وئرردی. او اؤزو اوچون حوصله‌سی و زامانی اولمازدی کی، آشپازلیق ائله‌سین. بو گون بارات‌گیلین ائولرینده اونلار تازا بیشمیش شوربا یئیه‌جکدیلر. شوربا، ایستی چؤرک، سوْیولموش سوغان و یئنی دوزلمیش آیران اونلارین

شاهانه یئمکلری ایدی کی، لذتله یئییردیلر. اونلار گؤزل-گؤزل خاطیره‌لردن سونرا بیربه‌بیر یولداشلاریندان آخیر خبرلری اونلارین کیف-احوالی حاققیندا خبر آلیردیلار. کیملر اؤله‌نیب، کیمین اوشاغی اؤلوب، کیملر نه ایشده چالیشیرلار، نهایت بو نه اویونو ایدی کی، اونلارین باشینا گلدی؟ تشکیلاتلاری بیر داها تشکیلاتلارین یئنه ده قوراجاق کی، اونلار یئنیدن قالخیب، آزادلیق یولوندا مبارزه‌یه دوزگون شکیلده داوام وئریب و ارتجاع قوّه‌لرینی گئری اوتورتسونلار؟

آرسلان اونلارا دئدی کی، او تهران‌ین یاخینلیغیندا شهرکلرین بیرینده ایداری بیر ایشده چالیشیر. بارات‌گیل شهرین آدینی سوروشمادیلار، بیلمه‌لری ده ضرردن باشقا ریسکی و خطری یوخ ایدی. هئچ خیری اولا بیلمزدی. آرسلان تک‌باشینا داریخماسیندان صؤحبت ائدیب، بوتون بو مدّتده موراد ایله ارتباطدا اولماسیندان دانیشدی. بارات دا مورادا «آی کؤپک اوغلو» دئییب، اونو چیینلریندن ایته‌له‌دی. آرسلان اونلارا سؤز وئردی کی، هر نئچه هفته‌دن بیر گلیب اونلارا باش ووروسون.

اونلارین گول دئییب، گول ائشیتمه‌نین ایچینده بیر آن هامی درین بیر فیکره و رؤیالارا جومدولار. بو فیکره جوممانین ایچینده هر کس اؤز دونیاسیندا یاشادیغی و یاراتماق ایسته‌دییی آرزولاری ذهنلریندن کئچیریردیلر. بیردن آرسلان اَلین جیبینه اوزاداراق، بیر تیکه کاغیذ چیخاریب و اونو آچا-آچا بارات‌گیله دؤنوب دئدی: «منیم بو

چتین قاچاراق و تک‌باشیما یاشادیغیم و داریخمالی زامانیمدا، حؤکومه خانیم بولوری‌نین بو شعری منه گله‌جه‌یه اومید، اینام و گوج وئریردی. سونرا او شعری بارات گیله اوخوماغا باشلادی.

گله‌جه‌یم سیزه قوناق
گله‌جه‌یم سیزه قوناق،
قارانقوشلار قاییداندا
منی دینله منی آنجاق،
قارانقوشلار قاییداندا
گؤیده بولود اوچان زامان منی سسله،
یاسمنلر آچان زامان منی سسله.
گونش نورون ساچان زامان منی سسله.
منی دینله منی آنجاق.

گله جه‌یم گلن باهار،
قارانقوشلار قاییداندا
دومان آلسا او داغلاری،
داریخما گل،
گوجلو یئللر تیترتسه‌لر بوداقلاری،
داریخما گل.

بو شعری ائشیدنده گؤزلری یاشاران بارات آرسلان‌دان او بیر تیکه اَزیلمیش کاغیذی ایسته‌دی کی، بو گونلرین سیمولو اولاراق، اونو یازیب اَزبرله‌سین و عؤمرونون سونوناجان او بیر تیکه کاغیذ اوستونده یازیلمیش شعری اوره‌یینده یئرلشدیرسین. اونلارین ایچینده تام دویغولو انسان اولان موراد او یانیقلی سه‌سی و گولوشلریله هامیدان یاختی اؤز دویغولارینی اَله آلاراق داورانیردی.

اونلار ائوده اوچ ساعات اوتوراندان سونرا «کشاورز» بولوارینداً بیر سینمایا گئتمه‌یه قرار وئردیلر. سینمادان سونرا آرسلان ائوینه دؤنوب، صاباح ایشه گئتمه‌لی ایدی. تهراندا پاییز یئنیجه بیتمیشدی، آمّا قار هله یاغمامیشدی. هاوا ائشیکده سرینله‌میشدی، آمّا گونه‌شین ایستیی انسانین جانین قیزدیریردی. بارات‌گیل سونانی دا گئییندیریب، کالسکه‌سینه قویوب، کشاورز بولوارینا ساری یوللاندیلار.

اونلار تهران اونیوئرسیته‌سینین یاخینلیغیندان کئچیب، کشاورز بولوارینا گئدنده گؤردولر کی، اونیوئرسیته‌نین قاباغینداکی کتاب ساتانلار، قاباقکی کتاب ساتانلارا بنزه‌میر، اونلارین یولداشلاریندان هئچ بیری اورالاردا یوخدور و بو گئرچه‌یین آجیلیغی یئنه اؤزونو اونلارا یوکله‌مه‌یه چالیشیردی، آما اونلار بو شانلی گونو آیری مساله‌لرین پوزماسینا یول وئرمه‌یه‌جکدیلر. اونلار کشاورز بولواریندا ائله بیر روحّیه ایله آددیم آتماغا باشلادیلار، سانکی اونلار بیر داها تهرانا حاکیم اولوبلار.

اونلار سینمادان چیخاندا گؤردولر کی، هاوا قارانلیغا یاخینلاشیر. آرسلان اورادا اونلاردان آیریلمالی ایدی. آمّا آرسلان اونلارا سؤز وئردی کی، تئز-تئز اونلارین گؤروشونه گلسین. بارات‌گیل بو مساله‌نی چوخ قارشیلاییردیلار. اونلارین هامیسی بو گؤروشدن تامامیله شارژ اولموشدولار. بارات‌گیل و موراد ـ هامیسی «هاشمی» خیابانینا ساری یولا دوشدولر، آرسلان دا «کشاورز» بولواریندا خیاباندا گئده‌رک، گؤزلردن ایتدی. بارات‌گیل مورادین ائوینی تانیمیردیلار، یالنیز موراد اونلارین ائوین تانیییردی، بارات‌گیلین ائولرینه ایکی دوراق قالاندا ماشیندان ائندی و بارات‌گیل اوز ائولرینه گئتمک اوچون یولا داوام ائتدیلر.

بارات‌گیل قیشی داریخما اوزوندن چوخ چتینلیک چکمه‌دیلر. اونلار آردیجیل آرسلان و مورادلا گؤروشوردولر. یالنیز اسفندیارگیل جنوبدا بندرلرین بیرینده یئنی بیر ایش تاپمیشدیلار. اونلار بونا گؤره تهران‌دان تئزلیکله گئتمه‌لی ایدیلر. بارات دا ایشده هر گون آرتیقراق مهارت اَلده ائدیر، آمّا هله ایشینده بوتون و تامامیله باجاریق اَلده ائده بیلمه‌میشدیر. بونا گؤره اؤزو ده بیلیردی کی، هله تام بیر اوستا اولماسینا زامان لازیمدیر.

بایرام تعطیللریندن قاباق نیگارین بؤیوک قارداشی یولداشلاریلا بیرلیکده اونلارین گؤروشلری اوچون تهرانا گلمیشدیلر. سونانین اولماسیندان سونرا نیگارین عایله‌سیندن بیرینجی نفر اونلارا باش وورماق

اوچون تهرانا گلمیشدی. بارات‌گیل یوخسوللوقدان هر شئی و چوخلو اشیالاری کوپون دفترچه‌لری اولمادیغی اوچون آلا بیلمیردیلر. آلدیغی اشیالاردان دا جیره‌بندلیک اولاراق بیرینجی دفعه سونا یئیه‌جکدیر، سونرا بلکه نیگار یا بارات دادا بیلسین. بارات نیگارین قارداشینین یولداشینی بیر کامل چؤره‌یین اوستونه بیر کامل قلیب کره‌نی یاخاندا بارات بیردن شاشیردی. او آز قالمیشدی اونون اَلیندن یاپشیب، دئسین: «اوغلان، نه ایش گؤرورسن، بو بیزیم اوچوموزون بیر هفته‌لیک جیره‌میزدیر کی، سن اونو بیر دورمکله یئمک ایسته‌ییرسن. باراتا اقتصادی باخیمدان اونلارین بیر عادی آداملا آرالارینی ـ فرقلرینی گؤستریردی.

بایرام یاخینلاشیردی و بارات‌گیله تک قالماغین امکانی یوخ ایدی. اونلارین ایچینده بارات بیر هفته تعطیلی وار ایدی. آمّا بؤیوک مسئولیّتی سونا خانیمدان موغایات اولان نیگار سولدوزدا چوخ قالا بیلردی. بایرامین شولوغ گئت‌ـگلینده بارات‌گیل اسفندیارگیل ایله بیرلیکده اؤزلرینی «اورمو» شهرینه یئتیردیلر. اونلار گئجه‌نی اورمیّه‌ده قوهوملارینین ائولرینده قالدیلار. او گونون صاباحی، بایراما بیر گون قالان، اؤزلرینی اسفندیارین ماشینیندا سولدوزا یئتیردیلر. یئنه ده او بایرام گونو ائودن ائشیه چیخمادی. بایرام گونونده اونلارین ائولرینه گؤروشه گلنده یولداشلاری باراتی ائوده گؤردولر.

بارات‌ین بیر سیرا یولداشلاری تشکیلاتلارین تنقید ائده‌رک، ایشلرین نه‌دن بو گونه دوشمه‌سیندن دانیشیردیلار. بارات فردی و جمعی کاراکتر گوجونه دایاناراق اونلاردان قهرمانلیق، آچیق و تنقیدچی فیکر صاحیبی اولماغی ایسته‌ییردی. بو دانیشیقلاردا پرویز باراتا یاخینلاشیب دئدی کی، «نیگاران اولماسین، اونون ماغازانی بوراخیب، قاچاندان سونرا قالان بورجلارینین هامیسینی اونلار چالیشاراق توپلاییب ـ وئریبلر. بارات بیر باشدان یولداشلارینا اؤیونوب، سونرا دؤنوب اونلاردان تشکّر ائله‌دی. بایرامین صاباحی بارات تکینه سولدوزدان چیخیب تهرانا دؤندو، آمّا نیگار سولدوزدا قالدی. سونا دونیایا گلندن اونلار عایله‌لرین گؤرمه‌میشدیلر. بارات ایکی گوندن آرتیق اورادا قالا بیلمزدی.

تهرانا دؤنندن سونرا بارات نئچه گون تهراندا تک‌باشینا داریخمانین ایچینده قالاراق گونونو کئچیردی کی، ایشی یئنیدن باشلانینجا بو داریخمادان چیخسین. نیگارگیل ده ایکی‌ـ اوچ هفته سولدوزدا قالدیلار. بو مودّتده بارات ایله موراد ایشدن دؤنندن سونرا هر ایکیسینه ده امکان اولاندا تک قالمامالاری اوچون بارات‌گیلده قالاردیلار. نهایت تعطیللر ده قورتاردی. نیگار ایله سونا بایرامدان اوچ هفته سونراسی تهرانا دؤندولر.

آرسلان او بیری گؤروشلرینده بایرامدان بیرـ ایکی آی کئچیردی کی، ایکی مساله‌یه اشاره ائله‌دی. بیرینجی، او دا ائولنمک

فیکرینه دوشوب؛ ایکینجی، «ماحمود» گیلدن ده خبری واردیر. اونلار دا تبریزده‌دیرلر. آرسلان، سامان آلتیندان سو یئریدن کیمی «قاسیم» یولداشلارینین باجیسیلا ائولنمه‌یی دوشونوردو. اونلار ایشلرینی گؤروب، قرار-مدارلارین قویوبب، ائولنمه‌لرین قورتارماق مرحله‌سینده ایدیلر.

بو بیری طرفدن، اونلارین ماحمود و سیروس یولداشلارینین تبریزده اولمالاری بونلاری جیدّی شکیلده دوشوندوردو کی، تبریزه گئتمه‌یی نظره آلسینلار. بو چتینلییین ایچینده دوزگون شکیلده سیاسی چالیشما اونلارین اَن بؤیوک مساله و موشکللری اولان بارات‌گیل بیر ایشیق یولو گؤردولر کی، بیر داها سولدوزون بوتون شهر کومیته‌سینین یولداشلاری تبریزده ییغیشما امکانی واردیر.

چوخ آز چکمه‌دی بو بیر-ایکی آیین ایچینده بیر دفعه آرسلان، ماحمودگیلی ده اونلارین ائولرینه قوناق گتیردی. بو گؤروشمه‌ده اونلارین هامیسی تبریزده بیر یئرده ییغیشماغا و اورادان سیاسی چالیشمالارینا تشکیلات شکلینده داوام وئرمه‌یه قرار وئردیلر. بارات بو مساله‌نی یئنه ده نظریندن جیدّی کئچیرمه‌میشدیر کی، ایشین اَلدن وئرسه، یئنه باشقا ایش تاپماق راحات دئییل، او بیری طرفدن هله او اؤز ایشینده بیر کامیل ایش اوستاسی کیمی باجاریقلی دئییل. بارات بیر گؤزو سیاسی مساله‌لری گؤرنده، او بیری مساله‌لره باخمایاراق، تبریزه گئتمه‌یه قرار وئردی. بئله‌لیکله نیگار دا تهراندا تکلیک و داریخمادان

چیخاجاقدی و بو فیکیرله تام راضی ایدی. بارات بو فیکری ایش یئرینده آسلان‌گیل ایله آرایا قویدو. اونلارا بیر جور دئدی کی، اؤز شهرلرینه قاییتمالیدیلار.

اونلار ایش یئرینده بارات‌ین گئتمه‌سینه راضی دئییلدیلر. اونلار بارات‌ین اصلی ماراغیندان خبرلری یوخ ایدی، چونکی بارات اونلاری آچیب تام دئیه بیلمزدی. بارات بیر عایله‌ایچی مساله یاراداراق، اونلاری باشا سالدی کی، گرک ایشدن چیخسین، چونکی نیگار اوشاقلا تک‌باشینا تهراندا قالا بیلمیر. نهایت گون او گون اولدو کی، بارات تهران‌دان تبریزه بوش دؤنه‌جک بیر کامیونچو ایله گؤروشندن سونرا اونونلا وسایللرینی تبریزه داشیماق اوچون سؤزلرینی صاف-چوروک ائتدی. اوندان قاباق بارات گئدیب و تله‌سیک تبریزین باهار خیابانیندا بیر زیر زمین کیمی یئری کیرایه ائله‌میشدی. نیگارگیل ده قاباقدان گلیب، تبریزده ماحمودگیلین ائولرینده گؤزله‌ییردیلر کی، اؤز ائولرینی دؤشه‌سینلر. بئله قرارلار وئرگدیلر کی، آرسلان هله سوبای اولدوغو اوچون اؤز ایشینده و یئریده قالسین، چونکی او هر زامان ایسته‌سه ایدی، تبریزه تک‌باشینا گلیب-قاییدا بیلردی.

بارات تهران‌دان چیخمادان قاباق تشکیلات یولداشلاریندان آیریلدی. حوزه‌ده‌کی یولداشلارینا آیری بیر رابطه تعیین اولوندو. او بیری طرفدن، باراتا تبریزده هئچ بیر رابطه تعیین اولونمادی. بلکه بو ایش ایکی یا اوچ سببدن اولا بیلردی: بیرینجی، بارات دئمیشدیر کی، اؤزو

تشکیلات ایله ایلیشکی قوروب، اؤز شهرلرینین تشکیلاتین یولا سالاجاقلار؛ ایکینجی، تبریزده بلکه تشکیلاتین فیزیکی وارلیغی یوخ ایدی؛ اوچونجو، امنیّتی سببلره گؤره، بارات‌ین تبریز تشکیلاتینا باغلانماسی مصلحت دئییلدیر.

بارات ائو وسایلین دؤشه‌یندن سونرا بیردن باشا دوشدو کی، اونون ائو صاحبی بیر عادی باققال دوکانچی اولسا دا، اوغلانلاری کومیته‌ده چالیشیرلار. بو مساله‌نی بیلنده آرتیق بو ائوین اونلار اوچون مووقّتی بیر ائو اولاجاغینا قرار وئردی. بیر ده بارات بو وضعیّتی اؤز اوستونلوک و منفعتینه قوللانمالی ایدی. بارات‌گیل بیر طرفدن نه قدر ائو صاحیبی‌گیله یاخین اولسالار، اونلارین موناسیبتلری انسانی و نورمال اولا بیلر؛ او بیری طرفدن، اونلار گرک او قدر ده اوزاق اولسونلار کی، ائو ییه‌سی اونلارین حاققیندا هر نه‌یی بیلمه‌سین. نهایت بارات‌گیل وئرن کیرایه ده بارات‌گیل اوچون بیر موثبت امتیاز ایدی.

بارات چوخ ایشسیز قالا بیلمزدی. بو هم امنیِتی باخیمدان باراتا خطرلی ایدی، هم ده بارات ایشه و اونون پاراسینا چوخ احتیاجی وار ایدی. بارات بئله فیکیرله‌شیردی کی، تهران کیمی راحات ایش تاپا بیله‌جک. ایشلر بو راحاتلیقدا اولمایاجاقدی. تبریز بارات اوچون بؤیوک و یئنی بیر تجروبه ایدی. بارات گوندوزلر بیر، گئجه باشقا بیر گئرچکله قارشیلاشیردی.

بارات تبریزده ده تهران کیمی امام خیابانیندا بوتون الکتریک، الکترونیک و الکتریک دینامولارلا ایلگیلی تعمیرات و سرویس ماغازالارینا باش ووروب، ایش آرادی. آما هئچ بیرینده ایش یوخ ایدی. بعضیلری اونا دئدیلر کی، سونرا بیر باش وور. بارات نئچه گون دال‌بادال اونا دیل‌اوجو سؤز وئرنلرین سوراغینا گئدیردی، اونلار دا نئچه گوندن سونرا ایشین اولماماسیندان خبر وئریردیلر. بارات بیر هفته‌یه یاخین اؤز اختصاصیندا ایش آراییردی، هئچ بیر خبر یوخ ایدی. یاواش‌ـیاواش جیبلرینده اولان پول دا قورتاریردی. او ائوین کرایه‌سینی بیر آیلیق وئردیییندن دیغدیغاسی یوخ ایدی. هر گون ایش یئرلرینده ایش آراییب، نتیجه آلا بیلمه‌ین بارات تبریزده اولان اونیورسیته یولداشلاریندان ـ «ماحمود» گیلدن و قارداشلاری «یوسف» و «رشید»دن اونا ایش آختارماقدا کؤمک ایسته‌مه‌یه باشلادی. اونلارین او طرف ـبو طرفه وئردیکلری کیچیک سیفاریشلریندن بو تئزلیه باراتا ایش اولمادی.

بارات بیر گون بو ایش یئرلرینی دولانارکن، دالدا خیابانلارین بیرینده رشید قارداشی ایله قارشیلاشدی. بیلمیردی کی، بو گؤروش بیردن اولموشدو، یا رشید بیر جور باراتین اورالاردا اولدوغونو بیلمیشدیر. اونلارین گؤروشونده رشید اوندان خبر آلدی کی، بورالاردا نه ایش گؤرورسن؟ بارات جواب وئردی: ایش آختاریرام. رشید باراتین شخصّیتینه توخونماسین دئیه، اونا بیر قدر مالی کؤمک ائتمک اوچون جیبینه پول قویدو و دئدی کی، اصلاً بو مساله سنه آغیر گلمه‌سین. هر

کسین آغیر گونو اولا بیلر و اونون دا بونا تای آغیر گونلرده کؤمه‌یه احتیاجی اولموشدور. رشیدین روحیّه وئرمه‌سی اولماسایدی، باراتا بو کؤمک آلماسی چوخ آغیر گله‌جکدی. هر حالدا بارات بو ایشسیزلیک گونلرینه سون قویماق ایسته‌ییردی.

باراتین ایشسیزلییی نیگاری دا فیکره سالمیشدی. او اؤزو خیاطلیق ایشی باشاریردی، هم اولگو دوزلتمک، بیچیب-کسمک، هم ده تیکمکده کیچیک میقیاسدا اَلیندن ایش گلیردی. ایسته‌ییردی، اؤزونو خیاط بازارینا یاخینلاشدیریب، اؤزونه بیر ایش تاپسین. آمّا هله سونا چوخ کیچیک بیر قیز ایدی و اونلارین اوشاقدان موغایات اولاجاق بیر آیری آداملاری یوخ ایدی. نیگار بونا گؤره سونانین بیر آز بؤیومه‌سی اوچون هله دؤزمه‌لی ایدی.

بو آرادا باراتگیل بیر ایلدن چوخ آیریلیق، تک قالما و داریخمانین عوضینی چیخاریب و امکان اولدوغو قدر یولداشلاری ایله بیر- بیر گؤروشوب - دانیشیردیلار. هر هفته سونو آرسلان دا تبریزه گلیردی. اونلار بوتون سولدوزون شهر کومیته‌سی تشکیلاتی‌نین قدیمکی عوضولری، «صالاح»دان سونرا هامیسی تبریزده ایدیلر. اونلار بو شیرین گؤروشلرین ایچینده امنیتی مساله‌لری جیدّی شکیلده گؤزله‌مه‌لی ایدیلر. سولدوزدان و اورمودان چیخاندان سونرا بیرباشا تبریزه گلن ماحمودگیل اورا دا یئرلشمیشدیلر. هم برق موهندیسی، هم

ده اونلارا گؤره مالی باخیمدان پادار اولان ماحمود موسافیر داشییردی. اونون گلیری ثابیت و بو بیریلره گؤره یاخشی ایدی.

بونلارین اوزون گئجه‌لر دانیشیقلارینداـ معلوم اولدو کی، تبریزده‌کی یولداشلاری تبریزین اولوب ـ قالان تشکیلاتی ایله ارتباط یاراتمیشلار. او بیری طرفدن سولدوزدا بونلار چیخاندان سونرا کیملر قالمیش، اونلارین دا دورومونداـن جیدّی خبرلری واردیر. بونلارین اؤز سیاسی تشکیلاتی دوروملاری نئجه اولمالی ایدی، بو بؤیوک سوال یارانمیشدیر کی، اونلار اؤزلرینه بونو چؤزمه‌لی ایدیلر. نهایت اونلار یئنیدن سولدوزدا بیر تشکیلات یاراتمالیدیلارمی؟ البته، بو ایش اونلاردان چوخ انرژی آلا بیلمزدی. اونلار تبریزده قالان فدائیلر ایله بیر ایشلر باشلامالیدیلار؟ بو ایش ده اونلارین اَللریندن خاریج ایدی. چونکی مخصوصا، بارات‌گیل دؤزمه‌لی ایدیلر و تشکیلاتا یاخین اولاردیلار کی، تشکیلات اؤزو اونلارلا ایلیشکی یاراتسین. بارات‌گیل هله بیلمیردیلر کی، هئچ اولوب‌ـ قالان تشکیلات اؤزونو گئنیشلندیرمه آماجی وار یا یوخ! آما بارات بو مساله‌نی بیلیردی کی، ماحمودگیلین ایلیشکیسی وار، بونا گؤره اونلار دا اوزاق دئییللر.

چوخ زامان چکمه‌دی کی، بو گیزلی گؤروشلرین ایچینده اونلار گئجه‌لر عایله‌لیکله قوناقلیق شکلینده گؤروشوردولر، سیروس خبر وئردی: او حیس ائدیر کی، اونون یئرینی بیلیر و اونو ایزله‌ییرلر. بونلارین ایچینده بلکه یالنیز ماحمود اونون یئرینی بیلیردی، آمّا سیروس

بونلارین ائولرین تانیییردی. سیروس دا آرسلان کیمی بو قاچاقاچین ایچینده ائولنمه‌یه حاضیرلاشیردی. اونلارین ایکیسی ده قدیمکی تشکیلاتین قیز یولداشلاریلا گؤروشوب، دانیشاراق ائولنمه‌یه قرار وئرمیشدیلر. بو بیری طرفدن ده اونلارین هامیسی گیزلیجه آیری شهرلرده یاشاییردیلار. بونلارین آداقلی یولداشلاریلا مجبوری گؤروشلری و اونلارلا مجبوراً بیر قدر عادی عایله رابطه‌لری، اونلارین گؤروشوب، ایزلری تانینیب و توتولمالارینا آرتیق امکان یارادیردی. سیروس اؤزونون ایزلنمه‌سیندن سونرا اؤز گؤزو یولدا قالان یولداشینین دا فکرینده ایدی.

بارات‌ین قارداشلاری رشیدگیلین انولری «خانه‌سازی» محلّه‌سینده بیر آپارتماندا ایدی، رشید ایله سولدوزلو اولان خانیمینین ایکی قیزی وار ایدی کی، هر ایکیسی ده سونادان کیچیک اولاردی. یوسف‌گیلین ده ائولری، ولیعصر محلّه‌سینده بیر آپارتماندا اولوردو کی، اونلارین دا ایکی کیچیک قیزلاری وار ایدی. اونلار زامان- زامان بیر- بیرلرینین ائولرینه باش وورور و اونلارین بؤیوک قیزلاری، سونادان کیچیک ده اولسایدی، هامیسی یولا گئدیب، بیر- بیرلریله یولداش اولاراق اویناییردیلار. یوسیف‌ین خانیمی تبریزلی ایدی.

نهایت ماحمود بیر یئردن خبردار اولدو کی، آلماندان الکتریک اوزره تحصیلاتی اولان بیر نفر ائوینین زیر زمیسینده بیر ایش یئری یولا سالیب، نئچه نفر ایشچی آختاریر. او ائوینده کیچیک الکترونیک

دستگاهلار دوزه‌لدیب، قابلاشدیریب بازارا گؤنده‌ریر. بارات چوخ سئوینجیله اورایا گئتدی. اونو ایشه قبول ائتدیلر. آمّا ایش ساعاتلاری بیر قدر اویغون دئییلدی. بارات ناهاردان سونرا ساعات اوچده ایشه باشلاییب و گئجه ساعات اوندا قورتارمالی ایدی. اونلارین ایش یئرلری ده بارات گیلین باهار خیابانیندا اولان ائولریندن چوخ اوزاق ایدی. نه قدر ده اوزاق اولسایدی، ایشین شیفتی بوتون گئجه‌لر ده اولسایدی دا، بارات چالیشاجاقدی.

تبریزین پاییزینین آخیرلاریندا بارات یئنیجه ایشله‌مه‌یه باشلامیش، هله ایشین ائودن چوخ اوزاق اولماسینا دا آلیشامامیشدی. بیر گون ماحمود خبر گتیردی کی، «سیروسو توتوبلار» او بو خبری سیروسون قیز یولداشی گیلدن اؤیرنمیشدیر. بارات سیروس‌ون اونون ایش یئریندن خبری اولمادیغیندان آرخایین اولسایدی دا، آما ائولرینی تانیدیغیندان آرتیق تئزلیکله بیر ایش گؤرمه‌لی ایدی. بارات‌ین ائولرینی ده‌ییشمه‌یه بیر نئچه باهاناسی دا وار ایدی: بیرینجی، ائو صاحیبی‌نین اوغلانلاری کومیته‌ده چالیشیردیلار؛ ایکینجی، ائولری ایش یئرینه چوخ اوزاق ایدی؛ اوچونجو، هر شئیدن آرتیق اؤنملی اولان مساله سیروس‌ون توتولماسی ایدی. بئله‌لیکله، او تبریزین او باشیندان بو باشینا ایش یئرینه یاخین آیری بیر ائو کیرایه ائدیب داشینمالی ایدی.

ماحمدگیل ده ائولرین تئز ده‌ییشدیلر. ماحمود دورومون آغیر اولدوغونا اشاره ائدیب، تبریزدن چیخما احتیمالینی اورتایا قویوردو.

آرسلان دا دورومو بئله گؤرونجه تبریزه گلمه‌سینی آزالتدی. هله قیشین آغیرلیغی قاباقدایدی و اونلاردان ماحمود و بارات ایکیسی ده تبریزده اولاراق چالیشیب، هردن ایکی عایله کیمی گؤروشوردولر. ماحمودگیلین ده سونا یاشدا «آیدا» آدیندا بیر گؤزل قیزلاری وار ایدی کی، اوزو آی کیمی آغ و یومرو ایدی و آغلایاندا گؤزلریندن بولاغین گؤزلری کیمی بئله سو آخاردی. سونا خانیم اؤزونه بیر تای و یولداش تاپمیشدی.

قیشین شاختاسی گوندوزلرین قیسالیغی و گئجه‌لرین اوزونلوغو تبریزین شاختاسی و کسن سازاق یئلی و بارات‌ین گئجه‌لر چالیشماغی، بیر پرده کیمی اونلارین اوستونه چکیلیب و امنیتده ساخلامیشدی. اونلار بو اولایلارین ایچینده خبرلری اولدو کی، تبریزه گلمه‌ین آرسلان دا ائوله‌نیب و حیات یولداشینی «اراک» شهرینه آپاریبدیر. بارات‌ین یئنیدن قورماق اومیدی ایله گلدییی تشکیلات اونلارین توپلاماسیندان نئچه آی کئچمه‌میش بیر داها آغیر ضربه‌یه معروض قالیب، داغیلماغا باشلاییردی.

بو گونلرده بارات او بیری طرفدن ده ائشیتدی کی، «مارال» باجیسی و اَری مؤحسون ـ ایکیسی ده زینداندان آزاد اولوبلار. اونلار بارات‌گیلین هله یاسلی اولدوقلاری اوچون اؤز ائولرینده بیر ائولنمک مراسیمی توتموشدولار. بارات دا بونا گؤره چوخ سئویندی، آمّا معلوم اولان سببلره گؤره بارات او تویا ایسته‌سه‌ایدی ده، گئده بیلمز ایدی.

اونلارین آزاد اولمالاری باراتین اوره‌یینین دردینی بیر قدر یونگوللتدی. اونلارین ایکیسی ده اورمو شهرینده ایشه باشلادیلار. «مارال» خسته‌خانا دا طیب باجیسی اولاراق چالیشیردی، اَری ده اؤز ماغازالارینداچالیشیردی.

نهایت «سونا» نئچه آی دا بؤیوموشدو و نیگار دا ایش باشینا دؤنه بیلردی. اونلار سونا اوچون بیر «اوشاق باغچاسی» تاپدیلار کی، اونلارین ائویندن چوخ اوزاق دئییلدی. باراتگیلین یئنی ائولری «شهناز» خیابانینین بؤیوک کمربندی جاده‌سینین کسیشمه‌سینه یاخین بیر کوچه‌نین ایچینده یئرله‌شیردی. ائو صاحیبی شهربانی ده چالیشان «پاسبان» ایدی کی، اسلام جمهوریّتی حکومتیندن هئچ خوشو گلمزدی. او بلکه باراتدان بئش یاش بؤیوک اولاردی. ایکی قیزی وار ایدی. ائوی ایکی قاتلی کیچیک بیر ائو و بیر حیطلی اولاردی کی، آشاغی قاتیندا بیر اوتاق و بیر قهوه‌خانا وار ایدی. بارات امنیّتی باخیمدان بیر قدر آرتیق خیالی راحات ایدی. هر گون او پاسبان اوزونو قیرخیب، تمیز گئییب ایشینه گئدردی. او تؤکمه‌بدن، آز دانیشان بیر کیشی ایدی. حیطلری ده داشلا دؤشنمیش و همیشه تمیز ساخلاناردی.

باراتگیل تبریزده آز داریخیردیلار، چونکی اورادا رشید و یوسیف قارداشلاری وار ایدی و ماحمودگیل ایله ده دالبادال گئت‌ـ گلده ایدیلر. «افسانا» گؤزل یئمکلر بیشیرردی و قیشین گئجه‌لرینده یاخشی یئمکلر بیشیرنده بارات و نیگارگیلی ده قوناق چاغیراردی. اونون

آناسی اونلارا دوزه‌لدیب گتیردییی «تورشولارلا بیشیردییی یئمکلری بارات‌گیله بهشتین یئمکلریندن داها دادلی و اونلارا جیرگ، گوج و روح وئریردی. بارات ایله نیگارین ایکیسی ده چالیشدیقلاری زامان نه بونا تای یئمکلر بیشیرمه‌یه زامانلاری، نه ده اونلار آلدیغی وسایلی و ارزاقی آلا بیلمه امکانلاریندا وار ایدی.

نیگار شهرین اورتاسیندا اوشاق اوچون پالتار ساتان بیر ماغازا صاحیبینین ماغازاسینین آرخاسیندا اولان «پالتار اوره‌تیم ایش یئرینده» چالیشاردی. ایندیه قدر چوخ تک‌به‌تک کسیب بیچن نیگار اورادا دئمیشدیر کی، «تهراندان برشکار (بیچیجی) اولاراق گلیب. او برشکار عنوانیندا چالیشماسیندا اؤز ناشیلیق و بیلمه‌دیکلرینی گیزله‌دیب، هم ده اونلاری تئز اؤیرنمک مجبوریّتینده ایدی. بو ایشی گؤره‌ـ گؤره بعظاً ایش یئرینده موشکول ایله قارشیلاشیردی. باراتا نیگارین چالیشماسی ایله باغلی بیر شئی هر نه‌دن اؤنملی ایدی. باراتی بیر گون توتسالار، اونلار اؤز آیاقلاری اوسته دورا بیلسینلر. نیگارین ایشه باشلاماسی ایلک گونلرینده داها چوخ اؤیرنمک هدفی گوددویونه گؤره ائله مالی گلیری یوخ ایدی. گئتدیکجه آرتیقراق اؤیره‌نیب اونون دا گلیری آرتماغا باشلاییردی.

نیگارین بو اؤیرنمه زامانلاریندا بیر دفعه ایش صاحیبی اونون پولونو کسمیشدی و ائوده بو حاقدا بحث اولدوقدا قرار اولدو کی، بارات اونون ایش یئرینه گئدیب، اونونلا دانیشسین و نیگارین بیچدییی

ایشلرین سایینا گؤره اونون پولونو نه‌دن وئرمیرلر. اللی یاشلی، قارنی شیشیک و شیک گئیینمیش بیر کیشی اولان ایش صاحیبی باراتا نیگارین اوشاقلار اوچون کسدییی-بیچدییی «جیلیققا»لار و اونلارا تای «شالوارلار»ی گتیریب گؤستردی. شالوارلار سایزلارینا گؤره جلیققالارا نیسبت چوخ کیچیک ایدیلر. بارات اونلارین بیرینه ـ شالوارلا جیلیققایا باخاندا گولمه‌یی گلدی. بو حالدا ماغازا صاحیبی دئدی کی، «او مجبور اولاراق سککیز سایزدا جیلققانی اون سایزدا شالوارلا ساتیر. اونون دوغروسو آلتی سایزیندا اولان سککیز سایزداکی شالوارلاری تک باشلارینا ساتیلمیر و آلرینده قالیب. دانیشیقدان سونرا نیگارین پولونون بیر میقدارینی نیگارا وئرمه‌یه راضی اولدو.

گونده صوبح تئزدن نیگار ایشه گئدنده بارات ائوده قالیب سونادان ناهاراجان موغایات اولوردو. ناهاردان سونرا بارات ایشه گئتمه‌یه حاضیر اولاندا سونانی نئچه ساعات «اوشاقلار ائوینه» گؤتوروردو کی، آناسی ایشدن دؤنندن سونرا اونو اورادان آلسین. او زامان بارات ایش باشینا گئدیر و گئجه ساعات اونا قدر ایشله‌ییردی. بارات‌ین ایش یئری، بیر بؤیوک ائوین زیرزمیسی ایدی کی، بیر تمیز ایش یئرینه چئوریلمیشدی. اورادا دؤرد-بئش جاوان کیچیک الکترونیک مدارلاری لحیم‌له بیر- بیرینه یاپیشدیریب، اونلاری تست ائدیب، سونرا دوزلمیش قابلارا قویوردولار. سونرا یوخاریدا بیر کیچیک اوتاق ایش صاحیبینین اوفیسی ایدی کی، اورادا بوتون

قوراشدیریلان دستگاهلارین نومونه‌سی ساخلانیر و توپدان آلماغا گلن موشتریلر اوچون وئریلیردی.

ایش یئرینده چالیشانلاردان بیری بیر گنج و جاوان اوغلان ایدی کی، بیر آز ساققالی چیخمیش و اسلام دوشونجه‌سینه مالیک و حکومت طرفداری ایدی، آمّا چوخ افراطی دئییلدی. او دانیشان، گولن، شوخلوق ائدن و قوچو صیفت بیر گنج ایدی کی، اونون شخصیّتینین یولداش‌سئور اولماسی سبب اولدو کی، بارات اوندان چوخ قورخماسین، آمّا هر حالدا بیر آز احتیاطلی اولسون. او بیری جاوانلارین دا هامیسی اوّلکی اوغلان کیمی سوبای ایدیلر. اونلارین هئچ بیری داها مذهبی دئییلدیلر. بونا گؤره بارات اؤزونو امن بیر ایش یئرینده حیس ائدیردی. اونون ایشی تامامیله دینام صینفیندن چیخیب، الکترونیک ساحه‌سینده اولدوغو اوچون باراتی چوخ راضی ائتمیردی، آمّا نهایت الکترونیک ساحه‌سینده ده بیر آز باجاریغی وار ایدی. بارات او بیریلر کیمی مداری باغلاماغی باشاریردی. اورادا تام چالیشا بیلیردی.

گئجه‌لر اونلارین ایشلری قورتولاندان سونرا باراتگیلی ایش صاحیبی ماشینلا آپاریب ائولرینه یاخین یئره یئتیریردی. بارات، اؤزونو او ایش صاحیبی ایله مقایسه ائدنده گؤروردو کی، او باراتدان بلکه اوچ یاش بؤیوک اولاردی، آما اونون هم ائو-ائشییی، هم فابریکاسی، ماشینی و سرمایه‌سی وار ایدی. بارات بونو اؤزونه سیغیشدیرا بیلمیردی. بارات بونو سرمایه‌دارلیق نیظامینین تقصیری گؤروردو کی، بارات و

باراتا تای اوغلانلار بوتون عؤمورلرینی یا چالیشیب، یا دا درس اوخویوبلار، آمّا هله دیدرگیندیرلر و هئچ نه‌لری یوخدور، آما بارات‌ین ایش صاحبینه تای اوغلانلار نئچه ایل خاریجه- آلمانا دا گئده بیلیر، سونرا فابریکا صاحیبی اولا بیلیرلر. بو بیری طرفدن ده او ایش صاحیبی، دوغروسو، هئچ پیس آدام دئییلدی.

اونلار ایش یئرینده اوچ آی چالیشیردیلار. اونلارین ایشلرینده هیجان و فیکری چالیشما یوخ ایدی. اونلار بیر سه‌سسیز موحیطده هر کس بیر بوجاقدا ساعاتلارلا اؤز ایشلرینی گؤرور و زامانلارینی بئله کئچیریردیلر. اونلار بیر محصولو قورتاردیقدا اونو تست ائدنده بیر قدر هیجان ایش یئرینه گلیردی. اونلار بیر- بیرلریله آرام و دیغدیغاسیز یولداش اولموشدولار کی، یولداشلیقلاری یالنیز ایش یئرینده باشلاییب، ایش یئرینده ده قورتاریردی.

بیر گون بارات گؤردو، بیر آیری کیشی ایشله‌مک اوچون اورایا گلیب. بو تزه ایشه قاتیلان، دوغرودان، بیر فحله ایدی کی، بارات و او بیری ایشچیلر کیمی مکتب ساوادی یوخ ایدی. او تزه گله‌نین آدی «ارشد» ایدی. او بیر آز یازیب- اوخوماغی بیر یئردن اؤیرنمیشدیر، آما مکتب ساوادی و بیر تحصیل آلمیش گنجین مدنیتی اوندا یوخ ایدی. بارات‌گیل اونونلا دا حؤرمتله کئچینیردیلر. ساده‌جه بو تزه گلن جمعین هامیسیلا بیر آز فرقلی اولاراق، چوخ قاباقکی کیمی اونا قانلاری قاینامیردی.

بارات سولچو فیکرینه گؤره اورادا چالیشانلاری سیناماغا باشلامیشدیر، بلکه بیری یا ایکیسی سولچو اولسون. آما باشا دوشموشدور کی، اونلارین هئچ بیری سولچو دئییل. بو تزه گلن اؤزوندن بیر سیرا حرکتلر گؤستریردی کی، سولچو اولما احتیمالینی آرتیریردی. بونا گؤره بارات هم اونا یاخینلاشیر، هم ده اوندان چکینیردی. اونونلا بارات‌ین مدنی، ساواد و داورانیش سویه‌سی بیر-بیرلریله توتوشموردو. بیر-ایکی هفته کئچندن سونرا اونلار بیر سیرا نشانه‌لرله بیلدیلر کی، هر ایکیسی ده سولچولوق دوشونجه‌سینین طرفداریدیرلار.

بایراما یاخینلاشیردیلار. اورادا ایشله‌ینلرین هامیسی ایکی هفته‌لیک بایراملیق اَمک حاققلارینی آلماغی گؤزله‌ییردیلر. آمّا ایش صاحیبی اونلارا چالیشمامیشدان بایرام تعطیلاتی اوچون امک حاققی وئرمه‌یه راضی دئییلدی. بو بارات و اونون سولچو یولداشینین اَلینه بیر بهانه وئرمیشدی کی، سرمایه‌دارلیق و اونون نماینده‌سی اونلارین ایش صاحیبینه قارشی تبلیغ ائتسینلر.

بو آرادا بیر آیری مساله‌دن ده اونلارین آراسیندا دانیشیق و صحبت گئدیردی. اَرشد دانیشیقلاریندا باراتا دئییردی کی، او ساختمان سیم چکنی‌دیر. او اورادان- بورادان ایش توتار و ساختمان ایشیق سیم‌چکمه ایشی گؤرر. ایندی قیش و ایشین آز اولدوغونا گؤره بو ایشه سیغینیب. او بارات‌دان ایسته‌ییردی کی، هاوالار قیزیشاندا اونونلا گلسین

و ساختمان سیم چکمه ایشی ایله مشغول اولسونلار. بارات‌ین دا اؤزونون ایش صاحیبی اولماسی آغزینا خوش دادیردی. بارات بو حاقدا اَرشده دئمیشدیر کی، اونون قارداشلاری ساختمان مهندیسی اولدوقلاری و یاخشی تانیشلاری اولدوغو اوچون اونلارا سیم چکمه ایشی تاپا بیلرلر. بو مساله ده اَرشدین گؤزون ایشیقلاندیریب، عاغلینی باشیندان آلمیشدیر کی، بارات اونلار اوچون ایش حاضیرلایا بیلر.

بو ایکی مساله بایرامدان قاباق بیر- بیرلرینین اوستونه دوشدو. بیر طرفدن ایش صاحیبی‌نین اونلارا بایراملیق وئرمه‌مه‌سی بارات‌گیلین سولچولوق دامارینا توخوناراق، اونلاری یا اعتصاب، یا دا بیر نوع سرمایه‌دارلیغا قارشی ضربه وورماغا سه‌سله‌ییردی. ایکینجی مساله ده، بارات‌گیلین اونلارین ساختمان سیم چکمه‌سی ایشینه باخاجاقلار کیمی سؤزون بئیینلرینه باتماسی ایدی. بارات بو مساله‌یه یئنه ده فیکیرلشمه‌دی کی، ایشین اَلدن وئرسه، یئنی ایش تاپماق، چوخ چتین اولاجاقدیر.

ارشد اونونلا عایله‌لیکله گئت ـ‌گل ائتمک ایسته‌ییردی، آمّا بارات چیخماز بیر شرایطده قالمیشدی. باراتا بیر طرفدن سولچولوق دوشونجه‌سی حکم ائدیردی کی، سولچو و ایشچی یولداشیلا یاخین رابطه یاراتسین، او بیری طرفدن شخصیّتی، تیپی و دوشونجه‌لری بو اوغلان ایله هئچ توتموردو، ایکینجی طرفدن اونون خانیمی دا اؤزونه تای بیر ساوادسیز، اوز- گؤزونو قاپایان بیر خانیم ایدی. بارات اوزه قالاراق، اونلارا اجازه وئردی کی، اونلارین ائولرینه گؤروشه گلسینلر.

بارات بو اویغونسوزلوق اوچون چالیشدی کی، اونلار گلندن سونرا اونلارین ائولرینه گئتمه‌مکله ایلیشکیلرین محدودلاشدیرسین. گئرچکلیکلر بارات‌ین ذهنیندن چوخ فرقلی ایدی. اونون دونیایا رهبرلیک ائده بیلن گوج سایدیغی «ایشچی» طبقه‌سینین تکجه مدنی سویه‌سی گئری دئییلدی، هم ده بارات اونونلا عایله‌لیکجه گئت‌ـگل قورا بیلمزدی. بو مساله اوچون باراتا اؤزونو فیکری، مدنی و شخصیّت باخیمدان چوخ سیندیرمالی و آشاغی ائندیرمه‌لی ایدی. بو دا، اونا شخصی و اجتماعی باخیمدان بؤیوک ایشکنجه دئمک ایدی.

بارات بیر طرفدن قرار وئردی کی، ایش صاحیبی اونلارین بایرام تعطیللرینین پولونو وئرمه‌دیبی اوچون تعطیللردن سونرا داها او ایشه گئتمه‌سین و ایشه گئتمه‌مه‌سینی ده ایش صاحیبینه دئمه‌سین و بئله‌لیکله اونا ضربه ائندیرمک ایسته‌ییردی. چونکی ایش صاحیبی اونون یئرینه بیر نفر تاپینجا هله زامان آپاراردی. بارات بئله قرارا گلدی کی، ارشد ایله بیرلیکده ساختمان سیم چکمه ایشینین دالیسینجا گئتسین.

بایرام نهایت یئتیشمه‌میشدن ماحمودگیل اونلارا خبر وئردیلر کی، ایران‌ین جنوبوندا بیر معدنده ایشله‌مه‌یه گئتدیلر. تشکیلاتی یئنیدن قورماق ایسته‌ین باراتگیل سیروسون توتولماسینداان، قیشین گلمه‌سیندن و آرسلان‌ین داها تبریزه گلمه‌مه‌سیندن سونرا ایلیشکیلر ضعیفلشدی. ماحمودگیلین تبریزدن گئتمه‌سی بو هدفین داغیلماسینا آیری بیر علامت ایدی. بایرام گلنده داها ماحمودگیل ده تبریز ده یوخ ایدیلر.

بارات بایرام گونو ائوده تک قالاراق؛ ارشدگیل بیر داها اونلارا قوناق گلدیلر. اونلار عادی گؤروش و دانیشیقدان سونرا بارات‌ین قارداشی یوسیف‌گیل آخشاما یاخین اونلارا قوناق گلدیلر. اونلار دا بیر ساعات اوتوراندان سونرا گئتدیلر. اونلار گئدندن سونرا ارشدگیلین گؤروشلرینی قورتاراندان سونرا گئتمه‌سینی گؤزله‌ین بارات‌گیل گؤردولر کی، اونلار شامی و گئجه‌نی ده اونلارین ائولرینده قالماق ایسته‌ییردیلر. بو دوروم بارات‌گیلی اؤز ائولرینده راحاتلیقدان محروم ائله‌ییردی. نهایت اونلار دا گئجه شامدان بیر- ایکی ساعات سونرا گؤردولر کی، «مسجیده ائششک باغلامالی یئر دئییل»، اؤز ائولرینه گئتدیلر.

بارات ایله یوسف‌ین گؤروشمه‌سیندن سونرا یوسف عؤمرونون بیر چوخ گئرچک تجروبه‌لریندن اونا دانیشیب، یولداش سئچمک، ایدئولوژی تاثیری آلتیندا بؤیوک یالنیشلار ائتمه‌مک و بو کیمی رابطه‌لردن دانیشدی. اونون سؤزونو توتان بارات گؤروردو کی، بو ایشچی طبقه‌سینه عاید و داشینی سینه‌سینه ووردوغو یولداشی ایله عایله‌لیکله گئت- گل ائده بیلمز. بلکه بونونلا آیری بیر شکلده ایلیشکی قورا بیلر، یعنی تعریفی و محدوده‌سی بللی بیر ایلیشکی. بارات بو دانیشیقلاردان سونرا بئله قرارا گلدی کی، گلن گؤروشونده اَرشده فیکرینی بیلدیرسین کی، «ائوده اونلارین عایله‌لیکجه گئت- گللرینین تکرار اولاجاغینا» راضی دئییللر.

بارات یئنه ده اؤزونو ایشسیز قویدو. او یئنه بئله فیکرلشدی کی، ایش تاپماسی راحت اولاجاق. بایرام تعطیللری قورتاراندان سونرا بارات داها ایش باشینا گئتمه‌دی. بارات‌ین ائوینی ده ایش صاحیبی تانیمیردی. بونا گؤره بیر کس ده اونون دالیسینجا گله بیلمزدی. بارات او ایشدن چیخیب، یئنی بیر ایش باشلاماق ایسته‌ییردی، آمّا بو کی هله یئنی ایش تاپمامیش، کئچمیش ایشیندن کسمیشدی، بو یئنه ده تهران‌دان تبریزه گلنده گؤردویو ایش ایدی. یئنه ده بارات ایش آختارماغا باشلادی. بو دفعه، او اَرشد ایله ساختمان سیم چکمه ایشی آختاریردیلار. بو زمینه‌ده ده ایش تاپماق راحات دئییلدی.

نیگار هر گون قاباقکی ایشینده ایش باشینا گئدیب، بازارین یاخینلیغیندا بیر پالتار اوره‌تیم مرکزینده «پارچا بیچیجیلیک» ایشینده چالیشیردی. او فرقلی اوشاق پالتارلارینا اؤرنک چیخاراراق، اورادا بیچیلن و چیخان ایشلرین سایی اساسیندا فایز شکلینده امک‌حاققی آلیردی. اونون گلیری بارات‌گیلین ائو کرایه‌سی و ائو خرجلرینین تک‌باشینا عؤهده‌سیندن گله‌بیله‌جک قدر دئییلدی. بونا گؤره بارات چالیشیردی کی، تئزلیکله بیر ایش تاپسین.

ارشد بیر طرفدن باراتا دئمیشدیر کی، بیر سیرا تانیدیغی معمارلاردان سیم چکمه ایشلرینی آلا بیلر. بارات دا بئله فیکیر ائدیردی کی، اونون تیکینتی موهندیسی اولان قارداشلاری بارات‌گیله ایش وئره بیلرلر. بارات برق و ایشیق ساحه‌سینده چئشیدلی بؤلوملر اولدوغونو

بیلیردی. اونا گؤره ده هر بیر بؤلومده چالیشماق اوچون آیریجا باجاریق و تجروبه لازیمدیر. بارات تئوری شکلینده ائو سیم چکمه‌سینده بیلییی اولسا دا، بونونلا باغلی گؤردویو ایشلر تجروبی باخیمدان یئتمزدی. بو ایشه اَلین باتیریب و لازیم تجروبه‌نی قازانیب، اؤزونه آرخایینلیق قازانماق اوچون ده اولمالی ایدیسه، او ارشدله ایشله‌مه‌لی ایدی. اونلارین ایش تاپماسی و ایشه باشلاماسی، هر شئیدن اؤنملی پول قازانمالاری اوچون بیر-بیرلریله اَل‌ـاَله وئرمه‌لری چوخ ضروری ایدی.

اونلار گوندوزلر بیر- بیرلریله قرارلاشاراق شهرین چئشیدلی یئرلرینده‌کی بیر سیرا ایش یئرلرینه باش چکیردیلر. ایشلرین هامیسی خیردا- میردا ایشلر ایدی کی، هئچ بیری آغیز دولدوران بیر تکه اولمازدی. آخیردا باراتین قارداشی «رشید» اونا بیر طرفدن خبر وئردی کی، تبریزده «یئکه دوکانلار» محله‌سینده بومبالانان یئرلری اونلار آبادلاشدیرماغا باشلایاجاقلار کی، اورانین برق و الکتریک ایشلرینی باراتگیله وئره بیلرلر. بو بیری طرفدن اَرشد ده ولیعصر منطقه‌سینده بیر ایگیرمی گؤز آپارتمان ائوینین اجازه‌سینی آلمیشدی.

بارات اؤز قارداشینین اونلارا تداروک گؤردویو ایشدن خبری وار ایدی، آمّا ارشدین ایشینین خیردالیقلارینی بیلمیردی. او یالنیز بونو بیلیردی کی، قوللارینی چیرمالامالی و ایشه گیریشمه‌لیدیر. ایشلر قاباغا گئدیب، بیر مرحله تکمیل اولاندان سونرا اونلار اَمک حاقلارینی آلا بیله‌جکلر. باراتین ایشه باشلاییب، ایشی اؤیره‌نیب و اؤزونه گوونج

قازانماسی ایشیندن تئز پول آلده ائدیب، اونو ارشدله بؤلوشمه‌سیندن داها چوخ موهوم ایدی. بارات اونلارین ایکیسینین ده سولچو اولدوقلاری اوچون اؤزونه ارشده نیسبت شوبهه و اعتمادسیزلیغا هئچ فیکیر وئرمیردی.

اونلار ولیعصر منطقه سینده ایشه باشلایاندا سیمان تاوانلاری بؤیوک مته ایله ده‌لیب و دیوارلارین ایچیندن کئچیریلمیش خورطوم لوله‌لریندن نه زحمتله سیملری کئچیرمکله بارات بونو اؤیره‌ندی کی، ائو سیم چکمه ایشلری نئچه مرحله‌ده گؤرولور. دیوارلار چکیلنده اونلار لوله‌لری سالمالیدیرلار. دیوارلار قورتاراندا اونلار سیملری کئچیریب، کیلیدلرین یئرلرینی حاضیرلامالیدیرلار. دیوارلار گچ اولاندان سونرا اونلار سیملر و کیلیدلری باغلامالیدیلار. اونلار ولیعصر آپارتمانلاریندا سیملری سالماق مرحله‌سینی کئچیریب، هر بیر شیئی بوراخدیلار کی، دیوارلار آغاردیلاندا چیراقلاری و کیلیدلری باغلاییب، پوللارینی آلسینلار. هردن تیکینتی ایشینده ماتریال اولماماق، پولون آز گلمه‌سی و مین بیر دردِه گؤره ایشلر چوخ اوزانیردی. بارات بو ایشین سیاستلری و نئچه پول آلمالاریندان خبری یوخ ایدی.

«یئکه دوکانلار» ایشلری باشلایینجا بارات‌گیل ده ایشه باشلادیلار. ارشد بیر- ایکی گون هفته‌ده قاچاراق گلیب، دیوارلاری ده‌لیب و بیر نئچه لوله سالیب، دیوارلاری دا امکان اولدوغو قدر قازیب، لوله سالیب و او بیری گونلری اؤزو اوچون آیری یئرلرده اولان ایشی

گئدیب اونلاری گؤروردو. بارات‌ین آلتینجی حسّی اونا دئییردی کی، بئله ایشله‌مکله نه ولیعصر ایشلریندن بارات‌ین اَلینه بیر پول گلر، نه ده ارشدین اؤزو تک باشینا گؤردویو ایشلردن. نهایت ارشد هفته‌ده ایکی گون گلیب بوتون بینالاردا هره‌سینه بیر اَل چکمکله «یئکه دوکان» ایشلرینین ده پولونون یاریسین گرک اونا وئره ایدیلر.

بیر دفعه ارشدین نیسبتا اوزون بیر غیبتیندن سونرا بارات اونا دئدی کی، اونونلا اورتاقلیغی پوزماق ایسته‌ییر. اونا دئدی کی، اوتوروب‌ـ دانیشیب، حساب‌ـکتاب ائتسینلر. بو شرایطده ارشدین آیری بیر اوزو گؤروندو کی، باراتا چوخ آغیر ایدی. او هر گون رشیدگیلین دفترلرینه گئدیب، اونو ایش یئرینده هده‌له‌ییردی. اؤزونه گؤره بیر مقام، حؤرمت، هم ده نفوذو اولان رشید بارات‌گیلین شریک اولمالارینا گؤره ارشد ایله چوخ جیدّی داورانا بیلمیردی. ایش اورا چاتدی کی، او بو صؤحبتلری آرایا چکیردی کی، «اونون خانمینین قوهوملاری کومیته‌ده و سپاهدا اولورلار و اونلار رشیدگیله بیر چوخ موشکول یارادا بیلرلر».
بیر طرفدن گیزلین یاشایان بارات سولچو ایشچیسیندن بو سؤزلری ائشیدندن و رشیدگیلین ده آیاغی بو مساله‌یه چکیلندن سونرا ارشدی حساب‌ـکتاب مساله‌سینده راضی سالیب ـ یوللاندیردی و بارات‌دان داها آرتیق بو ساحه‌ده تجروبه‌لری اولان رشید ایله یوسیف قارداشلاری هله قراردادی بارات‌گیلین آدلارینا یازمامیشدیلار. اونلار بارات‌دان

ایسته‌دیلر کی، اؤزو یوخ، بیر آیری گووه‌نه بیلدییی یولداشینین آدینا قراردادی (آنلاشمانی) یازدیرسینلار.

بارات بو مساله‌یه فیکیر وئریب، سولدوزدا موعلیم اولان، آما میانادا یاشایان یولداشی ـ «اسد» یادینا دوشدو. اسد بارات‌ین قدیم یولداشلاریندان بیری ایدی. اونون خانیمی «زؤهره» ده نیگارین یاخین سیاسی یولداشلاریندان ایدی. اونلار بیر‌ـ‌ایکی دفعه تبریزه اونلارا قوناق گلمیشدیلر. اونلار دا بیرینجی اوشاقلارینین یولونو گؤزله‌ییردیلر و غوربتد اولمالاریندان دا داریخیردیلار. اسد هم سیاسی اولاراق یاخشی اوغلان ایدی، هم ده بیر مدنی فرد کیمی تمیز بیر شخصّیته مالیک ایدی. اونو رشید ده تانیییردی. بو مساله‌نی بارات‌گیل اونونلا آرایایا قویاندا او دا چوخ راضی قالدی. اونا دا بو امکان وار ایدی کی، یایدا مدرسه‌لر تعطیل ایکن گلیب، چالیشیب و اؤزو اوچون بیر میقدار آرتیق پول قازانسین. بارات اسدی رشیدین یانینا آپاراندا رشید اونا دئدی کی، «آنلاشمانی اونلار ساخلامیشدیلار کی، بارات بئله آرخایین و شخصّیتلی بیر آدامی اونلارلا جالاشدیرسین.

بارات هله اَلی ائله بیر پول گؤرمه‌میشدی. اوزون زامان ایدی کی، بو ایشده چالیشیردی. بیرینجی دفعه آلدیقلاری پولون چوخونو دا ارشده وئرمیشدیلر. نیگارین گتیردییی پارا دا اونلاری چتینلیکله گؤروردو. یوسیف ایله رشید بارات‌گیلین بو وضعینی گؤرنده باشقا ـ باشقا باهانالارلا اونلارا اَت، میوه و باشقا شئیلر آلیب گتیریردیلر؛ بیر دفعه

بو باهانا ایله ـ «گئتمیشدیم قصّابا، گؤردوم یاخشی اَتی واردیر، نیسگیل ائدیب بیر آز دا سیزه آلدیم». اونلار سونانین یئمک مساله‌سینی چوخ دوشونوردولر. اونلار او اوشاغین بو مساله‌ده چوخ اسکیکلییی اولماسینی گؤره بیلمیردیلر. اَسدین کؤمه‌یی ایله ایشی اونلار بیر مرحله‌یه یئتیردیلر کی، ایکینجی دفعه پارا آلاندا، باراتا او قدر پول قالدی کی، اجاره و آیری خرجلرینی یئربه‌یئر ائله‌سین.

بو گونلرده یاخشی بیر اولای دا یاراندی. تهراندا «گؤزتچیلیک» ایشیندن راضی اولمایان موراد اسفندیارین طره‌فیندن اونا بیلدیرمیشدیر کی، او دا سیم چکمه ایشینده چالیشماغی دوشونور. او کی گؤزتچیلیکدن بیر صنعت اؤیرنمیر، او ایشده ده مجبورلوقدان قالیب؛ هم ده او ائولنمک فیکری باشینا وورموشدو. بارات بونا گؤره سئوینه‌رک، اؤزونو مورادین گلمه‌سینه ده حاضیرلاییردی. بلی، بو حسابلا موراد دا اونلارین یانینا گلیب، سیم چکمک ایشینده چالیشماق ایسته‌ییر.

بو گونلرین بیرینده «ماحمود» بیر داها تبریزه گلدی. ایران‌ین جنوبوندا بیر معدنده چالیشان ماحمود اؤز ایشیندن راضی اولمایارق، یئنه دؤنمک ایسته‌ییردی. اورادا ایش شرایطی و دورومونا دؤزه بیلمیردی. بو دفعه ماحمود تک گلمه‌میشدی. او اؤزویله آرسلانی و اونون خانمینی دا قوناق گتیرمیشدی کی، اونون خانیمی ـ «اکرم» اونلارین تشکیلات یولداشلاریندان ایدی، هم ده «زؤهره»نین باجیسی ایدی. بیر بؤیوک عایله گؤروشلری اولدو کی، بیر داها تبریزده بئله گؤروشون

اولما احتمالی چتین ایدی. خانیمی بویلو اولان آرسلان و عایله‌سیندن سونرا او بیریلرین هر بیریسینین بیر اوشاغی وار ایدی. اوشاقلار هر بیری او بیریندن بیر نئچه آی آرالی، بیر‌ـبیرلریله یئنی تانیش اولاراق اوینابیردیلار. اونلارین هامیسینین آتا‌ـآنالاری سرگردان اولاراق، بیر داها بیر یئره توپلانمیشدیلار.

هله بارات‌گیل گیزلی یاشامالاری اوچون ارزاق کوپونو آلا بیلمیردیلر. اونلارین گلیرلرینین آز اولماسی اوچون چوخ شئیلری آلا بیلمه‌ییب، خیاللارینی دا بو بابتدن راحات ائتمیشدیلر. بارات بو بؤیوک و جشن توتمالی قوناقلیغی گؤروب، نه آلسین دئیه، فیکره جومدو. او گؤروردو کی، بیر ایل سوغانین قیمتی یوخاری اولاندا گلن ایل، یئرآلمانین قیمتی یوخاری قالخیر. او ایل یئرآلما یوخ، سوغانین قیمتی یوخاری ایدی. بارات دؤرد کیلو یئرآلما و اون دنه یومورتا آلیب ائوه دؤندو. اونلار سودا بیشمیش یئرآلما، سوغان و بیشمیش یومورتانی بیر‌ـبیره قاتیب، دؤیندن سونرا اونا بیر قالیب کره ووردو، سونرا قوناقلار هامیسی قارینلارینی یئرآلما و یومورتایلا دولدوروب، قدیم گونلرین خاطره‌سینه گول دئییب، گول ائشیدیردیلر. آرسلان‌گیل ایله ماحمودگیل قایداجاقدیلار. بارات آرسلان‌ین ایش بابتیندن ایش یئرینین دولتی بیر ایش اولماسینا گؤره همیشه نیگران ایدی. اونو یقین تاپا بیلرلر. او گون آرسلان، ماحمود، بارات و اسدگیلین عایله‌سی ـ هامیسی بارات‌گیلده توپلانمیشدیلار.

بو گؤروشلر «نوروزگولو» (قارچیچه‌یی) کیمی چوخ داوام گتیرمزدی. اونلار بیر گوندن سونرا بیر- بیرلریندن آیریلمالیدیلار. صاباحینا آرسلان‌گیل بیر داها تهرانا ساری یوللانمالی و نئچه گوندن سونرا ماحمودگیل ده تبریزدن گئتمه‌لیدیلر. اونلار ایکی- اوچ گون ده اورادا قالاندان سونرا تبریزدن چیخمالیدیلار کی، اوندا بارات‌گیل تقریباً تک‌باشینا تبریزده قالاجاقدیلار. اونلار یولداشلارینی بیر یئره توپلاماق اوچون هر هانسی اومیدیله تهران‌دان تبریزه گلمیشدیلر، اونا گؤره اؤز آیاقلاری اوستونده دوراراق، اوزبه‌اوز گله‌جکلری هر هانسی گئرچکله قارشیلاشمالی ایدیلر.

بارات‌گیل اسد و موراد ایله بیرلیکده «یئکه دوکانلار» منطقه‌سینین بمبالانان یئرلرینین ایشیق سیمی چکمه‌سینی باشلایاجاقدیلار. همن زامان یوسیف اونلارا خبر وئرمیشدیر کی، بو تئزلییه باشلاناجاق بیر دولت صنایع شیرکتینین سیم چکمه‌سینین سؤزو آرادا واردیر. بارات دا قارداشلارینا دئمیشدیر کی، اونلار باشاریر و گؤره بیلرلر، چونکی یولداشلارینین بیری برق موهندسیدیر. بارات بو مساله‌نی ده بیلیردی کی، اونون بو حاقدا هئچ عملی تجروبه‌سی یوخدور، بیرینجی دفعه تیکینتی سیم چکمه ایشینده اولدوغو کیمی. او بو حاقدا ماحمود ایله دانیشدی کی، گؤره‌سن، او فنّی نظریندن اونلارا بیر دفعه تبریزه دؤننده کؤمک ائده بیلر یا یوخ. ماحمود دا بلی جاوابی

وئرمیشدیر. ماحمود یئنی ائو ده‌ییشمک حاققیندا باراتا بیر تزه خبری وار ایدی.

او باراتی بیر مدرسه یولداشلاری ایله تانیش ائتدی کی، تکنیکال کالجینده معّلمچیلیک ائدیردی. سعید حافظ خیابانیندا آبرسان کمربندی جاده‌سینین کسیشمه‌سینده بیر- ایکی طبقه آپارتمان توتموشدور کی، بیرینجی طبقه‌سینده اؤزو اوتورور، او بیری طبقه‌سینه یولداش آختاریردی. ایچینده حامامی، بیر ده ایکی اوتاغی اولان بو ائو کرایه اوچون باراتگیله قیمت و شرایطی ایله داها اویغون ایدی. باراتگیل ائو صاحیبی عوضینه سعیدگیل ایله قونشو و طرف-حساب اولاجاقدیلار، بیر ده اوزون زاماندا بیر ائوده اوتوراجاقدیلار کی، حامامی وار ایدی. باراتگیل بو باخیمدان قرار وئریب و ائولرین بیر داها ده‌ییشدیلر.

سعیدین اؤزو بیر برق موهندسی و فنّی بیر آدام اولدوغو اوچون هر بیر تبریزلی کیمی اَلی راحات دورا بیلمزدی. او اؤزون هم بنّا، هم لوله چکن، هم برق چکن، نهایت بیر آچار فرانسه بیلیردی. او باراتگیلین کیرا توتاجاغی یوخاری طبقه‌ده حامامین شیر لوله‌سینین سو وئرمه‌سینه گؤره بوتون حامامی قازماق ایسته‌دیلر کی، اؤزلری لوله‌نین سو سوزن یئرینی تاپیب، دوزلتسینلر. اوندان سونرا دا اوستونو کاشی ائله‌سینلر. اونلار چوخلو قازاندان سونرا هم سو آخان یئری تاپا بیلمه‌دیلر، هم ده باراتگیل حامامدان محروم اولاراق، سعیدگیلین حاماملاریندان

استفاده ائتمه‌یه مجبور اولدولار. هر- حالدا بارات‌گیل حامام صاحیبی اولموشدولار.

گون او گون اولدو کی، موراد دا تبریزه گلدی. بو زامان اونلارین ایکیسی ده بارات‌گیلده قالیردیلار. اونلار هر گون صاباح تئزدن قالخیب، اونلارین یاخینلیغیندا بیر سنگک بیشیرن چؤرکچیدن سنگک آلیب، پنیرله شیرین چای یئییب - ایچیر، سونرا یوللانیب و ایشلرینه گئدیردیلر. اونلارین ائولریندن «یئکه دوکانلارا» اوزون یول اولسایدی دا، اونلار اورادا هاوا ایشیق اولانا و آخشام گؤز گؤره‌نه کیمی چالیشیردیلار. قارانلیق دوشن زامان اسد، موراد و بارات - اوچو ده اونلارین ائولرینه دؤنوردولر. اسدگیلین ائولری میانادا اولدوغو اوچون آزیندان هفته‌ده ایکی گون اوز ائولرینه گئدیردی.

ایش یئرینده پروژه‌نین باش مسئولو «مهندس رشید» بارات‌گیل کیمی هر گون اورادا ایش باشیندایدی. مهندسین قارداشی بارات دا هر گون اَلینده تئشه آیاغینین آلتیندا بیر قیریق نردیوان، داشدان محکم دیوارلاری قازیب، اورادا سیم لوله‌لرینه یئر قازیردی. بارات‌گیلین الکتریک تئشه آلماغا پوللاری یوخ ایدی. بوتون بمبالانان منطقه‌نین آیاق اوستده قالان دیوارلارینی اَللریله قازدیلار. اونلارین اَللری داش کیمی قات باغلامیشدی. اونلار او ائودن - بو ائوه گئدیب و تیکه- تیکه ایشلری قاباغا آپاریردیلار. اونلار کنددن گلیب فحله‌لیک و بنّالیق ائدن ایشچیلرله یاخین و محبّتلی ایلیشکیلری وار ایدی. بیر ده اورانین

یوخسول عایله‌لر اولان اهالیسی ایله یاخیندان تانیش ایدیلر و اونلاری بیر-بیر آدلا تانییردیلار.

اورادا بیر یاشلی، چوخ قیسا بوی و اَزیلمیش بیر کیشی وار ایدی کی، آدی «حسین عمی» ایدی. اونون باشینین توکلری بیز-بیز و هامیسی آغارمیشدیر. یاناقلاری ایچه‌رییه باتیق، گؤزلری ائشییه دیری بیر حالدا چیخیق، اوزونون رنگی کول رنگینده ایدی و اؤسکورنده چوخ ایچه‌ریدن اؤسکوروردو. اونون دا ائوینه بومبا دوشموشدو. او چوخ آغیر اؤسکورو‌ردو و اونون اؤسکورمه‌سین بارات گؤرنده فیکر ائدیردی کی، او کسین «سیل» ناخوشلوغو توتوبدور. معلوم اولان بو ایدی کی، اورانین اهالیسی هر ایش ده گؤرسه ایدیلر، ائولرینده فرش توخویوردولار. حسین عمینین اؤسکورمه‌سی و جیسمی دورومو بونو گؤستریردی کی، چوخ آغیر بیر دورومدادیر. بارات‌گیلین سولچو اولدوغونو حیس ائدن بو قوجا هر هانسی بیر باهانه ایله اونلارا چای دوزلدیب، چایا قوناق چاغیریب، اونلارا سیاستدن، قدیملردن و انگلیسین توطئه‌لری و مولالاری ایش اوستونه گتیرمکدن دانیشاردی. بارات‌گیل ده اونون سینه‌سینین خاراب اولماسینین ائوده او شرایطده فرش توخوماقدان آسیلی اولدوغونو سئزه بیلردیلر. اونون چایلاری همیشه تورپاق دادیردی. بارات‌گیل چکینمه‌دن چایلاری نوش جان ائدیردیلر.

هردن بعضی بومبالانمامیش ائولرین بیر- ایکی بؤلومونو ائو صاحیبلری اؤزلری ده‌ییشمک مقصدی ایله باراتگیلدن دوزلدیلمه‌سینی ایسته‌ینده بارات‌گیل ده اونلارین یوخسول اولدوقلاری اوچون او ایشلری قبول ائدیردیلر، آمّا اونلاردان پول آلماق مومکون اولمادیغی اوچون بارات‌گیلی بیر ناهارا قوناق چاغیریردیلار. بارات‌گیل بو بیری طرفدن ده بیلیردیلر کی، اونلار بو ایشلرین پاراسینی دولتدن آلا بیلمه‌یه‌جکلر. ناهار اوچون چالیشماقلا ائو اجاره‌سی وئرمک اولمازدی، آمّا اونلار ائلدارلیقلا اونلارلا کئچینیردیلر.

بنّالارین بیری بیر اوجا بوی، کؤک و بیرآزجا قارنی کؤک ساریمتیل بیر کیشی ایدی کی، چوخ یاستی-یاستی دانیشاردی. اونون یانیدا چالیشان فحله‌لردن ده بیرینین آدی حسین ایدی، بیر اورتا بوی و دولو بیر جاوان اوغلان ایدی. چوخلاری کیمی هم او محلّه ده ائولری وار ایدی، هم ده نظره گلنی بیر کندلی ایدی. حسین‌ین چوخ گؤزل سه‌سی وار ایدی، هردن سه‌سینی باشینا آتیب، چوخ گؤزل یانیقلی آشیق هاوالاری اوخویاردی. هردن بنّا اونا بند ائدیب دئیردی: اوغلان، سنی چوخ شور گؤتوروب، بیر گئت ائوه باش وور، سونرا بیر داها دؤن. بو زامان هامی اونا گولردی. اوندا داها حسین، حتّا صاباحا قدر اوخومازدی.

اورادا بیر آیری بیر کیشی ده وار ایدی کی، او دا نظره گلنی اونلارین کندلریندن اولمالی ایدی. او دا ایلان صیفتلی بیر کیشی ایدی

کی، اونون دا ائوی بیر آز بمبالانمادا خسارت آلمیشدیر. او دا باشینی سوزه‌ـسوزه آرالاردا دولاناردی، ائولرده تیکیلن فرشلرین سفاریشینی وئریب، اونلاری آلیب ـساتاردی و اؤز دئدییینه گؤره بعضیلرین خارجه‌یه گؤنده‌رردی. او آز دانیشیب، آز اسرارینی ائشییه وئرردی.

موراد بیرینجی دفعه ایش باشیندا حاضیر اولاندا بارات اونا «فاز»، «نول» و برقین ایکی رنگلی سیملری آراسیندا نه جور دولاماسینی اؤیرتدی. او سونرا یئنه ده تئوریده بو الکتریک مدارینین آراسیندا «کیلید» و «برق چیراقلاری»نین نئجه یئرلشمه‌سینی اؤیره‌دیب، اوندان ایسته‌دی، بیر کیچیک ائوین ایشینی اؤزو گؤرسون. بارات اونا اؤزو لوله‌لرین چکیلمه‌سی،دیوارلارین قازیلماسی، سیملرین سالینماسی و نهایت بؤلگو جعبه‌لرینین باغلانماسینی اونا وئرمیشدی، آما اونو اوزاقدان گؤز آلتینا آلیب آراـ سیرا اونا باش چکیب، بیرـ ایکی نقطه‌نی یادینا سالیردی.

موراد بیر ائوین قازما، لوله‌سالما و سیم کئچیرمه ایشلرینین چوخونو اؤزو بیر گونون ایچینده گؤرنده چوخ اؤزونه گووه‌نی آرتیب، غرورلانیردی. صاباح، بؤلگو قوتولاریندا سیملری باغلامالی ایدی کی، بارات مورادی نردیوانین اوستونه چیخاراراق، اوندان بؤلگو قوتولارینین سیملرینین باشلارینی اؤزو باغلاماسینی ایسته‌دی. بلکه یاریم گونه قدر بارات آشاغیدا، موراد دا نردیوانین یوخاریسیندا صبر و حوصله ایله عملی بیر شکیلده امکان وئردی کی، او سیملرین باشینی باغلاسین.

اونلارین هامیسی سونرا بارات‌دان اؤیره‌نیب، هر بیری بیر اوستا اولموشدور.

بیر مودّت کئچندن سونرا بارات چیننده آغیر بیر درد حیس ائدیردی کی، آرادا گلیر و قولونو قورودور. بارات آیلارلا داش کیمی قورو دیوارلاری تئشه ایله ایشیق سیملری یئرله‌شن لوله‌لرین سالینماسی اوچون قازما ایشینده قوللاریندان ایش چکیردی. او، موراد گیلدن اونون چیینینی اوکالاییب یومشالتماسینی ایسته‌ییردی کی، او دا ایشه باشلایا بیلسین. بو مساله بو راحاتلیقدا بارات‌دان اَل چکمیردی و قول آغریسی اونو هم چوخ اینجیدیردی، هم ده ایشله‌مکدن قویوردو. دردی هر گون چوخالیب، بارات‌ین ساغ قولونو قورودوب کئیَلدیردی، اونا گؤره هئچ بیر ایش گؤره بیلمیردی. بارات‌ین روحّیه‌سینین گوجلو اولدوغونا گؤره هئچ بیر فکرینه ده چاتمیردی کی، او ایش باشیندا بیر حادیثه ایله قارشیلاشسا، نیگارگیله نه اولار. او هر شئیدن بونا چوخ فیکرله‌شیردی کی، اگر اونو توتسالار، نیگارگیل نئجه باش ساخلایارلار؟

بارات آرتیق بوندان آرخایین اولموشدور کی، نیگار اؤز ایشینده یئترینجه باجاریقلی اولوب و یاخشی بیر ایش تاپا بیلسه، داها بارات‌ین باشینا بیر اویون گلسه، اؤز آیاغی اوستده دوروب و باشلارینی ساخلایا بیلسینلر. بو حاقدا دا نیگار یاواش‌ـ‌یاواش، آمّا محکم قاباغا گئدیردی. هله بو زمینه ده نیگار هردن حددن آرتیق محکم آتدیم دا آتیردی.

ایران ایله عیراق ساواشی هله بیتمک بیلمیردی. بو ساواش اؤلکه‌نین جنوب و جنوب شرق طرفینده اولسایدی دا، هاوا هوجوملاری تهران‌دان توتموش تبریز و باشقا شهرلره کیمی بومبالامایا معروض قالیردی. تبریز ده بیر طرفدن بومبالانیردی. یاشاماق اوچون امنیت یوخ ایدی. آمّا بونلارین هامیسیندان چتین ساواشین داوامینین اقتصادی تاثیرلری ایدی کی، بارات‌گیل یاشام سیراسیندا اونلارا دؤزمه‌یه مجبور ایدیلر. باهالیق، بیر طرفدن، یئمک ملزوماتینین تاپیلماماسی، ایش امنیتسیزلییی و سیاسی جریانلارین ضربه آلتیندا اولمالاری و نهایت کوپون پایلاما شبکه‌لریندن سیاسی فعاللاری توتماغا ایستیفاده اولونماسی هر گون اونلارین دوروملارینی چتینلشدیریردی.

هر گون بازارین قاباغیندا بیر منطقه‌ده ایشسیز بیر سیرا آدام کوپون آلوئری ایله مشغول ایدیلر. او قیسمتین آدینی «اوپک» قویموشدولار. سببی ده بو ایدی کی، اورادا بنزین و نفت کوپونلاری آلیم‌ـساتیم اولوردو. بو نفت آلیم‌ـ ساتیمینا گؤره ده اورا کاسیبلارین «اوپک» بازارلاری ایدی. بارات‌گیلین نه آرتیق کوپونلاری وار ایدی، ساتالار، نه ده آرتیق پوللاری وار ایدی، «اوپک»دن کوپون آلالار.

بیر طرفدن عیراقین طّیاره‌لری گلیب ووراندا ایشلر تعطیل اولسایدی دا، بارات‌گیلین کیرا و آیری مخاریجلری آرادان گئتمیردی. جبهه‌لردن ساواشین خبرلری گلیردی. بیر سیرا بؤلوملری اَلدن وئریلمه‌سی، یئنیدن بیر آیری بؤلوملری عیراق‌دان آلینماسی و بو آرادا

جاوانلارین یوزلر و مینلرله داغیلمیش جیسیملری شهرلره گلیب، اؤلوم و گنجلرین هلاک اولماسیندان خبر وئریردی. دئوریم دؤورو نسلین بیر بؤلومو زیندانلاردا، او بیری بؤلومو جبهه‌لرده آرادان گئدیردی، نهایت انقلاب نسلی بوتؤو یوخ اولسون. او زامان حکومت پرگاری پوزولموش بیر ملّته حکومت ائتسینلر. او بیری طرفدن اونلار انقلابدان سونرا دونیایا گلن نسلین اوستونده ایشله‌مه‌یه باشلاسینلار.

سعید کالجده تحصیل آلیب هر گون محصللرین اوغورلاری و اورادان باش وئرن اولایلار حاققیندا گلیب دانیشیردی. او هوشلو و اوغورلو اؤیرنجیلرله چوخ ماراقلانیردی. ائله بیر زامان گلیب- چاتدی کی، بو گنجلری تشویق ائدیردیلر کی، «الله» و «دین» آدینا جبهه‌لره گئدیب و یا مینلرین اوستوندن کئچه‌لر و یا ساواشدا جانلارین اَلدن وئره‌لر. اگر ده سولچولوق سابیقه‌لری وار ایدیسه، حکومت آدملاری طرفیندن آرخادان گول‌له‌لنه‌ردیلر کی، بو جاوانلارین جنازه‌لری شهرلره گلیردی. اونلارین آنالاری، آتالاری، باجیلاری و قارداشلاری نه دردلر چکیب و اورکلری پارچا-پارچا اولوردو، اؤز یئرینده، اونلارین معصوم عکسلرینه خیابانلاردا باخیلاندا هله اوزلرینین توکلری چیخمامیش وضعیتلری هر یولدان کئچه‌نین اوره‌یی کاباب اولوردو.

سعید ده بو بلادان کنار دئییلدی. او، اونلارین ایللر بویو بسله‌نیب، بؤیومه‌سینه شاهید اولدوغو، اونلارلا باغلی نه قدر خاطره‌لری اولان چیچکلرین سیمالارینی گؤزلرینین قاباغیندا مجسّم ائدیردی، جبهه‌ده

جانلارین اَلدن وئریب و جیسیملرین اَلده داشییاندان سونرا قارا توپراغین آلتینا قویلانیردیلار. سونرا اونلارین عکسلری کالج ایچینده هر گون سعیدین گؤزونون قاباغیندا اونون اوزونه گولوردولر. سعید بو دوروم و وضعیّتی گؤروب، بیر غیر سیاسی آیدین اولاراق روحیّه‌سی دارماداغین اولوردو. سعید داها بیر روحی بؤحران شرایطینده گلیب و گؤزلری باشیندان پارتلاییب ائشییه چیخا- چیخا دئییردی: «نئچه نفر ده عمودی گئدیب، افقی قاییتدیلار».

بارات‌ین چالیشماسینین دا ضمانتی و داواملیلیغی یوخ ایدی. بارات بیلیردی کی، قیشین چتینلیینده سیم چکمه ایشی آرتیق اولمایاجاق. بارات‌گیلین «یئکه دوکانلار» منطقه‌سینده‌کی ایشلری یاواش-یاواش آخیرا یئتیشیردی، او بیری طرفدن «مرند»ده‌کی «ساللاق خانا»ین ایشی دالیبا قالمیشدیر، هم ده ماحموددان هئچ بیر خبر یوخ ایدی کی، بونلارا تئوری و تجروبی باخیمدان بیر شیئلر اؤیرتسین. بارات‌گیل باسقی آلتیندا مرندین ایشلرین باشلامالیدیلار.

****

نیگارگیلین ائولرینده بیر یئنی موشکول بو چتینلیکلره آرتیریلمیشدی. نیگارین سککیز یاشیندا اولان و ایکینجی صینفه گئدن لاپ کیچیک قارداشی بوینوندا بیر کیچیک وزی (غدّه) چیخمیشدی.

اونلار اونو دوکتورا آپارمیشدیلار، دوکتور اونلارا دئمیشدیر کی، تهراندا کشاورز خیابانیندا «ساسان خسته‌خاناسی»نا آپارسینلار کی، اورادا بیر اوندان «بایوپسی» تئستی آلسینلار. احتمال وار کی، سرطان (کانسر) غدّه سی اولسون. نیگارین بؤیوک قارداشی «کریم» اونو تهرانا آپارمیشدی. اورادا غدّه‌دن نمونه گؤتورندن سونرا دئمیشدیلر کی، غدّه دوغرودان سرطان غدّه‌سیدیر و معلوم دئییل کی، اونون جانیندا یاییلیب یا یوخ. او خسته‌خانادا دئمیشدیلر، اونلار ایسته‌سه‌لر، بوینونداکی غده‌نی چیخاریب سونرا شیمی درمانی»یه باشلایا بیلرلر. اونلار عایله‌جه دانیشب، بو نتیجه‌یه گلمیشدیلر کی، بوینونداکی غدّه‌نی چیخاریب و سعید شیمی درمانییه باشلاسین. بو آغیر گونلرده چتینلیکله اونلار تئلئفونلا بیر-بیرلریندن خبرلری اولوب و هامیسی نیگارانچیلیقلا یاشاییردیلار.

بارات ایشلری بو شرایط اولدوقدا بیر نئچه گون ائوده نیگار گیلین یانیندا قالماغا مجبور اولدو. سونرا بئله قرارا گلدی کی، بیر نئچه صنایع ایش یئرلرینه باش ووروب و اورالاردا سیم چکمه‌لره گؤز گزدیرسین. بو باخیشلاردا سیم لوله‌لرینین نئجه چکیلمه‌لری، مدارلارین نئجه تنظیم اولونمالاری و کونترول اوتاغینین رولونو گؤزدن کئچیریب، بیلدی کی، او ایشلری یوزده یئتمیش- سکسان قدر گؤره بیلرلر، آمّا یوزده ایگیرمی فایزی گرک گؤزله‌سین کی، بیر گون ماحمود گلنده اوندان سوروشسونلار. بو اؤزونه آرخالانمانی قازاناندان سونرا گئتدی

کی، اسکیک اولان ایش ابزارینی آلسین و اونلار مرند ایشینی باشلاسینلار.

بارات‌گیل ایشی باشلارکن خبر گلدی کی، آرسلان ایش یئرینده توتولوبدو. بارات‌گیل بیر داها شوکا قاپاندیلار. بارات آرسلان اونلارین ائولرینی تانیمادیغی اوچون خیالی راحات ایدی. اونا گؤره بارات بو تئزلیکده ائو ده‌ییشمه‌یه مجبور دئییلدی، آمّا مصلحت ایدی کی، بو مساله‌نین ـ ائولرینی ده‌ییشمک فیکرینده اولسونلار. هله ماحمود دا جنوبدا ایدی و اوندان خبر یوخ ایدی. بو باسقینین آلتیندا «موراد» عاشیق اولموش و ائولنمک ایسته‌ییردی. سولدوزا گئتمه‌سینده هئچ موشکولو اولمایان موراد گئدیب ـ گلمه‌لرینده سئودییی قیزی تاپیب، اونا گولوش وئریب و کوچه‌دن کئچنده گولوش جاواب آلمیشدی.

موراد تماماً بارات‌ین ترسینه، قیزبازلیقدا یاخشی مهارتی وار ایدی. اون بئش یاشیندان «گونبز قاباغیندا، اوروج عربلونون باخچاسینین دیواری اوستونده اوتوروب، اوزاقدان چادرالی قیزلارین گئت‌ـگلین نظر آلتینا آلان موراد او باغلی جامعه‌نین ایچینده اؤزونه قیز یولداشی تاپا بیلمیشدیر، ایشینی نئجه گؤرمه‌یی باشاریردی. اونون عشقی چوخ جیدّی ایدی. مورادین بلکه ایگیرمی سککیز یاشی اولاردی.

موراد تبریزده چالیشارکن نئچه دفعه سولدوزا گئدنده بیر دفعه‌سینده گلدی و دئدی کی، «اؤزو تک‌باشینا «گل چؤهره» گیلین ائولرینه گئدیب وآناسیندان قیزلارینی ائلچیلیک ائتمیشدیر. آتاسی

اولمایان گول چؤهره‌نین آناسی اونلارین ائولرینده سون سؤزو دئییردی. موراد تک‌باشینا قیزی ائلچیلیک ائتمه‌سی ایشین گؤرموشدو و اونلاردان بلی جاوابی آلا بیلمیشدی. موراد اونلارا دئمیردی کی، نئچه و نه زامان قیزین اؤزویله گؤروشوب. اونلارین آراسیندا هارادا، نه گؤروشلر و دانیشیقلار کئچیب. بارات بیلیردی کی، موراد سامان آلتیندا سو یئریدندیر. او ایشین کامیل گؤروب و قاباقدان قیزین تامامیله اوره‌یین اَله کئچیرمیشدی. موراد بو دفعه تبریزه گلنده آداقلی اولاراق گلمیشدی.

«یئکه دوکانلار» ایشی مورادین آدینا ایدی. هر دفعه اونلار ایشلرینی بیر مرحله‌یه یئتیرنده بیر «چک» مورادین آدینا آلیردیلار. سونرا گئدیب او پولو اؤز آرالارینda حساب-کتاب ائدیب، بؤلوردولر. بو دفعه موراد چکی آلاندان سونرا یوخ اولوب، آرادان چیخمیشدی. او «اون مین تومانی» اؤز آرالاریندا بؤلمه‌یی گؤزله‌ین بارات‌گیل بیر زامان گؤردولر کی، موراد هامیسین گؤتوروب، آرادان چیخیب. اونلار بیلدیلر کی، بو عاشیق اوغلان او پولو آپاریب کی، اؤز ائولنمه‌سینه خرجله‌سین. اَسد ایله بارات بیر-بیرلریله گوله‌رک دئدیلر: «اولسون، گلن دفعه مورادین سهمی آز اولاجاق، چونکی بو دفعه او سهمیندن آرتیق گؤتوروب.

نئچه گون موراد ائولهنندن سونرا تاپیلدی. اونلار یئنه ایشه باشلادیلار و بیر داها پول آلما نوبه‌لرینین چاتماسینی گؤزله‌مه‌لی ایدیلر. اونلارا داها بیر سوژه یارانمیشدی. اونلار موراد ایله باش‌باشا وئریب،

اونا دولاشیردیلار. موراد قیزین آناسینا تاثیر گؤستردییی اوچون اونلارین ائولرینده بیر قدر سیم چکمه ایشی گؤروب و نئچه یئره ایشیق چکمیشدی. بلکه ده «گول چؤهره»نین آناسی اؤزـ اؤزونه دئمیشدیر کی، بو اوغلان اَن آزی سیم چکمه اوستاسی، هم ده بیر ساغلام جاوان و یاخشی عایله‌دندیر، داها قیزینا نه ایسته‌ییر. بلکه ده بارات سیم‌چکمه یولو ایله «گول چؤهره»نین اوره‌یین اَله کئچیرمیشدیر.

بو آرادا نیگار دا اؤز «پارچا بیچمک» یا «برشکارلیق» ایشینده داها باجاریقسیزلیغینی تؤکوب و اؤزونه گؤره بیر اوستا اولوردو. او ساغـ سولدا ایندیکی ایشیندن بیر داها یاخشیسینی آختاراراق، سوندا ولیعصر منطقه‌سینین بازاریندا بیر پالتار اوره‌تیم مرکزینده اؤزونه «بیچمچیلیک» ایشی تاپدی. او، اؤز ایشینده باجاریقلی اولسایدی دا، یئنه ده ایش یئرینده موشکوللری اولوردو. بیچدیی ایشلر اساسیندا فایز آلان نیگار ایش باشیندا سؤزلری ترس گلیب، چوخ زامانلار گؤردویو ایشدن آز پول آلیردی. «پارچا بیچمک و خیاطلیق ایشی» عمومیّتله، کیشیلرین اَلینده اولوب، قادینلار برابر حوقوقا شامیل اولا بیلمیردیلر.

سعید نیگارین ایش یئرینده ایشله‌ین ایکی خانیمین اَرلرین تانیییردی. سعید دئییردی کی، اونلار تبریزین تانینمیش عایله‌لریندن اولوب، هر ایکیسی ده موهندیس ایدیلر. اونلارین خانیملاری بو مغازه‌نی اداره ائدیردی. بارات بو مساله ایله باغلی مجبور اولدو، موشکوللری یاخیندان گؤرمک اوچون ایش یئرینه گئتسین. بارات اورا

گئدیب و گؤروشندن سونرا باشا دوشدو کی، نیگار ایش صاحیبلرینین توصیه‌سی اساسیندا یوخ، بلکه اؤزو سلیقه‌سی اساسیندا پارچالاری اؤلچوب بیچیردی. بو مساله سبب اولوردو کی، ایش صاحیبینین دئییل، بلکه نیگارین ایسته‌دییی اساسیندا پالتار تیکیلسین. بونا گؤره اونلار بازاردا ضررله قارشیلاشیردیلار. بونا گؤره نیگارا ایسته‌دییی پارانی وئرمیردیلر. بارات گؤروشدن سونرا نیگارا دئدی کی، اؤزگه‌نین سرمایه‌سین خطره سالماق و اونلارین وئردییی قراری پوزماق دوز ایش دئییل. او ایش صاحیبینه ایشله‌ییر و اونلار ایسته‌ین پالتارلاری بیچیب ـ تیکمه‌لیدیر. قالان ایشلر، ضررـزیانلار اونلارین اؤز بوینونادیر و نیگاردان آسیلی دئییل.

نهایت آرسلانین توتولماسیندان بیر مودّت سونرا بارات ائوینی ده‌ییشمه‌یه زمانی اویغون گؤردو. بارات چالیشیردی، آلتی آیدان چوخ بیر یئرده قالماسین. بلکه ده اولایلار اونو هر آلتی آیدان بیر ائوینی ده‌ییشمه‌یه مجبور ائدیردی. بارات آختاراراق، باشا دوشدو کی، قارداشی ـ «یوسیف»ین ایش یئرینده چالیشانلارین بیرینین ائوینین آشاغی قاتی اجاره‌یه وئریلیر. بارات اورایا بیر دفعه باخیب گؤردو کی، تمیز و یئنی دوزلمیش بیر ائو، هر بیر شئی نورمال و کرایه‌سی ده اویغوندور و قاباقکی ائودن چوخ دئییل، قبول ائدیب و یئنه ایلدیریم سورعتیله ائوی ده‌ییشیب، اونلارین ائولری تبریزده زعفرانیّه منطقه‌سینه گلدی.

بارات‌گیلین یئنی داشیندیغی ائوین ییه‌سی یوخاری قاتدا اوتوروردو و اونلارین سونا ایله یاشید بیر قیزلاری وار ایدی. ائو صاحیبی بلکه بارات‌دان بیر-ایکی یاش بؤیوک اولاردی. اونلار اردبیل شهریندن ایدیلر. ائوین کیشیسی یوسیف‌گیلین ایداره‌سینده دفتری بیر بؤلومده چالیشیردی. بو، یوسیف اوچون ده بیر باش آشاغیلیق اولاردی کی، بارات‌گیلین ائولرینده کئچینمه اوزوندن چتینلیک اولسون. بو گونلرده ده داها آرتیق بارات‌گیله یاخین اولان یوسف‌گیل اونلارین ائولرینه باش ووراندا، خصوصاً، سونا اوچون اَت آلیب گتیررديلر.

بارات‌گیل ائولرینده تک‌باشلارینا بیر گئجه یاریسی اوتورموشدولار. بیردن گوردولر، اونلارین قاپیلاری چالینیر. بارات قاپینی آچدیقدا گؤردو کی، اونون تبریزلی اونیورسیته یولداشلاری - سولئیمان و مجید اونلارا باش وورماغا گلیبلر. دؤرد ایل اونیورسیته‌ده اونیورسیته اؤیره‌نجیلری چالیشمالاریندا بیرلیکده چالیشان بارات‌گیل اوتوروب، یئمک یئیندن سونرا قدیم خاطیره‌لری بیر-بیر ساییب، خوش واخت کئچیردیلر. مجید ایله بیرلیکده اونیورسیته‌نی بیتیرن یولداشلاری سولئیمان ایشیندن چیخاریلمشیدی. او یئنیدن ایشینه دؤنمه‌یه هئچ چالیشمادی و بازاردا چالیشماقلا داها آرتیق پول چیخاراجاغینا اینانیردی. بارات ایله سولئیمان کیمی ایشینین سه‌سی اولمایان مجید بیر بانکدا چالیشیردی. او هله ایشینده ایدی.

بارات‌گیل مرندده چالیشماغا باشلامیشدیلار. اونلار بو ایشی باشلاماقدا مجبور ایشی قاباغا سالمالیدیلار. بو ایشی گؤرنده یئکه دوکانلارین ایشلری گئری قالیردی. یئکه دوکانلاردا اونلار چوخ یئرلرده دیوارلارین آغارتماسینی گؤزله‌ییردیلر کی، اونلار قایدیب، کلیدلری یا دا چیراقلاری باغلاسینلار و نهایت بؤلگو قوتولارین باغلاسینلار. اونلار وسایللرین تکمیل ائتمیش، بیر- بیر مرنده گئتمه‌یه حاضیر ایدیلر. اَسد ده اونلارا قوشولماق اوچون میانادان گلدی، اوچ قورشاق باغلیلار کیمی مینی بوسا مینیب، مرنده ساری یولا دوشسونلر.

بارات، موراد و اَسد ـ اوچو ابزارلاری اَللرینده مینی‌بوسا مینیب، مرند ساری یولا دوشدولر. تبریزدن مرنده چاتمالاری بلکه بیر ساعات چکدی. اونلار مینی بوسدا راحات و یومشاق صندللره دایاناراق، یولدا بیر-بیرلریله ظارافات ائدیردیلر. اونلارین یئرلری دار ایدی، آما یئکه دوکانداکی نردیوانلاردان داها یاخشی و راحات ایدی. اونلار بؤیوک بیر راحاتلیق ایچینده اؤزلرینی حیس ائدیردیلر. مینی‌بوس سوندا مرندین مرکزینده بیر یئرده ساخلادی. «ساللاق خانا» ایش یئرینده اَن آزینداان ایکی-اوچ گون قالماغی دوشونن بارات‌گیل اؤزلری اوچون شهردن بیر قدر یئمک آلمالی ایدیلر. اونلار چؤرک، سوغان، یاغ، یومورتا و یئر آلما، ها بئله باشقا ملزومات آلدیلار. اونلار یالنیز لاواش چؤرک، قند و چایلارینین اَسکیک اولماسیندان آرخایین اولماق ایسته‌ییردیلر. اونلارین ایش یئرلری شهردن قیراقدا جولفا جاده‌سیندن بئش کیلومتر

آرالیدا یئرلشیردی. چؤلون اورتاسیندا اونلارین یاخینلیغیندا هئچ بیر آیری آبادانلیق یوخ ایدی و اونلار او دؤره‌ده اؤزلرین تماماً یاپ‌یالنیز گؤروردولر. نهایت بیر آیری مینیک ماشین تاپیب یوکلری ووروب اؤزلرین ایش یئرینه یئتیردیلر.

اونلاری گتیرن مینیک ماشین جولفا یولوندا «یئنی ساللاق‌خانا»نین قاباغیندا دایاندی. بارات، اَسد و موراد ـ اوچو ده چانتالاری بئللرینده ماشیندان ائنندن سونرا چؤلون اورتاسیندا بیر زیندان کیمی «ساللاق‌خانا»نی اؤز باغرینا باسان اوجا دیوارلارا حیئران قالاندان سونرا دروازایا ساری گئتدیلر. اونلار دؤره‌یه باخیب گؤردولر کی، دؤره‌ده‌کی زمیلرده اکیلمیش بوغدا یا آرپالارین هامیسی بیچیلیب، یئرده یالنیز کسیلمیش ساری ساپلاقلار قالمیشدیر. زمیلرین حاشیه‌لرینده اوجا سارالمیش آلاق اوتلار سینیرلاری گؤستریردی. اَساس جاده ده بیر یوز ایله ایکی یوز متر کناردا و اونونلا پارالئل قاطار یولو دا جولفایا ساری چکیلمیشدی.

بارات‌گیل قاپییا یئتیررک بؤیوک بیر دمیرقاپینی گؤردولر کی، آغیر لولوالار اوستونده چؤلون اورتاسیندا زار چکیر و سوسوز بیر اینک کیمی آغلاییر. بارات دؤره‌یه باخاراق بیر یوموروق یئکه‌لیکده داش تاپدی، قاپینی دؤیمه‌یه باشلادی. بو بیری طرفدن هامیدان آز حوصله‌سی اولان موراد سه‌سینی باشینا آتدی: «گلین قاپینی آچین». اوزاقدان بیر قوجا کیشینین سه‌سی گلدی کی، نه دئدییی معلوم دئیلدی، آمّا نهایت

معلوم اولوردو کی، اونلارین سه‌سین بیر نفر ائشیدیب، قاپینی آچماغا گلیر. بیر نئچه دقیقه‌دن سونرا کیشینین آیاقلارینین سه‌سی و سونرا زنجیره باغلانان قیفیلا کلید سالماسینین سه‌سی گلدی. نهایت، بؤیوک داروازا آچیلدی و اونون دالیسیندا بیر آتمیشا یاخین عرقچین بؤرکو باشیندا بوْیو قاپییا نسبت چوخ کیچیک گؤرونن بیر کیشی قاپینین آرخاسیندا دایانمیشدی. بیر اَللی متر اوندان آرالی ساللاخ خانا» یئرلشمیشدی.

«مشدعلی» اونلارا گوجله بیر گولوش گؤستریب، اونلارین سلامینین جوابینی قایتاردی. او گولنده معلوم اولدو کی، قاباق دیشلرینین ایکیسی دوشوب. مشدعلی بونلاردان خبر آلدی: «سیزلر سیم چکنلرسینیز؟»

بارات‌گیل «بلی» دئدیلر. اونلار تیکینتییه ساری گئدرکن مشدعلی اونلارا بیلگی وئریردی:

«بورانین هله برقی (ایشیغی) چکیلمه‌ییب، سویو دا هله‌لیک قویو سویودور کی، تمیزدیر و ایچیله بیلر.

اونلار گئجه‌لر اودون، آیین و اولدوزلارین ایشیغیندا اورادا قالارلار. اونلار بارات‌گیلی ایچه‌رییه آپاراندان سونرا بیر تیکینتینین ایچینه سای سالیب، هر بیر شئیی گؤزدن کئچیردیلر.

بارات‌گیل بیر طرفدن غرورلانیردیلار کی، بونلارین اوچو بو بؤیوک تیکینتییه ایشیق چکه‌جکلر، او بیری طرفدن ده بیلیردیلر کی، بو

بؤیوکلوکده «صنایع» بیر ایشده عملی تجروبه‌لری یوخدور. اونلار بو ایشی باجارا بیله‌جکلرینه هئچ شوبهه ائتمیردیلر. اصلی سالونا کئچیب، اورانی گؤزدن کئچیردیلر. اورادا «سیمان چکن» اوستا، هله دؤشه‌مه ایشینین سیمانین قورتارمامیش، اوستونون صاف و نازیک سیمانین (سیمئنتین) چکیردی. اونلار بارات‌گیل ایله بیر یاشدا اولان اوستا سیمانچی ایله سالاملاشیب، دؤره‌یه آرتیق نظر سالماقدان قاباق بیر یئر آختاریردیلار کی، وسایللرین قویسونلار. بارات‌گیل گیریش قاپینین یاخینلیغیندا ایداری بؤلوملری اوچون دؤشه‌مه‌سی سیمانلانمیش بیر تمیز و کیچیک اوتاغی اؤزلرینه سئچیب، گتیردیکلری وسایللری اورایا قویدولار.

بارات‌گیل ایچه‌ریده یئنه ده دولاندیلار. سول طرفده گیریش طرفیندن لاپ بوجاقدا «الکتریک کونترول اوتاغی» یئرلشمیشدی. اورادان چیخاندان سونرا بیر اوزون ایکینجی سالون قیراقدا وار ایدی کی، بارات‌گیل فرقلی اؤلچولو ایشیق چکمک اوچون لازیم اولان دمیر لوله‌لرین اورادا یئرلشه‌رک بیرـبیرینین اوستونه دسته‌ـدسته قالانماسینی گؤردولر. اونلارین کنارلاریندا فرقلی اؤلچولرده و رنگلرده برق سیملری ده توپـ توپ کناردا قویولموشدو. سونرا اونلار گلیب و بؤیوک سالونون قیراغیندا دولاناراق، باشلارین قالدیریب، تاوانا (سقفه) باخیردیلار. موراد بیر ایچه‌ریدن قورخو ایله بیرلیکده گوله‌ـ گوله دئدی: «بو اوجالیقدا بؤیوک په‌سه‌ره بیز نئجه چیخیب، اورادا لوله چکیب،

دمیرلری دەلیب، اونلاری باغلاییب و ایچیندن سیم کئچیردەجەییک. بوتون بو بؤیوکلوکدە تاوانین هر یئرینە گرک مهتابی چیراق چکیلەردی.

بارات‌گیل یئترینجە باخدیلار. هلە بو باخدیقلارینی اؤنجە سئندیرمەلی ایدیلر کی، سونرا آرتیق شئیلری بیر بە بیر گؤروب و اونلارا آرتیرسینلار. اونلارین هامیسی حیس ائتمیشدیلر کی، «داها بسدیر، گئدک و ناهاری حاضیرلایاق». موراد تئز چرخ اولونموش ات، یاغ، سوغان، بیر دە قیرمیزی بادیمجانین سوراغینا گئتدی. اونلارین هلە اؤزلرینە والورلاری یوخ ایدی. مشدعلی اؤز چای دملەمە والورون بو دفعەلیک ناهالارینی بیشیرمک اوچون اونلارا وئردی. بارات‌گیل بیر آیری طرفدن اسکیک وسایللرین لیستینی یازیردیلار کی، نئچە گوندن سونرا تبریزە قاییداندا اؤزلریلە اونلاری آلیب گتیرسینلر. اونلارین هامیسی تمیز پالتار و تمیز اَللریلە تیکیلینین (ساختمانین) قاباغیندا ناهار و چای حاضیرلاماقدا ایدیلر. اونلار بیر دە ایچەریدەکی ایشلری نئجە قاباغا آپاراجاقلارینی دوشونوردولر.

اونلار ناهاردان سونرانین هامیسینی ایچەریدە لولەلری دیوارلارا نئجە ووراجاقلاری، لولەلری دیواردا نە قدر اوجالیقدا وورولاجاغی، لولەلرین کونترول اوتاغینا نئجە گئدەجەیی، کونترول اوتاغیندان گلن لولەلرین نئجە تاوانا گئدیب، اونلاردان سیملر آیریلیب، مهتابی چراقلارا قوشولاجاغی، مهتابی چیراقلارین آلتی ایلە دوققوز متر اوجالیقلی تاوانا

دمیر دیرکلره ده‌لیب، پیچ مهره ایله نئچه باغلاناجاغی، لوله‌لرین ایچیندن نئچه سیم و نه قالینلیقدا کئچیریله‌جه‌یی ایله باغلی پلان حاضیرلاماغا صرف ائتدیلر.

بو سواللار بیربه‌بیر یاواش-یاواش آیدینلاشیب بیر میقدار جاوابلارا یئتیشیردی. اونلار آخیردا بئله قرارا گلدیلر کی، تاوانا گئدن شبکه دمیر دیرکلرینین هر بیرینه بیر آیری لوله کونترول اوتاغیندان آپارسینلار؛ دیواردا گئدن اوچ متر هوندورلوکلو سو لوله‌لرینین اوستونده بیر یاریم متر آرا ایله، لوله‌لری آپارسینلار. فرمان اوتاغینا لاپ یاخین اولان تاوانا گئدن ده‌میر دیره‌یینه گئدن لوله، لاپ یوخاریدان گئده‌جکدیر. بو اَساسدا لاپ اوزاق اولان تاواندا گئدن دمیر دیره‌یینه گئدن سیم آپاران دمیر لوله لاپ آشاغیدان چکیلمه‌لی ایدی. بو اساسدا اونلارین پلانلاری بیر قدر آیدینلاشیردی. آخشاما یاخین اونلار نئچه شاخه لوله‌لردن اَللرینه آلیب بؤیوک سالونا گتیردیلر. بارات لوله دوغرایان و لوله‌لرین باشینی بورغو کیمی یونتایان دستگاهلارین قوشوب، سیناماق ایسته‌ییردی.

باراتگیل دستگاهلاری قوشوب، بیر نئچه لوله‌نین باشینی بورغولاییب، یونتایاندان سونرا حیس ائتدیلر کی، فیکرلری ذهنی دئییل، بلکه عملی ده اولا بیلر. اونلار بو زامان گؤردولر کی، هاوا قارانلیقلاشیر. هئچ بیلمه‌دیلر، نه زامان آخشام اولوب. اونلار چوخ قورخونج شکیلده قارانلیقدا چؤلون اورتاسیندا اوجا-اوجا دیوارلاری گؤرنده بیلدیلر کی،

گئجه‌لر بورادا باشقا بیر دوروم حاکیم اولور. هاوا قارانلیق اولاندان چئشیدلی حیوانلارین سه‌سلری جیو- جیو، هاو-هاو و یا تاپ-تاپ شکلینده هر یئردن گلمه‌یه باشلاییردی. مشدعلی گیریش یئرینین یاخینلیغیندا بیر فانیس یاندیریب، کیچیک بیر گؤزتچیلیک اوتاغیندا سیغار چکیب قاپی ـ پنجره‌نی باغلایاراق، ایچه‌رییه گیریب، ایچه‌ریده اؤز دونیاسینا جوموب ـ دالدی.

بارات‌گیل بیر آن گؤردولر کی، گئجه قارانلیغی چؤلون اورتاسیندا بیر آغیر قارا چادیر کیمی هر بیر شیئی آلتینا آلیب، بوتون بو گؤرونمه‌ین حیوانلارین سه‌سی یان-یؤره‌دن گلیر و اونلار بو قارانلیغین ایشینده اون متر اؤزوندن قاباغی گؤرموردولر. اوتاقدا کیچیک کپسولو اولان قاز چیراغینی یاندیران بارات‌گیل آچیق شوشه‌سیز پنجره‌لرینه ایچینده یئرله‌شن اوتاقدا هر بیری بیر کوما پالتارا دایاناراق، یئره سالینان بیر کیلیمین اوستونده اوزانمیشدیلار و هر بیر شئیدن دانیشیردیلار.

اونلار ناهاردان آرتیق قالان یئمه‌یی یئمیش و اونون اوستوندن چایلارین دا ایچمیشدیلر. هردن صاباحکی ایشلری حاققیندا دانیشیردیلار، هردن ده اؤز خاطیره‌لریندن، یولداشلاریندان و سوندا هردن قارانلیغین خوفونون اونلارا گوج گلمه‌سی اوزوندن اونلار اورادا بیر آزجا ایشیق یاراتماقلا باغلی دانیشماغا مجبور اولدولار. توالت حیطین بیر بوجاغیندا، بلکه اَللی متر گیریشدن آرالی و قاپیدان ائشییه چیخاندا سول طرفده یئرله‌شیردی. اونا گئدیش یول اوت ـ علفلی حیطین

ایچینده بیر آیاق یئری یولو ایدی کی، طبیعی شکیلده یول گئتمک نتیجه‌سینده یارانمیشدی.

گوندوز آدام ایچینه گئتمکدن چکیندییی توالتین گیریشینده قاپی یئرینه بیر آغیر پارچا اوستدن ساللانمیشدیر کی، اونا انسان اَلین وورماغا چکینیردی. گئجه اونلارین نئجه توالته گئده‌جکلری اونلاری برک فیکره سالمیشدیر. بارات قاز فانیسی ائشیه چیخاریب، یولون یاریسینا قدر گتیریب، موراد توالته گئدیب، کیچیک ایشینی گؤرمه‌یه ایشیق یاراتدی. اوندان سونرا اونلار قرارا گلدیلر کی، کیچیک ایشلرینی گئجه‌لر حیطین اورتاسیندا بیر یئرده گؤرسونلر، یالنیز بؤیوک ایشلری اوچون گوندوزلر توالته گئتسینلر.

اونلارین فانیسلارینین ایشیغینا چئشیدلی بؤجوکلر قاناد چالیب اونلارین ائولرینه هوجوم ائدیردیلر. بارات‌گیل آز مودّتده بو هجومون قاباغینی نئجه آلماقدا عاجیز قالدیلار. بعضی بؤجوکلر ایشیقدان سونرا اونلارین اوستونه هوجوم گتیریردیلر. بارات‌گیل آخیردا مجبور اولوب، فانیسی ائشیکده قویدولار کی، ایشیغی دولایی یول ایله ایچه‌ریه گلسین و بؤجوکلر اونلارا هوجوم ائتمه‌سین. بلکه بئله‌لیکله اونلار یاریمچیلیق ایشیغین ایچینده بیر قدر آرتیق راحات اولا بیلرلر.

بونلار آغیر بیر دورومدا نئچه ساعات بو جور کئچیردندن سونرا یاتماغا قرار وئردیلر. یاریمچیلیق اوستلرینه اؤرتن ملافه‌لری اوستلرینه چکیب، باشلارینین آلتیندا بیر یومشاق کوما پالتار قویاراق یورغونلوقلا

یاتماغا چالیشیردیلار. اونلار بیر طرفدن یورغون ایدی و یوخولاری گلیردی، او بیری طرفدن یئرلری ده‌ییشیلمه‌سینه، بیر ده یئرلری راحاتسیز اولماسینا گوره، نهایت اؤزلرین بو قدر بؤرـ بؤجوک ایچینده راحات حیس ائتمه‌دیکلری اوچون یاتا بیلمیردیلر. بونا گؤره اونلار یاتاـیاتا دا دانیشیردیلار. بونلارین ایچینده موراد نئچه دقیقه‌دن بیر یئر آلتیندا بیر شیئ یادینا دوشوب، یورغان آلتیندان پیققیلداماغا یاشلاییب گولوردو. سونرا اَسد یا بارات دئییردی: «یئنه نه خبر اولوب؟» او دا باشلاییب، اونلار یادینا دوشدویو مساله‌نی تعریف ائدیردی. سونرا اونلار هامیسی بیر سوژه تاپیب بیر نئچه دقیقه دانیشیردیلار. آخیردا سوژه‌لر قورتاردیقدا هامیسی یوخویا گئتدیلر.

بارات هئچ بیلمه‌دی، نه زامان بوینونون آغریسیندان یوخودان اویاندی و گؤردو کی، اونون بوینو باشینین آلتینا قویدوغو شالوار بوکه‌له‌مه‌سیندن یئره دوشوب، بوینو شوش قورویوب. او بیری طرفدن اونون اونباسی قورو یئر اوستونده ائله آغرییر کی، سانکی ایکی داش آراسینا قویوب، اویوبسان. او چؤنوب او بیری طرفده یاتماق ایسته‌دی، هله اونون آغریسی آزالمیردی. هر شیئدن بو پیسدیر کی، بارات‌ین یوخوسو قاچدی. بلکه صوبح ساعات اوچ دؤره‌سینده اولاردی. بارات داها نه جور ائدیردی، یاتا بیلمیردی. ائشیکدن بؤرـ بؤجوک سه‌سلری ده هئی گلیردی. بارات گؤردو کی، مورادگیل او طرف ـ بو طرف اولوب، ایکیسی ده یاتیبلار. بارات هاوانین دا سویوماغین حیس

ائدیردی. دونن آخشام هاوا گؤزل ایستی ایدی. ایندی نئجه بو قدر سویوق اولوب، بارات اؤزونه حلّ ائده بیلمیردی. بارات یالنیز بونو بیلیردی کی، چوخ اوشویور و گرک بیر ایش گؤرسون. او آخیردا مجبور اولدو تکجه شالوارین یوخ، بلکه جورابلارین دا گئیسین و اوستونه اؤز ژاکتین ده چکسین کی، بیر آز قیزیشسین. بلکه ساعات دؤرده یاخین یوخویا گئتدی.

ساعات آلتی دؤره‌سینده او یئنه یوخودان اویاناندا موراد ایله اسدی ده اویاق کیمی گؤردو، آمّا هاوانین سویوقلوغونا گؤره هئچ بیری یورغاندان قالخماق ایسته‌میردیلر. اونلار دانیشماغا داها جان آتمیردیلار کی، بیردن یوخولاری قاچسین. بیر ساعاتا قدر بو جور یورغان آلتیندا واخت سوردوردولر کی، یئددییه یاخین بیر-بیر قالخیب و یئرلرین ییغیشدیرماغا باشلادیلار. بارات گؤردو تک او یوخ، بلکه اونلارین هر بیری اونون کیمی گئجه‌نین فرقلی زامانلاریندا آغیر تجروبه‌نی کئچیرمیشدیلر. اونلارین حیطین اوزاق بوجاغیندا سویوق یئردن چیخان سودا اوزلرین یوماق، ائله او قویو سویوندان اؤزلرینه چای دوزلدیب-حاضیرلاشماقلارینین دالیسینجا اَن واجیب ایش ایدی.

بیر-بیر اونلار حیطده توالته گئدیب، قیریق آفتافانی گتیریب قویو سویولا دولدورب، گئدیب ایشلرین گؤرندن سونرا سو باشیندا اَللرین و اوزلرین صابون ایله یویاندان سونرا ایچه‌رییه گلیردیلر. سویوق سو ایله اوزلرین یویاندان سونرا اوستوندن سویوق یئل ده ووروب، اونلارین

دوداقلارین قورودوب چاتلادیردی. اونلار  ائله آییلیردیلار کی، هئچ یوخودان اثر قالمیر، اونلارین یوخوسونو قاچیرماق اوچون هئچ چایا دا احتیاج اولموردو. بیر زامان گؤردولر کی، اونلارین هامیسی یونگول، ترـ تمیز سوفره باشیندا اوتوروب، اؤزلرین پنیرـ چؤرک و شیرین چای صوبحانه‌سینه حاضیرلاییرلار.

اونلار صوبحانه‌لرین یئنیجه قورتاران کیمی گؤردولر، مشدعلی کیچیک قاپی آغزیداکی اوتاغین قاپیسین آچیب ائشییه چیخدی. پنجره‌لری ده پارچه ایله خاپایان مشدعلی قاپیدان چیخاندان سونرا نئچه لحظه قاپی قاباغیندا دایاندی کی، گؤزلری ایشیغا آلیشسین. سونرا او دا توالتین اوزون یولونو قاتدی قاباغینا. موفته صابونو سویون باشیندا گؤرموش قوجا کشی  اَللرین صابونلا یویوب، سونرا اؤز اوتاغینا ساری دؤندو.

بو یاریمچیلیق گئجه‌ـ گوندوز بارات، اسد و مورادا گؤستردی کی، اونلارین هله بؤیوک ماجرالی بیر نئچه آیلاری بورادا کئچه‌جک. اونلار بو تجروبه‌نی هئچ زامان اونوتمایب، اؤز اؤولادلارینا دا تعریف ائده‌جکلر. گونش یئنیجه هر یئره ایشیق سالیر و اونلارین جانلاری دا قیزیشماغا باشلاییردی. اونلارین هله ده جانیندا چیخمامیش گئجه‌نین سویوغو یاواش‌ـیاواش اونلارین جانیندان چیخیردی. اونلارین باشلاری، آیاقلاری و بدنلری قیزیشاندان سونرا حاضیرلاشدیلار کی، بؤیوک سالونا گئدیب، ایشه باشلاسینلار.

بارات‌گیل سککیز قوشا دمیر لوله‌نی تاوانا گئدن دمیر دیرکلر یؤنونده سو لوله‌لری ایله پارالئل اوچ ایله دؤرد متر اوجالیغیندا دیواردا چکمه‌یه باشلادیلار. بو ایشی کونترول اوتاغینین یاخینلیغیندان باشلادیلار. اونلار بو ایش اوچون سالونون ایچینده اولان بؤیوک نردیوانی اوچو بیرلیکده سوروتله‌یه‌ـسوروتله‌یه چکیب، اورا دایادیلار. سونرا رابیط برق سیمینی چکیب، اونونلا دیوار ده‌لن دریلی چالیشدیرماغا باشلادیلار. اونلار دیواری ده‌لیب و لوله‌لری قوشا شکیلده بیرـبیرین یانیندا سککیز سیرادا چکمه‌یه باشلادیلار. اونلار لوله‌لرین باشینا رزبه وورااراق، بیر رابیط باشی ایله او بیری لوله‌یه یاپیشدیریب، سونرا یئنی یاپیشان لوله‌نی دریل، رولپلاک و داها سونرا پیچ (وینت) ایله دیوارا قوشوردولار. اونلار ناهاراجان بلکه دؤرد سیرادا دؤرد لوله‌نی بیرـبیریله قوشا اولاراق دیوارا وصله ایله یاپیشدیریردیلار. اونلار دالییا چکیلیب، بیر طرفدن اؤز ایشلرینه اؤیونور، او بیری طرفدن ده بو ایشلرین بو آز سورعتله ایره‌لی گئتمه‌سی ایله اونلار بیر ایله بورانی قورتارا بیلمزدیلر. اونلار اؤزلرین بو ایشه آلیشدیراراق ایشین قیلیغین اَللرینه آلماغا چالیشیردیلار.

ساعات اون ایکیده موراد یئنه ناهار بیشیرمه‌یه گئتدی. او اؤز آشپازلیغینا هامیدان چوخ ماراقلانیردی. ایشی باشلاییب، یولا سالماغا چالیشان بارات دا نردیوانین اوستونه چیخمیشدی و آشاغیدان اسد اونا هردن لوله، هردن دریلی و هردن ده رولر پلاک یا پیچ‌ـمهره وئریردی.

او دا هردن دیواری چتینلیکله ده‌لیب، اونا رولر پلاک سالیب، پیچلری باغلاییردی. چوخ زامان پیچلر ایسته‌دیکلری کیمی دیواردا داوام ائتمیردی. اونلار مته‌لری ده‌ییشیب، ایشلرینه داوام ائدیردیلر.

ساعات بیرده موراد اونلارا خبر وئردی کی، ناهار حاضیردیر. اونلار اوتاغا ساری گئدیب یئمه‌یین عطری اونلاری داها سرعت‌له سفره طرفینه چکیردی. تر-تله‌سیک حیطه قاچیب اَل-اوزلرین صابونلاییب، یئره سالینمیش قزئت صفحه‌لرینین اوستونده قویولموش چؤرک و یئمه‌یه هوجوم ائتدیلر. بو دفعه موراد اونلارا قیرمیزی بادیمجان اوملئتی بیشیرمیشدی. اونلار اوملئتی داغ-داغ آغیزلارینا قویوب، چئینه‌مه‌دن اودوردولار. اونلار قابلارین دا لاواش چؤرکلری ایله سیییریب، چؤرکلری یئیب، قارینلارین دویوزدوردولار. دینجه‌لیب چایا حاضیر اولارکن اؤز-اؤزلرینه دانیشیردیلار: «حیطه بیر ایشیق چکمه‌لیییک و اؤز اوتاغیمزا دا بیر آیری ایشیق چکمک واجیبدیر. بو ایشه هم اؤز رابیط سیملری، هم ده انباردا اولان سیملردن ایستفاده ائده بیلرلر.

خیاللاری بیر قدر بو موضوعدان راحات اولاراق، بیر داها ایش باشینا دؤندولر. بارات چوخ چالیشیردی کی، بوگون هر نه اولورسا اولسون، سککیز سیرا لوله‌لرین اَن آزی هر بیریندن بیرینی دیواردا قوراشدیرسینلار. بو ایشین اونلار طره‌فیندن گئرچکلشمه‌سی آرتیق اوچ ساعات زامان آپاردی. بو زاماندا بارات بیر- بیر مورادداان و اَسددن ایسته‌دی کی، اونلار دا نردیوانا دیرماشیب، لوله‌لرین داوامیندا

چالیشسینلار، هرەسی بلکه بیر لوله قوراشدیرسین. قالان ایکی ساعاتین ایچینده موراد ایله اَسد هر بیری بیر لوله دیوارا قوراشدیرماغی باجارمیشدیر.

آخشام هله چوخ گئج اولمادان بارات‌گیل ایشلرین تعطیل ائتدیلر کی، بلکه اؤز اوتاقلارینا ایشیق چکسینلر، سونرا واخت دا اولسا، حیطه ده چکه بیلسینلر. بارات‌گیل سینادیقدان سونرا گؤردولر کی، رابیط سیملر کونترول اوتاغیندان اونلارین اوتاغیناجان گلیر. اونلارین ایکینجی موشکوللری بو ایدی کی، سیمی لامپین باشینا نئجه باغلاسینلار. چوخ چتینلیکله، بیر قدر ریسکلی اولاراق، بارات زولاق یاپیشقانی ایله یاپیشدیریب، بیر لامپی رابیط سیم ایله ایشیقلاندیرا بیلسین. بو زامان بیر آز خیالی راحات اولاندان سونرا اونلار پنجرەلری باغلاماغا باشلادیلار. اونلار آرتیق زامان اَلده ائتمەدیلر کی، حیطه ایشیق سالسینلار. بارات‌گیل او ایشی ده صاباحا، یا آیری بیر گونه بوراخدیلار.

ایکینجی گئجه بارات‌گیل بیر آز آرتیق حاضیرلیقلاری وار ایدی، آمّا قارانلیغین خوفوندان، بؤرـبؤجویون ایشیغا ییغیشماسی و اونلارین سەسلریندن آماندا قالا بیلمیردیلر. اونلار چالیشدیلار آرتیق اؤزلرین اوتاقلارینین ایچینده ساخلاییب، دانیشیقلا یورغونلوقلارینی دا آلسینلار. اونلارین هله اورایا گلمەلری ایکی گون اولمامیش تئز بو اوچ گونو قورتاریب تبریزه دؤنمەیه تلەسیردیلر. اونلار گتیردیکلری ارزاقین

دا اصلی بؤلوملری آزالماغا باشلاییب، یئرآلما، سوغان و چؤرک قالیردی. بیر آز دا پنیر-چؤرک...

ایکینجی گئجه یاتماق اوچون اونلار یئرلرینین داش کیمی و راحاتسیز اولدوغونو و گئجه یاریسی هاوانین سوویاجاغینی بیلدیکلری اوچون اؤزلرین بو دفعه حاضیرلامیشدیلار. آمّا بو حاضیرلیق کفایت ائتمه‌ییب، اونلار اوچو ده گئجه‌نی او یان- بو یانا دؤنوردولر و راحاتسیزلیق سه‌سلری گلیردی. خصوصاً صاباحا یاخین هله هاوانین قارانلیغیندا اونلار بیر- بیر یوخودان اویانیب، سویوقدان و بدنلرینین آغریسیندان یاتا بیلمیردیلر. نه قدر قارانلیقدا و سویوقدا هاوانین ایشیقلارین گؤزله‌ییردیلر، هاوا ایشیقلانمیردی. اونلار هئچ بیلمیردیلر، گئجه‌لر بو قدر اوزون اولار، بو گئجه هئچ قورتولمالغا گلمیردی.

اوچونجو گونو ده اونلار باشلادیلار ایکینجی گونون ایشلرین داوام ائتسینلر. لوله‌لری دیواردا سککیز سیرادا تاوانا گئدن دمیر دیرکلرینه ساری قوراشدیریردیلار. بو ایش چوخ یاواش گئدیردی. اونلار دیواری ده‌لیب، لوله‌لری پیچ ایله باغلاماقدا چتینلیکله قاباغا گئده بیلیردیلر. نه قدر ده یاواش اولسایدی، اونلارین اوچو ده ایشلری یاواش-یاواش قاباغا آپاریب، ایشین چتینلیینی باشا دوشوردولر. اونلار اولوب ـقالان یئرآلما، سوغان و یومورتانی ناهار بیشیریب، آخشامی گؤزله‌ییردیلر کی، تبریزه دؤنسونلر.

اونلار بیر کؤلگه کیمی آرادا دولانان و هردن ده اؤز قارا پیشیی کیمی گؤرولمز- بیلینمز بیر کولگه‌تک بیردن تاپیلان مشد علی ایله دانیشیغین باشین آچمیشدیلار کی، اؤزلرینه بیر دوموک تاپیب، داریخمادان چیخسینلار. گئجه‌لر اونلار نه قدر ده آز ائشیکده اولسایدیلار، مشدعلی‌نین پیشییینین ایشیغا ییغیشان بؤرـبؤجوکلره ساری یومولوب، اونلاری گؤیده قاپماسین گؤرموشدولر کی، قارانلیقدا اونلارین اوزونه بیر آز گولوش گتیریردی. بو دفعه بارات‌گیل بیلیردیلر کی، هم گئجه‌لر اؤزلرینه آرتیق یاتماق اوچون پتی و بالیش، هم ده اؤزلری اوچون آرتیق  پالتار گتیرمه‌لیدیرلر. بیرـایکی باشقا لامپ و لامپ باشی آلیب، یئمک اوچون ده بلکه قیزاردیلمیش اَت و گئج خاراب اولاجاق بیر آز ماتئریال گتیرسه‌لر، داحا یاخشیدیر. بلکه پنجره‌لری توتماق اوچون ده نئچه متر نایلون و پونیز آلسینلار. اونلارین حاضیرلیق ایشلری اورادا بیر آز آرتیق راحات اولمالاری اوچون چوخالیردی. بو فیکیرلرین ایچینده اولارکن، آخشام یئتیردی و اونلار حاضیر اولدولار کی، تبریزه ساری گئتسینلر.

بو اوچ نفر اورا ایلک دفعه بو روحیّه ایله گلمیشدیلر کی، بیر بؤیوک قالانی فتح ائله‌سینلر، اوچ گوندن سونرا بئله ائشییه چیخیردیلار کی، سانکی اوچو ده زینداندان آزاد اولورلار. اونلار یوکلرینین تقریبا هامیسینی اوتاقدا بوراخیب، یونگول آیاق دروازه‌دن ائشییه چیخدیلار. مشدعلی اونلارین دالیسینجا تئز داروازانین دالیسینا زنجیری سالیب،

قیفلی باغلادی. اونلار جاده‌نین کناریندا گلن هر بیر ماشینا اَل قووزاماغا باشلادیلار. نهایت، دالیسی بوش بیر وانت ساخلادی. اوزو کولک و گونون قاباغیندا ایشله‌مکدن چات‌ـ‌چات اولموش و دوداغیندا سیغار اولان وانتین شوفئرینه هامیدان قاباق اونا ساری قاچان موراد دئدی کی، بیز مرنده گئدیریک. سوروجو ده قبول ائتدی. اونلار وانتین دالینا آتلانیب میندیلر. اونلارین اوچو ده سوروجودن تشکّور ائدیب، وانتین دالیسیندا هره‌سی بیر بوجاقدا یئرله‌شیب، اَللریله بیر یئره محکم یاپیشیب، تارازلیقلارین ساخلایاراق اوجادان بیرـبیرلریله دانیشماغا باشلامیشدیلار. اونلار زنداندان چیخان اوچ آدام کیمی اؤز ائولرینه ساری بیرینجی آتدیمی آتیب، یوللانمیشدیلار.

مرندده اونلار پئشه‌سی یوک داشیماق اولان وانت شوفئرینه پول تعاریف ائله‌دیلر. او هئچ نه قبول ائتمه‌دی. بارات‌گیل بیر داها تشکّور ائده‌رک تبریز مینی بوسلارینین دوراغینا ساری یولا دوشدولر. اونلار دوراغا یئتیرمه‌میش خیاباندا موسافیر چاغیران مینی بوسو گؤروب، اَللرین اوجالدیب، اشاره ایله تبریزه گئتدیکلرینی بیلدیردیلر. اونلار مینی‌بوسا میننdن سونرا حیس ائتدیلر کی، اونون صندللری سلطنتی موبللاردان دا آرتیق راحاتدیر. اونلارین قورو یئرده اوتوروب ـ‌یاتماخدان آغرییان یانلاری ایندی قوشلار توکو ایچینده ساخلانمیش کیمی نظره گلیردی. اونلارین هئچ بیری اؤز سئوینجینی گیزله‌ده

بیلمیردی. اونلار یاریم ساعات دانیشاندان سونرا هئچ بیلمه‌دیلر نه زمان مینی‌بوسون ایچینده اونلاری یوخو باسمیشدی.

بیر زمان مینی‌بوسون دال‌بادال سیگنال چالماسینا یوخودان آیینیب و گؤردولر کی، داها تبریزین ایچینده‌دیرلر. اونلارین اوچو ده گؤزلرین اوْوکالاییب، بیرآز گرنشدیلر. سونرا «آبرسان» دؤرد یولوندا اونلاری مینی‌بوس یئره سالاراق اونلار مینیک ماشینلارلا چنه وورماغا باشلادیلار. هاوادا بیر یئل وار ایدی کی، اونلارین یوخولارین داها آرتیق قاچیریردی. سوندا بیر ماشین اونلاری زعفرانیه‌یه آپارماغا حاضیر اولدو. مینیک ماشین ایچینده اونلاردان سونرا ایکی آیری موسافیر و شوفئرله آلتی نفر ساندویچ کیمی اونلارین ائولرینه ساری یوللاندیلار. یئنه ده مینیک ماشین ایچینده اونلاری یوخو باسیردی، آمّا یولدا سیگنال چالمالار و ویراژ وئرمه‌لر اونلاری اویاق ساخلادی. نهایت زعفرانیّه‌ده اصلی خیاباندا اونلارین ائولرینه یاخین یئرده ائنیب و ائوه ساری یوللاندیلار.

****

بارات‌گیل بیر آیری عایله موشکولو ایله قارشیلاشمیدیلار. سعیدین شیمی درمانی مساله‌سی یاخشی آلینمیردی و اونون جانیندا سرطان وزیسی داغیلمیشدی. هئچ کس او گؤزل گولش قاباق اوغلانین

باشینا بئله بیر اولایین گلمه‌سینی هئچ منطیقله قبول ائده بیلمیردی. اونو ائولرینده هامی و آتاسی دا اوشاقلارینین ایچینده اونو هامیدان چوخ ایسته‌ییردی. بو کیچیک چیچه‌یین سولماسینی هئچ قبول ائده و سئندیره بیلمیردیلر. اونون بدنینده قانی آردیجیل ده‌ییشیلمه‌لی ایدی. بونا گؤره اونلار مجبور ایدیلر، اؤزلری قان وئریب، سونرا وئریلن قانلاری اونون قان قروپو اولان قانیلا ده‌ییشمه‌لی ایدیلر. بو خبر تبریزه گلنده بارات‌ین قارداشی یوسیف‌ین اداره‌سینده چالیشان مهندیسلر و بارات‌گیلین اؤزلریندن نئچه نفر قان وئرمه‌یه حاضیر اولوب و قان وئردیلر. بوتون بو چالیشمالاردان بیر نتیجه اَلده اولمایاراق، او کیچیک چیچک گونو-گوندن آرتیق سولوردو. نیگار مجبور اولاراق، هردن سولدوزا باش ووروب، سعیدی گؤروب، تبریزه دؤنوردو.

بارات‌گیل تبریزه دؤنندن سونرا اَسد تبریزده قالمادی. او گئجه‌نی میانا شهرینه گئتدی کی، زؤهره و دونیانین یانیندا اولسون. موراد ایله بارات یئکه دوکانلارا گئده‌جکدیلر کی، اورانین ایشلرینین باشینی دؤیونله‌سینلر. اونلار بیر-بیر آغاردیلان ائولرین چیراقلارین، کیلیدلرین و بؤلگو قوتولارینی باغلاسینلار. اونلار ایشلری بیربه‌بیر اورادا قورتارماغا چالیشیردیلار. بو بیری طرفدن «مرند»ین ایشلری چوخ دالییا دوشموشدو، هم ده اونلارین ایشلرینین سورعتی حددن آرتیق یاواش قاباغا گئدیردی. بو سورعتله قاباغا گئتسه، اونلار ایشین سونوندا

ایسته‌دیکلری کیمی قازانج ائده بیلمه‌یه‌جکدیلر. بو مساله ایله یاناشی، فنّی باخیمدان دا هله جیدّی موشکوللری وار ایدی.

هفته سونونو مرندده کئچیرندن سونرا بیر داها اَسد تبریزه گلدی. اونلار اوچو ده قرار وئردیلر کی، مرنده گئدیب، ایشلری قاباغا سالسینلار. بو دفعه اَسد میانادان گلنده اؤزویله بیر آیری آغیر خبر گتیرمیشدیر. بو خبر «صلاح» حاققیندا ایدی کی، بارات‌گیل ایله سولدوزون شهر کمیته‌سینده اولان و بارات ایله بیرلیکده چیخیب و قاچان یولداشلاری توتولوب، زیندانا سالینمیشدی. بو بیر ایل یاریمین ایچینده اونلارین ایچیندن سیروس، آرسلان و صالاح ـ اوچو توتولموشدو. اونلاردان بیر ماحمود، بیر ده بارات توتولماییب، گیزلی یاشاییردیلار. بارات ماحمودون هارادا اولماسینی بیلمیردی، آمّا ماحمود اونون هارادا اولماسینی بیلیردی. بارات بیر داها دورومون آغیر اولماسینی حیس ائدیب، نظریندن کئچیردی کی، همیشه‌کی کیمی اؤز پرینسیپینه داها گوجلو باغلی قالسین. او دا، امنیّتی مساله‌لره گلدیکده همیشه دوشمنیندن بیر آتدیم قاباق اولسون.

سیروس قاباقجادان بارات یئنی تبریزه گلنده اونلارلا گئجه‌لری ماحمودگیلده آرسلان ایله بیر یئرده اولاندا نئچه دفعه دئمیشدیر کی، «علی» ـ تهران‌دان یا هارادان گلدییی بیلینمه‌ین و غربی آذربایجان تشکیلاتینین اصلی مسئوّلاریندان اولان او جاوان فارس اوغلان توتولاندان سونرا بوتون غربی آذربایجان تشکیلاتینین کروکیسین امنیّتی

مامورلارا چکیب، وئرمیشدی. بارات بو نظردن اؤز اوره‌یین سرینله‌دیردی کی، یولداشلاری ایشکنجه آلتیندا چوخ آجیلیق چکمه‌یه‌جکلر. او، بو بیری طرفدن یولداشلارین بیر قهرمانلار کیمی تصوّر ائدیردی کی، ایشکنجه آلتیندا اؤلومه قدر دایاناراق، اؤز آماللاریندان دفاع ائده‌جکلر. بارات هم ده گون‌به‌گون ایشکنجه آلتیندا سینیب و داغیلانلارین خبرلرین ائشیدیردی. شاه زامانیندا ایللرله داوام گتیرن آداملارین بو رژیم باشینا نه اویونلار گتیریرمیش کی، سینیب ـداغیلیب سونرا اؤلکه‌دن ائشییه چیخیردیلار. بارات‌گیل ایشکنجه‌لرین عاغلا سیغماز دره‌جه‌ده وحشیجه‌سینه اولماسینی دال‌بادال ائشیدیردیلر.

اونلار مرنده گلنده بارات چؤلون اورتاسیندا هم اؤزونو چوخ آچیق خطر آلتیندا گؤروردو، هم ده چوخ امنیتلی. بارات اؤزونون یئرینی چؤلون اورتاسیندا کیمسه بو راحاتلیقلا بیله بیلمه‌یه‌جه‌یی باخیمدان خیالی راحات ایدی، آمّا اونون یئرینی تخمین ائده بیلمه‌سی احتیمالی و اونون هئچ قاچاق یئرینین اولماماسینی اؤزو اوچون نقصان ساییردی. عمومیّتله بارات یئرین چوخ اَمن گؤروردو. بارات، صالاح ایله آرسلان‌ین زینداندا نه دورومدا اولمالارینی فیکریندن چیخارا بیلمیردی. ایشلرینین گئری قالماسینین باسقیسی دا باراتا آیری بیر تضییق گؤستریردی. بارات‌گیل بو دفعه مرنده گلدیکلرینده اؤزلریله چوخلو پالتار، پتی، بالیش و یئرـیئمه‌لی و ایشیقلیق اوچون لامپ و بیر دنه ده قوّه چراغی گتیرمیشدیلر.

بارات‌گیل ایشلری قاباغا سالماق اوچون گونده اوچ شیفت ایشله‌مه‌یه قرار وئردیلر. صوبح تئزدن ناهارا، ناهاردان آخشاما قدر و نهایت شامدان سونرا ساعات سککیزدن ساعات اون ایکییه قدر. بو آغیرلیقدا ـ اونلارین ایشلری هم فیزیکی باخیمدان آغیر، هم ده فنّی و تکنیکی باخیمدان چتین، خطرلی و مسئولیتلی شرایطده و نهایت هم ده اونلار سقفین دمیر دیرکلرینی ده‌لیب و مهتابی چیراقلاری گؤیون اوجالیغیندا باغلاماسی دا چوخ خطرلی بیر ایشدیر. بو ایشی اونلار هئچ بیر ایمنی ایمکانلار اولمادان گؤیون سککیزـدوققوز متر اوجالیغیندا گؤروردولر. بارات‌گیلی بو باسقینین آلتیندا او قارانلیق گئجه‌لرده فیکری باخیمدان دینجلدن بیر سیرا اوخودوقلاری خاطره‌لی ماهنیلار ایدی. بو ماهنیلارین چوخو رشید بهبودوفون اوخودوغو و هر بیری ایله اونلارین خاطیره‌لری اولان ماهنیلار، بعضیلری ده فارس ماهنیلاری ایدی. بو ماهنیلارین بیری ده «مرضیه»نین اوخودوخو فارسجا ماهنی ایدی کی، بو بیت ایچینده وار ایدی: «*نیمه شبان تنها در میان صحرا گمشده خود را میجویم*» و یا پروین‌ین اوخودوغو «*امشب در سر شوری دارم*» ماهنیسی ایدی کی، اونلاری هم قارانلیقلارین ایچینده درین رؤیالارا آپاریب، هم ده اونلارا روحی گوج وئریردی کی، ایشلرینی داها گوجلو گؤره بیلسینلر.

بارات‌گیل سککیز یا دوققوز متر اوجالیقدا گؤیون قاتیندا تاواندا دمیر دیرکلرین هئچ بیر امنیّتی و ایمنی بیر امکاناتین اولمادیغی بیر

شرایطده ایشلرینی گؤروردولر. اونلار دمیر دیرکلری «بورغو» ایله دلنده دمیردن قالخان چیرتلاقلار اونلارین قوللارینا، اوزلری و باشلارینا تؤکولوب و دوققوز متر اوجالیقدا ائله یاندیریردی کی، کاباب قوخوسو وئریردی. اونلار او اوجالیقدا او یانیقلارا دؤزوب، سیرا ایله بیربه‌بیر یوخارییا گئدیب، مهتابی چیراقلاری دمیر دیرکلرینه باغلاییب، اونلارین چیراقلارین سالیب، قاپاقلارین باغلاییردیلار. ساعات اون ایکیده ایشدن دؤنندن سونرا داش کیمی ییخیلیب، سحره قدر یاتیردیلار. سحرلرده سویوق اونلاری بو یورغونلوغون ایچینده یوخودان اویادیردی. اونلار چتینلیکله داوام گتیره بیلیردیلر.

بو گون موراد اؤزو ایسته‌دی کی، گئدیب ناهار بیشیرسین. بارات‌گیلین اَتلری یوخ ایدی. اونلارین یئرآلما، سوغان، ماکارونی یومورتا و ها بئله بیر قدر آیری شئیلری وار ایدی. موراد تئز گئدیب، آز بیر زاماندان سونرا اونلارا دئدی کی، ناهاری قویوب بیشسین. اونلار موراددان سوروشدولار: نه بیشیریبسن؟

ـ ماکارونی ایله یومورتا.

بارات ایله اَسد دریندن گولوب، نئجه ماکارونی ایله یومورتانی بیشیرمک اولار؟ دئدیلر. آمّا اونلار نئچه ساعات چالیشاندان سونرا قاباقلارینا داش دا قویولسلایدی، یئیه‌جکدیلر. ناهار واختی یئتیشنده سوفره‌نی آچدیلار و موراد قابلامانی گتیردی، بارات‌گیل گؤردولر کی، او ماکارونینی که‌ته کیمی بیشیریب، اونو یومورتا، یاغ و دوزلا

قاریشدیریبدیر. اونلارین ناهارلاری داش کیمی برک اولموشدور. اونلارا قاشیق یئرینه بیچاق لازیم ایدی کی، ناهاری کسسینلر. آج اولدوقلاری اوچون ناچار قالاراق «کرمه» کیمی اونو کسیب، ناهارا یئمه‌یه باشلادیلار. اونلارین بو وضعیتلرینه باشی سامانلی دا گولردی.

شاما داها بیر یونگول یئمک دوزلتمیشدیلر. مشدعلی‌نین ایکی نفر اؤزوندن یاشلی قوناغی وار ایدی کی، بعضاً اونون تک قالماماسی اوچون گئجه‌لری گلیب اورادا قالیردیلار. اونلار حیطین اورتاسیندا پیلّه‌لرین یاخینلیغیندا اود یاندیریب، اونون باشیندا اوتوروب شاملارین یئییردیلر. مشدعلی‌نین ده پیشییی آلوْوون ایشیغینین قاباغیندا بیر شیطانی موجود کیمی گؤیه آتیلیب، آلوْووا گؤره ییغیشان بؤجوکلری توتماق ایسته‌ییردی. او بو آتیلمالارین ایچینده گؤزلری هردن شعله چکیب آلوْودان دا آرتیق پاریلداییردی. ایشیق یالنیز اون بئش متره قدر گئدیردی. اوندان سونراسی قارانلیق، اوت‌ـعلف و کیچیک حیوانلارین جولانگاهی ایدی. اونلارین آلوْوون باشینا ییغیشمالاری بیرـبیرلرینه گوج وئریب، اونلاری قویموردو کی، حاواسلاری قارانلیقدا گؤرونمه‌ین درینلیکلره گئتسین.

بو آلوْولارین سه‌سی و یوخارییا چکیلمه‌سینین ایچینده مشدعلی‌نین پیشیی شیطانی بیر بایراملیق ائدیردی. او هردن بیر بؤجویو توتوب، ایکی خیرچ‌ـخیرچدان سونرا اونو ایچه‌رییه سالیردی. بو حرکت باراتا چیمچینمه‌لی اولوب اونو راحاتسیز ائدیردی. بو آتیلیب

دوشمه‌لرین ایچینده بیر دفعه پیشیک بیر بؤیوک بؤجویو بارات‌ین یاخینلیغیندا توتوب، اونو یئمه‌یه باشلادی. اونون خیرچ-خیرچ سه‌سی گلنده بارات بیردن- بیره بیلمه‌دن گؤردو کی، اونون آغزی تورشاییر. بو تورشامانین ایچینده بیردن حیس ائتدی کی، اونون اوره‌یی بو ایشه بولانمایا باشلاییب. اؤزونو ساخلایا بیلمه‌یب قاچدی سو طره‌فینه. او شاما نه یئمیشدی، اونو قایتاردی و بیر آز باش آغریلا بیرلیکده آلوْولارین و پیشیین اویناماغینین قوناقلیغینا قاییتدی.

بیر گون بو یورغونلوغون ایچینده، موراد تاواندا بیر باغلی قاپی یئری گؤروب، اونا حساس اولوب نردیوانی گتیردی و چیخیب اورانی گوجله آچدی. اورادا بیر نئچه فرقلی اؤلچولرده نردیوانلار وار ایدی. موراد نردیوانلا چیخیب قاپیدان اوستده قالخاندان سونرا دئدی کی، بورادان تاوانین اوستونه چیخیلیر. بارات‌گیل ده حسّاس اولوب اونون دالیسینجا دیرماشدیلار. او زامان دامین اوستدو گئجه‌نین یاریسیندا نه گؤزل آچیق و ایشیق ایدی. دامین اوستونده نه بؤر- بؤجوکلردن بیر ایز وار ایدی، نه اوت-علفدن. اوزانیب گؤیه باخاندا دا قارانلیق په‌سه‌رین (تاوانین) یئرینه، گؤیده بوتون اولدوزلاری گؤرودولر. اوندان سونرا او اولدو، بو اولدو اونلار هر گئجه دامین اوستونده یاتماغا گئدیردیلر.

ایشلر یاواش-یاواش قاباغا گئدیردی. بارات‌گیل هامیسی اؤزلرین بیر غرور ایچینده حیس ائدیردیلر. اونلار گئجه اولدوزلارا باخاراق گوندوز گونون ایشیغی آسفالتینی ایستی ائتدییی دامین استونده

اوزانیب گؤیلره باخیب، اولدوزلاری آرایيردیلار. بارات اونیورسیته‌ده داغلارا گئتدیيی هفته‌لیک داغچیلیق گونلرینی یادینا سالاراق بیربه‌بیر اولدوزلاری آرایاراق اونلاین اوزوندن جهتلری گؤستریردی: شمال اولدوزلاری، بؤیوک آیی و کیچیک آیی مجموعه‌لری، پروین سالخیمی (اولکر)، و نهایت سحر چاغی دان اولدوزو. اونلار گئجه‌لر اولدوزلارا باخارکن اولدوزلارین دالبادال گؤز ووروماللاری بؤجوکلرین سه‌سلری ده اولدوزلارین گؤز وورمالارینین سه‌سلرینه بنزه‌ییردی. بارات‌گیل کایناتین بؤیوکلویونه حیران قالیب، اؤزلرین یئرلی مصیبتلریندن آییریب، طبیعته بوراخیردیلار.

طبیعتین گؤزللیینین آرخسیندا اونون آغیرلیغینین دا گوجو چوخ آغیر اولوردو. هر گون صوبحه یاخین اونلارین یاتدیغی یئرین ایستیسی آرتیق گئدنده هاوا ائله سویوق اولوردو کی، هئچ یورغان ـ دؤشک ده اونلارین جانین قیزدیرمیردی. اونلار باشلارینا شالواردان‌ـ زاتدان بیر شئی چکیردیلر کی، او دا باشلارین قیزدیرمیردی. هر نه ایش گؤروردولر، سویوغون قاباغین آلا بیلمیردیلر. موراد چوخ زامانلار یامان دئییب، قالخیب آشاغییا گئدیب و اوتاقدا یاتیردی. آمّا بارات بیلمیردی، آدینی دلیلیک قویسون، یا عشق و رمانتیک بیر دوشونجه، دؤزولمز سویوغو اولدوزلارین آلتیندا ایچه‌رینین ایستیسیندن اوستون توتوردو.

هر گئجه ساعات اون ایکی گئجه یاریدا بیر قاطار گلیب، ساللاق‌خانانین قاباغیندا، بلکه ایکی یوز متر قاباقدا جاده‌نین قوشالیغیندان

کئچن دەمیر یولوندان جولفایا و اورادان سویتلر بیرلیینه گئدیردی. قاطارین اوزاقدان گلن «دوزنلی گلن «تاک- توک سەسی بیر موزیک کیمی اونلارا هم موسیقی کیمی سەسلنیردی، هم دە گئجه یاریسیندان خبر وئریردی. ایندییه کیمی آیاقلارین اؤلکەدن ائشییه قویماییب و ائشیک اؤلکەلردن بیر خبری اولمایان بارات‌گیل سویئتلر بیرلیینی (شوروی‌نی)، آزادلیق، عدالت و تمدّن یئری بیلیردیلر. اونلار سینیرلارین و جولفانین او طرەفینی آرزولار اؤلکەسی و «مدینه فاضله» بیلیب، اورانی سوسیالیستی بیر اؤلکه کیمی تانیییردیلار. اونلار بو قاطاری آرزولار ائوینه گئدن قطار بیلیردیلر. بارات هر گئجه ساعات اون ایکیده گؤزون بو قاطارین گلمەسینه دوزەرک، اونون کوپەلرینه باخیردی. بوتون کوپەلر یوک آپاریردیلار، آمّا بیر نئچەسی دە موسافر داشیییردی. بارات اوزاقدان قاطارین ایشیغیندا کوپەلرین ایچینده اوتوران اَلینده کیتاب، یا قزئته اولان موسافیرلری گؤروردو. دامین اوستو اونو هر باخیمدان آرزولار دونیاسینا، یا دا یئردن اوزوب و اولدوزلار آراسینا آپاریردی. بو بؤیوک نعمت اوچون سحرین سویوغون جانینا آلیردی.

هفتەنین سونوندا نظارتچی موهندس ایشه باش وورماق اوچون گلمیشدی. او سالونا باخاندا بوتون مهتابی چیراقلارین باغلانیب و لولەلرین چکیلمەسیندن راضی اولدو. اونلارین دا اورکلری سئویندی، بلکه اونلار بیر راپورت یازیب و ایشین قاباغا گئتمەسی اوچون بیر مقدار

پول آلسینلار. هم ده اونلار یئنه ده یئکه دوکانلارین ایشلرین تاماملاسینلار و اورادان دا بیر میقدار پول آلا بیلسینلر. اونلار ایشین قاباغا گئتمه‌سیله ایکی ـ هم یکه دوکانلار ایشینه مورادین آدینا پول ایسته‌میشدیلر، هم ده اَسدین آدینا آنلاشما یازیلان مرندین ایشینه و سالونون ایشینین تقریباً چوخون گؤرولمه‌سی اوچون. بو پولدان مورادا آز چاتاجاقدی، چونکی او اؤز پایینین چوخونو قاباقجادان ائولنمک اوچون آلیب آپارمیشدیر. اونلار پولو آلاندان سونرا اؤز آرالاریندا بؤلدولر، بو بؤلوشدن سونرا اَسد ایله موراد بیری میانا و او بیری سولدوزا اؤز ائولرینه ساری دؤندولر. بارات یئنه ده تبریزده تک باشینا قالدی. او دا تک‌باشینا یئکه دوکانلارین آخیرا قالان ایشلرینی گؤروردو کی، بلکه قورتارسین و بوتونلوکده آخیرینجی دفعه‌لیک تحویل وئره بیلسین.

بو آرادا تبریزده نیگار ایله زؤهره‌نین جاسیم آدلی بیر اوغلان ایله ائولنمیش قدیم یولداشلاریندان گئت‌ـ گل ائدیردیلر. قاباقجادان تبریز اونیورسیته‌سینده اوخویان اونلارین «پری» دوستلاری پیشگامین جیدّی اؤیرنجیلردن ساییلیردی. «جاسیم» دا چالیشقان و تانینمیش فدایی سولچولاردان ایدی. او دا تبریزین ماشین‌قاییرما فابریکاسیندا چالیشیردی. «پری» ده ائوده اونلارین کیچیک اوغلانلاریندان موغایات اولودو. بیرـ ایکی دفعه بارات گیل اونلارین ائولرینه گئدنده بارات حیس ائتمیشدیر کی، اونلارین یولداشلارینین هامیسی سولچو فدائیلردندیر. نه‌دن بونلارین تشکیلاتلاری یوخدور؟ اگر واردیرسا، بلکه امنیّتی

سببلره گؤره اونلار بارات‌گیلدن دعوت ائتمیردیلر کی، تشکیلاتا قاتیلسینلار. بارات همیشه قاپیلاری آچیق قویوب، اؤزونو اولا بیلن تشکیلاتین یاخینلیغیندا گؤروردو. آنجاق تشکیلاتین اولوب ـ اولماماسینی بیله بیلمیردی. بلکه تشکیلات باراتی بیر تانینمیش طعمه کیمی گؤروردو کی، گئج ـ تئز توتولما احتیمالی وار. بونا گؤره اونو تشکیلاتا داخیل اتمه‌یی او بیریلرین ده خطره سالا بیلمه‌سینه سبب اولا بیله‌جه‌ییندن چکینیردی..

اونلار یایین آخیر آیینا گیرمیشدیلر. نیگار بیر قدر ناراحاتلیغی وار ایدی. آخیردا باش آغری، باش گیجلمه و بولانماسیندان سونرا حکیمه گئتدی. او سونرا خبردار اولدو کی، بویلو اولوب بلکه اوشاق دا آی یاریم‌ـفلان اولسون. اونلار چتین بیر شرایطله قارشیلاشمیشدیلار. یئنیجه آرسلان ایله صالاح، هله بیر ایل بوندان قاباق، سیروس دا توتولوب. بارات‌ین ایش دورومو معلوم دئییلدیر. بارات‌ین اؤزونون هر گون توتولوب زیندانا دوشمه احتمالی وار ایدی. نیگارین اؤزو نئچه آی بوردا، نئچه آی اورادا چالیشیردی. اوشاق حاققیندا تئزلیکله بیر قرار وئرمه‌لی ایدیلر.

بارات بو قراری وئرمکده اساس وظیفه‌نی نیگارا بوراخدی، هم ده اونا دئدی کی، «پری» ایله مصلحتلشسین. بارات اؤز فیکرینی اونا بیلدیردی کی، اونلار هئچ باخیمدان بیر آیری نفرین اؤز عایله‌لرینه آرتیریلماسی شرایطینده دئییللر. اونلاین هله «کوپن» دفترچه‌لری ده یوخ

ایدی. بارات نیگارین باخیشیندان و دانیشیغیندان حیس ائدیردی کی، او بو اوشاغی ساخلاماق ایسته‌ییر. آمّا نیگار دا بیلیردی کی، اونلار هر آن بارات‌ین توتولما قورخوسونو یاشاییرلار. اونلارین هئچ بیر مالی و واری یوخ ایدی کی، اونا دایانسینلار. آغیر بیر شرایطده نیگار پری ایله بیرلیکده ائوینده «کورتاژ» ائدن بیر پرستارین یانینا گئتدیلر. بارات اونلارین بیرلیکده گئدیب، نئچه ساعات سونرا بیرلیکده گلمه‌لرینی گؤردو. نیگار بو دفعه دؤننده سانکی جانیندان بیر بؤلوم قوپاریلمیشدی. اونون اوره‌یی ده دولو ایدی. آخشام چوخلو آغلادی. بارات اونون وئردییی قرارین داها منطیقلی اولدوغونو آچیقلاماغا چالیشیردی.

نیگار بیر قدر آز قانع اولدوغو اوچون باراتی و اونون بو اقتصادی یوخسوللوق، سیاسی دوروم و امنیّتی خطرلریندن آسیلی اولان بو شرایطه گؤره بو مساله‌ده مسئول بیلیردی. بارات نیگارین اخلاقینین بیر آز ده‌ییشمه‌سینی گؤروب، اونا نسبت نگران اولموشدور. هله یاخشیدیر کی، نیگار بوتون واختینی ایش یئرینده چالیشماغا صرف ائتمیردی. بو مساله عمومیّتله، نیگارا آغیر بیر روحی ضربه اولوب، باراتا نسبت اونون اوره‌یینده قارا بیر نقطه ده یاراتدی. بو آغیر ناراحتلیغی نیگار اؤزویله داشیییردی.

بارات «پری» و «جاسیم» ایله ایلیشکیلرینی آرتیرماقدا تکجه نیگارین روحی ناراحتلیغینین قاباغینی آلماسینی دوشونموردو، بلکه تبریزین تشکیلاتی ایله ارتباط باغلاماغا دا چالیشیردی. بارات بو مساله‌نی

ده تجروبه ائتمیشدیر کی، جیدّی سیاسی تشکیلاتدا دا رابطه، ضابیطه‌دن (قایدا ـ قانوندان) داها آرتیق، حتّا سولچو تشکیلاتلاریندا دا ایشله‌ییر. اونلار بیلیردیلر کی، تبریزده اولوب قالان بیر تشکیلات اولسا بئله، هئچ بیری اونلاری تانیمیر. بونا گؤره اونلارین اؤزو اؤزلرینی آرایا سوخوب و تانیتدیرماق ایسته‌ییردیلر.

بو آغیر گونلرده «سونا» هردن گئدیردی و یوخاریدا ائو صاحیبینین اونونلا یاشید اولان قیزیلا اوینایردی. دوغروسو، ائو صاحیبینین خانیمی گلیر و سونانی یوخاریدا اونون قیزیلا اویناماق اوچون آپاریردی کی، او دا داریخماسین. او زامانلار ائوده اولان نیگار هردن آشاغیدا ائوین ایشلرینه مشغول اولوردو. بیر گون سونا یوخارییا گئدنده بارات ایله نیگار گؤردولر کی، ائو صاحیبینین خانیمی پیلّه‌لردن آشاغییا گلیر و سونانین اَلیندن یاپیشیب، آشاغییا گتیریر. سونانین رنگی آغ‌آپپاق آغاریب و شیدّتله توتقونوب، آمّا هئچ سه‌سی چیخمیر. اونون او بیری اَلینین اوستونه آغ بیر کیرئم یاخیلیبدیر.

آشاغییا دوشندن سونرا بارات گیله دئدی کی، اونون اَلی چای دمله‌دیکلری بؤیوک والورا یاپیشیب. ائو صاحیبینین خانیمی سونانی بوراخیب، اؤزو یوخارییا گئتدی. بارات ایله نیگار سونانین اَلینه باخاندا گؤردولر کی، اَلینین بوتون دالیسی یانیقدان بؤیوک قابار چالیب و ایچی سو ایله دولو ایدی. یازیق اوشاغین باشینا نه ایش گتیرمیشدیر کی، اوشاق قورخودان داها آغلامیردی. اونو قوجاقلارینا آلیب، باغریلارینا

باساندان سونرا دوداقلارین بوزوب، رنگی نورمال اولوب و شیدّتله آغلاماغا باشلادی. بارات گیلده او آرواد ایله باغلی غیر عادی بیر حیس یاراندیغی اوچون او ائودن چیخماغا قرار وئردیلر. بلکه ده بو اولایلارین یارانماسیندان سونرا اونلارا لازیم ایدی کی، بیر داها ائولرینی ده‌ییشسینلر. اونلار آختاراراق بیر داها «زعفرانیّه» منطقه‌سینده بیر آیری ائو تاپدیلار کی، او دا زیرزمی ایدی، آمّا اوّلکیندن داها گئنیش ایدی. ائو صاحیبلری ده اورتایاشلی، محّبتلی و ایستی‌قانلی آغا و خانیم ایدیلر. اونلارین یالنیز عیبلری بو ایدی کی، کیشیلری چوخ دانیشیردی. بارت دا یالنیز چالیشمالی ایدی کی، اونا توتوق وئرمه‌سین.

موراد گیل گلمیشدیلر کی، مدرسه‌لر باشلامیشدان هم مرندین، هم ده یئکه دوکانلارین ایشینی قورتاریب تحویل وئرسینلر. آما بو ایش اوزانیب، پاییزا چکه‌جکدی. اونلار بلکه ایکی آیا قدر مرندین ایشلرینده چالیشسا ایدیلر، اورانین بوتون سیملرین چکیب، کونترول اوتاغینا قدر آپارمیشدیلار. بوتون هر بیر یئرین چیراقلاری باغلانمیشدی. بارات ایشدن آرخایین اولماق اوچون ناچار «جاسیم‌دان ایسته‌دی کی، او دا گلیب، بارات گیلین ایشلرینه بیر باخسین. جاسیم‌ین اختصاصی الکتریک اولدوغو اوچون هر حالدا بارات گیلدن داها یاخشی بیلیردی. بیر گون بارات ایله جاسیم ـ ایکیسی یاریم گونون عرضینده مرنده سالـلاق‌خانایا گلدیلر و جاسیم اونلارین ایشلرینه باخاندان سونرا تصدیق ائتدی، اونون فیکرینجه، ایشلرینده چاتیشمازلیق گؤرونموردو.

بوندان بیر مودّت سونرا بارات‌گیل بوتون سیملری چکیب و کونترول اوتاغینا گتیریرکن گؤردولر کی، لوله‌لردن کئچن سیملر گئت‌ـگئده چوخالیر و لوله‌لرده یئرلشمیرلر. اونلار یاغلاماق و باشقا یوللارلا چالیشماقلا سیملری چتینلیکله لوله‌لرین ایچیندن کئچیریب و گتیردیلر. بارات‌ین ذهنیندن کئچیردی کی، بیر یئردن سیملر اتصال ائتسه، بو دورومدا نئجه بیر حادیثه یارانا بیلر. بو گونلرین بیرینده پاییزا یاخین ماحمودگیل نئچه گونلوک تبریزه گلدیلر. بارات‌گیل فورصتی غنیمت بیلیب، ماحمودو ایش یئرینه ـ مرنده آپاردیلار.

اَسد، موراد، بارات و ماحمد ـ هامیسی مرندین چؤلونه گئدیب و ایشلرینه باشلادیلار. اونلارین قوناقلاری اولدوغو اوچون یاخشی بیر شوربا دا بیشیرمیشدیلر. ماحمود سیملرین وضعیتین گؤرنده اونلارین قیزیشیب و بیرـ بیرینه یاپیشاراق بیرلشمه احتیمالینین یارانماسیندان دانیشدی و اونلارا دئدی کی، بیر سیرا سیملردن آزالدیب، نئچه سیرایا بیر جوت سیملردن ایشیق آپاریلمالیدیر. او سیملری آزالتماغا باشلادی. بو ایش هم بارات‌گیلین اعتمادلارین ایشلرینه چوخالتدی، هم ده بیلدیردی کی، ایشلرینین داها خطری یوخدور.

گئجه‌نی ماحمود اورادا اونلارین اوچونه قوناق ایدی. شامی یئیندن سونرا اونلار دامین اوستونه چیخیب، یورغان‌ـدؤشکلری سالیب، یاتماغا باشلادیلار. بارات قولاغی سه‌سده ایدی کی، جولفایا گئدن قاطارین سه‌سی بیر لایلای کیمی گلیب، اونو آرزولار و اومیدلر

رؤیاسینداکی ائوینه آپارسین. او بو رؤیالار ایچینده سه‌سین یاریمچیلیق اوجالدیب، رشید بهبوداون «آیریلیق» ماهنیسینی اوخویوردو.

بارات سونرا گؤردو کی، ماحمود دام اوستونده قورو یئرده هئچ یاتا بیلمیر. اونلار گئجه‌نین درینلیکلرینه‌جن دانیشیب، گولوردولر، آمّا دوغرودان یاتماق ایسته‌ینده ده ماحمود یاتا بیلمیردی. نهایت اولدوزلارین آلتیندا گؤیلرین درینلیکلرینه باخا-باخا، بیربه‌بیر اَسد، بارات و موراد یوخویا گئتدیلر. گئجه‌نین یاریسیندا بارات اویاناندا گؤردو کی، ماحمود هم یئرده یاتا بیلمیر، هم ده سویوقدان تیتره‌مه‌یه دوشوب. اونلار بو هاوایا آلیشمیشدیلار و یاریمچیلیق دا اولسایدی بئله، گئجه‌لری یاتا بیلیردیلر. گؤردولر کی، اوزون گئجه‌ده ماحمود یاریم ساعات دا یاتا بیلمه‌ییب هئچ، بلکه صوبحه قدر سویوق و یوخوسوزلوق و بؤر-بؤجوک سه‌سیندن ایشکنجه چکیب اویاق قالیب. یاخشی کی او ماحمودون بیرینجی و سونونجو گئجه‌سی ایدی اورادا.

بارات بو ایشلرین ایچینده بیر شئی حاققیندا دوشونوب گؤرمه‌میش و ذهنینه گلمه‌میشدی و اونونلا باغلی هئچ بیر فیکری اولمادان چوخ ساده و غیری پئشه‌کار بیر یول ایله داورانمشدیر. بارات بیلمیردی کی، کونترول اوتاغینین «کابئل چکیلمه‌سی» و اونون «ترمینالاری» نئجه باغلاناجاق. او صنایع بیر ایشده کونترول اوتاغینین ترمینالارینی باغلاما ایشینی گؤرمه‌میشدیر. او سیملرین باشینی آیری کابئللره باغلایاراق، یئرده اوزادیب، کونترول اوتاغیندا ترمینالارین

قاباغینا گتیرمیشدی. بیر گون بو ایشلرین اورتاسیندا ناظیر موهندیس ایشلره باش چکمک اوچون اورایا گلنده کونترول اوتاغینا باش چکیب، گلیب و باراتا تکجه بیر کلمه سؤز دئدی کی، باراتی اَریدیب ـ قیزارتدی. او دئدی کی، «بو تومان‌باغیلار نه‌دیر کی، کونترول اوتاغینا آپاریبسینیز؟». او آرتیق بیلمیشدیر کی، کونترول اوتاغی بارات‌گیلین ایشی دئییل، اونا دؤنوب دئدی: «داها کونترول اوتاغیلا سیزین ایشیز اولماسین». بارات‌گیل بیر طرفدن بیر قدر یونگوللشدیلر و او بیری طرفدن اوتانیب اسکیلدیلر. اونلارین ایشلری آزالاندان سونرا قورتارماغا یاخینلاشیردی. بارات چؤلون اورتاسیندا رومانتیک اولدوزلار آلتیندا رؤیالارا گئدیب، یازماغی دوشونوردو. هردن ده اونون ذهنیندن کئچنلری نئچه صفحه یازیب بیر یئرده باسدیریردی کی، سونرا گلیب تاپیب توپلاسین. سونرا وسیله‌لرینین ایچینده آختاراندا اونلارین بعضیلرین تاپیب، بعضیلرینی ده ایتیریردی.

یئکه دوکانلارین ایشلری سوندا تحویل وئریلدی. اونلار آخیر راپورتلارین یازیب و بوتون ایشلرین ده راپورتونو تحویل وئرندن سونرا گؤردولر کی، چوخ دا قازانماییبلار. اونلارین اوچونه ده بیر ایشچی قدر پارا قالمیشدیر. اونلار عؤمورلرینده سیم چکمه ایشین گؤرمه‌دن بو ایشی باشلاییب قورتارمیشدیلار. اونلار مرندین ایشلرین قورتارماغا باشلامالی ایدیلر. بو ایشلر اوچون ده بارات ایله موراد داها گئتمه‌لی ایدیلر، چونکی مدرسه‌لر باشلامیشدیر و اَسد موعّلم اولدوغو اوچون آرتیق مدرسه‌یه

گئتمه‌لی ایدی. اَسد بوتون یایی چالیشماقدان بیر بوز دولابینین پولونو توپلایا بیلمیشدیر. بیر طرفدن مدرسه‌لر باشلامیشدی، او بیری طرفدن هاوالار آرتیق سوْیویوردو. گونلر قیسا اولدوغو اوچون بارات ایله موراد ایشی تئز قورتارمالی ایدیلر. اونلار داها گئجه‌لری سویوقدان هئچ دامین استونده یاتا بیلمیردیلر. اونلار اؤز کیچیک اوتاقلارینا سیغینیردیلار.

بو دفعه بارات‌گیل مرنده گئدنده اونلاردان بلکه ایکی‌ـاوچ یاش کیچیک اولان ایکی جاوان کونترول اوتاغینین کابئللرینی چکمه‌یه باشلامیشدیلار. بارات گؤردو کی، بو ایش نه قدر خط چکمه و دیوارین اوستونده کابئللری دوزنلی شکیلده اؤزل و مخصوص کابئل دوزمه شکلینده وسیله‌لر ایله قوشا اولاراق اؤردکلرین سویا گئتمه‌لری کیمی نیظاملی و بیرـ بیری ایله قوشا گئدیردیلر. بوتون کابئللرین باشلاری سیملره مخصوص کیچیک ترمینال‌لار ایله باغلانیردی. آخیردا دا بوتون کابئللر کونترول تئرمینالینا گئدیردی. کونترول ترمینالیندا فرقلی بؤلوملره آیریجا کونترول سیستمی وار ایدی. فرمان تئرمینالینین هر بؤلومونون مخصوص و اؤزل فیوزلاری وار ایدی. اونلار ایشلرین موهندیسلیک دیقّتی ایله گؤروردولر. بارات بو زمان «تومان باغی» ایله دوزگون کونترول اوتاغینا کابئل چکمه‌نین فرقینی گؤروردو.

بارات‌گیل مرنده گئدنده داها آز قالیردیلار. اونلار ایشلرین آخیرلارین گؤرنده بیر گون یئنه سیمان چکن کیشینی گؤردولر کی، بیر داها بیر قدر یاریمچیلیق ایشلری گؤرمک اوچون گلمیشدی.

بارات‌گیل یئنه ده تبریزه دؤنمه‌لیدیرلر. اونلار تبریزدن دؤننده بیر داها گؤردولر کی، «کابئل چکنلر» یوخدور. بیر ده اونلارین بیر سیرا ابزارلاریندان دا یوخدور. بو مساله‌نین اولماسی اونلاری اوخلاییب و اینانا بیلمیردیلر کی، او بیری سیم چکنلر اونلارین وسایلین آپارسینلار. هر حالدا بیر آیری بیر شئی ده وار ایدی و او دا بو ایدی کی، اونلار کونترول اوتاغینین ترمینالّلارینی قورتارمیشدیلار. بو مرحله‌نین سونونا چاتماقدان بللی اولوردو کی، بارات‌گیل ده ایشلرینین سونونا آز قالیرلار.

بارات‌گیلین باشلاری بیر آز خلوت اولاندا آرتیق یادلارینا دوشوردو کی، آرسلان، سیروس و صالاح توتولوب، زینداندادیرلار. زیندانلاردان ایشکنجه‌لر حاققیندا دهشتلی خبرلر ائشییه چیخیردی. سولدوزون «توده پارتیاسی» تشکیلاتیندان توتولانلار ایشکنجه آلتیندا سیناندان سونرا چوخ پیس بی‌آبیرچیلیقلار تؤره‌تمیشدیلر. توده‌چیلر بیر طرفدن حاکیم رژیمین اورتا قرنلره عاید وحشیجه‌سینه غیر بشری شیوه‌لرله انسانلاری سیندیرما عمللری، او بیری طرفدن اؤز شخصّیت چاتیشمازلیغی و سونوندا تئوریک دوشونجه‌لرینین تاثیری آلتیندا دایانا بیلمه‌ییب سینمیشدیلار. اونلار بورادا دایانماییب، زیندانلاردا چوخ اورک بولانمالی عمللر گؤرموشدولر.

بارات ائشیکده بونلاری گؤروب، اؤزونو دوزگون قالماق، دایانیشما گؤسترگه‌سی اولماق و فیکرین آیدینلاشدیرماق مسولیّتلی

گؤروردو. بیر ده یولداشلارین دوستاقلاردا ایشکنجه آلتیندا عذاب گؤرمه‌لرینی تجسّم ائدیب، اونلارین سینماسینی دا سئزه بیلیردی. اونلار، «تهرانلی علی» هر بیر شیئی و تشکیلاتین بوتون کروکیسینی آچیقلایاندان سونرا بیر شیئی قالمیردی کی، قورویوب، دانسینلار. بارات اؤزونو دوزگون قوروماغین و موغایات اولماغین فکرینده ایدی.

بارات‌ین ایشلری آزالمیشدی. او یالنیز یئکه دوکانلارین و مرندین ایشلرین تحویل وئرمک مرحله‌سینده ایدی. اوندان سونرا هاوا سوْیویوب و قیشا ساری گئدیردی. آیلار سیم چکمه ایشیندن خبر اولمایاجاقدی. او بیری طرفدن ده بارات اؤزونه آیری بیر ایش آراماق مجبورّیتینده اولمالی ایدی. نیگار هله چالیشیردی و بارات‌ین بیر آز دا اولسایدی، قاباقکی ایشلریندن آرتیریم پولو و پاراسی وار ایدی. اسد، موراد و بارات ایشلری تحویل وئریب اؤز آرالاریندا حساب ـ کتاب ائدندن سونرا، هره‌سی اؤز شهرلرینه دؤنمه‌لی ایدیلر. داها آیلار اونلارین ایش زمینه‌سینده ایش بیرلیکلری اولا بیلمزدی. اونلارین گؤروشلری زامان ـ زامان داوام ائده بیلردی.

بارات‌گیلین بیر داها قوناقلاری گلدی. دوغروسو، ماحمودگیل بیر داها اورمّیه یولوندا بارات گیله قوناق گلمیشدیلر. بو قوناق گلمه‌ده بارات‌گیل گؤردولر کی، ماحمودگیلین بیرینجی و ایلکین دفعه تبریزه گلدیکلریندن، تبریزین چالیشقان تشکیلاتی سولچولاری ایله ایلیشکیلری واردیر. اونلار بیر داها گؤردولر کی، تبریزین چالیشقان

سولچو تشکیلات یولداشلاری هم ده آذربایجان کولتورو، مدنیتی، ادبّیاتی، موسیقیسی و نهایت اویون هاوالاری ساحه‌سینده و اونلاری یوکسلتمکده چوخ ماراقلا چالیشیرلار. بو ساحه‌ده ماحمودگیل ده دورمامیشدیلار. اونلار ایکی-اوچ گون تبریزده اولاندا باراتگیله «اوچ بادام، بیر قوز» هاواسیلا بلکه اونا یاخین اویون حرکتی اؤیرتدیلر. بارات‌گیلین اَلینه سوژه دوشوب، اویناماقدان دویموردولار.

بو آغیر شرایطده نه ماحمودگیل بارات‌گیلی تبریزده‌کی یولداشلاریلا تانیش ائدیردی، نه بارات‌گیل اونو ایسته‌ییب و اونلارا دئییردیلر. بئله‌لیکله موارد دا بیلگی آلیب -وئرمک، «لازیم اولدوغو قدر» اصلینده اورتایا گلیردی. ماحمود بیرینجی دفعه اولاراق، قاچاق اولاراق سویئتلر بیرلییی (شوروی) سینیرلاریندن ایران‌دان چیخیب و او بیری طرفه گئتمک سؤزونو اورتایا آتدی. اونلار دئدیلر کی، چوخلو یولداشلار بو یولدان گئدیب و اونلار دا بو فیکری سیناییرلار. بارات ایکی ایل تبریزده اولارکن تشکیلات ایلیشکیسی اولمامیشدی، ماحمودون اولسایدی دا، اونو اونلارا جالاشدیرمامیشدیر. اونلار تشکیلات تانیشلیغی طریقیله بو ایشی گؤره بیلمزدیلر. هله بارات قالیب و کیشیلیکله دایانماغی اؤزونه بیر وظیفه بیلیردی کی، تشکیلات دؤنوب اونلاری یئنیدن تشکیلاتلاندیرسین. او اؤزو تک‌باشینا چیخسا، قالان یولداشلارینین اوزونه نئجه باخیب، اونلارا نه جاواب وئره بیلر.

بارات بوندان دا خبری وار ایدی کی، تکجه جاوانلار عسگرلیکدن قاچاراق، ایران‌دان چیخیب خاریجه گئتمیرلر، اولوب ـ قالان تانینمیش یولداشلاریندان بیر سیراسی خصوصا «پیکار»، «اقلّیت فدائیلری» و «خلق موجاهید»لریندن اولانلارین چوخو ایرانی ترک ائدیب شرقی آلمان طریقیله غربی آلمانا کئچیرلر. بارات بو مساله‌لره فیکر ائدیب و دوشونَنده اؤزونو قیناماغا باشلاییردی کی، نه‌دن اونون قارداشلاری کیچیک قارداشینا ایران‌دان چیخماق اوچون کؤمک ائتمه‌دیلر کی، او جانینی بیرـ ایکی آی عسگرلیکدن قالاندا اَلدن وئردیلر. او قارداشینین خاطیره‌سینی هر ایل آبان آیینین ایگیرمیسینده بیر ساعات اؤزویله خلوت ائدیب، اونو آناراق خاطیره‌لریله یاشاییردی.

اونلار گئدندن سونرا نیگارین قارداشی سعیدین حالی داها دا خارابلاشیردی. اونون جانیندا سرطان سلّولاری یاییلاراق اونون جانین یئییردیلر. اونون جانینا هر گون یئنی قان وورمالی ایدیلر کی، او حیاتینا یاریمچیلیق داوام ائده بیلسین. بیرـ ایکی آیدان سونرا اونلار نهایت بو نتیجه‌یه گلمیشدیلر کی، داها اونون آیلار یوخ، بلکه گونلر عؤمرو قالیب. نیگارا خبر گلمیشدیر کی، گلیب سون دفعه ده اولمالیدیر، سعید ایله گؤروشسون. بارات‌گیل بیر داها سولدوزا گئتمه‌لی ایدیلر.

بارات تبریزه گلندن بیرینجی دفعه اولاراق، سولدوزا گئتمه‌یی دوشونوردو. اونلار یئنه ده عایله کیمی اوچو اوتوبوسون ایچینده سولدوزا گئتمه‌یی دوشونوردولر. اورایا یئتیشندن سونرا بارات اورادا بیر

گوندن آرتیق قالمایاجاق، آمّا نیگار ایله سونا بیر نئچه گون آرتیق قالاجاقدیلار. بارات همیشه‌کی کیمی سولدوزا یئتیرنده ائشیکده دولانمیردی. او ماشینلا نیگارگیلین قاپسیندا ائنیب، تئز ایچه‌رییه گیردی. اونلار ایچه‌رییه گیرنده سه‌س‌ـصداذان بللی اولدو کی، اونلارین ائولرینه قوناق گلدی، آما همیشه‌کی کیمی شادلیقلا قارشیلاماقدان خبر یوخ ایدی. اونلارین ائولرینده اونلاری چوخ نورمال قارشیلادیلار. سانکی اونلار آیری بیر شهردن گلمه‌ییبلر. پیلّه‌لردن اوسته چیخاندان سونرا اونلار ساغا دؤنوب و عمومی اوتاغا گیردیلر کی، هامی اورادا ایدی.

بارات‌گیل هامیلا گؤروشدولر. نیگارین آناسیندا آرتیق روح قالمامیشدیر. اونون باجیلاری و او بیری قارداشلاری آرتیق اؤزلرینه اجازه وئریردیلر کی، اوزلرینه گولوش گلسین. سعیدی چوخ‌ـچوخ ایسته‌ین آتاسی دا بیر آز گولومسه‌ییب بونلارا خوش گلدین دئدی. اونلار سعیدین اوتاغینی خبر آلدیلار. سعید او بیری اوتاقدا یاتمیشدیر. اونلار پیلّه‌لرین ساغ طرفینده‌کی اولان سعیدین اوتاغینا کئچدیلر.

اونلار سعیدی یئرده اوزانیقلی گؤردولر. اونلار ایچه‌رییه گیریب، سعیدی سه‌سله‌ییب، حالینی خبر آلدیلار. اونلار سعیدی همیشه‌کی کیمی آلقیشلاییردیلار. سعید ده اؤزونه گوج وئریب، یئریندن قالخیب، بونلارلا اَل وئریب سلاملاشدی. اونلار سعیدین قورخونج دره‌جه‌ده آریقلاماسینی گؤردولر. ائله نظره گلیردی کی، سعیدین دریسی سوموکلرینه یاپیشیب و بدنینده اَت قالماییب. بو آندا

سعیدین معده‌سینده نه اولا‌یلار یارانیردیسا، قوخوسو آغریندان گلیردی. اونون گؤزلرینین باشینا نیسبت چوخ بؤیوک و ایشیقسیز اولماسی دا اونلاری قورخویا سالیردی. بو آندا سعید یامان دئیه‌ـدئیه آناسینا دؤنوب دئدی کی، اونا نییه سو گتیرمیرلر. حرکتیندن معلوم اولدوغو کیمی قاباقجادان اوغلونون بو دونیادان گئتمه‌سی ایله راضیلاشمیش آناسینین اونا یاخینلاشیب، بیر طیب باجیسی کیمی یاواش دانیشاراق سرین سو وئردی. سونرا سعید بیر داها اوزاندی. نیگار ایله سونا بیر نئچه دقیقه آرتیق اورادا دایاندیلار، بارات بیر بهانه ایله اوتاقدان ائشییه چیخدی.

بارات نئچه ساعات قایین‌آتاسی‌گیلده دایانمالی ایدی. یاشامی و داورانیشی جیدّی و سیاسی بیر یاشام اولا‌ن بارات اونلارین ائولرینده عادی داورانیشدان راحاتلیق حیس ائتمیردی. اونلار نهایت هر نئچه ده اولمالیدیر، نئچه ساعات اوچون هر قاپیدان دانیشا بیلردیلر. نهایت هاوا قارانلیقلاشدی. سونرا هاوانین قارانلیغینا قدر اونلارین ائویندن ائشییه چیخمادی کی، هاوانین قارانلیغیندا اؤز ائولرینه گئتسین. قارانلیقدا او قرار وئردی کی، سولدوزون هاواسینی آلماق اوچون ده اولمالیدیرسا، اؤز ائولرینه پیادا گئتسین. دالدا یوللاری تانییان بارات باشین آشاغییا سالاراق تانینماز بیر قیافه و دورومدا ائولرینه گئتدی کی، هئچ کسله قارشیلاشماسین و هر کسدن اوزاق اولوب اؤز ائولرینه ساغلام گئتسین. قارانلیقدا بارات اؤز ائولرینه چاتدی.

بارات اؤز ائولرینده آتاسی، آناسی و اَن کیچیک قارداشیلا بیرلیکده هر قاپیدان دانیشماغا باشلادی. او ایلک اولاراق، سعیدین سرطان خسته‌لییینی و اونون نئچه خسته‌خانایا گئدیب و اوزه‌رینده نئچه عمّلیاتین آپاریلماسی و سوندا یئنه ده سرطانین اونا غالب گلمه‌سی ایله باغلی، سونرا تبریزده بونلارین یاشاملاری و بارات‌ین او بیری قارداشلاری و اونلارین عایله‌لریندن دانیشیردیلار. بارات دا باجیلاریندان و آناسی‌گیلین سولدوزداکی یاشاملاریندان دانیشیردی. آناسی گیزلتمیردی و دئییردی: لاپ گؤزل گونلری او زامانلار ایدی کی، اونلارین ائولرینه هر گون گئت‌ـگل اولوردو و هر گون اورادا جلسه‌لر کئچیریلردی. اونلارین یولداشلاری نه قدر بیرـ بیرلرینه محبّتلی و آیاق ایدیلر. اونلارین آرمانلاری نه قدر تمیز، آزاد و عدالت‌سئور بیر آرمانلار ایدی.

بارات‌ین اؤز ائولریندن گؤروشو صاباح قورتاراجاقدی. صاباح ساعات اون بیر دؤره‌سینده نیگارگیل اونلارین ائولرینه گلدیلر. اونلار بارات‌ین آناسی و قارداشینی گؤرمک اوچون گلمیشدیلر. بارات‌ین آتاسی صوبح تئزدن اؤز دوکانینا گئتمیشدیر. بارات‌گیلین ائولری چوخ ساکیت اولموشدور. داها اونون باجیلاری و قارداشلارینین او طرفـ بو طرفه گئتمه‌لری و اونلارین یولداشلارینین گئت‌ـ گللریندن خبر یوخ ایدی. بارات ائولرینده اونلارین سه‌سلرین حیس ائدیب اونلارین هامیسینین یئرینی بوش گؤروردو. او بو شرایطین روحی آغیرلیغینین

اونون آناسینا نه قدر منفی تاثیرلی اولاجاغینی دوشونوردو. بارات‌ین آناسی بونلاری گؤرمکدن سئوینجک اولسایدی دا، سیاسی شرایطین آغیر اولماسی اونا دا ضربه‌سینی ائندیرمیشدیر.

بارات‌گیل سونا و نیگارلا اونلارین ائولرینده ناهارلارین یئیندن سونرا بارات تبریزه دؤنمه‌یه حاضیرلاشیردی. سونا بو یئنی موحیطه گلیب و اونا محبت گؤسترن یاخین قوهوملارینی گؤرنده چوخ سئوینجک ایدی. بارات بیلیردی کی، اورادا آرتیق قالا بیلمز، آمّا نیگارگیل قالا بیلردیلر. ناهاردان سونرا بیر تاکسیه مینیب نیگارگیلین قاپسینا گئدیب، سونرا نیگارگیلین ائولرینه قاچدی. اونلارلا بیر یاریم ساعات عرضینده گؤروشوب آیریلدی و گئتمه‌یه حاضیرلاشدی. او سعیدین ده اوتاغینا گئتدی. اونلارین ایکیسی ده بیلیردیلر کی، سون گؤروشلری ایدی. بارات همیشه‌کی کیمی قولونو سعیدین بوینونا سالاندا سعید ده بیر قولون قالدیردی کی، بارات‌ین بوینونا سالسین. بارات سعیدین بوینونا قولونو سالدیغیندا اَلیله سعیدین چیینیندن یاپیشیب، بیر دری- بیر سوموک اولدوغونو و سعیدین قیزدیرما ایچینده بوغولماسینی اؤزو حیس ائتدی. بونلارا باخماراق، سعید چوخ، عادی، ساکیت و بیر دوداغینین بوجاغیندان بیر یاریمچیلیق گولوش ایله بارات‌دان ساغ‌اوللاشدی. بارات دا اونون گولوشونو اوره‌یینه هوپدوراراق اوره‌یی آچیلیب و سئوینجله دولدو. اونلار اؤپوشوب آیریلدیلار. اونلارین ایکیسی ده بیلیردیلر کی، بو اونلارین سون

گؤروشلریدیر، آمّا ائله نظره گلیردی کی، اونلار ائله داورانیرلار کی، سانکی بیر داها دا گؤروشه‌جکلر.

بارات بیر داها تاکسییه مینیب تبریز قاراژینا گئتدی. اورادا هر بیر یاریم ساعات یا بیر ساعاتدان بیر او ساعاتلاردا تبریزه ماشین وار ایدی. بارات بیرینه مینیب، قوشاچای یولوندان تبریزه ساری یوللاندی. بو یولدا آختارما چوخ آز ایدی، خصوصاً گوندوزلر سویوق‌بولاق و قوشاچای یولوندان چوخ راحات و آز زاماندا تبریزه چاتماق اولوردو. باراتی همیشه‌کی کیمی خصوصاً ناهاردان سونرا ماشینین ایچینده یوخو باسیردی. قوشاچایی کئچندن سونرا بارات درین بیر یوخویا گئتدی و اونون او بیری اولایلاردان بیرباشا خبری اولمایاراق بیر زامان اویاندی کی، تبریزه یاخینلاشیرلار.

تخمیناً بیر هفته نیگارگیل سولدوزدا قالدیلار. سونرا اونلار دا دؤنوب تبریزه قاییتدیلار. سونا بؤیوک ـ بیر اوچ یاش یاریم یا دؤرد یاشیندا قیز اولموشدو. او شیرین، گولش قاباق، مهربان، عمیسی و خالاسی اوشاقلاریلا اوینایان بیر قیز اولموشدو. گلندن سونرا نیگار ایشینه دؤندو. آمّا بارات اؤزونه یئنی بیر ایش دوشونمه‌لی ایدی. او دا بو هاوالارین سویوق شرایطینده. گونلر بیربه‌بیر گلیب ـ گئدیردی. بیر نئچه گوندن سونرا نیگارگیله سولدوزدان تئلئفن آچیلمیش و بیردن سعیدین حیاتینی ده‌ییشمه‌سی خبرینی وئردیلر.

دوغروسو، اونلار چوخدان گؤزلرینین یاشینی بونا گؤره تؤکموشدولر و اؤزلرینی بو حادیثه‌یه حاضیرلامیشدیلار. اونلارین گؤزلرینده یئنه ده نئچه دامجی سعیده تؤکمک اوچون قالمیشدی. بو دفعه بیر داها دا نیگارگیل سولدوزا دؤنمه‌لی ایدی. سونا بیر داها بارات‌ین آناسی‌گیلده داوارلا تویوق جوجه‌لری گؤرمک اوچون سئوینیردی. بارات تبریزده قالیب وضعیتّینی دییشمه‌یه فیکرلشمه‌لی ایدی.

بیر داها سعیدین واسیطه‌سیله بارات اوچون تبریزین اون بئش کیلومترلیینده یئرلشمیش بیر یئنی و اتوماتیک کرپیج کوره‌خاناسیندا بیر ایش تاپیلدی. بارات بو ایشه اؤزون حاضیرلادی. بارات صاباح یوخودان دوراندان سونرا ایکی ساعاتا یاخین ایش یئرینه یئتیرمه‌سی، آخشام دا ایکی ساعات دؤنمه‌سی چکیردی. اونون ایشی ده ساده‌جه بیر ساده ایشچی کیمی سیملرین باشینی باغلاماق ایدی. بلکه او کوره‌ده ایشی یولا سالماق ایشینده یوز نفردن چوخ چالیشیردیلار کی، بارات اونلارین هئچ بیرینی تانیمیردی. بارات اؤزون چوخ غریبه حیس ائدیردی. آخشاما یاخین کوره‌خانانین صاحیبی ایشه باش وورماق اوچون گلنده بارات گؤردو کی، بیر بازارچی حاجیدیر کی، باشینا بیر عاراقچین قویوب و یاریمچیلیق ساققالی وار. بلکه آلتمیش یاشیندا اولاردی. اؤزونه هضم ائده بیلمیردی، نه‌دن بارات‌گیل گرک بو قدر قاچاقاچ، باسقی و یوخسوللوق آلتیندا اولالار، بیر نفر بازارچی بو بؤیوکلوکده

پروژه‌نین سرمایه صاحیبی اولوب و یوزلرله ایشچی ایشه گؤتوره‌لر. آخشام ایش قورتارما کاغاذین دولدورماقدا بارات مجبور اولاراق پروژه‌نین مسئولو ـ موهندیسی بیر گؤرمه‌لی ایدی. اونون دفترینده اونا دئینده کی، اونو سعید تانیتدیریب موهندیس بارات‌ین ایشچی اولماسیندان شاشیردی، آمّا بیر سؤز دئمه‌دی. سعیدگیلین عایله‌لری تبریزده تانینمیش بیر عایله‌لردن ایدیلر. نئجه اولا بیلر کی، سعیدگیلین عایله‌سی تانیتدیریغی بیر کس، ساده بیر ایشچی اولسون.

بارات ایکینجی گونونو ده اورادا داوام ائتدی، سونرا اؤزونه دئدی کی، بیرینجی، اونون باجاریقلاری ساده ایشچیلیکدن داها چوخدور؛ ایکینجیسی، بو ایش و اونون گئت‌ـگللری چوخ آغیر و زامان آپاراندیر کی، باراتی چوخ یورغون ائدیر، هم ده هئچ بیر آیری شئیه انرژیسی قالمیر؛ اوچونجو، اورادا تک‌باشینا اولماسیندان دا داریخیردی. ایکی گوندن سونرا ایشی بوراخدی و قاباقکی «مرند» و «یئکه دوکانلار» ایشلریندن توپلادیغی پارالارا دایانیب، قیشین سویوغونو کئچیرمه‌یه باشلادیلار.

بارات‌ین پولو اونلاری چوخ گؤره بیلمز ایدی، اونلار چتینلیک ایله نیگارین گتیردییی پول ایله کئچینه بیلردیلر. بارات‌گیل بایراما دوغرو گئدیردیلر. تبریزین قاری، شاختاسی و سویوق یئلی بیچاق کیمی که‌سیردی. بو گونلرده نیگارین یئنیجه ائولنمیش بؤیوک قارداشی تبریزه گلیب و چالیشماق ایسته‌ییردی. او اورمیّه کالجینده الکترونیک

قورتارمیشدی و ائولرینین قاباغیندا تلویزیون، رادیو و باشقا الکترونیک وسیله‌لر تعمیر ائدیردی، اورادان چیخیب، اؤز عایله‌سینین حیاتیندا بؤیوک آتدیملار گؤتورمک ایسته‌ییردی. او باراتین بؤیوک قارداشی - تبریزین موهندیسلر جامعه‌سینده بؤیوک تانیشی اولان یوسیفه موراجعت ائتدی. یوسیف بیرآز مودّتدن سونرا اونا خبر وئردی کی، تبریزین «توانیر» انشائاتیندا و موسسه‌لرینده اونون اوچون بیر اویغون ایش واردیر. بو طریقیله نیگارین قارداشی «کریم» توانیرده تبریزدن سویوق‌بولاغا قدر اوزانان بیر کابئل چکمه پروژه‌سینده چالیشماغا باشلادی. اونا مینمک و ایشلرینی گؤرمک اوچون ده بیر ماشین وئرمیشدیلر. اونون ایشینین چوخو قوشاچای منطقه‌سینده اولدوغو اوچون هله عایله‌سی سولدوزدا اولور و اورا گئت-گل ائدیردی.

بایرام یئنیجه بیتمیشکن، «کریم» باراتا خبر وئردی کی، اونلار چالیشان پروژه‌ده بیر «انباردار» ایشینین یئری بوشالیب. اگر ایسته‌سه، اورادا ایشه باشلایا بیلر. اونون پروژه مسئولو ایله یاخین یولداشلیغی وار ایدی کی، اونا یوخ دئمزدی. بیر داها باراتین تحصیلاتیندا بیر کس یقیناً چوخ راحات بیر آنباردارلیق ایشینین عهده‌سیندن گله بیلر. تزه گئت-گل باخیمدان دا اونلاری بؤلوشدوروب، شیرکت ماشینلاریلا ائولرینین یاخینلیغینا قدر گتیریرلر. ایشی آغیر دئییل، پولو دا ایشچیلیک پولوندان یاخشیدیر. بارات بو ایش ایله باغلی بیر گون کریم ایله ایش یئرینه گئتدی.

«توانیر»ین بو پروژه‌سی پترول یاندیریب، ایشیق استحصال ائتمک و او الکتریسیته‌نی بؤیوک کابئل دکللریله آیری شهرلره اؤتورمک ایدی. بارات‌گیلین ایشلری یالنیز کابئل دکللرینی قوراشدیرماق ایله باغلی ایدی. بارات‌ین دا ایشی بو دکللرین قطعه‌لرینین انباردارلیغی ایدی. اونلارین بؤلوملرین ایشلرین چوخونو ائشیکدن گلن کونتوراتچیلارلا آنلاشما باغلایاراق، کونترات وئرمیشدیلر. اونلار ایشلرین چوخ آز بؤلومونو اؤزلری گؤروردو. اونلار اساساً گؤرولن ایشلرین دفترلیک و ایداری ایشلرینی گؤروردولر. اونلار نظارت و مدیریّت ائدیردیلر. بو بؤلمه‌ده بارات‌ین ایشی تعریف اولونموش چوخ بللی بیر ایش ایدی.

بو آرادا «آلیش مامورلاری» آدلارینا «کارپرداز» دئییردیلر. اونلارن چوخ بؤیوک روللاری وار ایدی. اونلارین جیبلرین پول ایله دولدورور و گؤندریردیلر گئدیب تامام کونترات ایشلری اوچون «سیمان»، «قوم» و ها بئله بوتون ملزوماتی آلسینلار. اونلار حتّا چالیشانلارین دا چالیشما پولون هفته باشی گتیریب وئریردیلر. بو ایش اوچون هئچ بیر تخصّص لازیم دئییلدی، آما چوخ موهوّم بیر ایش ایدی، چون همیشه پول او یان- بو یان ائدیردیلر. اونلارین بؤلمه‌لرینده بلکه اون نفره یاخین رسمی چالیشان وار ایدی. کونتراتچی ایشچیلر اؤز ایش صاحیبلرینه چالیشیردیلار.

بارات‌گیلین تیکیلیلری دکل قطعه‌لرینین اورتاسیندا یئرلشمیش بیر کیچیک ایکی اوتاقلیق بؤلومدن عیبارت ایدی. او ایکی اوتاقلیغین بیرینده اونلارین رئیسلری یئر آلیردی. او بیری اوتاقدا بارات ایله بیرلیکده اوچ نفر چالیشیردیلار. اونلار موختلف ایداری ایشلر گؤروردولر. بارات رئیس ایله گؤروشنده گؤردو کی، او دا بارات ایله بیر یاشدا اولا بیلردی. او دا ایکی ایللیک «فوق دیپلم» کالج تحصیلاتینا مالیک. اونون گئییمی، جسمی باخیمدان بسلنمیش اولماسی و ماشینی گؤستریردی کی، هم دولت، هم کونتراتچیلار اونا یاخشی باخیردیلار. اونون اوزونه تمیز تیغه وورماسی و اوزونون قیزارماسی گؤستریردی کی، سولچو دا اولماسا، دینچیلیکله آراسی یوخ، بلکه بیر آزاد اینسان ایدی. بونا گؤره کریم قاباقجادان بارات‌ین تحصیلاتی و کئچمیشی حاققیندا اونا بیلگی وئردییی اوچون اونلارین «جاوان» آدی ایله سه‌سله‌نن رئیسلری باراتی حؤرمتله قارشیلادی. بو سیفاریش و احترام بارات‌ین یئرینی برکیدیب، اونا اوره‌ک وئردی.

نهایت بارات اورادا ایشه باشلادی. بارات‌گیل ائوه دؤننده اونلارین ائولری طرفده یاشایان «توپوقرافییا» اکیپی ایله بیرلیکده ائولرینه گلیردیلر. اونلار صاباح تئزدن باشلاییب، آخشاملاری دا تئز گلیردیلر. بئله‌لیکله، بارات‌ین ائو و باشقا ایشلره یئتیشمه‌یه یاخشی واختی اولوردو. توپوقرافییا اکیپینین هامیسی تحصیل آلمیش و دوشونجه‌لی آداملار ایدی. بونلارین هئچ بیریسی ده ارتجاعی دوشونجه‌لی دئییلدیلر. یالنیز

بارات‌گیلین اوتاقلاریندا چالیشانلاردان دولو، ساققاللی بیر جاوان اوغلان ایدی کی، آشکارجاسینا حکومت و خمینی‌نی دفاع ائدیب دئییردی کی، محله مسجیدینده اولور. بارات‌گیل اونون یانیندا دانیشیقلاریندان موغایات اولوردولار، آمّا اونو دا اؤزلری کیمی بیر ایشچی و چالیشان گؤروردولر. چوخ زامان دا اونون بوم‌بوش سؤزلرینی بیر قولاقدان آلیب، او بیریندن ائشییه بوراخیردیلار.

بیر آیریسی دا وار ایدی کی ، آریق، اوجا بوی و چوخ آزاراق موُد اوچون ده اولمالی ایدی ساققالی اولان جاوان اوغلان ایدی کی، ایلان کیمی فریلداقچی نظره گلیردی. او دا یئری گلدیکده خمینیچی، سونرا یئری دوشنده «آروادباز»، چوخ زامانلار دا یالانچی و «گوپچو» بیر اوغلان ایدی. اونو دا هئچ کس سایمازدی. اونو یالنیز هر کس ایشدن یورولاندا بیر دانیشدیراردی کی، بلکه اونون سؤزلریندن ایشین یورغونلوغو جانلاریندان چیخسین. اونلارین اوچ نفر اوتاغیندا دا «کارپرداز» یا آلیش مسئوللاری اوچون بیر بوش یئر وار ایدی.

دکللر(پلاتفورمالار) فورملارینا گؤره بلکه بئش دسته‌یه بؤلونوردولر. اونلارین هر بیرینین بیر آدی وار ایدی «آ بیر»، «آ ایکی»، «آ اوچ»، «آ دورد» و ها بئله «آ بئش». او دکللرین فورملارینا گؤره فرقلی قطعه‌لردن دوزلمیشدیر. بعضی دکللر بلکه دؤرد یوزه یاخین قطعه‌دن دوزلمیشدیر؛ بعضیلری بلکه بئش یوز قطعه‌نی کئچیردی. بو فرقلی قطعه‌لر هر بیری آچیق بیر یئرده ایکی طرفلی تاختالار اوستونده بیر

جوت دایاغین اوستونده حیطده یئرلشمیشدیلر. بارات بونلاری دکل باغلایانلارا تحویل وئریب، اونلاردان قبض آلیردی کی، نه‌لر تحویل وئریلیب. بارات نظریندن کئچیردیردی کی، بو ایش ساده‌جه قطعه‌لری تحویل وئریب، قبض آلماقدان عبارت اولا بیلمز.

دکللرین قطعه‌لرین آپارمادان قاباق بیر نفر دکل قوشانلاردان لیستی اَلینده، هرآپارمالی دکله عاید اولان قطعه‌لری بیر نئچه قالین تاختانین اوستونه توپلایاراق حاضیرلاییردی کی، سونرا اونلار گلیب و «لیفت‌تراک»لا اونلاری قالدیریب، کامیون اوستونده یئرلشدیریب قوشوب‌باغلامالی یئره ـ چؤلون اورتاسینا آپارسینلار. الّبته دکلی باغلامامیشدان قاباق، اونون «فونداسیونو» و کؤکو گرک توپوقرافلار واسطه‌سیله عیارلانیب و سیمان تؤکن کونتراتچیلار واسطه‌سیله سیمان تؤکولسون. بیر نئچه گون کئچندن و سیمانلار برکییندن سونرا دکل قوشانلار ایشلرینین باشینا گئدیردیلر. بارات‌ین ایشی بیرباشا دکل قوشانلارلا باغلی ایدی.

ایلک گونلرده بارات ایچه‌ریده اَیلشیردی، کئچمیش کیمی، دکل قوشانلار هر زامان بیر دکل آپارماق ایسته‌سه ایدیلر، او گئدیب و قبضلرینی امضالاییردی کی، فلان نؤمره‌ده بیر دکلین بوتون قطعه‌لری آپاریلدی. بارات بو ایشی چوخ یوروجو گؤروب و قطعه‌لرین ساییني چیخارماغا باشلادی. او، ایکی‌ـ اوچ هفته‌نین ایچینده گئرچه‌یه یاخین

اولاراق بیر آمار چیخارتدی کی، نه قدر موختلف قطعه‌لردن انباردا وار ایدی. سونرا باشلادی قاباقدا لازیم اولان دکل پروژه‌لرینی معلوم ائدندن سونرا آیری بیر آمار چیخارتسین کی، هانسی قطعه‌لر داها لازیمدیر و اسکیک گؤرونور. بو وسیله ایله او بیری اسکیک اولان قطعه‌لرین آمارین چیخاردی. او هم ده چالیشیردی، اورایا تحوبل وئریلمیش و انبارا گلمیش قطعه‌لر ایله قوشولموش دکل قطعه‌لرینین ده ساییني چیخارتسین کی، اوندا آرادا هدر اولموش و احتمالاً اوغورلانمیش قطعه‌لر آرایا چیخا بیلردی. بو ایشلر بارات‌ین بوش زامانین، بیر ده‌یرلی زامانا چئویردی.

«دکلّری قوشان کونتراتچیلار» بیر ایگیرمی نفرلیک اکیپ اولاردیلار کی، هامیسی بیر کنددن گلمه و هامیسی بیر عشیره‌دن ایدیلر. اونلارین هئچ بیری لازیم اولان ساوادلاری یوخ ایدی، آمّا اونلار بو بئش-آلتی جور دکللرین قطعه‌لرین بیر- بیر ائله تانییردیلار، اوز باجی- قارداشلاری کیمی. اونلارین بیر اختصاصلاری بو ایدی کی، هر جور دکلین بیربه‌بیر قطعه‌لرینین یئرینی بیلیب و اونلاری هارادا، نئجه قوشاجاقلار، اؤز آدلاری کیمی بیلیردیلر. ایکینجی مساله، اونلارین ایچینده بو ایدی کی، اونلارین کونترات باشی اولان رئیسلری بارات‌دان دؤرد- بئش یاش بؤیوک بیر کیشی ایدی کی، «عشیره‌نین باشچیسی» کیمی اونلارا رئیسلیک ائدیردی. او ساوادسیز کیشینین آیاغینین آلتیندا بیر صیفر کیلومتر «ب. ام.و» ماشینی وار ایدی کی، بارات اؤزونه بونو

هضم ائده بیلمیردی، آخی بو نئجه اولا بیلر؟ بیر گون بیر نفر اؤز جاوان ایشچیلریندن حیطین اورتاسیندا دکللرین قطعه‌لرینین آراسیندا بارات‌ین گؤزو قاباغیندا بیر مؤحکم سیّلله ووردو کی، اؤز قارداشی اوغلو اولان او جاوان قیزاریب، سینیب و اَریدی، آمّا بیر سؤز دئمه‌دی. او گونون صاباحیندان بارات‌ین یانیندا داها چوخ اوتانیردی. بارات دا اونونلا دانیشاراق، بو «طبقاتی»(صینیف) ساواشلاریندان دانیشاردی.

بارات میزینین باشیندا اؤز ایشلرینه مشغول اولدوغو زامان آز او ساققاللی اوغلان ایله دانیشماغا مجبور اولوب، آز تانینا بیلردی. او هر گون آخشام گؤزله‌ییردی کی. «توپوقرافلار»، «سیمانچیلار» و بعضاً ده «کارپردازلار» و ها بئله «کونتراتچیلار» گلیب و بیر قیسا دانیشاندان سونرا ائولرینه گئدیردیلر. بارات دا توپوقرافلارلا اؤز ائولرینه ساری گئدیردی. توپوقرافلار دا هئچ دانیشیق اوچون چوخ دایانمیردیلار. اونلار دا ایشلرینی قورتاراندان سونرا تئز بیر ساغ‌اوللاشیب، اَل‌ـاوزلرین یویوب، باراتی سه‌سله‌ییب، یولا دوشوردولر.

اونلارین ایش باشیندان ائوه گلمه‌لری بلکه یاریم ساعات ایله قیرخ بئش دقیقه اولاردی. بو آرادا اونلار هر قاپیدان دانیشیردیلار. اونلارین ماشینلاریندا ایکی نفر توپوقراف، بیر نفر اونلارین کؤمکلری و بیر ده بارات وار ایدی. او توپوقرافلارین صوبحدن آخشاما بیرلیکده اولمالاری اوچون بیرـبیلریله چوخ آچیق دانیشیردیلار. بیر نفرلری

کیرمانشاهلی ایدی، او بیریسی کورد، اوچونجوسو ده اونلارا کؤمک ائدن بیر جاوان تورک اوغلان ایدی.

ائولری بارات گیلدن نئچه کوچه او طرفده اولان کیرمانشاهلی قارا یاغیز و کیچیک بوْی و تئز- تئز دانیشان و دیلی شیرین بیر اوغلان ایدی. او، بیغلاری قالین، بویلو-بوخونلو و خورمایی توکلو بیر اوغلان ایدی. اونلارین کؤمه‌یی ده تخمینا بیر اون سککیز یاشلی بیر کندلی اوغلان ایدی. چوخ آز چکمه‌دی، بارات حیس ائتدی، اونلار تکجه سولچو دئییل، هم ده ساوادلی و معلوماتلی سولچولارا بنزه‌ییرلر. اونلارلا ایشله‌ین جاوان اونلارین سمپاتلاری اولان بیر اوغلان ایدی.

بارات حیس ائدیردی کی، نئچه ایلین عرضینده بیرینجی دفعه اولاراق ایشی هله اونون شخصیتینه گؤره آشاغی سویه‌لی بیر ایش اولسا دا، ائله بیر یئرده چالیشیردی کی، ایشی فیزیکی باخیمدان آغیر دئییل، اورادا اونا تای دوشونجه‌لی آداملار دا واردیر و او آرتیق آچیلیشا بیلر. بارات دا یاواش-یاواش اونلارلا ائوه گلنده اؤز فیکیرلرینی آچیق شکیلده دئمه‌یه باشلادی. بونا گؤره اونلار آز چکمه‌دی کی، عملاً حیس ائدیردیلر کی، بیر تشکیلات حوزه‌سی کیمی ایش یئرینده چالیشیرلار. هر کس اؤز یئرینده و ایلیشکیلرینده، دؤره‌سینده کیلره تاثیر گؤستریردی، آخشاملاری دا ائوه گئدنده اونلار ماشیندا انقلابی سولچو ماهنیلاریندان اوخوماغا باشلاییردیلار.

بارات اؤزونه و یولداشلارینا گوج وئرمک اوچون «کامسامول» سورودونو سه‌سین باشینا آتاراق اوخویاردی. کیرمانشاهلی یولداشی فارسجا «صبح سفید» یا «آچیق سحر» ماهنیسینی اوخویاردی. کورد یولداشی دا تورکو ماهنیلاردان اوخوماغا چالیشلاردی. بارات ایش یئرینده چالیشیردی، بیر ساوادسیز کندلی بیر اوغلان اولان «لیفت تراک»سوره‌نی، بیر ده دکللرین قطعه‌لرین توپلاماغا گلن «دکل قوشان» کندلیلره یاخینلاشیب و اونلارا تاثیر گؤسترسین. کریم ده بلکه هفته‌ده بیر اونلارین ایش یئرلرینه گلیب، اؤزونو گؤستررد‌ی.

بارات آزاراق دا بیر یولداشلارینین عایله‌سی حاققیندا نه ایسه اؤیرندی. بیرـ بیرلریله گئت‌ـگللری اولان یولداشی ایش حاققیندا قاباقجادان بیرـبیرلرینی تانییردیلار. کورد یولداشلارینین خانیمی تورک بیر خانم ایدی. کیرمانشاهلی یولداشلارینین عایله‌سی اونلارلا یاشاییردی، او جومله‌دن اونون باجیسی دا اونلارا قالیردی کی، بیر اداره‌ده چالیشیردی. کیرمانشاهلی یولداشلاری سوبای بیر اوغلان ایدی.

نیگار بو شرایطده ایشین ده‌ییشیب و یئنی بیر ایش «آبرسان» جاده‌سینده آلده ائتمیشدیر کی، پولو داها یاخشی ایدی. نیگار بیر طرفدن بیر صنعتده چالیشیردی کی، «کیشیلر» اونو قوروق ائتمیشدی و خانیملار اؤزلرینی گؤستره بیلمک اوچون چوخ چتینلیکلرله قارشیلاشیردیلار. بو باسقینین آغیرلیغی نیگارین چیینلرینده همیشه حیس اولونوردو کی،

کیشیلر موحیطینده باش چیخارما و اونلارین کولتورو ایله قارشی‌دورماق نه قدر چتین ایدی. بو بیری طرفدن نیگار هله او اوشاغی سالماق اوچون ده هردن روحی و پسیخی ناراحاتلیق چکیب و اؤزونو او ایشی گؤردویو اوچون قینایی‌یردی. اونلار ایکیسی ده بیلیردیلر کی، اونلارین دوروموندا یئنی اوشاق گتیرمک، او اوشاغین اؤزو اوچون ده بؤیوک بیر ریسک ایدی. هر حالدا بو نیگارین او باخیمدان روحی ناراحاتلیق یاشاماسینین قارشیسینی آلا بیلمزدی. او چوخ زامانلار تکرار ائدیردی کی، «او بیلیردی کی، او اوشاق اوغلان اولاجاقدی».

بارات‌ین آرتیق زامانی اولدوغو اوچون او بیری اونیورسیته یولداشلارینا دا باش وورماغا واختی اولوردو. یولداشلاری هر ایکیسی ده بارات ایله یاخین موناسیبتلری داوام ائدیردی. بیر ایداره‌ده ایشه گؤتورولموش سلیمان توده پارتیاسینا سمپاتلیغی اولدوغو اوچون ایشیندن قیراغا قویولموشدور. او دا اونلارین جاوابیدا اؤزونه دئییردی کی، «اونلار منی ایشدن چیخارارلار، من ائشیکده ایچه‌ریدن چوخ پول چیخارارام». سلیمان گئدیب اؤزونه زرگرلیک دوکانی آچمیشدیر. بارات اونون دوکانینا گئدنده بیلدی کی، سلیمان قاباقجادان قیزیلچیلیق دوکانیندا چالیشمیش و ایشین چم‌ـخمین بیلیر.

چوخ احتیاطلی اولان مجید ایشینده هله ایشله‌ییردی، البته، بو مفهوما دئییلدی کی، یولداشلارینی ایشینه قوربان ائتسین. اونلارین یاخین یولداشلیقلاری داوام ائدیردی. اونلار بیرـایکی دفعه بارات گیلی

ائولرینه قوناق چاغیرمیشدیلار. ایندی «اوردیبهشت آیینین اون بیری» یاخینلاشیردی. سولئیمان بارات‌گیله خبر وئردی کی، «اونون باجیسی‌گیلده بیر قوناقلیق «مای‌ین بیری» گونو موناسیبتینه تداروک گؤرولوب. او باراتگیلدن ده دعوت ائتدی. بارات اؤزون سولچولار جمعینین ایچینده گؤروردو. بلکه اونلار امنّیتی مساله‌لر اوچون باراتی تشکیلات ایچینه آپارمیردیلار، بلکه اصلاً تبریزده تشکیلات یوخ ایدی. بارات دؤزوملو اولمالی و بو جمعدن تاثیرلنمه‌لی و تاثیر گؤسترمه‌لی ایدی.

بارات‌گیل اؤزلرین «مای‌ین بیری» گئجه‌سی قوناقلیق و مراسمینه حاضیرلاییردیلار. هله تبریزین هاواسی سرین و گئجه‌لری اونا نیسبت آرتیق و داها سرین ایدی. بارات‌گیل هامیسی اوز-گؤزلرین تمیزله‌ییب، عطر ووروب و تازا پالتارلارین گئییب قوناقلیغا گئتدیلر. سولیمان‌ین باجیسی‌گیلین ده ائولری بارات‌گیله یاخین ایدی. بارات‌گیل اورایا یئتیرنده باشا دوشدو کی، بیر اوتوز نفره یاخین اورادا واردیر. بارات‌گیل سلام علیک ائدندن سونرا اؤز کورد یولداشینی دا اورادا گؤردو. بارات سولیمان‌ین باجیسی‌گیل ایله تانیش اولاندان سونرا باشا دوشدو کی، سولیمان‌ین باجیسی اَری بیر جیدّی سولچولاردان اولمالیدیر.

چوخلاری بیر-بیرلرین تانییان بو دوستلار آدیلا خبردارلیق ائدیردیلر کی، فلانکس ده گله‌جک؟ اونلارین ایکیسی آرتیق تکرار اولاراق، بارات‌ین ذهنینده قالیردی. بیری آذربایجان شاعیری، شاعیر

«شهرک» و او بیری موسیقی استادی «اوستاد فرشباف» ایدیلر کی، اورادا آدلارینی ائشیتدی. اونلار گئجه‌نی یئییب، دانیشیب و شعر ماهنی‌ـ اوخویوب، اوینابیب و اوستادلارا ماجال چاتیب، اوستاد فرشباف کامانچا ایفا ائدیب، سونرا شعر استادی شاعر شهرک طنز شعرلریندن بیرینی اوخوماغا باشلادی. شاعرین شعری طنز و ساتیریک اولدوغو قدر کسرلی، قورخماز و شیدتلّه ارتجاعی دوشونجه‌لره توخونان بیر شعر ایدی کی، یوزده یوز ائشیدنلرین دیللرینده قالیب و بیر نئچه بؤلومو طنز صورتینده دیللرده ازبر اولاجاقدی.

سونانین یوخوسو گلدییی اوچون بارات‌گیل بلکه گئجه ساعات بیرده ائولرینه دؤندولر. بلکه او زاماندا هله اون بئش نفردن چوخ اورادا قوناق وار ایدی. بو گئجه‌نین پروقرامی بارات‌ین روحّیه‌سینی داها گوجلندیرمیشدی. بارات اؤزونو داها گوجلو چالیشمالارینین داوامینا حاضیرلاییردی. بارات‌گیل اوندان سونرا بیر نئچه دفعه ده واخت آلده ائده‌رک جاسیم‌گیله گئدیب و نیگارین یولداشی ایله گؤروشموشدولر. بو گؤروشده «ماشین قاییرما» فابریکاسیندا چالیشان او بیری یولداشلاری ایله ده تانیش اولموشدولار.

زامان بئله گئدیردی کی، بیر گون ایش یئرینده هامییا خبر وئردیلر کی، «اطلاعات توانیر» طرفیندن هر کس ایله بیر قیسا دانیشیق ترتیب وئریلیب. بوتون چالیشانلار بیربه‌بیر گئدیب و موصاحیبه ائتمه‌لیدیر. هر کس گئدیب ـ گلیردی، دئییردی کی، بیر شئی دئییل.

بارات دا خیالی راحات اولوب، موصاحیبه‌یه گئتدی. بلکه بارات ایله یاشید اولان بیر جاوان اوغلان اورادا اَیلشمیشدی. او هر قاپیدان ساده سؤزلر سوروشوردو. بارات دا ساده‌جه جاواب وئریردی. او اوغلان ساده بیر غیر رسمی پالتار گئیمیشدی و بیر بؤیوک اوتاغی بوتون وسایل ایله اونا اختیصاص وئرمیشدیلر. باشینین توکلری قیسا اولاراق، قاباغا سالّلامیشدی و ساریمتیل سئیره‌ك ساققالی وار ایدی.

ـ آدین نه دیر؟. نه زاماندان بو ایشده چالیشیرسان؟. «ائولیسن یا سوبای؟...

بو سورغولار داوام ائدیردی کی، بارات‌دان سوروشدو، «هانسی شهردنسن؟

ـ سولدوزلویام.

بو لحظه‌ده او دؤنوب دئدی کی، «هه، منیم ده بیر سولدوزلو دوستوم وار». منیم دوستومون آدی «موهندیس محمودی»دیر کی، شریف اونیورسیته‌سینی بیتیریب. بارات داها حسابینی بیلدی. بارات جاوابیندا دئدی: بلی، تانییرام، چوخ یاخشی بیر عایله‌دندیر.

دوغروسو، بارات اونلاری تانییردی و اونلار دا باراتی یاخشی تانییردیلار. «موهندیس محمودی» بیر حزب اللهی اؤیرنجیلردن ایدی کی، «شریف اونیورسیته‌سی»نده اوخویاردی. ایندی درسین قورتاریب، هئچ کس بیلمیردی، هارادا چالیشیر. بارات اؤز گله‌جه‌یینی بیلدی. بو اطلاّعات مامورو، یولداشی «موهندیس محمودی»یه بیر تئلفون آچسا،

باراتین هر بیر شیئی ائشیه تؤکولر. بارات اؤزونه دئییردی: «شانسا باخ، هامینین موصاحیبه‌سی یاخشی گئدنده، بیزیمکی داشا دەیر». بارات فیکره جوماراق، اوره‌یینده آغیر قرار وئرمیشدیر. او ایناندیغی بیرینجی اوصولا ـ «امنیّتی مساله‌لرده بیر آتدیم دوشمندن قاباق اولاسان» اساسلانیب، قرارینی اوره‌ینده دولاشدیریردی.

ماشینین ایچینده ائوه گلرکن، شور و شوقو ن او بیری گونلره گؤره آز ایدی. آما بارات یولداشلارینین وضعیتینی خطرسیز، اؤزونو ایسه خطرده گؤروب، اؤز حاققیندا وئردییی قراری اؤزو یئرینه یئتیرمه‌لی ایدی. باراتین قراری بو ایدی کی، داها ایشه گئتمه‌سین. تکجه ایشینی ترک ائتمه‌سین، بلکه ائوینی ده دەییشسین. بو سورعتله بیر داها باراتین یاشامینین دوزه‌نی و اینتیظامی بیرـ بیرینه دەیدی. اونون ثابیت گلیرلی پولو و پاراسی دا کسیلیردی. بیر داها صیفر نؤقطه‌سینه قاییدیردی.

بارات صاباح ایش باشینا گئتمه‌دی و ائو آلقی‌ـساتقیلاریندان ائو آختارماغا باشلادی. بارات خیابانلاردان چوخلو خبر آلاندان سونرا ائوه گلدی. ناهاردان سونرا چوخ گئج اولمامیشکن نیگارین قارداشی ایش تعطیل اولاندان سونرا سولدوز یئرینه تبریزه گلمیشدی کی، باراتگیله باش وورسون. او، باراتین او گون ایش باشیندا اولمادیغی اوچون اونا باش وورماغا گلمیشدی. آخشاما یاخین شاما ایکی ساعات قالیردی کی، کریم اونلارین ائولرینه یئتیردی.

بارات بیلمک ایسته‌ییردی کی، اطلاّعات طره‌فیندن گلیب ایش یئرینده اونون حاققیندا نه ایسه بیر شئیلر سوروشوبلارمی؟ یا دا اونو توتماق اوچون اورایا گلمیشدیلرمی؟ کریم بو سورغولارا منفی جاواب وئردی. کریم بیر ده آیری بیر ضربه‌لی خبر ده وئردی. او دئدی: «او کیرمانشاهلی موهندیسی گلیب، ایش یئرینده توتدولار». بو خبر آغیر بیر داش کیمی بارات‌ین باشینا دوشدو. او سئزیردی کی، او دا ایش یئرینه گئتسه ایدی، مومکون ایدی کی، اونو دا توتسونلار.

بارات اوره‌یینده او کیرمانشاهلی اوغلانین توتولماسینی ایسته‌میردی. بئله فیکر ائدیردی کی، اونو آخشاما قدر بوراخاجاقلار. هاوا هله آچیق ایدی کی، اونلارین هامیسی او کیرمانشاهلی اوغلان‌گیلین ائولرینه گئتمه‌یه قرار وئردیلر. اونلار قاپینی چالدیلار، اوغلانین باجیسی قاپییا چیخدی. بیرینجی، کریم ایش باشیندا اونون قارداشینین توتولما خبرینی وئریب دئدی: مومکوندور کی، آخشاما بوراخالار. بارات باجیسینا دئدی کی، اولا بیلسین، قارداشی بو تئزلیکده گلمه‌سین، اونا گؤره ائوی تمیزله‌مه‌یه باشلاسینلار کی، امنّیت مامورلاری بو گئجه‌نی اونلارا گله بیلرلر.

باجیسی چوخ آرام و قانی سویوقلوقلا سؤزلره قولاق آسیب، سونرا تشکّر ائدیب ائوین ایچینه قاییتدی. بارات او قیزین تکجه تجروبه‌لی یوخ، هم ده جسارتلی بیر قیز اولدوغونو گؤردو. قیز سؤزلری ائشیدندن سونرا تئز ایچه‌رییه قاییتدی. بارات بیلیردی کی، او ائوی

تمیزله‌مک اوچون ایچه‌ریه قاییتدی. بارات دالیسینجا ائشیتدی کی، «جاسیم و نئچه آیری نفری ده توتوبلار. تبریزدن عمومیّتله بئش‌ـ اون نفر توتولوبدور. بارات بیلدی کی، تبریزده بیر تشکیلاتین یارانما نیتی اولسایدی دا، او تشکیلات یارانمادان قاباق، بوتون اعضاسی اطّلاعات طره‌فیندن توتولموشدو. سورعتیله بارات ائوین ده‌ییشمه‌لی ایدی.

بارات تله‌سیک بیر ائو تاپدی کی، هئچ باخیمدان اونلار اوچون اویغون دئییلدی، آما او ائودن چیخماق اوچون، اورایا گئتمک مجبوریتینده ایدیلر کی، بیر آیری ائو تاپسینلار. بو ائوده بیر قوجا خانیم بیر اؤز جاوان اوغلویلا یاشاییردی. اونلارین اوتوردوقلاری یئرین قاباغیندا بیر تک بؤیوک اوتاقلاری دا وار ایدی کی، اورانی کیرایه وئریردیلر. او قوجا خانیمین اوغلو دا بیر رستوراندا آشپازلیق ائدیردی. بارات‌گیلین قاباقکی ائو صاحیبلری اینانا بیلمیردی کی، نه اوچون بارات‌گیل ائولرینی بوشالدیرلار. اونلارین اورکلری ده بو بابتدن سینمیشدی.

باراتین بؤیوک قارداشی تانیشلار واسطه‌سیله باراتگیله «ارزاق کوپونو» آلا بیلدی. بو مساله بارات‌گیلین بویونلاریندان بؤیوک بیر یوکو گؤتورموشدور. اونلارین هم لازیم اولان کاغیذلارین، هم ده یوخارییا سفارش وئرمکله بارات‌گیلین کوپون دفترچه‌لری نهایت اوزون زاماندان سونرا تحویل وئریلدی.

بو ائولری ده بیر دار کوچه‌نین اوزونلوغوندا «شهناز» خیابانینین اطرافیندا دالدالاردا ایدی. اونلار بیرینجی دفعه اورایا گئدندن بیلیردیلر کی، ترتله‌سیک اورا گئدیبلر، هم ده اورادا راحات حیسلری یوخ ایدی. اونا گؤره اویغون بیر ائو تاپسا ایدیلر، اورادان چیخما فیکیرلری وار ایدی. بارات یئنه ده ایشسیز قالاراق، ائولرینی ده‌ییشمک مجبوریتینده قالدی. یولداشلاری توتولوب، یاشام پرگارلاری پوزولوب. یئنه ده اقتصادی بؤحران بارات گیله باسقی گؤسترمه‌یه باشلاییردی. بو شرایطده قارداشی یوسیف‌ین حاضیرلادیغی «کوپون» دفترچه‌لری اونلارین کؤمه‌یینه چوخ چاتدی.

ایران ایله عیراق آراسینداکی ساواش شیدّتلنمیشدیر و عیراق‌ین اوچاقلاری ایران‌ین شهرلرینه هجوم ائدیب، بومبالاییردی. تبریز ده بو مسله‌دن کناردا قالمادی. عیراق‌ین اوچاقلاری حتّا تهرانا کیمی گئدیب، او شهری ده بومبالامیشدیر. تبریزده نئچه یئره بومبا سالمیشدیلار کی، هامی اونلارین یئرینی گؤرمک اوچون او منطقه‌یه ساری قاچیردیلار. ائوده ایشسیز اوتوران بارات قاچدی کی، بو ائولرین بیرینی یاخیندان گؤرسون. بارات ائشییه چیخیب، دیدرگین و او طرف ـ بو طرفه قاچان جمعّیتین قوْرخونج هیجانینا قاریشدی. هر کس بیر یئره قاچاراق، اوجا‌ـاوجا دانیشیردی. هامینین گؤزلرینده قورخو گؤرونوردو. خیابانلاردا آداملار آز نظره گلیردی. قوم تلیسلری و خیابانلاردا سیغینما و بومبالاردان گیزلنمه یئرلری، شهره بیر جنگی آتمسفر وئرمیشدیر.

بارات نهایت لاپ یاخین یئره سالیندیغی بومبانین یئرینه یئتیشدی. بیر ائو تکجه ویرانه‌یه دؤنمه‌میشدیر، بلکه اولوب‌ـقالانی دا بوتون توز‌ـ تورپاق آلتیندا قالیب و آغ بیر توزلو پرده اونلارین اوستونه چکیلمیشدی. بیر نئچه دیوار آغ توزلو پرده آلتیندا ساغلام قالمیشدی. هله یئرده یانیقلاردان توستو چیخیردی. بومبا دوشموش یئرده بؤیوك و درین بیر قویو قازیلمیشدیر کی، دیبینده سو گؤرونوردو.

بارات جاماعاتین هر طرفدن تؤکولوب ـ باخماسی دوروموندا گؤزو بیر نفره چارپدی کی، قاه‌ـقاه چکیب گولوردو. بو شخص جیریق پالتارلا بوتؤلوکله توز‌ـ تورپاغا بورونموش بیر نفر ایدی کی، بومبالامادا او ائودن ساغلام چیخمیشدی. اونون بدنینین نئچه یئرینده قان اثرلری گؤرونوردو و اوز‌ـگؤزو بوتون آغ تورپاغا بورونه‌رك شوبهه‌لی گولوشلری چوخ بیر قورخونج قیافه اونا وئریردی. بارماقلارینی قولاقلارینا سوخوب، ایچینده توز‌ـ تورپاغی تمیزله‌ییردی. او، او یان ـ بو یانا قاچاراق دئییردی: «من دیرییم، من دیرییم».

بارات دا جاماعاتی اطرافا ایته‌له‌ییب، اؤزونه یئر آچیب، او طرف ـ بو طرفدن بومبا یئرینه باخاندان، بلکه یاریم ساعاتدان سونرا اورادان اوزاقلاشدی. تلویزیوندا دال‌بادال آغ، ساری و قیرمزی آژیر حاققیندا آچیقلاما وئریلیر و جاماعاتا عیراق اوچاقلاری گلنده، نئجه قاچیب و اؤزلرینه اَمن بیر یئر تاپماغی اؤیره‌دیردیلر. آرادا هردن یئنه ده عیراق‌ین

اوچاقلاری گلیب و اؤزلرین گؤستردیلر. بارات‌گیله ده یوخسوللوق، بومبالامالار و هابئله باهالیق تضیق گؤستریردی.

یئنه ده یوسیف ـ بارات‌ین قارداشی اونون کؤمه‌یینه گلدی. او دئدی کی، اونون تانیشلاریندان بیری دولتین بیر سیرا «توپوقرافیا» ایشلرین کونتورات توتور. بارات اونونلا بو ایشلرده کؤمکلشه بیلر. بیر چیراق یولو آچیلان بارات اؤزونو موهندیس ایله گؤروشمه‌یه حاضیرلادی. بیرینجی دفعه دبیرستانی قورتاریب، کالئجه گئدیب «اینشاءات» اختیصاصیندا اوخویان بارات هر ایشه قولپ قویماسیلا، بو ایشده ده سابیقه‌سی وار ایدی. هر بیر یئردن پول گلیرسه گلسین، بو ایش ده کونترات ایشی اولاجاقدی کی، او، کونترات ایشینی ساده ایشچیلیکدن اوستون ساییردی. بو آرادا هردن اورمّیه شهرینه باجیسی مارالی گورمک اوچون گئدن بارات ائشیتدی کی، ماحمود، افسانا و قیزلاری «دونیا» ایران‌دان چیخیبلار. بارات بیر طرفدن سئویندی، بیر طرفدن آرتیقراق بوشلوق حیسینه قاپاندی کی، آرتیق اونلارین قدیم شهر کومیته‌سیندن یالنیز بارات تبریزده دیدرگین او ایشدن ـ بو ایشه، او ائودن ـ بو ائوه قاچیر و هئچ بللی تشکیلاتی بیر ایشدن خبری یوخدور.

بارات نهایت موهندیس «حسن» ایله اوستاندارلیق ایداره‌سینده تانیش اولدو. او چوخ محترم، خوش صحبت، بارات ایله تقریباً یاشید، بیر بویدا، آریق، باشینین توکلری صاف و بیر میقدار تؤکولموش، قاباغا دارانمیش و بارات کیمی یاواش دانیشان بیر اوغلان ایدی. بیر قولتوغوندا

بیر گؤن کیف داشییان موهندیس‌ین گؤزلرینده ده همیشه گؤزلوک، اوزونده ده احتیراملی گولوش وار ایدی. بارات اونون یانیندا اؤزونو چوخ راحات حیس ائدیب، اونونلا دانیشماغا باشلادی.

حسن‌گیل ایکینجی گؤروشلرینده بارات‌گیلی ائولرینه قوناق چاغیردیلار. بارات‌گیل ائولریندن چیخماق ایسته‌ییردیلر. بارات‌گیل بیر دفعه حسن‌گیلین ائولرینه گئتمکدن سونرا بارات ایله او بیر سیرا «توپوقرافیا» ایشلرینی اوسکو، آذرشهر منطقه‌سینده گؤرمه‌یه باشلادیلار. بو آرادا بارات ایله نیگارگیل ده اونلارین تاکیدیله اونلارین ائولرینده قالیردیلار. بو حسن ایله بارات‌ین توپوقرافیا ایشلرین راحات ائدیردی. حسن‌ین خانیمی طیب باجیسی ایدی. اونلارین ایکی اوشاقلاری وار ایدی. قیزی بلکه دؤرد یاشیندا اولاردی و اوغلو ایکی یاشیندا. نیگار ایله سونا دا اونلار توپوقرافییا ایشینه گئدنده اونلارین ائولرینده قالدیردیلار. بیر- ایکی هفته قالاندان سونرا بارات‌گیل گؤردولر کی، نهایت اؤز ائولری راحات دئییل، گرک اؤزلری اوچون یئنی بیر یئر توتالار. او بیری طرفدن ده اونلار آرتیق اورادا قالماقلا حسن‌گیلی راحاتسیز ائدیردیلر.

بارات‌گیل حسن‌گیله گئتدیکلری آرادا اؤز ائولرینی تحویل وئرمیشدیلر. بونا گؤره بارات‌گیل داها یئنی بیر ائو آختارا بیلمک اوچون آزاد ایدیلر. او بیری طرفدن ده بارات ایله حسن گونده ماشین ایله اوسکو، آذرشهر و اطرافا گئدیب، توپوقرافییا ایشینه داوام ائدیردیلر.

نهایت آختارا- آختارا بارات‌گیل بو دفعه تبریزین «خانه سازی» منطقه‌سینده بیر ایکی اوتاقلی بیر آپارتمان تاپدیلار. بیر اوتاغینا ارتشی اولان گنج ائو صاحیبی اؤز وسایلین قویموشدو. بونا گؤره او، ائوین بیر میقدار اوجوز وئریردی. بو باخیمدان اورانین کیراسی بارات‌گیله داها اویغون ایدی.

حسن‌ین بیر آغ ژیان ماشینی وار ایدی. بارات داها مجبور دئییلدیر کی، گونده چوخلو زامانین پیادا یا اوتوبوس ایله گئتمه‌یه صرف ائتسین. توپوقرافییادا بارات‌ین ایشی کروکی چکیب، تیری ساخلاماق و حسن ده فاصیله‌لری اوخویوب یازماق ایدی. اونلار آخشام گلندن سونرا اونلاری خریطه اوستونده مسافه‌لر و زاویه‌لر اساسیندا یازیب، سونرا لازیم اولان موحاسیباتی اوستونده اعمال ائدیردیلر. بارات‌ین یاخشی هندسی بیلیمی اولدوغو اوچون بو ایشین عهده‌سیندن یاخشی گله بیلیردی. اونون اوچون علمی باخیمدان هئچ بیر چتینلییی یوخ ایدی. بو ایشین بیر چتینلییی وار ایدیسه، اونون یورغونلوغو ایدی. بارات صوبحدن آخشاما قدر گرک خالقین دام - دیواریندان دیرماشیب، تیری ساخلاسین کی، حسن نقطه‌لری اوخویوب - یازسین. بارات ایله حسن‌ین «اوسکو» و «آذرشهر» ایشلرینین قورتارماسی بیر آیدان آز چکدی. اونلار بو ایشلری چؤلده قورتاراندان سونرا بیر هفته‌نین ایچینده ائوده کاغیذ اوستونه گتیردیلر. ایشلر قورتولاندان سونرا

اونو استاندارلیق دایره‌سینه وئردیلر. چوخ زامان چکمه‌دی، بارات دا بیر میقدار کئچینمک قدر پول اوزو گؤردو.

بارات ایله حسن گؤزله‌ییردیلر کی، پولو بیر آز داها چوخ اولان بیر آیری پروژه ده اونلارا وئرسینلر. بارات‌گیل بو ایشه گؤره بیر آز دؤزمه‌لی ایدیلر. بو مساله بارات ایله نیگارین اؤز یئنی ائولرینه آلیشمالاری ایله بیر زاماندا ایدی. نیگار هفته ده بلکه اوچ گون آبرسان خیابانیندا «بیچیمچیلیک» ایشینه گئدیردی. او، یاشلی «توده‌چی» کیشینین ایشچیلر و سولچولار مرامیندان مودافیعه ائتمه‌سیندن و ایش موحیطینده متانتلی بیر یئر یاراتماسیندان دانیشیردی. نیگارین روحّیه‌سی چالیشماقدان چوخ راضی دئییلدی، آماّ بارات‌ین ایشسیزلیک گونلرینده بو آخیرلاردا نیگارین دا ایش پولونا اونلار جیدّی باغلی اولموشدولار.

بوتون بینا ائولریندن عیبارت اولان «خانه‌سازی» منطقه‌سینده هم بارات‌ین قارداشی «رشید»گیل اَیله‌شیردیلر، هم «جاسیم»گیل اورادا اولوردولار و نهایت بو یاخینلاردا هم بارات‌ین باجیسی ارینین کوردوستان‌دان گلن قوهوملاری اَیله‌شیردیلر. اورادا بیر- ایکی دنه ده اوزاق تانیشلاردان وار ایدی. بارات‌گیلین ایندی تبریزده اونیورسیته‌ده اوخویان قدیم تانیشلاریندان هردن گلیب اونلارا باش ووروردولار. اورادا چوخلو جمعیّت یاشادیغی اوچون همیشه های-کوی اولور و همیشه جانلی بیر موحیط ایدی.

بارات‌ین کیچیک باجیسی «مارال»ین خانه‌سازی‌ده اَیله‌شن قوهوملاری کوردوستان‌دا معلّیم ایدیلر. اونلارین دؤرد اوغو وار ایدی کی، هامیسیندان بؤیویو، بلکه اون دؤرد یاشیندا اولاردی. بارات هردن اونلاری قاپیدا، یا خیاباندا گؤرنده همیشه سیاستدن دانیشاردیلار. ایران‌ین وضعیّتینین نئجه اولاجاغیندان؟ نه زامان بو رژیم گئده‌جک؟ و سیاسی تشکیلاتلار نه ایشلر گؤرورلر؟ و بونلارا بنزر سورغولار و دانیشیقلار.

او دؤرد اوغلان همیشه گولردیلر. بارات اونلاری چوخ مارال‌گیلده گؤرموشدو. تبریزی هله جنگین و ساواشین بومبالاما آژیرلری هئچ آزاد بوراخمیردی. اوچاقلار دا آردیجیل نئچه گوندن بیر گلیب ـ گئدردیلر. بارات‌گیل بیر نظردن ده سئوینیردیلر کی، آژیر سسی گلنده اونلار بینانین یئر آلتینداکی طبقه‌سینه قاچا بیلیردیلر. هله تبریزی عیراق‌ین اوچاقلاری یاخیندا وورمامیشدی. بارات‌گیل حیس ائدیردیلر کی، گئج ـ تئز بو ساواشدا بیر سیرا بومبالامالار احتمالاً اولاجاق.

بومبالاما، ایشسیزلیک، یوخسوللوق، یولداشلارین بیر داها توتولوب ـ یاخالانماسی، سیاسی سولچو تشکیلاتلارین رهبرلییی طره‌فیندن هئچ بیر ایشیغین گلمه‌مه‌سی، باهالیق و... باراتی فیکره سالیردی کی، او دا ایران‌دان چیخسین. اونون بو مئتودلا دایانماغی بو معنادا ایدی کی، اونو گلیب ـ توتماسینی گؤزله‌سین. بو گؤزله‌مک ده او شرایطده ایدی کی، هئچ سیاسی تشکیلات رهبرلییندن نشان یوخ

ایدی. دسته‌ـدسته یولداشلاری مرحله‌ـمرحله ده توتولوردولار. بو وضعّیت اونلارین ائولرینده اؤز روحی تاثیرینی ده بوراخیردی.

بارات اوچ فرقلی یولدان چیخماغی دوشونوردو: بیرینجی، آستارا - اردبیل آراسیندان آرازین او تایینا کئچمک؛ ایکینجی، «سرو» سینیری اطرافیندان تورکیه‌یه کئچمک؛ اوچونجو، تبریزده تانیشلار و یاخینلارین واسیطه‌سیله «پاسپورت» آلماغا چالیشیب، مرزدن کئچمک. او بو نتیجه‌یه گلمیشدیر کی، دولت سیاسی فعاللارین قاچماسینا اونلارین ایچه‌ریده زینداندا ساخلاماسیندان داها راضیدیر. بیر ده او تشکیلاتین رهبرلیینده دئییل کی، او قدر ده موهوم و آپاریجی عوضو اولسون. نهایت، هر اوچ یولون بیرآز ریسکی وار. پاسپورت ایله مرزدن کئچمه‌نین ریسکی او بیری یوللاردان آرتیق و چوخ دئییل.

بارات تانیدیغی آداملارلا دانیشماغا و لازیم اولان مدرکلری حاضیرلاماغا، تاپشیریلمالی آداملارا سفاریشلری یئتیرمه‌یه باشلادی. آخیردا اونون مدرکلری حاضیر اولوب، پاسپورت آلماق اوچون تحویل وئریلمیشدی. بارات پاسپورت اوچون عکسلری سولدوز شهرینده اؤز یولداشلارینین عکّاسی ماغازاسیندا چکدیریب و همیشه‌کی کیمی بو ایشی اوچون اونلارین بئله تنقیدینه معروض قالمیشدیر کی، «نه‌دن سولدوزا گلیر؟!». بیر داها سولدوزا گلیب و اؤز توتولما احتمالین آرتیرماقلا او بیریلری ده خطره سالماسین. بارات اؤزو ایسه آیری جور دوشونوردو. او بونا اینانیردی کی، بو ایشی ایله یولداشلارینا روحی

گوج وئریر. بیر داها اونا ضّد بشری حؤکومت طره‌فیندن تحمیل اولونموش قاداغانی سیندیرمیشدیر.

بارات بئله‌لیکله، پاسپورت آلماسینین اؤز نورمال مرحله‌سینی کئچمه‌سینی گؤزله‌ییردی. اونون «مرند» چؤلونون رومانتیک گئجه‌لری دام اوستونده اولدوزلارا باخماسی و هر گئجه ساعات اون ایکیده آرزولار قاطارینین جولفا شهریندن آرازین او بیری طره‌فینه گئتمه‌سی، ماحمودگیلین آرازین او تایینا کئچمه‌لری و نهایت یولداشلارینین بیر داها توتولمالاری بارات‌دا آرتیق اؤزونه اینانماغا گوج یارادیب، قلمی اَلینه آلیب و همّت ائدیب، اؤز دورومو و دوشونجه‌لری ایله باغلی بیر شعر یازسین.

مرنددن جولفایا بیر قطار گئدیر،
مرندن جلفایا بیر قطار گئدیر
اوخلانیب اوره‌ییم، آخار قان گئدیر.
ساروان آهسته سور بو کاروانی
طاقتیم قالماییب بیر مارال گئدیر.
*************
آراز شاقیلداییب آخیر آرادا
بیچاق کیمی سویوق کسیر هاوادا
یاریم اوتایدادیر، بیلمم هارادا
روحوم پروازلانیر، دولانیر گئدیر.
*************

ساعات اون ایکی دی گئجه ده یاری
هر یئر دوم‌قارانلیق، انصافدیر باری
مرندین چؤلونده ایشلر ده یاری
من بو تایدا قالیم، کاروانیم گئدیر.
*************
دام اوستونده یاتیب سویوق ایچینده
گئجه‌نین یاریسی قورد- قوش ایچینده
گؤزلریم آراییر گؤیلر ایچینده
اولدوزوم هاردادیر، گلیر، یا گئدیر؟
*************
آزادلیق آختاران پاک انسانلاری
توسداغا سالدیلار باسیب اونلاری
عدالت ایسته‌ین جوشان قانلاری
سوردولار قانینی، کاروانیم گئدیر.
*************
سولوققانلار سورور قانیمی هر گون
بایقوشلار دا کسیر سؤزومو هر گون
دوستلاریم زینداندا دؤیولور هر گون
من هارای چکیرم ،کاروانیم گئدیر.
*************
بیز ایسته‌دیک عدل ائوین آباد ائدک،

تر تؤکنی مالیک دوران ائدک،
قان سورانین تاختینی برباد ائدک
حیله و تزویر و یالان حؤکم ائدیر.
*************
بیز دئدیک هرکس دئیه بیلسین سؤزون
توپلاشیب حقین، آلا بیلسین اؤزون
جمع قوروب موتّفیق ائتسین اؤزون
جاوانلارین قانلاری یئرده گئدیر.
*************
«میر کاظیما» بئش ایل زیندان وئردیلر
«مهرینی» بیر یول قارا بخت ائتدیلر
کؤرپه اوشاقلا ظولومات سوردولر
مینلری بر باد ائله‌ییبن گئدیر.
*************
ظولوم وارکن انسان اوغلو قالخاجاق
آزادلیق اولماسا، زنجیر قیراجاق
دیرناق ایله حق ظالیمدن آلاجاق،
تاریخین صبری چوخ زمانه گئدیر.
*************
اولدوزوم هاردادیر، گؤیلر ایچینده
قارانلیق گئجه‌ده ظولمت ایچینده

قاطار اوزاقلاشیر بوستان ایچینده
سه‌سین دای دویمورام، خیالیم گئدیر.
*************
«دنیز» ده سؤزلرین آنا دیلینده
خیالیم دولانیر «سولدوز» ائلینده
کورد، ائرمنی، جوهود، بیر کند ایچینده
سوردوک شاختا قیشی، زمستان گئدیر.

بارات بیر تیکه کاغیذدا اولان یازیسینی هارادا ساخلایاجاغینی بیلمیردی. نهایت، مولانا جلالالّدین رومی‌نین بیر شعر کتابینین آراسیندا قویدو، بلکه زامان‌ـزامان اونا موراجیعت ائدیب و بو گونلری یادا سالا بیلسین. بارات اؤز عاطیفی، رومانتیک دوشونجه‌لر و دویغولارینا دا زامان آییراراق، اونلاری بیر داها رشید بهبودوون اوخودوغو ماهنیلاردا، او جومله‌دن «آیریلیق»، یا دا شجریان‌ین یئنیجه اوخودوغو «باران را چه شد» ماهنیلاریندا گؤروردو. بو آنلار یئنه ده چوخ داوام ائتمه‌ییب، بیر داها گئرچکلر اونا هوجوم گتیریردی.

بارات بیر گون باجیسی مارال ایله دانیشاندا بیر بؤیوک «شُوک» خبر آلدی. کوردستان‌دان تبریزه گلن قوهوملاری تهران‌دان تبریزه اوتوبوسلا گلنده ماشینلاری تصادوف ائدیب، ایکیسی ده جانلارینی اَلدن وئرمیشدیلر. اونلارین دؤرد اوشاغی آتاـ آناسیز قالیبلار کی، اَن

بؤیویو اون دؤرد یاشیندا ایدی. بارات بو بؤیوک شُوک خبری ائشیدندن سونرا قوْللاری سوستالیب یانینا دوشدو. اَللریندن طبیعی اولاراق هئچ بیر ایش گلمیردی. او آنلار اونلار مارال‌ین ائلچیلیینه گلنده کوردجه «کات پائیزی بیانی»، یا «پاییزین صاباحلاری» ماهنیسین اوخومالاری یادینا دوشوردو. هردن ده اونونلا ائولرینین یاخینلیغیندا قدم آتا ـ آتا جیدّی سیاسی بحث ائتمه‌لری یادینا دوشوردو.

گونلر کئچدی، نهایت مارال‌ین قایین‌آتاسی و اوشاقلارین تبریزده اولان کیچیک عمیسی خانه‌سازی‌ده اونلارین ائولرینده بیر مراسیم قویدولار. بارات بو مراسیمده اوزونو اوشاقلارا آرتیقراق یاخینلاشدیریب، یاخین قونشو و تانیش کیمی تانیتدیردی. بارات بئله باشا دوشدو کی، اوشاقلار تبریزده ائولرینده قالاجاقلار، عمیلری اونلارا باش ووروب، موغایات اولاجاق. بارات‌ین اوشاقلارلا سلام‌ـ علیک و گؤروشو آرتیردی. بیر گون خیاباندا بارات ایکی بؤیوک قارداشا راست گلدی کی، یئنه گوله‌ـگوله تئزـ تئز گئدیردیلر. بارات اونلاردان خبر آلدی کی، هارا گئدیرسینیز؟ بؤیوک قارداش جاواب وئردی: آتامیز یایدا بیر میقدار یئرآلما آلیب ـ ساخلامیشدیر کی، قیمتلر باهالاشاندا ساتسین. ایندی بیز اونلارا موشتری آختاریریق، چونکی یئر آلمالار قوخوماغا باشلاییب.

بارات پاسپورت آلماق و خاریجه گئتمه‌یی دوشونمه‌سینی بیرینجی دفعه مارال‌گیل ایله آرایا قویدو. مؤحسون، مارال‌ین اَری تبریزه

مال آلیب ماغازالارینا آپارماق اوچون چوخ گلیردی. بو گلمه‌لرده هم او دؤرد قارداشا باش ووروردو، هم ده بارات‌گیل ایله گؤروشوردو. مؤحسون باراتا دئدی کی، او بیر یول یالنیز گؤروش اوچون ده اولمالیدیر، تورکیّه‌یه گئتمه‌یی دوشونور. او گئدیب، گلندن سونرا اؤز تجروبه‌لرین و گؤردوکلرین بارات‌گیل ایله پایلاشار.

بومبالامالارین خبرلری جیدّیله‌شیردی. عیراقین اوچاقلاری هر گون بیر نئچه شهری بومبالاییردی. بارات دا بیلیردی کی، تبریزین ده نوبتی چاتاجاقدیر. بیر طرفدن ده بومبالامالار باشلایاندا ایش ده آزالیر و تعطیل اولوردو. بو، بارات‌گیلی آرتیق ایقتصادی تضیق آلتیندا قویوب اونلارین حتّی کرا وئرمه‌لرینی غیر مومکن ائدیردی. سونا خانیم دا دؤرد یاشینا یئتیشمیشدی. آرتیق یان ـ یؤزره‌سینده نه‌لر کئچدیینی آنلایان سونا بو آژیرلر و بومبالامالاردان تکجه جسمی یوخ، روحی خطرلره ده معروض قالا بیلردی. هر دفعه آژیر سه‌سی گلنده اورادا بوتون یاشایانلار آپارتمانین لاپ آشاغیداکی زیر زمیسینه گئدیردیلر.

بیر عومومی قبیر کیمی قارانلیق بیر سیرا یولاقلاردان عیبارت اولان بو زیرزمی یاواش‌ـیاوش تمیزله‌نیب، بو زامانلارا حاضیرلاندی. آژیر سه‌سی گلنده آپارتمانین ساکینلری بیر نئچه رادیو اَلده اورایا تپیلیردیلر. بارات بو باخیمدان سونا روحی ضربه گؤرمه‌سین دئیه، آژیر سه‌سی گلمه‌سینی و اونلارین یئر آلتینا قاچمالارین بیر «گیزلن پانج» اویونونا بنزه‌دیب و سانکی بیر اویناماق زامانی کیمی قاچیردیلار کی،

گیزلنه‌لر. اونلارین اویونلاری او زامان جیدّی اولوردو کی، تبریزده سالینان بومبالارین سه‌سی گلیردی. بارات‌گیل بیر دفعه شاهید اولدولار کی، «خانه‌سازی» محّله‌سی ده بومبالاندی. سئوینجدیریجی مقامی بو ایدی کی، بو دفعه بومبالار هئچ بیر بینایا ده‌یمه‌میشدیر.

نهایت، بو بومبالانمالارین بیرینده «خانه‌سازی» ده وورولدو. بارات‌گیل ائشیه چیخارکن، گؤردوکلری بیرینجی ایش او دؤرد قارداشلارین ائولرینه گئدیب، بیر یازی بوراخدیلار کی، بونلار ساغدیر، اونلاردان نه خبر؟ اونلار بارات‌گیلین ائولرینه خبر وئره بیلرلر. سونرا قارداشی «رشید»گیلین ائولرینه باش ووروب، خیالی راحات اولدو کی، اونلار دا ساغلامدیرلار. سونرا بارات بومبالانان بینالارا باخماغا گئتدی. گؤردوکلری اونو دهشته سالدی. بارات گؤردو کی، بیر بومبا بینانین یوخاریسیندان توتوب، حتّا زیرزمیسینه قدر سؤکوب‌ـ داغیتمیشدی. او زامان بارات بومبالارین گوجونو بیلیب و آنلادی کی، اونلار گیزله‌نن یئر، بیر امن یئردن آرتیق بیر بؤیوك عمومی قبریستانا بنزه‌ییر و شهرین خیابان کنارلاریندا اولان قوم تلیسلریندن قایریلان یئرلر شهرده جاماعاتین اون میندن بیرین یئرلشدیره بیلمزدی. بارات‌گیل بومبالانما قاباغیندا دا هئچ بیر امنیّتلری یوخ ایدی.

****

بیر گون «حسن» باراتا خبر وئردی کی، اونلار بیر داها ایشه یاشلایا بیلرلر. اونلارا «میشکین شهر» و «اردبیل» شهرلرینین بیر بؤلوملرینین توپوقرافیا ایشینی وئریبلر. بارات اؤزونو بیر داها ایشه گئتمه‌یه حاضیرلادی. بو دفعه حسن‌ین بیر آیری ایش یولدشی دا اونلارا قاریشمالی ایدی. او یولداشلاری بیر اورتا مکتبی بیتیرمیش و توپوقرافیادا تجروبه‌لی اوغلان ایدی. ایلخچی منطقه‌سیندن گلمیشدیر. بارات اونو آزاد فکیرلی، گولش قاباق، اجتماعی و مهربان بیر اوغلان گؤردو. سونرا باشا دوشدو کی، او «بهایی»دیر و «بهایی» اولدوغونو گیزلتمه‌یه چالیشیر. بارات اوچون اونون آزاده اولماسی یئتردی. بیر داها بیرینجی دفعه بیر بهایی ایله یاخیندان اوتوروب دورماقدا بیلمیردی نئجه داورانسین. سونرا اونلار یولداش کیمی بیر-بیرلرینه یاخینلاشدیلار.

بارات‌گیل میشکین شهره گئدیب، اورادا ایشله‌مک اوچون اورادا بیر موسافیرخانادا یئر توتوب و اورادا قالمالی ایدیلر. بارات «حسن»ـه تام اینانیب، مالی مساله‌لرده اونون نئجه قرار وئریب و ایش گؤرمه‌سینه راضی اولوب، وئردییی هر هانسی قرارلا راضی ایدی. نهایت گون او گون اولدو کی، بارات ایله حسن دوربینلری ژیانین دالینا قویوب، میشکین طره‌فینه یولا دوشدولر. بارات بلکه ایکینجی دفعه اولاراق بو یولو گلیردی، اَلبته، بو فرقله کی، بو دفعه مینیک بیر ماشینلا هر یئره باخا-باخا گلیردیلر.

اونلار تبریزدن اهر جاده‌سینده یولا دوشمه‌یه باشلادیلار. یولون داغ- داشی، سولاری و یاشیللیقلاری باراتی هیجانا گتیرمیشدیر. هر نه قدر تبریزدن اوزاقلاشیر، او قدر داغلیقلارا یاخینلاشیردیلار. نه قدر داغلیقلارا یاخینلاشاندا، او زامان او قدر یاشاماق و حیات طبیعت ایله قاریشیب و چؤلون، داغ‌-داشین بیر بؤلومو اولوردو. بارات داغلارین اوجالیقلاریداکی کندلرده قادینلارین پالتارلارینی داغ دؤشونون گوللرینه بنزه‌دیینی و توخونان کیلیملری داغ‌-داشین رنگینده اولمالارینی آشکار گؤروردو. او، چؤلده‌کی قوزولاری گؤروب، داغ دؤشونده بال‌آری پتکلرین گؤروب، اونلارین نه قدر چتینلیکلرله طبیعی یاشامالارینی گؤروردو.

اونلار ناهاردان سونرا ایستی سو و توریستی منطقه اولان «سریئین» منطقه‌سیندن کئچدیلر. بارات‌گیل گئج اولدوغو و آخشاما میشکین شهره یئتیشدیکلری اوچون یوللارینا داوام وئردیلر. ساوالان داغینین اتکلریندن کئچیب، هله گون باتمامیش مشکین شهره یئتیردیلر. بارات بیر طرفدن فیکیرله‌شیردی کی، «مشکین شهره» یئتیشدی، اورادا اونون اونیورسیته یولداشی ایسماعیل قاپیدا اونون یولونو گؤزله‌ییر. رؤیالار تئز پوزولدو و بارات قارانلیق دوشنده اؤزونو بیر موسافیرخانادا گؤردو کی، اونلار بیر- ایکی نفرلیک اوتاقدا وسایللرین بوراخیب، شام یئمک اوچون ائشییه چیخدیلار.

بارات اورادا میشکین‌ین یای هاواسی آرتیق سرین و بورکولو گؤردو. اونا گؤره گئجه‌نی بیر طرفدن اوشویوردو، او بیری طرفدن ده یورغان آلتیندا یاتماق دا چوخ خوش گلیردی. اونلارین یئرلری ده‌ییشمه‌سینه گؤره بیر آز راحاتسیز گؤرونوردولر. میشکین شهرین گئجه‌لری داها قارانلیق نظره گلیردی. بارات‌گیل نهایت گئجه‌نی صوبحه یئتیریب، اؤزلرینی بیر ایش و چالیشما گونونه حاضیرلاییردیلار. اونلار اَل‌اوزلرین یویوب، سونرا ساققاللارین قیرخیب، تمیز پالتارلارین گئییب، صوبحانه یئمک اوچون حاضیرلاشمیشدیلار.

بارات حیس ائتدی کی، «حسن» قاباقجادان بو منطقه ایله تانیشدیر و بوتون بو شهرلرده گلیب چالیشیب. «حسن» بارات‌گیله موسافیرخانانین قارشیسیندا اولان قهوه‌خانانی گؤستردی کی، صوبحانه اوچون اورایا گئتسینلر. اونلار ایچه‌رییه گیرنده هامیسی بال‌ـخاما ایله تزه بیشمیش چؤرک سیفاریش وئردیلر. اونلار بال‌ـخامانی گتیرنده گؤردولر کی، «ساوالان داغینین اَتکلرینین باللاری و قویونلارینین خامالارینین نه دادی وار. بارات عؤمرونده اونا تای بال‌ـخاما یئمه‌میشدیر. بارات قاشیقلاری دا یالاماقدان اَل چکه بیلمیردی. اونلار صوبحانه‌نین اوستوندن نئچه استکان چای دا ایچیب، سونرا ایشله‌مه‌یه گئتدیلر. بارات او بال‌ـخامانی یئیندن سونرا تزه بیلدی، دنیادا دوزگون صوبحانه یئمک ده واردیر. بال ایله خامانین دادی طبیعتین عطریله قاریشیب، اینسانین دیلیندن بدنینه جذب اولوردو.

بارات گیلین ایشلری چتین و آغیر دئییلدی، آما هر ایش کیمی زامان آپاراجاقدی. «مشکین شهر»ده ایشلری بیر هفته سورندن سونرا اونلار هم عائله‌لرینه باش وورماق، هم ده گؤردوکلری و توپلادیقلاری بیلگیلرین هامیسینی خریطه اوستونده یازماق اوچون تبریزه گلمه‌لی ایدیلر. یئنه ده میشکین‌ده بارات‌ین چوخ زامان ایشی کروکی چکیب، اونون اساسیندا دیرکلری ساخلاماق ایدی کی، اونون اوستوندن حسن آرالار و زاویه‌لری گؤتوروردو. بونا گؤره اونلارین میشکین شهرین بیلگیلرینی اوستونده یازماق اوچون آیری بیر دفترلری وار ایدی. اونلار تخمیناً دؤرد هفته میشکین شهر ایله اردبیل‌ده ایشلری اولمالی ایدی.

بارات گیل گئجه‌لری ائولریله قرارلاشاراق، تئلئفون باجه‌لریندن حسن گیلین ائولرینه تئلئفون آچیب دانیشیردیلار. کیچیک سونا خانیم دا هیجانلا تئلئفون دالیندا آتاسینا شیرین دیللر تؤکوردو کی، آتاسینین اوره‌یین شیرینلندیریب، سونرا داریخمایا سالیردی. آمّا عمومیّتله اونلار بو مساله‌دن گوج و قوّت آلیب آرتیقراق ایشلرینده چالیشماغا حاضیرلاییردیلار. اونلار کوچه‌دن ـ کوچه‌یه، دامدان ـ داما، بوجاقدان ـ بوجاغا، نهایت برق دیره‌ییندن برق دیره‌یینه بیربه‌بیر بللی اولونموش منطقه‌لرین خریطه‌سی اوچون بیلگیلری او دفتره گؤتوردولر کی، سونرا اونلاری کاغیذ اوستونده گتیرمک اوچون تبریزه گتیرسینلر.

بیر گون حسن باراتا خبر وئردی کی، ناظیر موهندیسلر میشکینه گلیب، ایشه نظارت ائتمک ایسته‌ییرلر. اونلار هامیسی بیرلیکده میشکینه

گئدیب گلمه‌لیدیرلر. بارات دا بو گئدیب- گلمه‌یه قاتیلدی. ایداره سیستمینده‌کی اوغورلوقلار، دسته‌بازلیقلار و رشوه ایسته‌مکلردن آرتیق خبری اولان حسن‌ین اوزو هئچ گولموردو و چوخ اؤز ایچینه قاپانمیشدیر. بارات دا ایداره‌ده یاخین و محکم تانیشی اولدوغو اوچون اوزونه هئچ بیر غم وئرمیردی. بونلار هله بیر خریطه حاضیرلامادان نظارتچی موهندیسلر نه‌یه باخماخ ایسته‌ییرلر؟ نهایت بونلار گئدیب، یالاندان بیر نئچه محلّه‌نی گزیب بیر یاخشی رستوراندا ناهار یئییب، سونرا تبریزه قاییتدیلار.

یول اوزون و ساعاتلار زامان سوره‌جکدی. حسن بیلیردی کی، نهایت بو نظارتچی موهندیسلر اصلی نیّتلرینی بونا دئمه‌ییبلر. او گؤزله‌ییردی کی، اونلار سؤزلرینین جؤهرینی دئسینلر. آخیردا، اَهردن بیر یاریم ساعات تبریزه گلندن سونرا او موهندیسلرین بیری دؤنوب و ایشاره ایله موهندیس حسنه دئدی کی: «او بیزیم گؤتوردویوموز خریطه اوچون بیلگی دفتریمیزه بیر باخا بیلر؟ صاف اورکلی و هر کسه گووه‌نن «موهندیس حسن» بو ایشده بیر چیرکینلیک حیس ائتمه‌دی. او دفتری چانتاسیندان چیخاریب، اونا تحویل وئردی.

قاباقجادان بئیننده باشقا فیکیر و نیتی اولان بو نظارتچی موهندیس دفتری یالاندان تئز- تئز واراقلایاراق، اونلارا دئدی کی: بو دا ایشده شریک اولسون. ایندی کی، بارات ایله حسن بیلگیلری توپلاییبلار، او دا کاغیذ اوستونه گتیرسین. «موهندیس حسن» دؤنوب

دئدی کی، هئچ مانعی یوخدور. سیز بیزلری گؤزله‌ییرسینیز، بیز ده سیزلری گؤزله‌مه‌لیییک. آمّا اگر بو مساله یه مثبت باخیلسایدی، نظارتچی موهندیسین نیّتی بورادا قورتاراجاقدی و او دا بو ایشدن بیر سهم اَلده ائده‌جکدی. اونون نیّتینین داها چیرکین اولماسی سونرا بللی اولدو.

بارات‌گیل اؤزلرینی بیر طرفدن اردبیل‌ده قالان یاریمچیلیق ایشلر اوچون حاضیرلاییردیلار. او بیری طرفدن ده حسن او نظارتچی موهندیسلردن خبر آلیردی کی، خریطه‌نی کاغیذ اوستونه گتیرمک ایشلری قورتاردی، یا یوخ؟ نئچه هفته‌دن سونرا اونلارا گلن خبری سانکی بیر سطیل سویوق سو کیمی بارات و حسنی‌ین باشینا تؤکولدو. نظارتچی موهندیس بونلارا دئدی کی، اونلارین دفترلرینی ایتیریب. «حسن» دؤنوب باراتا دئدی: بونلار اوّلیندن ناراحات ایدیلر کی، نه‌دن بو ایشی بارات‌گیله وئریبلر و اونلارین تانیش توپوقرافیبا دسته‌لرینه وئرمه‌ییبلر؟ بونا گؤره اونلار ایسته‌ییرلر بو ایشی اوّلیندن اؤزلری صیفیردان باشلاییب گؤرسونلر.

بارات بوتون بو نئچه آیین ایچینده یوخسوللوقلا گؤزونو بونا تیکمیشدیر کی، ایشلر قورتاراجاق و اونون اَلینه بیر میقدار پول گله‌جک، بلکه بئله‌لیکله اؤزونو بیر آز تاپا بیله‌جک. بو شرایطده بیردن اؤزونو هئچ جور آچیلمایان بو دولاشیق شرایطین ایچینده گؤردو. بارات اومیدین او ایشدن بو تئزلییه اوزوب، اؤزونو آیری بیر ایش گؤرمه یه حاضیرلامالی ایدی. نه زامان بیر آیری ایش تاپیلاجاق، نه زامان او ایشی

قورتاریب، باراتا پول اولاجاغینی و... بیلمیردی. بو اؤلکه‌ده دوزگون فحله کیمی چؤللرین اورتاسیندا ایشله‌سن ده، دولت روشوت‌خورلارینا روشوه وئرمه‌لیسن. هله اونلارین بیر سیراسی روشوه‌یه ده قانع اولماییب، بونلارین ایشلرین و قازاندیغی پوللارین هامیسینی ایچه‌رییه چکمک ایسته‌ییردیلر. آرتیق بو شرایط و وضعّیت بارات اوچون سون بیر آغیر ضربه اولاراق، اونون بو اؤلکه‌ده داها قالا بیلمه‌یه‌جک قرارینی کسکینلشدیردی. او آرتیق بو قرارا گلمیشدیر کی، هئچ کیم آرتیق اونو اؤلکه‌دن چیخماق قراریندان واز کئچیره بیلمه‌یه‌جک.

بارات گیلین هامیسی پاسپورتلارین آلمیشدیلار. بارات عایله‌سینه بو مساله‌نی یاواش-یاواش آچیقلاماغا باشلادی. بارات هانسی یولدان، قاچاق، یا قانونی اولاراق بازیرگان یولوندان چیخما یولون دا آغیر-یونگول ائدیب و قرار وئرمه‌لی ایدی. هامیسیندان موهوم بو ایدی کی، بارات‌ین جیبلرینده بیر قوروش دا پول یوخ ایدی. او بیر اؤزگه مملکته نئجه گئدیب، اورادا یاشاییب سونرا اؤزون اوروپا، یا باشقا اؤلکه‌لره یئتیره‌جکدیر؟

پاسپورت آلاندان اؤلکه‌دن چیخما قراری ایله راضی اولان نیگار بیر طرفدن اؤز عایله‌سینی قانع ائتمکده چتینلیک چکیردی، او بیری طرفدن ده اؤزو اونلارین سؤزلرینین تاثیری آلتیندا اوره‌یینه خال دوشوب دولایی یول ایله موخالیفته باشلامیشدی. یایین اورتا آیی،

تبریزده هاوالار گونشلی و گؤزل اولارکن بارات‌ین جیبلری بوش، ایشسیز، یئنی ایش ده اولسایدی، ایشله‌مه‌یه هئچ اوره‌یی قیزمیردی.

نیگارین قارداشی‌گیل نهایت ائولرینی تبریزه گتیردیلر. اونلار اربابلیق طره‌فیندن نئچه نسلی کؤرپودن کئچنده بیر‌ـبیرلرینه توخونموش بیر قدیمکی تانیشلارینی تاپیب و اونلارین ائولرینین آشاغی طبقه‌سینده اجاره‌ده اوتوروردورلار. آغا ماهاباد طره‌فینین کوردلریندن و خانیم تبریزلی بیر خانیم ایدی. بارات‌گیل اورا گئدنده باشا دوشدولر کی، اونلارین هر ایکیسی‌ـ آغا و خانیم چوخ شخصّیتلی و مدنی بیر آداملارا بنزه‌ییرلر کی، قاباقکی رژیمده بیر بؤیوک مقاملاری وار ایمیش و ایندی ایشلریندن قیراغا قویولوب و کیشی‌نین بازنشسته‌لیک (تقاعد) پولو ایلا کئچینیردیلر. اونلارین بیر اوغلانلاری دا ترکیّه‌یه کئچیب، اورادان آوروپایا کئچمک ایسته‌ییردی. اونلار تئلئفونلا و گئت‌ـگل ائدنلر واسیطه‌سیله اونون دورومونداان خبر آلیرلار.

چوخ چکمه‌دی، بارات باشا دوشدو کی، او آغا شاه زمانیدا ساواک ایله بیر رابطه‌سی، هر ایداره‌ده اولسایدی دا، او ایداره‌نین امنّیتی بؤلومونده اولمالیدی. او، آشکارجاسینا ضّد کومونیست ایدی و ایندیکی حؤکومتی ده احتیاطلا تنقید ائدیردی. اونون مرتّب، تمیز، غربلی کیمی و مودئرن داورانیشی، ائوینین وسایلی و دکوراسیونو بو ایرتیجاعی حؤکومتین تبلیغ ائتدییی ده‌یرلرین ضددینه ایدی. هر حالدا اونلار اؤز ائولرینده یوخاریدا، نیگارگیلین قارداشی دا آشاغی طبقه‌ده

موستقیل یاشاییردیلار. کریم‌گیلین تزه بیر اوغلانلاری اولموشدور کی، هله ایکی ـ اوچ آیدان چوخ یاشی یوخ ایدی.

کارپردازلیق (تجهیزاتچیلیق) ایشینده چالیشان نیگارین قارداشی یاخشی گلیری وار ایدی. اؤزو ده مهربان و اَلی آچیق بیر اوغلان ایدی. بیر طرفدن اونون اوره‌یینین چوخ صاف اولماسی اونون بیر نئچه دفعه بارات‌گیله «گلین بیرلیکده بو ائوده یاشایاق کی، منیم خانیمیم و اوشاغیم دا تک قالماسین» دئمه‌سیندن معلوم ایدی؛ او بیری طرفدن ده بارات بو قاریشیق وضعّیتین ایچینده اؤزونه بیرـ ایکی آی زامان وئرمیشدیر کی، اؤلکه‌دن چیخیب‌ـ گئتسین. بونا گؤره اؤز ائولرینی تحویل وئریب، اونلار دا گلیب کریم‌گیلده قالالار.

بیر گون بارات ائوه گلنده گؤردو کی، نیگارین قارداشی‌گیل و بیرـ ایکی نفر عایله‌سیندن سونرا اونون تبریزده‌کی قارداشلارینین عایله‌لری ده اورادا قوناق ایدیلر. او هر قوناقلیقدا اولدوغو کیمی سئوینیب، بیر بوجاقدا اوتوردو. شامدان سونرا اصلی صؤحبتلر باشلاندی کی، باراتی اؤلکه‌نی ترک ائتمکدن واز کئچیرسینلر. بیربه‌بیر هر کس اؤز ثوبوتلاری ایله خاریجه چیخماغی غیر مومکن و اونلار اوچون چوخ چتین گؤروردولر. اونلار بیربه‌بیر صؤحبته باشلاییب و باراتا موراجیعت ائده‌رک اوندان ایسته‌ییردیلر، اؤز عایله‌سینی باشقا اؤلکه‌لردن یوخ اَل ایله دیدرگین سالماسین.

یاشاماغین و اورانین بیر رؤیایی بهشت کیمی خیال ائتمه‌یین دوغرو اولمادیغینی و اورادا چتینلیکله ایش تاپمالاری، تبعیضلری و ایدئال بیر رویایی بیر خیال کیمی اولمادیغینی اونلارا باشا سالماغا چالیشیردی. او بونا گؤره اوندان ایسته‌ییردی کی، بورانین چتینلیکلرینین آیری بیر شکیلده خاریجده ده اولدوغونو بیلدیرسین. آنجاق بونلار بارات‌ین قولاغینا گیرمیردی. بارات بیر سیرا اورک سؤزلرین دئیه بیلیردی، بیر سیراسین دا دئیه بیلمیردی، عمومیّتله، اونلاری و او جومله‌دن نیگاری دا اونلارین ایچینده قانع ائتمه‌یه چالیشیردی کی، هر نه قدر ده چتینلیکلر اولسا دا، آوروپادا یاشاماق، مین مرتبه بورادان یاخشیدیر. او آز یا چوخ خاریجده اولان یولداشلاریندان خبرلر آلیردی.

بو صؤحبتلردن بارات بیر مساله‌نی باشا دوشدو کی، خاریجین چتینلیکلرینین عایله‌سی اوزه‌رینه باسقینین آز اولماسینا چالیشسین. بونا گؤره ده اؤزو بیر آز چتینلییی آراشدیرسین و تجروبه ائتسین. او ذهنینده بئله دوشونوردو کی، اوّل او ائشیه چیخا بیلر، سونرا سونا ایله نیگار دا گله بیلرلرمی؟ بو حاقدا یئنه ده او طرفه گئدیب ـ گلن مؤحسون‌گیل ایله آرتیق دانیشیب و قرار وئرمه‌لی ایدی. بو دانیشیقلارین ایچینده مؤحسون ده دؤنوب اونلارا دئدی: اونلار دا بو قورخونج زینداندان سونرا امنیت حیس ائتمه‌ییب، ائشیه چیخماق ایسته‌ییرلر. اونلار تقریباً بیر زاماندا بیرـ

بیرلریله بیر آز فاصله ایله خاریجه چیخا بیلرلر. بو دانیشیقلار داها باراتین قرارینی یوزه‌یوز قطعیلشدیردی.

بو ایشسیزلیک ایچینده یئنه ده یوسیف بارات اوچون بیر کیچیک ایش تاپدی. تورکیه‌ده دوکتورا تئزی یازماق ایسته‌ین بیر نفر تبریزده تیکیلن شهرجیکلرین حاققیندا بیلگی و سند ایسته‌ییردی. قاباقکی اوستانداری دا چالیشان موهندیسلردن اولان بو شخص بو زحمت اوچون، الّبته، پول وئرمه‌یه حاضیر ایدی. بارات اؤز ریاضی، اقتصادی و فّنی باجاریقلاریندان ایستیفاده ائدیب بیربه‌بیر بو شهرکلری دوزلدن و یا نظارتچی موهندیس دفترلرینه باش ووروب، اونلارلا دانیشیب و لازیم اولان سندلری توپلاییب، سونرا بیر بؤیوک یازیلی راپوت حاضیرلاییب، او موهندیسه گؤندرمه‌لی ایدی. بو ایش ده آزیندان ایکی- اوچ آی داغیناق زامان آپاراجاقدی، بو ایشی قورتاردیقدان سونرا باراتا بیر پول اولاجاقدی. بیر دوکتورا اؤیرنجیسی نه قدر باراتا پول وئره بیلر، اونو دا بارات سئزه بیلیردی. بو شوربانین دا اَتی آز اولاجاقدی، آما ایشسیزلیکدن، الّبته کی، چوخ یاخشی ایدی. بو آغیر دورومدا نیگار تک‌باشینا چالیشیردی، آمّا یالنیز اونون گلیریله باراتگیلین باشلارینین دولانماسی چوخ چتین ایدی.

بارات بیر یول اورمّیه‌یه گئدیب و بیر دفعه‌لیک ائشیه چیخماق یوللاری حاققیندا قرار وئرمه‌لی ایدی. بو ایش حاققیندا ائشیتمیشدیر کی، یولداشلارینین بیری هردن داغلار یولو ایله تورکیّه‌یه قاچاق

گئدیب ـ گلیر و اؤزویله مال گتیریر، ساتیر و باشین دولاندیریر. بارات اونو گؤرمه‌لی ایدی. اونونلا مشورت ائتمک واجب ایدی کی، بارات ترکّیه‌ده اؤزونون یئربه‌یئر اولماسینی عیارلایا بیلسین. بو طرفدن ده مؤحسون بیر دفعه اولاراق تورکیه‌یه گئدیب و اورایا گئدنلرین آوروپایا گئتمک اوچون کئچیردیکلری مرحله‌لری اؤیرنمیشدی. بارات دا گله‌جک یولونو هامارلاماق اوچون اونلار و آیری شخصلردن بیلگیلرینی چوخالداراق تکمیللشدیریردی.

بارات نهایت بیر گون واخت اَلده ائدیب، اورمویا گلیب و کاظیم ایله گؤروشدو. تورکیه‌یه گئدیب، اورادان مال گتیریب و ساتان کاظم‌ین آراداکی کندلرده تانیشی وار ایدی. اونون خاریجه گئدن یولداشلارینین هانسی یول ایله گئتمه‌سیندن چوخ خبری وار ایدی. او تورکیه‌ده اولان و اورادان آوروپایا گئتمک ایسته‌ین بیر سیرا سیغینانلاردان خبری وار ایدی. او باراتا کاغیذ اوستونده کروکینی چکدی کی، هانسی کنددن «سرو» شهرینین اطرافیندا گئجه‌نی کیمه قوناق اولاجاق، آخشام نئجه یولا دوشوب و گئجه‌نی داغدان نئجه آشیب و صاباحا قدر اؤزون یوکسک‌اوْوایا یئتیریب و آدینی دئدیيی بیر نفردن خبر آلیب و اونون کؤمه‌یی ایله نئجه «حکاری» و یا «وان» شهریندن آنکارا، یا استانبول اوتوبوسونا مینیب و اؤزون نئجه «بیرلشمیش میلّتلر سیغنانلار تشکیلاتی»نین دفترینه یئتیرسین.

بارات بو یولون خطرلرین نظرده توتاراق، همان یئرده قرار وئردی کی، بیرینجی دفعه اولاراق، بازیرگان مرزیندن اؤز پاسپورتو ایله گئتسین. اگر موشکولو اولسا، سونرا داغدان کاظیم دئین کیمی آشیب و او بیری طرفه کئچه بیلر. بیر آیری قرار دا اونلار وئردیلر کی، کاظیم بارات‌ین اونیورسیته کاغیذلارینین بیر سیراسینی، او جمله‌دن «اونیورسیته کارتی» و باشقا تحصیلات ورقه‌لر کیمی وسایلی اؤزو ایله مرزدن کئچیرتسین کی، اونلاری بارات داها ساغلام آلا بیلسین. بو جور اولاسایدی، باراتی دا بازرگان مرزینده آختاراندا اونو چوخ سوالا توتمازدیلار.

بارات قرارین وئرمیشدیر و گئدیش یولونو دا گون‌به‌گون آیدینلاشدیریردی کی، نئجه گئده بیلر. بو صؤحبتلری مؤحسون ایله آرایا قویدوغوندا او دئدی کی، تورکیه‌ده، آنکارا شهرینده بیر سیرا یولداشلاری واردیر کی، اونلاری اورادا گؤروب و اونلاردان ایشلرین یئربه‌یئر اولماسیندان کؤمک ایسته‌یه بیلر. اگر بارات‌ین اصلی گیزلی اولان کاغیذلارین کاظیم آپارسا، بارات اؤزویله گیزلین هئچ بیر شیئی آپارماغا لازیم اولمایاجاق.

هر بیر شئی دانیشیق، قرار وئرمک و عایله‌لرین ایچینده هامینین ذهنینه اونلارین ائشیه چیخما خبرین یئرلشدیرمک ایشلری گؤرولموشدو، آمّا هله اصلی مساله حّل اولونمامیشدیر. او دا بو ایدی کی، بارات‌ین جیبینده بئش قوروش پول یوخ ایدی. هامی بارات‌گیلین

نه زامان چیخاجاغینی گؤزله‌ییردی. بارات نیگارین عایله‌سینه دئمیشدیر کی، او گئدیب، ترکیّه‌ده یئر تاپیب و ائو توتاندان سونرا نیگارگیله خبر وئره‌جک، اونلار دا گلسینلر. نیگارین عایله‌سی هله اورکلری اونلارین چیخماسینا راضی اولمادیغی اوچون بلکه بارات چیخاندان سونرا دا، نیگارگیلین چیخماسینین قاباغینی آلا بیله‌جکلرینی دوشونوردولر. اونلار قیزلارینین خاریجه‌ده یوخسوللوقلا دیدرگین قالماسینا راضی اولا بیلمزدیلر. بارات بئله سئزیردی کی، اگر اونلار چیخسالار دا، نیگارین قارداشی بلکه اونونلا گلیب و اونلارین وضعیتینی گؤرمک ایسته‌سین.

بارات‌ین جیبلرینده بئش قوروش پارا یوخ و او خاریجه چیخماق تداروکونده هامینی انتظاردا ساخلاییب. بارات نهایت اوچ آی چکیب، او دوکتورون راپورتونو حاضیرلاییب وئردی. بو بیری طرفدن، «موهندیس حسن» ایله بیر- ایکی خیرداجا توپوقرافییا ایشلرین گؤره‌-گوره میشکین شهر پروژه‌سینین ایشلرینین یازیلمیش دفترینین بوتونلویونون ایتمه‌سی و او پروژه‌نی یئنیدن نظارتچی موهندیسین آداملارینین کؤمه‌یی ایله داوام ائتمه‌سینین دالیسیندا اولاراق اؤز پولونون دالیسیندا ایدی. بارات بو ایشلردن اؤز پولونو گؤزله‌ییردی. ایکی آی سرگردانلیقدان سونرا، نهایت هم دوکتورون پروژه‌سینین پولون بارات آلا بیلدی، هم ده موهندیس حسن» باراتا بیر میقدار پول وئریب دئدی کی، هله اونلاردان پولون آلا بیلمه‌ییب، آمّا بارات‌ین شرایطین دوشونور.

بو پوللار بارات‌گیله ایمکان وئریردی کی، بوش یئرلرین دولدوراندان سونرا بیر آز دا جیبلرینده پول قالسین. بارات بوتون کیرا و باشقا خرجلری وئرندن سونرا باخدی گؤردو، خاریجه گئتمک اوچون اونون «یوز اللی دولار» قدر پولو قالیر. او اؤزونو حاضیرلایاراق، بلیطی آلماغا و پاسپورتونا یازیلاجاق «یوز اللی دولار» پول ایله اؤلکه‌دن تک‌باشینا چیخماغا قرار وئردی. او ترکّیه‌ده اؤز وضعیتینی برکیدندن سونرا نیگارگیل گلیب، اونلارا قوشولا بیلردیلر.

بو آرادا «عمّان دریاسی» یاخینلیغیندا نئچه ایلدیر چالیشان «اسفندیار» دا بارات‌گیلین گئتمه‌سینین خبرین ائشیدیب و اونو گؤرمه‌یه گلمیشدیر. اسفندیار بارات‌دان نئچه یاش بؤیوک اولسایدی دا، اونلار بیر سیرا درین بحرانلاری بیرلیکده کئچیرمیشدیلر. اسفندیارین احساسلی و عاطیفی بیر شخص اولماسینی چتین ظاهریندن گؤرمک اولاردی. اونون عمللری، او جمله‌دن «عمّان دەنیزی» یانیندان دوروب و ماشینینی سوره‌ـسوره گلیب باراتی گؤرمه‌سی گؤستریردی کی، نه قدر یولداشلیقلارینا دەیر و قیمت وئریردی. اسفندیارگیل ده گلیب تبریزه یئتیشدیلر.

بارات اؤلکه‌دن چیخمادان قاباق، مؤحسون‌دن سون مصلحتلری آلدی. بو مصلحتلر بهشت ایله جهنّم آراسینداکی قیل کؤرپوسوندن ده نازیک بیر ایپین اوستونده دایانیردی. شوفئره دئییرسن کی، سن آنکارادا «اولوس میدانیندا» دوشه‌جکسن. اولوس میدانیندا دوشندن سونرا اورادا

آختاریب و «باخچالی» ائولره گئدن مینی‌بوسلاری تاپاجاقسان. بونو دا بیل کی، اورادا مینی‌بوسا «دولموش» دئییرلر. دولموشا مینن کیمی یئنه ده شوفئره دئیرسن کی، «سن یوکسک‌اوْوا دوراغیندا ائنه‌جکسن». بو آرادا مؤحسون چالیشیردی، باراتا نئچه کلمه استانبول تورکجه‌سی ده اؤیرتسین. ایستگاها، تورکجه‌ده «دوراک» دئییرلر، دوشمه‌یه، «اینمک»، شوفئره «کاپتان»، خاریجی کلمه‌سینه، «یابانجی»، قارداش کلمه‌سینه «آبی» دئییرلر. ها بئله اون ـ اون بئش کلمه وار ایدی کی، بارات تمرین ائله‌مه‌لی ایدی. سونرا بیر داها مؤحسون باراتا مصلحتلرین دالیسینی وئرمه‌یه باشلادی.

«یوکسک‌اوْوا» دوراغیندا ائنندن سونرا دؤره‌یه باخاجاقسان. مینی بوس‌دان دوشدویون طرفده بیر باققال دوکانی واردیر. اونون قارشیسی یا اوزبه‌اوزونده بیر آپارتمان واردیر کی، رنگی سارییا چالیر. او آپارتمانین ایچینه گئدیب، لاپ آشاغی طبقه‌ده نؤمره ایکی قاپینی چالاجاقسان. اوشاقلارین هامیسی اورمّیه‌لی اولان ائوده قالاجاقسان. آدی فریدون اولانی چاغیراجاقسان. سونرا اونا دئیه‌جکسن کی، سنی مؤحسون گؤنده‌ریب. سونرا مؤحسون دئدی کی، فریدون‌گیل سنین ایشین یئربه‌یئر ائدرلر.

بارات‌ین گله‌جه‌یی جیبینده‌کی یوز اَللی دولار، اولوس دوراغیندا دوشوب، یوکسک‌اوْوا دوراغیندا باخچالی ائولر مینی‌بوسوندان ائنیب و او آپارتمانی تاپا بیلمه‌سی و فریدون‌گیل ائوده

اولسالار، او گیزلیلیک و سیغینانلارین امنیّتی داورانیشلارینین ایچینده باراتی بیر کلمه اساسیندا ـ «مؤحسون گؤندەریب» ایچەرییه یول وئرمەلرینه باغلی ایدی. بو آرادا بیر یئرده بو باغ کسیلسه ایدی، بارات دیل بیلمز و هئچ بیر کسی تانیمازلیقلا نه باشینا گله بیلەجەیینی ـ هامیسینی آرتیق طبیعته بوراخمیشدی. او یالنیز بونو بیلیردی کی، هر قیمته اولمالیدیر، ایران‌دان چیخسین. بارات کاظیم ایله دانیشیغیندا، بیرلشمیش ملّتلرین سیغینانلار دفترینین آدرسینی ده آلیب، ازبرله‌میشدی.

اسفندیارین واختی آز اولماسینا گؤره ایکی گوندن چوخ تبریزده قالا بیلمەدی. او ساغ‌اوللاشاندا بارات‌ین اَلینه بیر قدر پول قویدو. آلتی آی چالیشیب، مین قاپیبا دؤیمکله یوز اَللی دولار آرتیرا بیلن بارات‌ین جیب پاراسی یوز اَللی دولارا یاخین اونا اسفندیارین کؤمه‌یی ایله اوچ یوز دولارا چاتدی. بارات تئز اوچ یوز دولاری اؤز پاسپورتونا یازدیریب، تبریزدن آنکاراـ استانبولا گئدن اوتوبوسلاردان تک‌باشینا بلیط آلیب و گئتمه‌یه حاضیرلاندی.

بارات بیر داها هامیلا بیربه‌بیر اؤپوشوب ـ گؤروشمه‌یه باشلادی. هامینین بو مساله حاققیندا چوخ دانیشدیقلاری اوچون ذهنی حاضیرلیغی وار ایدی. بارات ائشیيه چیخاجاق، بونا گؤره آیریلماق اؤپوشـگؤروشو چوخ هیجانلی بیر مساله دئییلدی. خصوصاً ده، بارات‌ین عایله‌سی یئترینجه ایستیـسویوغا دوشموشدولر کی، بو مساله‌دن دولایی هیجانلانماسینلار. بارات نئچه آی اوندان قاباق

سولدوزدا آتاسیلا ساغ‌اوللاشدیغینی چیخماقدان قاباق سون گؤروش حساب ائدره‌رک بیر داها سولدوزا گئتمه‌دی. اونون تبریزه گلن آناسی اونونلا آیریلماق گؤروشونده دئدی کی، «اوغول، منیم اوره‌یمه قویوبلار کی، بو بیزیم سون گؤروشوموز اولاجاق». بارات آناسینی باغرینا باسیب دئدی: «نه دئییرسن آنا، من یئربه‌یئر اولدوم، سنه ویزا آلاجاغام کی، سن ده بیزیم یانیمیزا گله‌سن.

قرار بئله اولموشدور کی، بارات، نیگار و سونا ایله بیرلیکده «ماکی» شهرینه گئدیب، اورادا گئجه‌نی نیگارین عمیی قیزیسی اولان یولداشی گیلده قالالار، صاباح صوبح تئزدن بارات تبریزدن گلیب اورادا دایاناجاق اوتوبوسا مینسین و بازیرگان مرزینه ساری یولا دوشسون. تبریزدن یولا دوشنده بارات‌ین ایکی قارداشلاری ـ رشید ایله یوسف» اورادایدیلار. اوچ قارداش بارات چیخمادان قاباق سون دفعه گؤروشدولر. اونلار بیرـ‌بیرینی باغرا باساندان سونرا بارات، نیگار و سونا «ماکی» شهرینه ساری یولا دوشدولر.

نیگارین عمی قیزیسی نیگاردان ایکی‌ـ‌اوچ یاش بؤیوک اولاردی. اونون دا ایکی قیزی وار ایدی کی، سونا ایله دونیادا کئچن اولایلاردان، حتا اؤز عایله‌لرینده کئچنلردن ده خبرسیز تئز یولداش اولوب، اویناماغا باشلادیلار. نیگارین عمی قیزیسی موعلّیم و اونون اَری ده اداره‌ده چالیشیردی. گئجه اونلار گئج ماکی‌یا چادیقلاری اوچون اونلار چاتاندا شام حاضیر ایدی. اونلار یئییب‌ـ‌ایچندن سونرا بیرـ‌بیرلرین

تانیماقدان سونرا نه ایشلره باخیرلار، گله‌جک و کئچمیشدن دانیشاراق، بیر زمان گؤردولر، ساعات اون ایکی اولوب و یاخشیدیر کی، بارات‌گیل یاتسینلار، چونکی بارات تئزدن، تبریزدن گلن اوتوبوسو توتوب، بازیرگان مرزینه ساری گئتمه‌لیدیر. زامان چوخ سورعتله کئچیردی. بارات هله اؤلکه‌دن چیخما هیجانینا واخت تاپمامیشدی.

بارات صوبح تئزدن قالخاندا سه‌سسیز- سمیرسیز اؤزونو حاضیرلاییردی کی، چیخسین. «عسگر آغا» دا اویاق ایدی. نیگار قالخمیشدی، آما سونا یوخو ایچینده جوموشدو. بارات هر بیر شئی‌ده اَلینی قاباغا سالیب، بارماقلارینی سونانین ساچلاری ایچینده گزدیریب، اونون اوزوندن اؤپدو. سونا بیر دریندن نفس چکدی، آمّا یوخودان اویانمادی، یالنیز اؤزونه بیر تکان وئریب، یاتدیغی جهتی ده‌ییشدی. بارات اونون اویانماماسی اوچون اونو بوراخدی. او، شهرستاندا ایشه گئتمه‌لری کیمی، نیگارگیلدن آیریلدی. اونا دئدی کی، ترکّیه‌ده یئرلشدیکدن سونرا اونلارا خبر وئرر کی، اونلار دا گلسینلر. «عسگر ایله بارات هاوانین سویوقلوغوندا یولا دوشدولر. عسگر دؤنوب باراتا دئدی کی، «هله اوتوبوسون گلمه‌سینه بیر ساعاتدان چوخ قالیر. هاوانین سویوغوندا کلّه‌پاچا یاخشی یاپیشار». باراتی بیر کلّه‌پاچایا قوناق ائله‌دی. اونلار ایستی چؤرک، تورش لیمو سویویلا بیر کلّه‌پاچا یئییب، جانلاری قیزدی. اوندان سونرا اونلار اوتوبوس دوراغینا ساری حرکت ائتدیلر. چوخ چکمه‌دی کی، اوتوبوس تقریباً زامانیندا چاتدی. بارات دا بیر نئچه

آیری موسافیرله بیر چمداندان عبارت اولان یوکونو ماشینا ووروب، عسگردن آیریلیب و بازیرگان مرزینه ساری یوللاندی. بارات تک‌باشینا تانینمایان دونیا سفرینی باشلاییردی.

اورادان بازیرگانا چوخ اوزاق دئییلدی. بلکه یاریم ساعات ایله بیر ساعاتین عرضینده اونلار بازیرگان مرزینه یئتیشدیلر. گون پاییزین آخیر آیینین سویوغوندا اونلارین جانینی قیزدیرماغا باشلاییردی. اونلار یئتیشندن سونرا سیرادا اونلارین نوبه‌سی چاتینجا گؤزله‌مه‌لیدیرلر کی، اونلاری آختارسینلار و او بیری طرفه کئچیرسینلر. هله بو تایدان قورتولاندان سونرا او بیری طرفده اونلاری آختاراجاقلار. بارات‌گیله دئمیشدیلر کی، اؤز نوبه‌لرین گؤزله‌سینلر. اوتوبوس دولو آداملا، هامی گؤزله‌ییر. بیر نئچه موسافیر دولانماغا گئدیر. بیر سیرا کندلیلردن بئش ـ اوش قیران سرمایه ایله جینس آلیب ـگتیریب ساتماغا گئدیرلر. بیر سیرا دا بارات کیمی گئدیر کی، داها بو تئزلییه گلمه‌سین و سیغینسینلار. هر کس اؤز نیّتینی ایچه‌ریده ساخلاییب و چادرالاری باشلاریندا و یا جیدّی و سولموش قیافه ایله گؤزلری یولدا دایانیبلار. زامان اوزانیر و هئچ بیر خبر یوخ. ناهار واختی یاخینلاشیر و هله بارات‌گیل بیلمیرلر کی، نه خبر وار و نه‌دن اونلارین اوتوبوسلارین آختارماق اوچون سه‌سله‌میرلر. باراتی یاواش‌ـیاواش قورخو فیکری گؤتورور. اولمویا، گلیب اونو بیردن توتالار. بلکه اونلار موسافیرلرین حاققیندا امنیتی بیلگیلری

ایسته‌یبلر و اونو گؤزله‌ییردیلر. بو فیکرلرین اورتاسیندا ساعات اون ایکی یاریم اولاردی کی، اونلارا خبر وئردیلر، اونلارین نوبتی یئتیریب.

بارات‌ین جانینی یاواش‌ـیاواش بیر سویوق هیجان آلیردی. بارات اؤزون ساکیت و یا قانع ائتمک اوچون اؤزـاؤزونه دئییردی کی، «او کی بیر اوچونجو و یا دؤردونجو سیرالی بیر سیاسی چالیشانلاردان ایدی، اونو گرک چوخ موهّوم حساب ائمه‌یه‌لر. دولت آداملاری بیرینجی درجه‌لی تشکیلات آداملارینین دالیسینجا اولوب، اونلاری مرزلرده توتورلار. بارات کی اوچونجو و یا دؤردونجو سیرالی بیر تشکیلات آدامی ایدی، گرک چوخ دیقت آلتیندا اولماسین. اونلارین اوتوبوسلاریداکیلارین هامیسی بیر سالونا گیردیلر. اورادان اونلار بیر طرفدن بیرینجی مرحله اوچون اونلارین وسایلین آختاراجاق مامورلا اوزبه‌اوز اولدولار. بارات‌ین وسایلینده شوبهه یاراداجاق هئچ بیر شیئ یوخ ایدی. بارات‌ین یالنیز بیر کتاب بوتون وسایلینین ایچینده وار ایدی، او دا مولانا جلال الدین رومی‌نین شعرلری ایدی. مامور اونو وسایلین آختاراراق، اوندان نه اوچون چیخماغی خبر آلیردی. بارات دا بیر استاندارد جاواب وئردی کی، بیر نئچه هفته‌لیک گزمه‌یه گئدیر.

اورادان قورتاراندان سونرا بارات ایکینجی بؤلومه کئچدی کی، اونون بدنینی آختاریردیلار. بیر کیچیک سلّولون ایچینده بارات اوست پالتارین هر بیرینی چیخارتدی کی، اونون بدنینی بیر جاوان کندلی اوغلان آختارسین. بو اوغلان سانکی سلّولون ایچینده ده حیس ائدیردی

کی، اونا باخیرلار. بونا گؤره تکمیل باراتی تفتیش ائدندن سونرا اونا ایجازه وئردی کی، اوست پالتارین گئییب، اوچونجو بؤلومه گئتسین. بارات بو بؤلومده بیر آیری افسرله قارشیلاشدی. بوتون بو مامورلار بیر یاریمچیلیق ساققالی وار ایدی و چوخونون اوز- گؤزلری ده تمیز و پالتارلاری دا مرّتب دئییلدی، چوخ عصبانی بیر شکیلده ائشییه چیخانلاردان خوشلاری گلمیردی.

بارات سون مامورون یانینا یئتیشدی. مامور تورپاق رنگلی یاشیل اونیفورمو اَیینده، یاریمچیلیق ساققالی اوزونو بوروموش، پاسپورتون صفحه‌لرین بیربه‌بیر ورق وورا- وورا، بارات‌دان خبر آلیردی «نه اوچون ترکیّه‌یه گئدیرسن» بارات دا قاباقجادان حاضیرلادیغی استاندارد جاوابلار وئریردی. «بیر نئچه هفته اوچون دولانماغا گئدیرم». «اورادا تانیشین واردیر؟» بارات جواب وئردی: «یوخ». نهایت، مامور آخر صفحه‌ده یازیلمیش اوچ یوز دولاری گؤروب، سونرا باراتا اوغرولارا و باشینا گله بیله‌جک باشقا اویونلاردان احتیاط ائتمه‌سینی توصیه ائدندن سونرا اونون پاسپورتونا بیر مؤهور ووردو. بوتون بو شرایطده هردن بوغازی قورویان، هردن ده بو لحظه‌لر اونا بیر آی کیمی گلن بارات‌ین اوره‌یی ایچه‌ریده شیدّتله دؤیونمه‌یه باشلامیشدیر. مامور اونا نصیحته وئرمه‌یه باشلایاندا و او بیری طرفده گؤزله، دئینده بارات آرتیق سئزدی کی، او موشکول اولمادان او بیری طرفه گئده‌جک.

بیر اوتاقدان او بیری اوتاغا گؤنده‌ریلن بارات بیر زامان گؤردو، اونو بیر سالونا گؤندردیلر کی، هامی سورمه‌ای کوت‌ـشالوار گئییب، آغ کؤینک و قیرمزی کراوات ایله اورادا چالیشیرلار. اونلارین هامیسی اوزلرین تمیز قیرخیب و اودوکلون وورموشدولار. بورایا کیمی اؤزونو مامورلاردان داها شیک و تمیز گؤرن بارات بو سالوندا مامورلاری اؤزوندن داها شیک و مرّتب، ترـتمیز و خوش عطیرلی گؤردو. بارات‌ین اوّلکی بؤلوملرده چوخ دیقّتله آختاریلمیش وسایلینی بو بؤلومده بیر آز باخاندان سونرا بیر سیرادا او بیریلرین دالیسیندا دوردو. ساعات ناهاردان سونرا اوچ ایدی، اونلار هله ناهار دا یئمه‌میشدیلر.

سیرا وار ایدی و بارات آتدیم‌ـ آتدیم قاباغا گئتدی، نهایت سیرا اونا چاتدی. بورا کیمی ایران بؤلوموندن قورتولوب و تورکیّه بؤلومونه کئچمه‌سینی دوشونن بارات هله خیالی بوتونلوکله راحات دئییلدی کی، تورکیّه‌یه گیره بیله‌جک. او کی همیشه بوتونلوکله خوش‌شانس دئییلدی، بو سون آنلاردا چیخاندان قاباق، مین دنه حادیثه دوشه بیلر. بو فیکرلر بارات‌ین باشیندان کئچیب، اوزون، بیر کؤک، قیرمیری بویون و اوزو ترتمیز بیر افسری قاباغیندا گؤردو کی، اؤزـ اؤزونه بیر سیرا سؤزلری دالبادال تکرار ائدیردی. بارات دیقتله قولاق آسماغا باشلادی. بلکه او مامور نئچنجی دفعه اولاراق، دانیشماغا باشلاییب، سؤزلری تکرار ائدیردی. بارات دیقّت ائدندن سونرا اونون سؤزلری ایچینده «دیفتیری»، «قیزیلجا» و بیرـ ایکی آیری ناخوشلوغون آدینی ائشیتدی.

بو واخت او بیلدی کی، مامور اوندان هئچ بیر ناخوشلوغو اولوب ـ اولمادیغینی خبر آلیر. بارات درحال جاواب وئردی: یوخ. اونون هئچ بیر ناخوشلوغو یوخدور.

او مامور دا پاسپورتون سون صفحه‌سینی و اورادا یازیلمیش اوچ یوز دولاری گؤرندن سونرا باراتدان خبر آلدی کی، تورکیّه‌ده نه قدر قالاجاق؟ بارات دا کئچرینه باخاراق دئدی: اوچ هفته تا بیر آی قالاجاق.

مامور دا اوچ یوز دولاری گؤرندن سونرا سانکی راضی اولموشدور کی، بیر آیدا اونو تورکیّه‌ده خرجله‌ییب و ایرانا دؤنمه‌سی اونلارین مصلحتینه‌دیر. او، مؤهرو داش کیمی پاسپورنون اوستونه باساندان سونرا باراتین پاسورتونو وئردی. بارات سالوندان چیخاندا گؤردو کی، ساعات دؤرده یاخینلاشیب و او بینادان بیر آچیق حیطه چیخدی. بارات هله بیلمیردی کی، اونون پاسپورتونا ایران‌دان چیخیش و تورکیّه‌یه گیریش مؤهرو باسیلیب و او ایندی رسماً تورکیّه‌نین ایچینده ایدی. او حیطین یوز متر ایچه‌ریسینده اونلارین اوتوبوسلاری شیر کیمی دایانمیشدی. چؤلون اورتاسیندا بیرینجی دفعه اولاراق، تابلولارین هامیسی آغ‌ـقارا یئرینه شاد رنگلرله یازیلمیشدیلار. اونلارین هامیسی لاتین الیفباسیندا یازیلیب و بعظاً تابلولاردا باشی آچیق خانیملارین عکسی گؤرونوردو. ائشیکده‌کی ایرانلی خانیملار هامیسی اوتوبوسون دؤره‌سینده چادرا و باش اؤرتوکلرین گؤتوروب آزاد دوروب اوتوبوسون بوتون موسافیرلرینین گلمه‌سینی گؤزله‌ییردیلر. بو آز

فاصیله‌ده خانیملارین چوخونون باشلارینین قاباقدان قیزیل رنگلی بویا وورولماسی باش اؤرتوکلرین گؤتورمه‌لرینه گؤره گؤرونوردو. اونلارین چوخونون دوداقلارینین ماتیکلری گؤزه چارپیردی. بارات هله اینانمیردی کی، او تورکّیه‌یه گیریب. او هله اؤزونو ترمینال کیمی بیر یئرده حیس ائدیردی کی، اوتوبوسو گؤزله‌ییر. هله اونون جانی تیتره‌ییر، اوره‌یی دؤیونور، سویوق جانیندان چیخمامیش و اوشویوردو. بو وضعیتده آغیرلیقلا داشییان چمدانی اوتوبوسون جعبه‌سینه قویدو. او زامان هله اؤزونو یونگول حیس ائتمه‌یه باشلاییردی.

بارات یاواش-یاواش دؤره‌یه باخاراق قدم آتماغا باشلادی کی، اورک دؤیونمه‌سی آزالسین. او دؤره‌یه، دیوارلار و بینالارا باخاراق گلیب-گئدنلرین دانیشیقلارینا قولاق آسماقلا یاواش-یاواش حیس ائدیردی کی، تابلولارین یازیلاری و رنگلری داها شاد و فرقلی اولان بیر یئره گلیبدیر کی، اونلارین دیللرینین کلمه-کلمه‌سینی چتینلیکله آنلاییر. اوتوبوسون دؤره‌سی شولوغ اولاراق، یاواش-یاواش هامی اوتوبوسا مینمه‌یه باشلامیشدی. بارات اورادان چیخیب، قاچماق ایسته‌ییردی. او هله حیس ائدیردی کی، بوتوؤلوکله دالیسیندا اولان مامورلار و چیننده‌کی ایللر بویو داشیدیغی آغیر یوک بو بینانین او بیری طرفینده دایانیب. بارات اوتوبوسا ایلک مینن آداملاردان ایدی. ائشیک هاواسینین سویوغو دا بارات‌ین اوشومه‌سینی آرتیریردی.

بارات اؤز صندلینده اوتوراراق، اونو دالییا یاتیریب، یومشاق صندلده یئرینی قیزدیرماغا باشلادی. بارات اؤزونو چوخ یورغون حیس ائدیردی. او بیر آن حیس ائله‌دی کی، صندلین اوستونده سانکی بولودلارا دایانیب. اونون فیکری هاوانین یاواش-یاواش قارانلیقلاماسیندا بیر رؤیا ایچینده اوینایاراق خیال دونیاسیندا دولانیردی. بوتون ائشیکده هر نه وار ایدی، اوستونو آخشامین قارا پرده‌سی اؤرتوردو. داها دالیداکی بینانی دا قارانلیق بوروموشدو. اوتوبوسون ایچینده‌کی قیرمیزی، ساری و باشقا رنگلی چیراقلار، خانیملارین گؤزل پالتارلاری و کیشیلرین اوزلرینین گولمه‌لری، شوفئرین بیر گؤزل استانبولی تورکو ماهنی «سئزه‌ن آکسو» سه‌سیله سسلندیرمه‌سی گئرچک عالمدن داها چوخ بیر سینما پرده‌سینه بنزه‌ییردی. آمّا هله بیر داش داشیماق ایشیندن گلیب و چیینلرینده بیر داغ کیمی یوک گؤتورولوب کیمی حیس ائدن بارات حددن آرتیق یورغون ایدی و ایندیجه ائشیکده‌کی سویوقدان قورتولوب، اوتوبوسون ایچینده‌کی رؤیایی آتموسفئرینده یوخویا گئتمک ایسته‌ییردی. بارات بوتون قارانلیقلاری گئجه‌نین پرده‌سیله ائشیکده بوراخیب، اوتوبوسون ایچینده‌کی سینما پرده‌سینه باخا-باخا یوخویا گئدیردی. اوتوبوس تزه یولا دوشموشدو. بارات دا یوخویلا خیال آراسیندا یاواش-یاواش یوخویا گئدیب، اؤزونو بو سینما پرده‌سینه تاپشیردی کی، اوتوبوسون ایچینده تازا گؤستریلمه‌یه باشلانمیشدی.

بارات بولودلارین ایچینده یاتمیشدی و یانیقلی ماهنینین سه‌سی اونا لایلا دئییردی.

۱۱ آوریل ۲۰۱۰